

Razumkov
centre

УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО, ДЕРЖАВА І ЦЕРКВА ПІД ЧАС ВІЙНИ. ЦЕРКОВНО-РЕЛІГІЙНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ-2025

(Інформаційні матеріали)

Razumkov
centre

УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО, ДЕРЖАВА І ЦЕРКВА ПІД ЧАС ВІЙНИ. ЦЕРКОВНО-РЕЛІГІЙНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ-2025

(Інформаційні матеріали)

Релігія і Церква в українському суспільстві: 2000-2025 рр.
(соціологічне дослідження):

- рівень і характер релігійності українського суспільства
- релігія, Церква і суспільство
- Церква і держава
- оцінка громадянами міжрелігійних, міжконфесійних та міжцерковних відносин
- особливості соціально-політичних орієнтацій представників конфесійно-церковних груп

Проект реалізується за підтримки
Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні

КИЇВ-2025

ЗМІСТ

3 ВСТУПНІ СЛОВА

Юрій ЯКИМЕНКО, Віктор ЄЛЕНСЬКИЙ, Томас БІРПІНГЕР

8 РЕЛІГІЯ І ЦЕРКВА В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ: 2000–2025 pp. (соціологічне дослідження)

- 9 Рівень і характер релігійності українського суспільства
- 15 Релігія, Церква і суспільство
- 20 Церква і держава
- 22 Оцінка громадянами міжрелігійних, міжконфесійних та міжцерковних відносин
- 25 Особливості соціально-політичних орієнтацій представників
конфесійно-церковних груп
- 31 Дані соціологічних досліджень, узагальнені в таблицях і діаграмах

Інформаційні матеріали підготовлені в рамках діяльності
Круглого столу «Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин»
за сприяння Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні

Довідково: Круглий стіл «Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин», організований Центром Разумкова спільно з Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні, діє з 1996 р.; його постійними членами є керівники і представники найчисельніших християнських церков і релігійних організацій України. На засідання запрошуються представники органів державної влади, громадськості, засобів масової інформації, експертного співтовариства. Головними проблемами, що обговорюються на засіданнях Круглого столу, є проблеми вдосконалення державно-конфесійних відносин та запровадження моделі партнерських взаємин між державою і Церквою в Україні. Зокрема, учасниками Круглого столу був опрацьований і у 2004 р. представлений державі і громадськості проєкт Концепції державно-конфесійних відносин в Україні, який дістав підтримку Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій України.

Авторський колектив:

Ю. Якименко (керівник проєкту), А. Биченко, М. Міщенко.

Фото обкладинки: Департамент військового капеланства Патріаршої курії УГКЦ (www.kapelanstvo.ugcc.ua/nadiia-ne-zasoromyt-u-zarvanytsi-vidbulosia-xvii-vseukrainske-viyskove-palomnytstvo/).

Усі фотоматеріали, вміщені в цьому виданні, взяті із власного фотоархіву та загальнодоступних джерел.

У разі використання матеріалів, посилання на видання є обов'язковим.

ВСТУПНІ СЛОВА

Юрій ЯКИМЕНКО,
Президент Центру Разумкова

Шановні читачі!

25 років тому, у 2000 р. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова виконав перше в незалежній Україні масштабне дослідження церковно-релігійної ситуації в Україні «Церква і суспільство в Україні: проблеми взаємовідносин». Його важливою складовою стало загальнонаціональне соціологічне опитування, в якому досліджувалися рівень та характер релігійності українського суспільства, конфесійна визначеність громадян. Увага Центру до міжконфесійних, міжцерковних та державно-церковних відносин протягом першого десятиліття незалежності Української держави зумовлювалася їх складністю, напруженістю, багатоманіттю наявних проблем та значним конфліктогенним потенціалом.

Відповіддю на нагальну суспільну потребу у подоланні існуючої недовіри і протиріч як між окремими конфесіями і церквами, так і між релігійними організаціями і державою, став Круглий стіл «Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин», співорганізаторами якого виступили Центр Разумкова та Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні. Круглий стіл став постійно діючим майданчиком діалогу між релігійними діячами, урядовцями, політиками, експертами, де відбувалися відкриті, подекуди гострі, але конструктивні дискусії, в ході яких вироблялися взаємоприйнятні підходи до нагальних проблем, як то роль Церкви у забезпеченні якості життя громадян, взаємодія Церкви, держави і суспільства у політичних процесах, проблеми релігійного навчання дітей та молоді та ін.

До кожного засідання Круглого столу соціологічна служба Центру Разумкова проводила дослідження, які поступово набули характеру щорічного соціологічного моніторингу стану і тенденцій розвитку релігійності українського суспільства, рівня суспільної довіри до Церкви як соціального інституту, а також громадської думки стосовно ролі релігії та Церкви в суспільному житті, державно-конфесійних, міжконфесійних і міжцерковних відносин. Ці дослідження протягом 25 років підтримувалися Представництвом Фонду Конрада Аденауера в Україні і за цей час стали широко відомими як в Україні, так і за її межами, слугуючи основним достовірним джерелом соціологічних даних про міжконфесійну ситуацію в Україні для вітчизняних і зарубіжних науковців, дослідників, урядових структур, політичних сил, інститутів громадянського суспільства. Ці дослідження не припинилися і під час повномасштабної російської агресії проти України.

Відтак, ювілейне, 25-те дослідження має символічне значення, підбиваючи певні підсумки еволюції відносин між суспільством, державою і Церквою в Україні в часи миру і в часи війни. Адже війна спричинила шоківі зміни всіх сфер життя суспільства і кожної окремої людини. Не стали винятком релігія як спосіб духовного осягнення світу й Церква — і як душпастир, і як суспільний інститут. Дослідження засвідчили певні зміни характеру релігійності, очікувань від Церкви, так само як і її пріоритети й акценти в діяльності, що зумовлюються впливом війни. Зокрема фактично всі Церкви і релігійні організації України істотно активізували свою соціальну (благодійну) діяльність, що відобразилося і в результатах щогорічного соціологічного опитування.

Водночас дослідження років війни уможливили оцінку реакції суспільства на процеси і тенденції у релігійній сфері, які стали наслідком повномасштабної російської агресії та героїчної боротьби українського народу проти окупантів та їх агентів впливу. Йдеться про переформатування релігійного ландшафту країни, про практичні заходи зі зміцнення духовної незалежності України. Разом з тим, потребують подальшого вивчення виклики для суспільства та громадян, породжені війною — сприяння збереженню духовного здоров'я і єдності нації, віри в майбутнє і людяності у свідомості людей, задоволенню духовних потреб воїнів на фронті.

Об'єктивна оцінка стану громадської думки стосовно державно-церковних відносин є особливо необхідною з огляду на перспективу запровадження нової парадигми відносин між державою і Церквою, коли вона, за збереження світського характеру держави, по суті, матиме партнерські відносини з релігійними організаціями і взаємодіятиме з ними у низці сфер. Нагадаємо, що в рамках згаданого вище Круглого столу «Релігія і влада в Україні: проблеми взаємовідносин» була напрацьована і схвалена Всеукраїнською Радою Церков і релігійних організацій «Концепція державно-церковних відносин в Україні», що передбачає саме партнерську модель взаємовідносин між державою та Церквою. І в цій роботі важливу роль відіграли регулярні опитування громадської думки.

Підсумовуючи, є всі підстави стверджувати, що соціологічні дослідження Центру Разумкова з питань релігійності українських громадян, міжконфесійних, міжцерковних та державно-церковних відносин, є важливим джерелом знань про сучасне українське суспільство і тенденції його розвитку. Ми вдячні за багаторічну плідну співпрацю Представництву Фонду Конрада Аденауера в Україні і сподіваємося, що наше партнерство триватиме й надалі.

Віктор ЄЛЕНСЬКИЙ,

Голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті

Упродовж 25 років Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова здійснює соціологічні дослідження релігійності українців, релігійно-суспільної ситуації в Україні, стану державно-церковних відносин, свободи совісті і переконань. Результат двадцятип'ятирічних досліджень — величезна, розмаїта і водночас унікальна палітра українського поліконфесійного багатоголосся.

25 років — це одне покоління. Ці роки вмістили в себе дві революції, двоє президентських і шість парламентських виборів, глобальну пандемію і найстрашнішу із 1945 р. війну в Європі. Перша чверть XXI ст. у релігійному житті України — це також візит Папи Івана Павла II, зініційований Церквами рух «Першого грудня», набуття власного голосу Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій, постать Любомира Гузара і, звичайно, Томос.

Молодь, яку опитували на початках цих досліджень, дорослішала, у неї з'явилися свої діти і вже онуки. Ті, кому тоді було 50–60, і хто твердо знав, що Гагарін у космосі ніякого Бога не бачив, стали людьми похилого і дуже похилого віку та звернулися до того самого, небаченого космонавтом № 1, Бога. Тодішня релігійність, багато в чому рвучка і неофітська, яка відокремлювала людину від десятиліть радянської квазірелігії, ставала дедалі більш осмисленою, хоча і не менш емоційною.

Церкви, які втішалися протестною довірою — бо вони не несли тягар відповідальності за тьмяне минуле — вимушені були шукати нові слова, щоби повідомити вірним старі істини. Вони поступово усвідомлювали неможливість зламати конфесійну структуру суспільства, більш або менш успішно при звичаювалися до релігійної множинності, неможливості встановити релігійну монополію та почали віднаходити своє місце в релігійному ландшафті й свої стратегії у відносинах із державою, суспільством і конкурентами.

Утім, щось таки залишалося незмінним упродовж цих 25 років. Передовсім, це достатньо високий рівень релігійної самоідентифікації українців і, сказати б, її, цієї релігійності, «нормальність». Хоча у перші постатеїстичні роки українські дослідники вважали, що десь там на квітучому Заході існують «справжні віруючі», до яких українцям стреміти й стреміти, виявилось, що наші співвітчизники демонструють релігійну поведінку, можливо, менш послідовну, ніж поляки, ірландці чи мальтійці, але більш — ніж східні німці, естонці або чехи.

Виявилось також, що довіра до Церкви є надвисокою там, де більше не лишається кому вірити. І у багатьох посткомуністичних країнах Церкву за рівнем довіри наздоганяли і випереджали суди, медіа і навіть центральні банки. В Україні були періоди, коли Церква поступалася Президентові й, що цілком зрозуміло нині, Збройним силам, але рівень довіри їй і надалі залишається високим. І слідом за ЗСУ, які боронять країну, респонденти позначають Церкву, що допомагає фронту і тилу, тягне сотнями тисяч тонн гуманітарну допомогу, дає прихисток, втішає й уздоровлює.

Незмінним залишається і порив українців до свободи духу. Дослідження доводять, що вони не лише високо цінують релігійну свободу, але й готові за неї боротися. Те, що більшість опитуваних Центром Разумкова погоджуються із тим, що в Україні існує реальна свобода совісті — заслуга самих українців, які відстоювали її на Майданах і зараз у війні із агресором, який прагне цю свободу розтоптати.

Важливо, дослідження розпочалися тоді, коли в Україні ще не стішилося відлуння православно-грекокатолицького конфлікту в Галичині, а міжправославне протистояння видавалося цілковито нерозв'язним. Але достатньо швидко соціологи з'ясували, що потенціал релігійної толерантності в Україні потужніший і глибший за конфліктогенний потенціал. Дослідження свідчать про те, що вірні Церков, які, згідно з повідомленнями у ЗМІ, знаходяться у невиліковному протистоянні, цілком нормально ставляться один до одного. І цьогорічні, минулорічні і позаминулорічні опитування одностайні в тому, що переважна більшість українців — знов-таки, всупереч медіа, вважають міжконфесійну ситуацію у своїх населених пунктах спокійною.

Наголосимо, що увесь цей час Центр Разумкова не лишався безстороннім фіксатором подій. Круглі столи, де обговорювалися результати щорічних досліджень, збирають духовенство, вчених, політиків, державних діячів і стали важливим елементом українського наукового і громадського простору. І у формуванні цього простору свою роль відіграли як дослідження, так і модераторські зусилля Центру Разумкова й експертної спільноти, яка навколо нього сформувалася.

25 років від початку досліджень, взаємодії релігії, релігійних інститутів і українського суспільства — гарний привід подякувати чудовій команді Центру Разумкова, його керівництву, високопрофесійним соціологам Центру, вклонитися пам'яті тих, хто стояв біля витоків дослідження і кого уже немає із нами (передовсім Людмилі Шангіній). Чекаємо від Центру Разумкова нових досліджень, дискусій і готовності тримати стрій перед викликами нашого драматичного часу.

Томас БІРРІНГЕР,

Директор Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні

Шановні читачі!

Цим опитуванням Представництво Фонду Конрада Аденауера в Україні вже 25-й рік поспіль підтримує регулярне дослідження щодо релігії в Україні, що здійснюється в партнерстві із Центром Разумкова. Це партнерство добре зарекомендувало себе, за минулий час у його рамках було зібрано вражаючий масив даних та інформації, що наочно демонструє, як упродовж років в Україні розвивалося і змінювалося ставлення людей до релігії.

Навіть у часи війни релігія не є другорядним питанням. Ми нечасто замислюємося над тим, наскільки релігія впливає на цінності та переконання, що визначають наші дії. І саме у країні, де релігія і політика, церква та держава розділені і працюють у різних площинах, ці взаємозв'язки все одно мають велике значення. Не випадково вороги України намагаються зловживати релігією задля підтвердження своїх руйнівних цілей і водночас дискредитувати демократію та свободу в Україні, послуговуючись релігійними питаннями.

Розділення церкви і держави не означає, що церква й релігія взагалі не мають значення для держави та функціонування суспільства. Зовсім навпаки. Відомий німецький філософ у галузі права Ернст-Вольфганг Бекенферде описав це так: «Вільна, секуляризована держава існує завдяки умовам, яких вона сама не може гарантувати». Бекенферде має на увазі соціальний капітал, цінності, довіру й віру, що об'єднують суспільство.

Тому рівень релігійності у країні, й особливо у країні, що перебуває у стані війни, говорить вельми багато про її стабільність і стійкість. Те, що відбувається, коли цей соціальний капітал руйнується, ми зараз можемо спостерігати в багатьох західних країнах, не в останню чергу в США. А факт, що в Україні ця ситуація, як знову показує представлене дослідження, має кращий вигляд, вселяє надію на майбутнє.

Ми, представники Фонду Конрада Аденауера, пишаємося багаторічною співпрацею з такою авторитетною інституцією, як Центр Разумкова. Ця установа є одним із найважливіших аналітичних центрів України, який уже багато років забезпечує політиків найвищого рівня і широку громадськість надійними фактами для формування обґрунтованих політичних позицій. У часи «фейкових новин», «альтернативних фактів» і відповідних маніпуляцій на їхній підставі це набуває особливої важливості.

Саме в контексті російської широкомасштабної війни нам потрібні такі факти, а отже, і робота аналітичних центрів на кшталт Центру Разумкова. Адже Україна й вільний світ зазнають атак не тільки за допомогою дронів і ракет, а й за допомогою дезінформації та маніпуляцій. Ми маємо навчитися захищатися і від цього.

З огляду на це, бажаю всім плідного ознайомлення із дослідженням і дякую за проявлену зацікавленість!

РЕЛІГІЯ І ЦЕРКВА В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ: 2000–2025 рр.

(соціологічне дослідження)

Протягом 25 років Центр Разумкова здійснює постійний моніторинг церковно-релігійної ситуації в Україні, зокрема — соціологічний моніторинг стану і тенденцій розвитку релігійності українського суспільства, рівня суспільної довіри до Церкви як соціального інституту, а також громадської думки стосовно ролі релігії і Церкви в суспільному житті, державно-конфесійних, міжконфесійних та міжцерковних відносин.

У 2000 р. Центр виконав перше дослідження рівня та особливостей релігійності українських громадян, їх розуміння ролі релігії і Церкви в житті людини, суспільства і держави¹. Від того часу соціологічна служба Центру систематично здійснює як загальні, так і тематичні дослідження із зазначених проблем.

Останнє за часом загальнонаціональне дослідження проводилося соціологічною службою Центру Разумкова у листопаді 2025 р. за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні за вибіркою, що репрезентує доросле населення території України, що перебувають під контролем органів державної влади України².

У цьому дослідженні розглянуті питання особливостей релігійної свідомості українців, мотивації релігійних практик, церковно-конфесійної належності, оцінка громадянами того, як Церква реагує на проблеми та виклики сучасності (зокрема, її діяльності в умовах російської агресії проти України), уявленням громадян про роль і значення соціального служіння релігійних організацій. Досліджувалися також проблеми пов'язаності церковно-конфесійної належності громадян із суспільно-політичними орієнтаціями, ставлення громадян до питання заборони діяльності в Україні релігійних організацій, керівні центри яких перебувають на території держави-агресора.

Нижче наведено результати соціологічного дослідження, виконано їх порівняльний аналіз із даними аналогічних досліджень минулих років³. Результати досліджень узагальнені в таблицях і діаграмах. Порівняльний аналіз результатів досліджень дозволяє стисло окреслити тенденції розвитку релігійності українського суспільства впродовж останніх 25 років і зробити наступні констатації.

¹ Докладно результати досліджень див., зокрема: за 2000 р.: Дудар Н., Шангіна Л. Релігія і віра в житті українців. — Центр Разумкова 2000, Київ, 2001, с. 267-280; за 2010 р.: Церковно-релігійна ситуація і державно-конфесійні відносини в Україні: підсумки десятиліття, тенденції і проблеми. Аналітична доповідь Центру Разумкова. — Національна безпека і оборона, 2011, № 1-2, с.2-77, https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD119_2011_ukr.pdf.

² Опитування методом face-to-face проводилося з 22 по 29 листопада 2025 р. у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській, Чернігівській, Чернівецькій обл. та м. Києві (лише на тих територіях, що контролюються Урядом України та на яких не ведуться бойові дії).

Опитування проводилося за стратифікованою багатоступеневою вибіркою із застосуванням випадкового відбору на перших етапах формування вибірки та квотного методу відбору респондентів на заключному етапі (коли здійснювався відбір респондентів за статеві-віковими квотами). Структура вибіркової сукупності відтворює демографічну структуру дорослого населення територій, на яких проводилося опитування, станом на початок 2022 р. (за віком, статтю, типом поселення).

Опитано 2 009 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3%. Разом з тим, додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

³ Порівнюючи результати останнього за часом опитування з результатами попередніх досліджень, слід враховувати, що опитування у 2000 і 2010 рр. здійснювалися на всій території України, опитування 2014 р. — в усіх регіонах України, за винятком Криму, у 2018-2024 рр. — у всіх регіонах України, за винятком АР Крим і тимчасово окупованих районів Донецької і Луганської обл.

РІВЕНЬ І ХАРАКТЕР РЕЛІГІЙНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

1. Упродовж усього періоду досліджень українське суспільство демонструє досить високий рівень релігійності. Станом на кінець 2010 р., порівняно з 2000 р., число громадян, які визнають себе віруючими, зросло з 58% до 71%⁴. Дослідження 2014 р. зафіксувало зростання, порівняно з «довоєнним» 2013 р., числа віруючих з 67% до 76%, що є характерним для суспільства, яке опинилось у стресовій ситуації. Цей показник досі залишається найвищим за всі роки спостережень; надалі він знижувався і становив наприкінці 2021 р. 68% опитаних. Із початком повномасштабної російської агресії він зріс до 74%, але у 2023–2025 pp. знизився і становив 70,5% у 2023 р., 68% у 2024 р. і 70% у 2025 р. (від 86% жителів Заходу країни до 54% жителів Сходу, діаграми «Незалежно від того, відвідуєте Ви церкву чи ні, ким Ви себе вважаєте?»).

2. Зберігається регіональний характер усіх аспектів релігійного і конфесійно-церковного самовизначення громадян України (Захід країни традиційно характеризується найвищим рівнем релігійності, Схід — найнижчим). Однак, порівняно з 2000 р. частка тих, хто вважає себе віруючими, у Центральному, Південному та Східному регіонах зросла, тоді як у Західному регіоні, вона порівняно з 2000 р., не змінилася. Разом з тим, у 2025 р. у Східному регіоні, порівняно з 2022 р., частка віруючих знизилася з 63% до 54%, у Центральному регіоні — з 76% до 71%. Регіональні особливості тих чи інших вимірів релігійності, позицій та оцінок респондентів наводитимуться в тексті⁵.

3. За результатами досліджень, зберігаються такі закономірності, як залежність рівня релігійності від статі, віку, типу поселення.

Традиційно рівень релігійності є вищим у старших вікових групах, порівняно з

молодшими (у 2025 р. найменше віруючих серед 18–24-річних — 52%, тоді як в інших вікових групах — від 62% до 77%).

Серед жінок віруючих більше, порівняно з чоловіками (76% і 63% відповідно). Частка віруючих є дещо вищою серед жителів сіл (73%), ніж серед жителів міст (69%).

Порівняно з 2000 р., істотно більше стало тих, хто виховувався вдома у релігійному дусі (їх частка зросла з 31% до 44%). Це зазначили 78% жителів Західного регіону, 35% жителів Центрального регіону і лише 28% жителів Сходу та 27% жителів Півдня країни. Найбільше таких серед греко-католиків (84%) та вірних УПЦ(МП) (73%), найменше — серед «просто православних» (31%), «просто християн» (22%) та тих, хто не відносить себе до жодного віросповідання (7%) (діаграми «Чи виховувалися Ви вдома у релігійному дусі?»).

Найчастіше виховувалися у релігійному дусі представники найстаршої (60 років і старші) вікової групи (48%), найрідше — наймолодшої (18–24 роки) (37%). Серед сільських жителів — 55%, тоді як серед міських — лише 38%. Жінки про виховання в релігійному дусі заявляють частіше, ніж чоловіки (відповідно 47% і 39%).

25% опитаних заявили, що після початку повномасштабної війни росії проти України (після лютого 2022 р.), за їхньою самооцінкою, стали більш релігійними і віруючими людьми, ніж були раніше, 4% — менш релігійними і віруючими людьми, ніж до війни, а 65% — що жодних змін у їхньому ставленні до релігії і віри не сталося (діаграми «Чи звертаєтесь Ви подумки до надприродної сили, Бога?»).

Чим старші респонденти, тим більше серед них тих, хто укріпився у вірі — їх частка зростає від 17% серед тих, кому менше 25 років, до 28% серед тих, кому більше 60 років. Найбільше таких серед протестантів (73%). Учасники бойових дій частіше, ніж ті, хто не брав участі у бойових діях (відповідно 33%

⁴ Тут і далі терміни «віруючі», «невіруючі», «православні», «греко-католики», «протестанти», «вірні ПЦУ», «вірні УПЦ(МП)», «просто християни», «просто православні» та ін. означають групи опитаних, які віднесли себе до відповідних категорій. Чисельність представників інших релігій, конфесій та церков є недостатньою для їх статистичного аналізу як окремих груп.

⁵ Тут і далі застосовується наступний розподіл областей за регіонами: **Захід**: Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька обл.; **Центр**: Київ, Вінницька, Житомирська, Київська, Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська обл.; **Південь**: Миколаївська, Одеська, Херсонська обл.; **Схід**: Дніпропетровська, Запорізька, Харківська, Донецька, Луганська обл. «Регіональна належність» респондентів визначалася за регіоном їх проживання перед початком повномасштабної російської агресії (тобто перед 24 лютого 2022 р.). Єдиний виняток — при аналізі регіонального розподілу відповідей на запитання «Якими є відносини між вірними різних церков і релігій у місцевості, де Ви живете?» враховувався регіон проживання респондентів на час проведення опитування.

і 25%), зазначають, що після початку повномасштабної війни стали більш релігійними і віруючими людьми, ніж були раніше (діаграми «Після початку повномасштабної війни росії проти України Ви стали...?»).

44% опитаних відповіли, що часто звертаються подумки до надприродної сили, Бога (частка таких статистично значуще не змінилася, порівняно з 2000 р. (коли таких було 43%). Також не змінилася частка тих, хто робить це інколи (відповідно 41% і 40%), але дещо менше стало тих, хто ніколи цього не робить (відповідно 12% і 15%). Найбільш часто подумки звертаються до Бога вірні УПЦ(МП) (78%) та протестанти (75%). Чим старші респонденти, тим частіше вони відповідають, що часто подумки звертаються до Бога (частка таких зростає від 29% серед респондентів віком менше 25 років до 55% серед тих, кому 60 і більше років), жінки це роблять значно частіше, ніж чоловіки (відповідно 53% і 34%).

4. Декларування респондентами належності до певної релігійної організації, церкви не завжди пов'язано з ідентифікацією себе як віруючого і може бути зумовлено, зокрема, соціокультурною чи етнічною ідентичністю.

Так, 8% вірних ПЦУ, 6% греко-католиків, 4% протестантів, 2% вірних УПЦ(МП), віднесли себе до тих, хто коливається між вірою і невір'ям, а серед протестантів 2% назвали себе невіруючими, серед вірних УПЦ 0,5% назвали себе невіруючими або атеїстами (ще 0,6% вірних ПЦУ і 0,4% греко-католиків назвали себе байдужими до питань релігії).

Серед «просто православних» віруючими себе назвали 71%, тоді як 18% — тими, хто коливається між вірою і невір'ям, 2% — невіруючими, 1,5% — атеїстами, 3% — байдужими до питань релігії.

Це, зокрема, дозволяє припускати, що віднесення себе частиною громадян до православних пов'язане здебільшого з соціокультурною чи етнічною ідентичністю, ніж з власне релігійною. Ще більше це характерне для групи «просто християн» — серед

них віруючими себе назвали лише 45%, тоді як 29% — тими, хто коливається між вірою і невір'ям, 11% — невіруючими, 2,5% — атеїстами, 6% — байдужими до питань релігії.

Разом з тим, серед тих, хто не відносить себе до жодної релігії, 7% назвали себе віруючими, 18% — тими, хто коливається між вірою і невір'ям (але більшість — 75% — невіруючими, атеїстами або байдужими до питань релігії).

Слід зазначити, що власне релігійна ідентичність має для громадян значно менше значення, ніж громадянська чи регіональна (локальна) ідентичності. Відповідаючи на питання: «З якою соціальною спільнотою Ви ідентифікуєте себе насамперед?», 69% респондентів дають відповідь «з громадянами України», 9% — «з жителями мого регіону», 9% — «з жителями мого міста (села)», 6% — «з представниками моєї національності», і лише 3% — «з людьми тієї ж віри, що і я», а 2% — «з людьми тієї ж Церкви, до якої належу я». Дещо більше тих, хто ідентифікує себе або з людьми тієї ж віри, що й вони, або з людьми тієї ж Церкви, що й вони, серед жителів Східного регіону (сумарна частка таких становить 9%), а з-поміж конфесійно-церковних груп — серед вірних УПЦ(МП) (19%).

Упродовж періоду моніторингу **більшість громадян висловлювали переконання, що релігійна віра не передбачає обов'язкової віросповідної визначеності⁶. Наразі 57,5% (у 2000 р. — 64%) опитаних вважають, що «людина може бути просто віруючою і не сповідувати якусь конкретну релігію».** Ця точка зору виразно переважає в усіх регіонах, за винятком Західного, де більшість (54%) опитаних підтримали думку, що «віруюча людина повинна обов'язково сповідувати ту чи іншу релігію». Більшість вони становлять серед греко-католиків (60%) та вірян УПЦ(МП) (57%). Чим старші респонденти, тим частіше вони вважають, що віруюча людина повинна обов'язково сповідувати ту чи іншу релігію (їх частка зростає до 25% серед тих, кому менше 25 років, до 43% серед тих, кому 60 і більше років (діаграми «З яким із наведених тверджень стосовно віруючої людини Ви згодні більшою мірою?»).

⁶ Цю тезу підтримували більшість (від 56% до 64%) респондентів впродовж усього періоду, коли Центром Разумкова проводилися опитування з цієї тематики (2000-2023 рр.).

5. Відбулися зміни у конфесійному самовизначенні громадян. Порівняно з 2014 р. знизилася частка тих, хто відносить себе до православних (частка таких зменшилася із 70% у 2014 р. до 58% у 2025 р.). За цей час дещо більшою стала частка греко-католиків (вона зросла з 8% до 12%). 10% назвали себе «просто християнами», 3% — віднесли себе до протестантів, 1% — до римо-католиків, 0,4% — до інших релігій, а 15,5% відповіли, що не відносять себе до жодного з релігійних віросповідань (діаграми «До якої релігії Ви себе відносите?»).

Конфесійне самовизначення має виразну регіональну специфіку. Найбільше число православних є характерним для Центрального регіону (67%). На Півдні вони становлять 61%, на Сході — 56%. На Заході країни частка православних становить 45%, тоді як 40% жителів цього регіону віднесли себе до греко-католиків (в інших регіонах — від 0,4% до 2,5%). Також у Західному регіоні дещо більше, порівняно з іншими регіонами, римо-католиків (3%, в інших регіонах — від 0% до 0,8%).

Порівняно з іншими регіонами, у Південному регіоні більше тих, хто відносить себе до «просто християн» (23%, тоді як в інших регіонах — від 5% до 11%). У Східному регіоні більше, ніж в інших регіонах, тих, хто не відносить себе до жодної релігії (30%, тоді як в інших регіонах — від 7% до 14%).

Так само як з віком зростає число віруючих, частка православних зростає від 46% серед молодих людей віком 18–24 роки до 61–62% у середніх і старших вікових групах (від 40 років і старші). Чим молодші респонденти, тим більшим серед них стає число тих, хто не належить до жодного з віросповідань (13% у середніх і старших вікових групах; 26,5% серед тих, кому менше 25 років).

6. Відчутні зміни відбуваються в частині церковного самовизначення православних вірян, що зумовлене як зміною організаційного оформлення православ'я в Україні, так і впливом повномасштабної агресії росії на громадську свідомість.

До 2018 р. в Україні юридично і фактично діяли три найбільші православні деномінації — Українська автокефальна Церква (УАПЦ), Українська Православна Церква (УПЦ) в юрисдикції Московського

патріархату (УПЦ(МП)), Українська Православна Церква-Київський патріархат (УПЦ-КП). Упродовж 2010–2018 pp. число тих, хто відносить себе до УПЦ(МП), постійно зменшувалося (з 24% у 2010 р. до 12% у 2018 р.), а вірних УПЦ-КП, навпаки, зросло: з 15% у 2010 р. до 29% у 2018 р.).

У грудні 2018 р. УПЦ-КП та УАПЦ об'єдналися у Православну Церкву України (ПЦУ), яка у січні 2019 р. отримала від Вселенського Патріархату Томос про автокефалію.

Але у 2020 р. число вірних ПЦУ було меншим (20%), ніж число вірних УПЦ-КП у 2018 р., що відображало певну дезорієнтованість багатьох вірян у їх церковній ідентифікації після заяв Патріарха УПЦ-КП Філарета про відкликання свого підпису під рішенням про створення ПЦУ і проголошення ним відновлення УПЦ-КП. Водночас зросло число громадян, які ідентифікували себе як «просто православних» — з 23% у 2018 р. до 27% у 2020 р. (ще 1% не знали, до якої саме православної церкви вони належать; діаграми «До якої саме православної церкви Ви себе відносите?»). Однак вже у 2021 р. частка тих, хто відніс себе до вірних ПЦУ, зросла до 24%, у 2022 р. — до 36%, у 2023 р. — до 42% серед усіх опитаних, у 2025 р. вона також становила 42%.

Після початку повномасштабної війни росії проти України істотно менше стало тих, хто відносить себе до вірних УПЦ(МП) (з 13% у 2021 р. до 5% у 2025 р.).

Протягом останніх років істотно зменшилася частка тих, хто відносить себе до «просто православних» — від 27% у 2020 р. до 22% у 2021 р., 19% у 2022 р., 14% у 2024 р. і 10% у 2025 р.

У 2025 р. найбільша частка вірних ПЦУ — серед жителів Центрального регіону (53%). На Півдні — 40%, на Сході — 37%, у Західному регіоні — 30%. Вірні УПЦ(МП) у Західному регіоні становлять 10% опитаних, у Центральному і Східному регіонах — 4%, у Південному — 3%. Найменше «просто православних» у Західному регіоні (4%), у Центральному регіоні вони становлять 10%, на Сході — 14%, на Півдні — 17,5%.

Соціально-демографічна структура вірних найбільших церков. У регіональній структурі вірних ПЦУ найбільше представлені

жителі Центрального регіону (тут мешкають 52% усіх вірних цієї церкви, діаграми «Структура конфесійно-церковних груп»). Також жителі Центрального регіону становлять 52% серед вірян-протестантів і відносно більшість (46%) «просто християн» та «просто православних» (40%).

Більшість (87%) греко-католиків є жителями Західного регіону. Відносно більшість вірних УПЦ(МП) (45,5%) становлять жителі Західного регіону.

Серед тих, хто не відносить себе до жодної релігії, найбільше жителів Східного (40%) і Центрального (38%) регіонів.

Вікова структура вірних УПЦ(МП) та ПЦУ відрізняється помітно вищою часткою серед вірних УПЦ(МП) людей старшого (60 і більше років) віку (відповідно 44,5 і 30%).

Жінки становлять більшість вірних ПЦУ (61,5%), УПЦ(МП) (61%), греко-католиків (56,5%), протестантів (56%), «просто православних» (51,5%). А чоловіки становлять більшість «просто християн» (54%) та тих, хто не відносить себе до жодної релігії (58,5%).

7. Спостерігається істотна різниця між рівнем декларованої релігійності (70% опитаних називають себе віруючими) і рівнем віднесення себе до конкретної релігійної громади.

Характеризуючи церковно-конфесійне самовизначення, найчастіше дослідники звертають увагу на номінальне самовіднесення громадян до однієї чи іншої церкви, хоча важливою ознакою активного залучення до життя Церкви є саме належність до певної релігійної громади. Членство у громаді визнали лише 29% респондентів (однак у 2020 р. таких було лише 16%; діаграми «Чи є Ви членом певної релігійної громади?»). Найбільше членів релігійних громад на Заході країни (45% від усіх опитаних у цьому регіоні). У Центральному регіоні — 25%, на Сході — 20%, на Півдні — 19%. Старші респонденти частіше називають себе членами релігійної громади (їх частка зростає від 18% у віковій групі 18-24 роки до 37% серед тих, кому 60 і більше років). Сільські жителі частіше є членами релігійної громади, ніж міські (відповідно 32,5% і 27%), жінки частіше, ніж чоловіки (відповідно 32,5% і 24%).

Належність до певної Церкви не є водночас належністю до релігійної громади.

Серед протестантів членство у громаді засвідчили 77%, серед греко-католиків — 59%, серед вірних УПЦ(МП) — 46%, серед вірних ПЦУ — 34,5%. Членами релігійних громад визнали себе також 10% «просто православних», 5% «просто християн» і 0,6% тих, хто не відносить себе до жодної релігії.

Члени релігійних громад, які віднесли себе до ПЦУ, становлять 14,5% усіх опитаних (у 2021 р. — 6%), члени греко-католицьких громад — 7% (у 2021 р. — 6%). Членами громад УПЦ(МП) назвали себе 2,5% усіх опитаних (у 2021 р. — 4%), членами протестантських громад — 2% (у 2021 р. — 1%), членами римо-католицьких громад — 0,6% (у 2021 р. — 0,4%).

8. Ситуація з відвідуванням релігійних служб громадянами змінилася незначно. Якщо у 2000 р. відвідування релігійних служб, зібрань засвідчили 49% опитаних, а 51% — їх не відвідували, то надалі про відвідування служб повідомляли більше половини опитаних (у 2025 р. — 53%). Жителі Західного регіону відвідують релігійні служби значно частіше (80%), тоді як у Центральному регіоні — 52%, на Сході — 38%, на Півдні — 27%.

Відвідування релігійних служб зростає від 37% серед молоді віком 18-24 роки до 56-57% у середніх та старших вікових групах. Жителі сіл частіше відвідують релігійні служби, ніж жителі міст (відповідно 59% і 50%), а жінки частіше, ніж чоловіки (відповідно 59% і 46%). Найбільша частка тих, хто відвідує релігійні служби, серед греко-католиків (89,5%), протестантів (83%) та серед вірних УПЦ(МП) (80%). Серед вірних ПЦУ таких 69%, серед «просто православних» — 34%, серед «просто християн» — 17%, серед тих, хто не відносить себе до жодного віросповідання — 2% (діаграми «Чи відвідуєте Ви релігійні служби, зібрання, служіння?»).

Водночас регулярно, не рідше, ніж раз на тиждень, відвідують служби лише 29,5% серед тих, хто заявив, що відвідує релігійні служби та зібрання (що, однак, значно більше, ніж у 2021 р., коли таких було 20%). Зараз такі становлять від 41% (серед тих, хто взагалі відвідує релігійні служби) на Заході країни, 33% — на Півдні, 28% — на Сході і 19% — у Центральному регіоні. Серед греко-католиків відвідують релігійні служби не рідше

разу на тиждень 47%, серед вірних УПЦ(МП) — 47%, серед вірних ПЦУ — 21%, серед «просто православних» — 9% з-поміж тих, хто відвідує релігійні служби.

Найчастіше відповідають, що відвідують служби не рідше раз у тиждень, ті, кому 60 і більше років (41% серед тих, хто відвідує релігійні служби), ті, кому менше 25 років — лише 16%.

Відносна ж більшість (40%) тих, хто відвідує релігійні служби, зібрання, відвідують їх лише на релігійні свята. На Заході країни таких 31%, на Півдні — 37,5%, на Сході — 41%, у Центральному регіоні — 49%. Серед греко-католиків таку відповідь дають 23%, серед вірних УПЦ(МП) — 27%, серед вірних ПЦУ — 48,5%, серед «просто православних» — 50% (діаграми «Як часто Ви відвідуєте релігійні служби, зібрання, служіння?»).

Відповідаючи на питання: «Чи відвідували Ви богослужіння минулої неділі (суботи, п'ятниці)?», 24% дають ствердну відповідь (46% на Заході, 19% — у Східному регіоні, 16% — у Центральному регіоні, 14% — на Півдні. Від 13% серед тих, кому від 18 до 24 років, до 32% серед тих, кому 60 і більше років; 31% серед жителів сіл і лише 21% серед жителів міст; 28% серед жінок і 19,5% серед чоловіків; 71% серед протестантів, 57% серед греко-католиків, 48% серед вірних УПЦ(МП), 25% ПЦУ, 8% серед «просто православних», 7% серед «просто християн» і 0,6% серед тих, хто не відносить себе до жодного віросповідання.

Останніми роками частина вірян бере участь у релігійних відправах у мережі Інтернет. За даними останнього опитування, брали участь у відправах у мережі Інтернет 17% опитаних. Частіше беруть участь в Інтернет-службах жителі Західного регіону (28%, в інших регіонах — від 10% до 14%) (діаграми «Чи брали Ви участь у релігійних відправах у мережі Інтернет?»).

Серед греко-католиків брали участь у відправах в мережі Інтернет 47%, серед протестантів — 38,5%, серед вірних УПЦ(МП) — 27,5%, серед вірних ПЦУ — 16%.

Якщо виходити з вищенаведеного, то цілком очікувано, що до використання Церквою новітніх інформаційних технологій (соціальних мереж, практики «церков у смартфоні»

тощо) найбільш прихильно ставляться греко-католики (73% ставляться до цього позитивно) та протестанти (69%). Серед вірних ПЦУ — 57%, УПЦ(МП) — 56%. У Західному регіоні позитивно ставляться 66%, у Південному — 63%, у Східному — 43%, у Центральному — 42,5% (загалом по країні — 51%, що значно більше, ніж у 2024 р., коли позитивне ставлення висловили 42%; діаграми «Наразі Церква активно використовує новітні інформаційні технології...?»).

9. Зміни у поведінці вірян під час війни.

Відповідаючи на питання, як змінилася частота відвідування ними церкви (молитовного будинку) після початку війни, 47% респондентів відповіли, що відвідують церкву, як і раніше, 14% стали частіше відвідувати церкву, а 12% — рідше (ще 26% відповіли, що «раніше зовсім не відвідували і не відвідують зараз»). Останніх найбільше у наймолодшій віковій групі (43% серед тих, кому менше 25 років).

Дають відповідь, що з початком війни (лютий 2022 р.) стали частіше відвідувати церкву: 41,5% протестантів, 25% греко-католиків, 24,5% вірних УПЦ(МП), 16% вірних ПЦУ і лише 7% «просто православних», 5% «просто християн». Частіше стали відвідувати церкву 21% жителів Західного регіону, 16,5% жителів Східного регіону, 11% — Центрального і 7% жителів Південного регіону (діаграми «Ви відвідуєте церкву (молитовний будинок)?»).

10% опитаних відповіли, що після початку війни стали частіше спілкуватися із священнослужителями, 8% — що стали спілкуватися рідше, 42% — спілкуються як і раніше (ще 37% відповіли, що «раніше зовсім не спілкуватися із священнослужителями і не спілкуються зараз»). Останніх найбільше у наймолодшій віковій групі (52%) (діаграми «Ви особисто спілкуєтеся із священнослужителями?»). Найбільша частка тих, хто відповів, що став спілкуватися із священнослужителями частіше — серед протестантів (33%).

10. У період між 2000 і 2020 рр. частка тих, хто відповідав, що регулярно надає матеріальну підтримку Церкві, становила від 9% до 11%. У 2022–2023 рр. ця частка зросла до 15%, а за даними останнього опитування, становить 14%. Порівняно з початком 2000 р. меншою стала частка тих, хто надавав таку допомогу «зрідка» (з 38% у 2000 р. до

32% у 2025 р.) і тих, хто її не надавав ніколи (з 36% до 27%). Протягом останніх десяти років майже незмінною залишалася частка тих, хто робить пожертви у дні великих свят та оплачує треби, обряди (у межах 28-34%, за даними останнього опитування — 28%), що вище показника 2000 р. (16%), діаграми: «*Чи підтримуєте Ви Церкву матеріально?*».

У 2025 р. серед членів релігійних громад надають матеріальну допомогу церкві регулярно 36%, серед тих, хто не є членом громади — лише 4,5%, зрідка — відповідно 40% і 27%, роблять пожертви у дні великих свят та оплачують треби — відповідно 22% і 29%, ніколи не надають матеріальну допомогу — відповідно 1% і 39%.

Оскільки серед жителів Західного регіону найбільше тих, хто є членом релігійної громади, то, відповідно, там найбільша частка тих, хто регулярно їм надає матеріальну допомогу (23%, тоді як в інших регіонах — від 8% до 13%). Серед вірних різних церков найчастіше регулярну допомогу церкві надають протестанти (50%) та греко-католики (36%). Серед вірних УПЦ(МП) цей показник становить 19%, серед вірних ПЦУ — 14%.

Найбільше тих, хто ніколи не надає допомогу церкві, серед представників молоді (серед тих, кому від 18 до 24 років — 44%, серед тих, кому від 25 до 29 років — 39%).

11. Мотивація відвідування релігійних служб. Говорячи про мотивацію відвідування релігійних служб, найчастіше ті, хто беруть у них участь, називають спілкування з Богом (51,5%), участь у молитвах, релігійних обрядах (49%). Дещо рідше називають бажання послухати проповідь (38%), те, що відвідування релігійної служби заспокоює, дозволяє забути про повсякденні турботи (32%), допомагає вирішити моральні проблеми, які тривожать (28%).

22% мотивують це необхідністю побути серед своїх однодумців, серед людей, які їм симпатичні, 11% — тим, вони так робили все життя, лише 3% — тому що релігійна громада надає їм якусь допомогу, підтримку (діаграми «*З якою метою Ви відвідуєте релігійні служби, зібрання, служіння?*»).

Чим старші респонденти, тим частіше вони відвідують релігійні служби, щоб послухати проповідь (частка таких зростає від 30-33%

у групах від 18 до 39 років до 43% серед тих, кому 60 і більше років).

Представники найстаршої вікової групи (60 і більше років) частіше, ніж загалом по масиву опитаних, називають мотив спілкування з Богом (60%), участь у молитвах, релігійних обрядах (54,5%), необхідність побути серед своїх однодумців, серед людей, які їм симпатичні (31%).

Представники наймолодшої вікової групи (18-24 роки) рідше, ніж загалом по масиву опитаних, відповідають, що відвідування релігійних служб допомагає вирішити моральні проблеми, які їх тривожать (22%), взяти участь у молитвах, релігійних обрядах (40%), спілкування з Богом (35%).

Жінки частіше за чоловіків як мотив відвідування релігійних служб називають спілкування з Богом (відповідно 55% і 46,5%), участь у молитвах та обрядах (відповідно 51% і 45%), те, що це заспокоює їх (відповідно 34% і 29%).

Вірні УПЦ(МП) (79,5%) частіше, ніж загалом по масиву опитаних, називають мотив спілкування з Богом, а також щоб послухати проповідь (48%). А «просто православні» — тому що «вони так робили все життя» (24%).

Ті, хто не відвідує релігійні служби, найчастіше причиною цього називають те, що для сповідування релігії, не обов'язково відвідувати релігійні служби, зібрання, служіння (40%), що не відчувають жодної потреби в цьому (35%), не мають на це часу (29%), те, що є невірними або атеїстами (19%). Рідше як причину називають те, що серед їхніх знайомих ніхто не відвідує релігійні служби, зібрання, служіння (10,5%). І лише 1% називають як причину те, що там, де вони живуть, взагалі немає релігійних громад, 2% — що немає громад тієї церкви чи релігії, до якої вони належать, 5% — що беруть участь у релігійних службах, зібраннях, служіннях в мережі Інтернет, слухають служби по телебаченню чи радіо (діаграми «*Чому Ви не відвідуєте релігійні служби, зібрання, служіння?*»).

Серед жителів Східного регіону, які не відвідують релігійні служби, більшою (28%), ніж загалом по масиву опитаних, є частка тих, які пояснюють це тим, що є невірними чи атеїстами. Серед жителів Південного регіону — тих, хто відповідає, що для того, щоб

сповідувати певну релігію, не обов'язково відвідувати релігійні служби, зібрання, служіння (52%).

Представники наймолодшої вікової групи (18–24 роки), які не відвідують релігійні служби, частіше (43%), ніж загалом по масиву опитаних, відповідають, що не відчують жодної потреби в цьому.

12. Чи потрібна модернізація Церкви?

Ті респонденти, які відвідують релігійні служби, відповідаючи на питання, чи потрібно щось змінювати у діяльності релігійної громади, чиї релігійні служби, зібрання, служіння вони відвідують, переважно відповідають, що нічого не потрібно змінювати (55%).

13% дотримуються думки, що потрібно більше уваги приділяти різним видам допомоги членам громади, їх підтримці, 13% — більше уваги приділяти психологічній підтримці членів громади, 12% — на необхідності більше уваги приділяти проблемам членів громади, 10% — на спрощення обрядовості, скорочення тривалості служіння, 10% — більше уваги приділяти ознайомленню членів громади з основами релігійного вчення, 9% вказували на необхідність здійснення служб, проповідей рідною для них мовою, 6% вказали на необхідність проведення зібрань, служінь у більш зручний час (діаграми «Чи потрібно щось змінювати у діяльності релігійної громади?»).

РЕЛІГІЯ, ЦЕРКВА І СУСПІЛЬСТВО

1. Оцінка ролі релігії у житті суспільства. Більшість громадян України відзначають позитивну роль релігії. Так, 75% респондентів вважають, що релігія підвищує моральність і духовність людей, 68% — що релігія є одним із важливих засобів відродження національної самосвідомості і культури (це дещо більше, ніж у 2000 р., коли таку відповідь давали 63%, діаграма «Оцінюючи роль релігії в житті суспільства...»).

55% опитаних вважають, що релігія є одним з чинників демократичного суспільства (у 2000 р. цю думку поділяли 46%), 52% — що релігія є елементом політичного життя (у 2000 р. — 47%).

79% опитаних — що релігійні діячі повинні ставати на захист найбільш вразливих прошарків громадян, в разі ухвалення владою рішень,

які знижують життєвий рівень населення (у 2000 р. — 87%). Разом з тим, порівняно з 2000 р., з 51,5% до 36% зменшилася частка тих, хто вважає, що релігійні організації беруть слабку участь в соціальній роботі (допомога нужденним, інвалідам, хворим, літнім людям тощо). Лише 27% вважають, що релігійні діячі стоять осторонь таких соціальних проблем сучасності, як запобігання вагітності, аборт, СНІД, сексуальне виховання тощо (у 2000 р. таких було 36%).

Лише 25% респондентів відповіли, що релігія не впливає на життя суспільства (у 2000 р. таких було дещо більше — 29,5%), лише 30% — що релігія є мало пристосованою до потреб сучасної людини.

Ще менше респондентів відзначають негативний вплив релігії на моральність та суспільну поведінку людей. Так, лише 17% поділяють думку, що релігія робить людей неактивними, байдужими до того, що відбувається у суспільстві, лише 15% — що релігія шкідлива, оскільки роз'єднує людей на різні конфесії.

І лише 13% опитаних поділяють точку зору, що релігія відмирає і у майбутньому зникне зовсім.

Церкві довіряє більшість громадян України. Разом з тим, порівняно з 2010 р., коли рівень суспільної довіри до Церкви досяг максимуму (72,5%), наразі цей показник є нижчим — 60% (діаграми «Якою мірою Ви довіряєте Церкві?»). Найбільшою мірою довіряють Церкві жителі Західного регіону (80% респондентів). У Центральному регіоні довіряють 56%, у Південному — 52%, у Східному — 51% опитаних.

2. Рівень визнання морального авторитету церкви є нижчим, ніж рівень довіри до неї. Відповідний показник знижувався упродовж 2010–2020 рр. (з 56% до 44,5% у 2020 р., частка тих, хто не вважав Церкву моральним авторитетом — зросла у цей період з 27% до 40%). Показники 2021 і 2022 рр. виявилися більш оптимістичними — вважали Церкву моральним авторитетом у 2021 р. 48%, у 2022 р. — 49%, не вважали — відповідно 31% і 33% (діаграми «Чи є для Вас сьогодні Церква моральним авторитетом?»). У 2025 р. вважають Церкву моральним авторитетом 47% респондентів, не вважають — 38%.

Позиції громадян з цього питання відрізняються у регіонах і залежать від конфесійно-церковної визначеності респондентів: Церква є моральним авторитетом для 63% жителів Заходу країни і лише для 39–47% жителів інших регіонів. Лише у Західному регіоні частка тих, хто вважає Церкву моральним авторитетом, перевищує частку тих, хто так не вважає, у Центральному та Східному регіонах ці частки статистично значуще не відрізняються, а у Південному регіоні ті, хто не вважають Церкву моральним авторитетом, становлять відносну більшість (49%).

За конфесійно-церковною ознакою: вона є моральним авторитетом для 76% греко-католиків, 73% протестантів, 65% вірних УПЦ(МП), 60% вірних ПЦУ. І лише для 32% «просто православних», для 21% «просто християн», а серед тих, хто не відносить себе до жодної релігії – лише для 5%.

Рівень визнання Церкви моральним авторитетом найвищий у найстаршій віковій групі (60 років і старші – 56%), і стає тим нижчим, чим молодші респонденти (33% серед тих, кому менше 25 років).

Кардинально відрізняється позиція жінок і чоловіків: якщо для більшості жінок (53,5%) Церква є моральним авторитетом (39,5% жінок відповідають, що вона не є моральним авторитетом), то для відносно більшості чоловіків (відповідно 39,5% і 45%) вона не є моральним авторитетом.

3. Ставлення громадян до моральності священнослужителів є досить критичним. Лише 29% респондентів висловили впевненість у тому, що «*більшість священнослужителів – глибоко моральні й духовні особи*» (діаграми «*З яким судженням Ви згодні найбільшою мірою?*»). Частка тих, хто вважає, що більшість священнослужителів – глибоко моральні й духовні особи, є вищою у Західному регіоні (34%, в інших регіонах від 26% до 28%).

Серед вірян УПЦ(МП) цей показник становить 51%, серед греко-католиків – 41%, серед протестантів – 40%, серед вірян ПЦУ – 37%, серед «просто православних» – 21%, «просто християн» – 13%, серед тих, хто не належить до жодного віросповідання – лише 3%. Дещо частіше вважають священнослужителів моральним авторитетом представники найстаршої вікової групи (35%).

Увесь період моніторингу переважає думка, що «*священнослужителі – такі ж, як і більшість із нас, – з усіма достоїнствами і гріхами*» (від 44% до 52%, за даними останнього опитування – 44%).

20% опитаних дотримуються думки, що більшість священнослужителів думають передусім про гроші, а не про духовне (серед тих, хто не відносить себе до жодної релігії, цю точку зору поділяють 43%).

4. Оцінка ролі та функцій Церкви у суспільстві. У 2000-х та першій половині 2010-х рр. досить високо оцінювалася громадянами позитивна суспільна роль Церкви. Однак така оцінка після 2014 р., коли вона становила 52,5%, вже у 2020 р. зменшилася до 40%. У 2021 р. частка тих, хто вказував на позитивну роль Церкви, зросла до 49,5%, у 2022 р., після початку повномасштабної агресії росії, зафіксоване ще більше зростання – до 59%, що є найвищим показником з 2000 р. У 2025 р. цей показник є дещо нижчим (54%, діаграми «*Яку роль відіграє Церква в сучасному українському суспільстві?*»).

Найчастіше на позитивну роль Церкви вказують жителі Західного регіону (72%, в інших регіонах – від 46% до 50%).

28% українців вважають, що Церква не відіграє помітної ролі в українському суспільстві, (у 2021 р. таких було більше – 33%). При цьому, слід особливо наголосити, що про негативну роль Церкви не йдеться: за час моніторингу частка тих, хто поділяв таку думку, не перевищувала 7% опитаних (у 2025 р. вона становить 5,5%).

Чим молодші респонденти, тим рідше вони вказують на позитивну роль Церкви (від 61% серед тих, кому 60 і більше років, до 37% серед тих, хто кому менше 25 років).

На позитивну роль Церкви вказують 85% протестантів, 80% греко-католиків, 69% вірних ПЦУ, 69% – УПЦ(МП). Серед «просто православних» – лише 46%, серед «просто християн» – лише 28%. Найрідше – ті, що не відносять себе до жодного віросповідання (6%).

5. Відповідаючи на питання: «Які головні цілі повинні ставити перед собою церкви та релігійні об'єднання в Україні?» найчастіше респонденти називають вшанування Бога,

спільні молитви (49%), духовну підтримку людей, що переживають духовну кризу (45%). Ще 30% називають допомогу соціально незахищеним групам населення, 27% — захист традиційних цінностей, 26,5% — моральне оздоровлення суспільства (діаграми «Які головні цілі повинні ставити перед собою церкви та релігійні об'єднання в Україні?»).

Рідше називаються виховання молоді (15%), пропаганда миру і толерантності (13%), поширення свого впливу в суспільстві (12%), залучення до своєї церкви (релігійного об'єднання) якомога більшої кількості віруючих (10%), боротьба за вплив на віруючих з іншими церквами (5%), збільшення доходів церкви (релігійного об'єднання) (4%), організація релігійного навчання та викладання основ релігії (4%), формування державної політики (як внутрішньої, так і зовнішньої) (4%), допомога в оволодінні професіями (1%).

Жителі Західного регіону частіше, ніж жителі інших регіонів, називають вшанування Бога, спільні молитви (68%) та виховання молоді (21%). Жителі Південного і Західного регіонів — духовну підтримку людей, що переживають духовну кризу (відповідно 55% і 50%). Жителі Західного і Центрального регіонів — захист традиційних цінностей (відповідно 32% і 31%).

Жителі Західного регіону рідше, ніж жителі інших регіонів, називають допомогу соціально незахищеним групам населення (20%), а жителі Сходу країни — моральне оздоровлення суспільства (18%).

Чим старші респонденти, тим частіше вони називають вшанування Бога, спільні молитви (від 37% серед тих, кому від 18 до 24 років, до 55% серед тих, кому 60 і більше років), духовну підтримку людей, що переживають духовну кризу (відповідно 39% і 48%).

6. Громадяни України вважають, що провідне або важливе місце в діяльності церкви, релігійного об'єднання повинно посідати соціальне служіння, допомога людям, їх підтримка.

30% опитаних відповіли, що соціальне служіння повинно відігравати провідну роль в діяльності церкви, 34% — що соціальне служіння є важливою, але не першочерговою діяльністю церкви. Лише 10% опитаних вважають, що соціальне служіння є

маловажливою діяльністю церкви і лише 9% — що церква (релігійне об'єднання) взагалі не повинна займатися соціальним служінням (діаграми «Яке місце в діяльності церкви, релігійного об'єднання повинно займати соціальне служіння?»).

Дотримуються думки, що соціальне служіння має бути провідним чи важливим напрямом діяльності Церкви, 69% жителів Західного регіону, 67% жителів Центрального регіону, 61% — Південного і 53% — Східного регіону.

Так вважають 83% протестантів, 77% греко-католиків, 73% вірних ПЦУ, 68% — УПЦ(МП), 55% «просто православних», 57% «просто християн» та 33% тих, хто не відносить себе до жодного віросповідання.

Оцінюючи, які види соціального служіння церков, релігійних об'єднань, на їхню думку, найбільш важливі для суспільства, найчастіше респонденти називали психологічну допомогу (59%) та захист вразливих груп (людей, що постраждали від насильства, бездомних, переселенців тощо) (46%). Ще 33% назвали релігійну освіту, 31% — виховання дітей, 22% — матеріальну допомогу, 9% — організацію дозвілля, 9% — професійну орієнтацію та навчання. 4,5% опитаних зазначили, що жодні види соціального служіння не є важливими для суспільства (діаграми «Які види соціального служіння церков, релігійних об'єднань найбільш важливі для суспільства?»).

У баченні головних завдань та напрямів соціального служіння вирізняється Західний регіон — частіше, ніж жителі інших регіонів, жителі Заходу країни відносять до головних видів соціального служіння виховання дітей (43%, в інших регіонах — від 18% до 34%) та релігійну освіту (45%, в інших регіонах — від 26% до 35%), але рідше, ніж в інших регіонах — матеріальну допомогу (12%, в інших регіонах — від 23% до 33%).

Жителі Південного регіону частіше, ніж жителі інших регіонів країни, відносять до головних видів соціального служіння психологічну допомогу (73%; в інших регіонах — від 47% до 61%), жителі Східного регіону — професійну орієнтацію та навчання (18%; в інших регіонах — від 6% до 8%), організацію дозвілля (16,5%; в інших регіонах — від 6% до 10%).

58% опитаних зазначають, що їх особисто не торкнувся жоден з видів соціального служіння церков, релігійних об'єднань. Найчастіше таку відповідь дають ті, хто не відносить себе до жодної релігії (87,5%), «просто християни» (69%) та «просто православні» (63%), найрідше — протестанти (29%). Чим молодші респонденти, тим частіше вони відповідають, що їх особисто не торкнувся жоден з видів соціального служіння (від 52% серед тих, кому 60 і більше років, до 70% серед 18–24-річних, діаграми «Які види соціального служіння церков, релігійних об'єднань торкнулися особисто Вас?»).

Серед видів соціального служіння, яке отримували респонденти, найчастіше вони називають психологічну допомогу (22%). У 2021 р., тобто до початку повномасштабної війни, таких було менше — 18%. 12% називають релігійну освіту, 2,5% — матеріальну допомогу (що значно менше, ніж у 2024 р., коли таких було 10%, у передвоєнному 2021 р. таких було 4%), 7% — допомогу у вихованні дітей, 6% — захист вразливих груп, 4% — допомогу в організації дозвілля, 3% — допомогу в професійній орієнтації та навчанні.

Протестанти частіше, ніж представники інших конфесійно-церковних груп, відповідають, що отримували допомогу у релігійній освіті (38,5%), матеріальну допомогу (27%), у захисті вразливих груп (19%), протестанти і вірні УПЦ(МП) — що отримували психологічну допомогу (відповідно 52% і 46%).

Представники старших вікових груп частіше, ніж респонденти молодшого віку, отримували від церков та релігійних організацій психологічну та матеріальну допомогу, допомогу в релігійній освіті.

Соціальне служіння релігійних об'єднань під час війни. Відповідаючи на запитання: «Які завдання є першочерговими для релігійних об'єднань під час війни?», найчастіше респонденти називають надання психологічної допомоги (56%, у 2022 р. цей вид допомоги називали 54%), допомогу Збройним силам України (56%, у 2022 р. таку відповідь дали 45,5%), допомогу у вирішенні соціальних і матеріальних проблем громадян (31%, у 2022 р. — 39,5%), залучення міжнародної уваги та допомоги Україні (31%, у 2022 р. — 28%). Ще 21% називають допомогу внутрішньо переміщеним особам (у 2022 р. — 23%), 14% — пом'якшення наслідків

руйнування міст, сіл, соціальної та транспортної інфраструктури (у 2022 р. — 18%), 5% — забезпечення потреб українських біженців за кордоном (у 2022 р. — 4%, діаграма «Які завдання є першочерговими для релігійних об'єднань під час війни?»).

55% опитаних відповіли, що їм відомо про випадки, коли релігійні громади (будь-якої релігійної належності) після початку широкомасштабної війни росії проти України надавали допомогу Збройним силам України. Найчастіше відповідають, що їм відомо про такі випадки, жителі Західного регіону (82%), греко-католики (89%, діаграми «Чи відомо Вам про випадки...?»).

42% опитаних відомо про випадки, коли релігійні громади надавали матеріальну допомогу біженцям (серед внутрішньо переміщених осіб про такі випадки знають 39%). Найчастіше відповідають, що їм відомо про такі випадки, жителі Західного регіону (56%), протестанти (68%) та греко-католики (64%).

39% опитаних відомо про випадки, коли релігійні громади надавали прихисток біженцям (серед внутрішньо переміщених осіб про такі випадки знають 21%). Найчастіше відповідають, що їм відомо про такі випадки, жителі Західного регіону (53,5%), вірні УПЦ(МП) (70%) та протестанти (69%).

37% респондентів відомо про випадки, коли релігійні громади залучали чи розподіляли гуманітарну допомогу з-за кордону. Найчастіше таку відповідь дають жителі Південного регіону (52%) та протестанти (79%).

26% опитаних відомо про випадки надання релігійними організаціями допомоги медичним та соціальним закладам.

26% опитаних відомо про випадки облаштування у приміщеннях храмів бомбосховищ (найчастіше у Західному регіоні — 32%).

25,5% респондентів відомо про випадки надання релігійними організаціями допомоги жителям деокупованих і прифронтових територій (серед респондентів, що якийсь час жили на окупованих територіях — 31%, серед жителів прифронтових територій — 31%). Найчастіше про це відомо жителям Південного регіону (39%).

21% відомо про випадки, коли релігійні об'єднання допомагали в евакуації жителів із окупованих територій та територій, що перебувають під обстрілами (найчастіше — протестантам (44%)). Серед респондентів, що якийсь час жили на окупованих територіях, таку відповідь дають 16%, серед жителів прифронтових територій — 24%.

Водночас 8% опитаних відповіли, що їм відомо про випадки, коли релігійні громади після початку широкомасштабної війни росії проти України висловлювали підтримку діям росії (серед тих, хто жив на тимчасово окупованих територіях — 9%).

4% опитаних знають про випадки, коли релігійні громади допомагали окупантам (серед тих, хто жив на тимчасово окупованих територіях — 2%).

5,5% опитаних відповіли, що їм відомо про випадки, коли релігійні громади привласнювали гуманітарну допомогу або використовували її в корисливих цілях.

Оцінюючи, **на чиєму боці є Церква в параметрах «бідні і знедолені — сильні і багаті»**, громадяни схилиються до думки, що Церква дещо більшою мірою є на стороні «сильних і багатих»: за десятибальною шкалою (де «1» — це «обстоювання прав бідних і знедолених», а «10» — «сильних і багатих»). З 2010 р. по 2020 р. оцінка позиції Церкви громадянами постійно зміщувалася в бік переконання в тому, що вона частіше підтримує «сильних і багатих» (від 5,2 бала у 2010 р. до 6,2 бала у 2020 р.).

Однак результати останніх опитувань (у 2021, 2023, 2024 та 2025 рр.) вже не підтверджують цю тенденцію — середній бал за цієї шкалою у 2025 р. дорівнює 5,4 бала (діаграма «*Церкви в Україні обстоюють права бідних і знедолених, чи завжди знаходяться на боці сильних і багатих?*»). Частіше вважають, що Церква стоїть на стороні «бідних і знедолених», жителі Західного та Південного регіонів (відповідно 4,7 і 4,8 бала), греко-католики (4,4 бала) та вірні УПЦ(МП) (4,5 бала). А найбільшою мірою схильні вважати, що Церква в Україні знаходиться на боці сильних і багатих, жителі Центрального (6,0 бала) та Східного (5,7 бала) регіонів, «просто православні» (5,7 бала), «просто християни» (5,7 бала), а особливо респонденти, які не відносять себе до жодної релігії (7,5 бала).

Надання Церквою конкретних видів допомоги. Відповідаючи на питання: «*Чи достатньою мірою релігійні громади (будь-якої релігійної належності) після початку широкомасштабної війни росії проти України реалізують такі дії, як надання допомоги біженцям, Збройним силам України, жителям деокупованих і прифронтових територій?*», 20% респондентів зазначають, що у сфері надання допомоги біженцям релігійні громади роблять все, що можливо в цьому напрямі, 30% — що роблять досить багато, 19% — мало що роблять, 4% — нічого не роблять; у сфері надання допомоги Збройним силам України — відповідно 24%, 31%, 18% і 4% у сфері надання допомоги жителям деокупованих і прифронтових територій — відповідно 15%, 21%, 19% і 7% (діаграми «*Чи достатньою мірою релігійні громади...?*»).

У сферах надання допомоги Збройним силам України та біженцям найкраще оцінюють діяльність релігійних громад жителі Західного регіону.

49% тих респондентів, які належать до якогось релігійного об'єднання, відомо про надання священнослужителями церкви чи релігійного об'єднання, до якого вони належать, гуманітарної допомоги і соціальної підтримки внутрішньо переміщеним особам в Україні (від 41% у Південному регіоні до 57% — у Західному). Найчастіше таку відповідь дають греко-католики (63%).

46% тих опитаних, які належать до якогось релігійного об'єднання, відомо про участь священнослужителів церкви чи релігійного об'єднання, до якого вони належать, в обороні України (капеланська служба, служба в Збройних силах України, територіальній обороні, діаграми «*Чи відомо Вам...?*»). У Західному регіоні таку відповідь дали 60% опитаних, у Східному — 44%, у Центральному — 41%, у Південному — 34%. Серед греко-католиків — 62%, вірних ПЦУ — 48%, УПЦ(МП) — 36%.

77% членів релігійних громад відповідають, що релігійна громада, до якої вони належать, з початку широкомасштабної війни росії проти України надавала допомогу Збройним силам України, 57% — надавала прихисток біженцям, 57% — надавала матеріальну допомогу біженцям, 37% — залучала чи розподіляла гуманітарну допомогу з-за кордону, 34% — надавала допомогу жителям

деокупованих і прифронтових територій, 33% — надавала допомогу медичним та соціальним закладам, 29% — облаштовувала у приміщенні храму бомбосховище, 22% — допомагала в евакуації жителів із окупованих територій та територій, що перебувають під обстрілами (діаграми «*Чи релігійна громада, до якої Ви належите...?*»).

50% членів релігійних громад відповідають, що отримували під час війни від релігійної громади, до якої вони належать, моральну підтримку, 44% — психологічну підтримку, 18% — матеріальну підтримку (діаграми «*Чи отримували Ви під час війни від Вашої релігійної громади...?*»).

7. Національна орієнтованість Церкви.

У 2000 р. більшість (53%) громадян України виступали проти того, щоб Церква в Україні була національно орієнтованою (при 29% тих, хто підтримував таку позицію). Упродовж 2010–2020 рр. частка тих, хто виступає проти національної орієнтованості Церкви, коливалася в межах 37–43%, а частка тих, хто виступає за — у межах 31–34% (діаграми «*Чи повинна церква, релігія бути національно орієнтованою?*»).

Однак, за даними опитування, що проводилося у 2021 р., частка тих, хто підтримує національну орієнтованість Церкви, зросла до 39%, а частка тих, хто виступає проти, становила 44,5%. За даними опитування 2022 р., після початку повномасштабної агресії росії, частка тих, хто підтримує національну орієнтованість Церкви, зросла ще більше — до 49%, а частка тих, хто виступає проти, зменшилася до 32,5%. Ще більше стало прихильників національної орієнтованості Церкви у 2023 р. — 57% (при 27% тих, хто проти). Хоча у 2024–2025 рр. підтримка національної орієнтованості Церкви дещо зменшилася (до 52% у 2025 р. при 32% проти), однак, все одно істотно перевищує «довоєнний» рівень. Очевидно, прихильники такої позиції вкладають у це поняття позитивну конотацію «патріотичної позиції Церкви», а супротивники, навпаки — негативну конотацію «національної обмеженості». Також очевидно, що в умовах війни суспільний запит на патріотичну позицію Церкви істотно зріс.

У Західному і Центральному регіонах прихильники національної орієнтованості Церкви становлять більше половини (відповідно 62% і 55% опитаних). У Східному регіоні

частки тих, хто є прихильником національної орієнтованості церкви (45%) і супротивників цього (43%), статистично значуще не відрізняються. Відносну більшість (49%) супротивники національної орієнтованості Церкви зберігають у Південному регіоні.

Вважають, що Церква повинна бути національно орієнтованою, більшість греко-католиків (67%), вірних ПЦУ (66%) та відносна більшість «просто християн» (48%). Супротивники національної орієнтованості Церкви становлять більшість тих, хто не відносить себе до жодної релігії (58,5%) та більшість вірних УПЦ(МП) (53%). Серед протестантів та «просто православних» частки перших та других статистично значуще не відрізняються.

ЦЕРКВА І ДЕРЖАВА

1. Упродовж періоду моніторингу більшість громадян висловлювали впевненість у тому, що в Україні забезпечена свобода совісті.

У 2025 р. з тезою про те, що «в Україні існує повна свобода совісті і рівність віросповідань перед законом» погодилися 63% опитаних: від 77% жителів Заходу країни до 53% — у Південному регіоні.

Із цією тезою згодна більшість або відносна більшість усіх конфесійно-церковних груп, за винятком вірних УПЦ(МП) і тих, хто не відносить себе до жодної релігії, серед яких частки згодних і незгодних статистично значуще не відрізняються (відповідно 46% і 43% та 44% і 52%).

Більшість респондентів (51%) не погоджуються із тезою, що «свобода совісті і рівність віросповідань перед законом декларується, але не здійснюється» (погоджуються 34%).

За даними останнього опитування, 13% респондентів одночасно погоджуються з тезами «в Україні існує повна свобода совісті і рівність віросповідань перед законом» і «свобода совісті і рівність віросповідань перед законом декларується, але не здійснюється». Така амбівалентність оцінок свідчить про те, що частина тих респондентів, які констатують наявність в Україні повної свободи совісті та рівності віросповідань перед законом, все ж бачать і недоліки в реалізації релігійних свобод.

Разом з тим, у 2024 р. респондентів з такими амбівалентними оцінками було більше (21%), так само як і більше (38%), ніж у 2025 р. (34%) було тих, хто погодився із судженням *«свобода совісті і рівність віросповідань перед законом декларується, але не здійснюється»*.

За даними останнього опитування з тезою про те, що *«свобода совісті і рівність віросповідань перед законом декларується, але не здійснюється»*, згодні 50% жителів Південного регіону (при 29% тих, хто не згоден), в інших регіонах абсолютна або відносна більшість із нею не згодні.

Із цією тезою згодна більшість вірних УПЦ(МП) (61%) і відносна більшість тих, хто не відносить себе до жодної релігії (44%). Не згодні більшість греко-католиків (68%), протестантів (61%), вірних ПЦУ (56%), відносна більшість *«просто православних»* (45%) і *«просто християн»* (45%).

Відчутних коливань зазнало також число опитаних, які підтримали тезу про те, що *«релігійні організації і церкви занадто зловживають наданими їм правами і свободами»*. Так, у 2000 р. з нею погодилися 38% респондентів, у 2019 р. показник склав 48%, а наразі становить 32%: від 22% на Заході країни до 40% у Центральному регіоні.

2. Ставлення громадян до ідеї запровадження інституту державної церкви. Число її прихильників зменшувалося з 20% у 2000 р. до 11% у 2020 р. У 2021–2023 рр. частка прихильників запровадження інституту державної церкви зростала і у 2023 р. частка тих, хто виступає за запровадження інституту державної церкви, зрівнялася з часткою тих, хто виступає проти (відповідно 37,5% і 38%). Однак у 2024 р. прихильність до ідеї запровадження інституту державної церкви зменшилася до 31%, а частка супротивників, навпаки, зросла до 41,5%. У 2025 р. частка прихильників ідеї запровадження державної церкви становила 30%, а частка супротивників зросла до 48%.

У всіх регіонах супротивники запровадження інституту державної церкви становлять абсолютну або відносну більшість (від 46% до 52%) (діаграми *«Ставлення до ідеї державної церкви»*). Супротивники запровадження державної церкви становлять абсолютну чи відносну більшість серед

представників усіх конфесійно-церковних груп, лише серед вірних ПЦУ частки прихильників та супротивників статистично значуще не відрізняються (відповідно 38% і 42%).

Головними аргументами супротивників ідеї державної церкви є її невідповідність або багатоконфесійному характеру України, або праву на свободу совісті (відповідно 46% і 41%, діаграми *«Якщо Ви не згодні із запровадженням інституту державної церкви в Україні, то чому?»*). Якщо жителі Сходу країни частіше схильні апелювати до права на свободу совісті (48% тих, хто в цьому регіоні вважає недоцільним запровадження інституту державної церкви в Україні), то у Західному і Південному — до багатоконфесійного характеру України (відповідно 52% і 62%). У Центральному регіоні обидва ці аргументи називаються однаково часто (по 41%).

3. Більшість громадян підтримують залучення Церкви до участі в державних чи громадських ритуалах (благословення під час прийняття присяги військовослужбовцями і представниками інших силових структур, освячення державних установ, будівель органів місцевого самоврядування, навчальних закладів).

Позитивно про це висловилися 60,5% опитаних (у 2021 р. — лише 42%), негативно — лише 10% (у 2021 р. — 17,5%) (відповідно 23% і 41% поставилися до цього байдуже або вагалися з відповіддю, діаграми *«Як Ви ставитеся до дедалі ширшого залучення Церкви до участі в державних чи громадських ритуалах?»*).

Частка тих, хто ставиться до цього позитивно, становить більшість у всіх регіонах країни (від 54% на Сході до 70% на Заході). Чим старші респонденти, тим частіше вони висловлюються про неї позитивно (від 48,5% серед тих, кому менше 25 років, до 68% серед тих, кому 60 і більше років). До цієї практики позитивно ставляться більшість греко-католиків (81%), вірних ПЦУ (76,5%), УПЦ(МП) (74%), протестантів (63,5%) і відносна більшість *«просто православних»* (49%), *«просто християн»* (46%). Ті, хто не відносить себе до жодного віросповідання, ставиться до цього переважно байдуже (53%).

У громадян України немає однозначної позиції стосовно того, чи повинні віруючі, які

за своїми релігійними переконаннями не можуть брати до рук зброю, мати право на альтернативну (невійськову) службу в умовах воєнного стану. Лише 20% вважають, що це є це невідокремне право особи на свободу совісті. 37% — що їх можуть призивати на військову службу, але лише на посади, які не передбачають застосування зброї, а 29% — що обов'язок захищати Батьківщину має бути всезагальним.

Останню точку зору найчастіше поділяють ті, хто не відносить себе до жодної релігії (48%). А протестанти (38,5%) та вірні УПЦ(МП) (30%) частіше за представників інших конфесійно-церковних груп дотримуються думки, що право на альтернативну (невійськову) службу в умовах воєнного стану — це невідокремне право особи на свободу совісті (діаграми «Чи повинні віруючі, які за своїми релігійними переконаннями не можуть брати до рук зброю, мати право на альтернативну (невійськову) службу в умовах воєнного стану?»).

ОЦІНКА ГРОМАДЯНАМИ МІЖРЕЛІГІЙНИХ, МІЖКОНФЕСІЙНИХ ТА МІЖЦЕРКОВНИХ ВІДНОСИН

1. Оцінюючи власне ставлення до найбільш поширених в Україні релігій і релігійних течій, переважна більшість (78%) громадян висловлює позитивне ставлення до православ'я (15% — байдуже і лише 2% — негативне, діаграми «Як Ви ставитесь до наведених нижче релігій та релігійних течій та церков?»). Однак, коли респонденти оцінюють ставлення до окремих православних церков, то картина виявляється складнішою.

Серед **православних церков** частіше позитивне ставлення висловлюється стосовно Православної Церкви України (69% ставляться до неї позитивно, 20% — байдуже і 4% — негативно, у 2021 р. — відповідно (55%, 22% і 4%).

Тоді як у ставленні до Української Православної Церкви (Московського патріархату) (відповідно 12%, 17% і 60%) більше представлений негативізм, який зріс після початку повномасштабної війни (у 2021 р. — відповідно 34%, 24% і 20%) і висловлюється частіше, ніж у ставленні до будь-якої іншої релігійної організації в Україні.

Позитивне ставлення до ПЦУ висловлює більшість населення усіх регіонів (від 54% на Сході до 76% у Південному регіоні).

Негативне ставлення до УПЦ(МП) висловлюють більшість жителів Західного (66%), Центрального (62%) та Східного (57%) регіонів, а також відносна більшість жителів Південного регіону (43%). У 2021 р. лише у Західному регіоні відносна більшість опитаних висловлювала негативне ставлення до цієї церкви, а в усіх інших регіонах відносна більшість висловлювала позитивне ставлення.

До **греко-католицизму** позитивне ставлення висловлюють 42% опитаних, байдуже — 38%, негативне — 4,5%. Позитивне ставлення до греко-католицизму цілком очікувано найбільше виражене у Західному регіоні (65%). На Півдні — 50%, у Центральному регіоні — 36%, на Сході — 21%. Негативне ставлення висловлюють від 1,5% у Західному регіоні до 12% у Східному.

Загалом по масиву опитаних позитивно ставляться до **римо-католицизму** 36%, байдуже — 39%, негативно — 6%. У ставленні до римо-католицизму найбільший рівень симпатій на Заході (51%) та у Південному регіоні (48%). У Центральному регіоні позитивно ставляться 32%, на Сході — 20%. У Східному регіоні 12% висловлюють негативне ставлення, в інших регіонах — від 4% до 6%.

Якщо у 2023 р. частки тих, хто ставиться позитивно до **протестантизму**, і тих, хто ставиться негативно до цієї конфесії, були приблизно рівними (відповідно 14% і 15%), то за даними опитувань у 2024 і 2025 pp., позитивне ставлення до цієї конфесії висловлювали частіше, ніж негативне (наприклад, у 2025 р. — відповідно 20% і 11%, при 43% тих, хто ставиться байдуже).

Найбільш позитивне ставлення виражене у Південному регіоні (43%), в інших регіонах — від 12% до 20%. Негативне ставлення — від 7% у Південному регіоні до 16% у Західному.

Якщо у 2023 р. число тих, хто ставиться позитивно до **йудаїзму**, було дещо меншим ніж число тих, хто ставиться негативно (відповідно 10,5% і 12,5%), то у 2024 р. і 2025 р. частка перших вже дещо перевищувала частку других (у 2025 р. відповідно 15% і 12%, при 43% тих, хто ставиться байдуже).

Найбільш позитивне ставлення виражене у Південному регіоні (31%), в інших регіонах — від 6% до 16%. Негативне ставлення — від 7% у Південному регіоні до 17% у Східному.

У 2023 р. число тих, хто ставиться позитивно до **ісламу**, було меншим, ніж число тих, хто ставиться негативно (відповідно 10% і 16%). За даними останнього (2025 р.) опитування, частка тих, хто ставиться до ісламу позитивно (15%), дещо перевищує частку тих, хто ставиться негативно (12,5%, при 43% тих, хто ставиться байдуже).

Найбільш позитивне ставлення виражене у Південному регіоні (31%), в інших регіонах — від 7% до 15%. Негативне ставлення — від 9% у Південному регіоні до 16% у Східному.

До ПЦУ позитивне ставлення висловлює більшість «просто православних» (69%), греко-католиків (67%), «просто християн» (65%) та протестантів (57%). Серед тих, хто не відносить себе до жодного віросповідання, більшість (56%) ставиться до неї байдуже. Серед вірних УПЦ(МП) 41% байдуже ставляться до ПЦУ, 35% ставляться позитивно, а 17% — негативно.

До УПЦ(МП) ставиться негативно більшість греко-католиків (86%) та вірних ПЦУ (77,5%). Серед «просто християн» негативно ставляться до цієї церкви 50%, серед протестантів — 43%, серед «просто православних» — 37%, серед тих, хто не відносить себе до жодного віросповідання — 36%. Позитивне ставлення до УПЦ(МП) висловлюють від 3% (серед тих, хто не відносить себе до жодного віросповідання) до 21% (серед «просто православних»).

До греко-католицизму позитивне ставлення висловлюють 44,5% вірних ПЦУ, 38,5% протестантів, 34% «просто православних», 31% «просто християн», 25% вірних УПЦ(МП) і лише 9% тих, хто не відносить себе до жодного віросповідання. Негативне — від 2% серед протестантів до 11% серед вірних УПЦ(МП) та тих, хто не відносить себе до жодного віросповідання.

До римо-католицизму найкраще ставляться греко-католики (позитивно — 74,5%). Частка тих, хто ставиться негативно,

найвища серед вірних УПЦ(МП) (27%, при 25% тих, хто ставиться позитивно).

Відносно великою (порівняно з представниками інших конфесійно-церковних груп) є частка тих, хто негативно ставиться до протестантизму, серед вірних УПЦ(МП) (20%) та серед греко-католиків (19%, при відповідно 17% і 28% тих, хто ставиться до протестантів позитивно).

2. Більшість (59%) респондентів зазначають, що відносини між вірними різних церков і релігій у місцевості, де вони живуть, є спокійними. Ще 9% зазначили, що вони є дружніми (діаграми «Якими є відносини між вірними різних церков і релігій у місцевості, де Ви живете?»). Якщо у 2022 р., порівняно з 2021 р., з 3% до 6% зросла частка тих, хто вважає, що вони є конфліктними, і з 5% до 14% — що вони є напруженими, то у 2025 р., порівняно з 2022 р., оцінка рівня конфліктності зменшилася до 3%, а частка тих, хто вважає їх напруженими, знизилася до 7%.

На конфліктність або напруженість у відносинах між вірними різних церков вказують 13% респондентів у Центральному регіоні, 10% — у Східному, 7% — у Західному, і лише 2% — у Південному.

Найчастіше на конфліктність або напруженість у відносинах між вірними різних церков вказують вірні УПЦ(МП) (33%). Серед вірних ПЦУ про це говорять 11%, серед протестантів — 10%, серед греко-католиків — лише 4%.

Відповідаючи на пряме запитання: «Між якими саме церквами (чи представниками яких релігій) у місцевості, де Ви живете, відносини є напруженими або конфліктними?»⁷, найчастіше респонденти відповідають «Між ПЦУ та УПЦ(МП)» (9% усіх опитаних). Найчастіше про конфлікти між ПЦУ і УПЦ(МП) при відповіді на це питання вказують жителі Центрального (12%) і Східного (9%) регіонів, серед жителів Західного регіону — 6%, серед жителів Півдня — лише 2%. Серед вірних УПЦ(МП) про наявність таких конфліктів вказують 28,5%, серед вірних ПЦУ — 11%.

Конфлікти між іншими церквами називаються значно рідше. Так, про наявність

⁷ Запитання було «відкритим», тобто список варіантів відповіді не надавався респондентам, вони формулювали їх самостійно.

конфліктів між УПЦ(МП) та греко-католиками вказують лише 0,3% опитаних (у Західному регіоні – 0,7% опитаних).

3. Упродовж періоду моніторингу зазнала змін громадська думка стосовно чинників конфліктів, які трапляються між вірними різних Церков.

Від 2000 р. постійно зростала вага політичного чинника і наразі він посідає першу позицію (47% респондентів відповідають, що конфлікти між церквами є суто політичними, у 2000 р. так вважали лише 20% опитаних).

29% опитаних відповідають, що «конфлікти точаться, головним чином, навколо майна та будівель». Частота називання цієї причини також зросла, порівняно з 2000 р. (у 2000 р. вона становила 22,5%), що, судячи з усього, навіяно повідомленнями в ЗМІ про суперечки і конфлікти з приводу користування культовими приміщеннями, які відбуваються переважно між громадами ПЦУ і УПЦ(МП) (діаграма «Чому в Україні відбуваються конфлікти між вірними різних Церков?»). Разом з тим, порівняно з 2021 р., частота називання цієї причини зменшилася (тоді її називали 40% опитаних).

26% респондентів бачать джерело конфліктів у тому, що «церковні ієрархи жадають влади» (у 2000 р. цю причину називали 39% опитаних)

Порівняно з 2021 р., з 15% до 25% зросла частка тих, хто вважає, що «суть конфліктів – у національному питанні».

Пов'язують причини конфліктів з тим, що «ЗМІ роздмухують релігійну нетерпимість і міжцерковні конфлікти», 18% респондентів, а з тим, що «істинна Церква повинна довести свою перевагу над іншими» – 12%.

Уявлення про політичну природу міжцерковних конфліктів переважають інші причини у всіх регіонах. На перше місце цю причину ставлять представники усіх конфесійно-церковних груп респондентів.

4. Громадська думка про допустимість заборони державними органами діяльності окремих церков чи релігійних об'єднань.

У серпні 2024 р. Верховна Рада України ухвалила Закон «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій».

Переважна більшість (80,5%) опитаних підтримують положення цього закону, згідно з яким забороняється діяльність в Україні Російської православної церкви (не підтримують лише 9%), 84% підтримують положення, згідно з яким релігійна організація, яка діє в Україні, не може мати керівний центр у державі, яка здійснює збройну агресію проти України (не підтримують 5%), 81% підтримують положення, згідно з яким релігійна організація, яка діє в Україні, не може входити до структури (бути частиною) іноземної релігійної організації, діяльність якої в Україні заборонена (не підтримують 5,5%), 82% підтримують положення, згідно з яким пропаганда ідеології «руського міра» як безпосередньо релігійною організацією, так і її органами управління є підставою для заборони такої релігійної організації (не підтримують 5%). Названі положення підтримують більшість жителів усіх регіонів (діаграми «У серпні 2024 р. Верховна Рада України ухвалила Закон...»).

Ці положення також підтримує переважна більшість представників майже всіх великих конфесійно-церковних груп респондентів, за винятком вірних УПЦ(МП) – заборону діяльності в Україні Російської православної церкви підтримують лише 21% вірних цієї церкви, а 66% це не підтримують. Положення, згідно з яким релігійна організація, яка діє в Україні, не може мати керівний центр у державі, яка здійснює збройну агресію проти України, підтримують 39% вірних цієї церкви, а 33% не підтримують (ці показники статистично значуще не відрізняються). Також статистично значуще не відрізняються серед вірних УПЦ(МП) частки тих, хто підтримує, і тих, хто не підтримує положення про те, що пропаганда ідеології «руського міра» як безпосередньо релігійною організацією, так і її органами управління є підставою для заборони такої релігійної організації (відповідно 40% і 33%). Лише положення, згідно з яким релігійна організація, яка діє в Україні, не може входити до структури (бути частиною) іноземної релігійної організації, діяльність якої в Україні заборонена, підтримується відносною більшістю

вірних цієї церкви (44,5%, не підтримують 25,5%).

Попри те, що заборону Російської православної церкви в Україні підтримують 80,5% серед усіх опитаних, помітно менше (59%), відповідаючи на запитання: «*Чи в принципі допустима заборона державними органами (наприклад, судом) діяльності окремих церков чи релігійних об'єднань?*», відповідають, що в окремих випадках це припустимо (23% — що це в жодному випадку не припустимо, 18% не визначилися; діаграма «*Чи в принципі допустима заборона державними органами (наприклад, судом) діяльності окремих церков?*»). У 2024 р. відповідали, що в окремих випадках це припустимо, 50%.

Серед тих, хто підтримує заборону Російської православної церкви, лише 66% вважають припустимою в окремих випадках заборону діяльності окремих церков чи релігійних об'єднань, а 19% вважають це взагалі неприпустимим. Така суперечливість у відповідях може бути пояснена тим, що частина тих, хто виступає за заборону Російської православної церкви, не вважають її релігійною організацією, а швидше пропагандистською структурою, що діє «під маскою» релігійної організації.

За можливість заборони релігійних організацій в окремих випадках виступає більшість жителів Західного (63%), Центрального (65%), Східного (51%) регіонів і відносна більшість (44%) жителів Півдня країни.

Більшість або відносна більшість представників усіх конфесійно-церковних груп підтримують можливість такої заборони, за винятком вірних УПЦ(МП) (серед яких більшість — 65,5% — вважає неприпустимою таку заборону). Очевидно, це пов'язано з тим, що можливість такої заборони найчастіше висловлюється саме стосовно УПЦ(МП).

Серед громадян, які вважають, що в принципі допустима заборона державними органами діяльності окремих церков чи релігійних об'єднань, 63% дотримуються думки, що в Україні є церкви чи релігійні об'єднання, діяльність яких потрібно заборонити (це становить 39% серед усіх респондентів

(у 2024 р. так вважали 32% серед усіх опитаних, діаграма «*Чи є в Україні церкви чи релігійні об'єднання, діяльність яких, потрібно заборонити?*»).

Відповідаючи на запитання: «*Які церкви чи релігійні об'єднання, на Вашу думку, потрібно заборонити?*»⁸, 32% опитаних називають Українську Православну Церкву (Московського патріархату) (у 2024 р. її називали 22%). Ще 3% відповідають, що потрібно заборонити ті церкви, що підтримують «руський мір». Кожну з інших церков (релігійних об'єднань) називають менше 1% опитаних.

У зв'язку з тим, що Київська митрополія Української Православної Церкви відмовилася виконати припис Державної служби України з етнополітики та свободи совісті про розрив зв'язків УПЦ з Російською православною церквою, Державна служба України з етнополітики та свободи совісті спрямувала позов до суду про припинення Київської митрополії УПЦ.

Це рішення підтримують 51% опитаних, не підтримують 11,5% (22,5% відповіли, що їх це не цікавить, 15% не визначилися). Це рішення підтримують більшість жителів Західного (61%) та Центрального (56%) регіонів. У Південному регіоні частка тих, хто його підтримує, перевищує частку тих, хто не підтримує (відповідно 36% і 12,5%), так само і в Східному регіоні (відповідно 37% і 20%).

Це рішення підтримують більшість греко-католиків (73%), вірян ПЦУ 67%), протестантів (55%) і не підтримують більшість вірян УПЦ(МП) (54%).

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ПРЕДСТАВНИКІВ КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНИХ ГРУП

Громадяни, що належать до різних релігій, конфесій, церков, можуть мати різні суспільно-політичні преференції, орієнтації. У процесі цього дослідження ми намагалися встановити, чи існують подібні відмінності між представниками різних конфесійно-церковних груп.

⁸ Запитання було «відкритим», тобто список варіантів відповіді не надавався респондентам, вони формулювали їх самостійно.

Зокрема вивчалось ставлення до суспільних інститутів. Як виявилось, найменше довіряють інститутам суспільства ті громадяни, які не відносять себе до жодної релігії. Так, Президенту України довіряють лише 30% з-поміж них, українській владі в цілому — 12%, опозиції — лише 9%.

Представники основних релігійних течій загалом більше, ніж ті, що не відносять себе до жодної релігії, довіряють суспільним інститутам, хоча існують відмінності між представниками різних конфесій та церков. Так, Президенту України найчастіше висловлюють довіру вірні ПЦУ (56%), дещо рідше — греко-католики (46%) та вірні УПЦ(МП) (44%).

Вірні ПЦУ та греко-католики (відповідно 84% і 82%) частіше, ніж опитані по масиву загалом (77%), висловлюють позитивне ставлення до Європейського Союзу (хоча позитивне ставлення до ЄС висловлюють більше 60% представників усіх інших конфесійно-церковних груп).

Так само греко-католики та вірні ПЦУ (відповідно 76% і 70%) частіше, ніж опитані по масиву загалом (64%), висловлюють позитивне ставлення до НАТО (хоча позитивне ставлення до НАТО висловлюють більше 50% представників усіх інших конфесійно-церковних груп).

Греко-католики та вірні ПЦУ (відповідно 89% і 72%) частіше, ніж опитані по масиву загалом (67,5%), погоджуються з тим, що розпад Радянського Союзу мав більше позитивних наслідків, ніж негативних (хоча з цим погоджується більше 50% представників усіх інших конфесійно-церковних груп).

Із судженням «Російський народ відповідальний за війну проти України» згодна більшість представників усіх конфесійно-церковних груп. Однак, якщо серед греко-католиків із цим згодні 97%, серед вірних ПЦУ — 90%, серед протестантів — 83%, то серед вірних УПЦ(МП) — 55,5%.

Отже, можемо констатувати, що хоча існують відмінності в соціально-політичних поглядах та преференціях вірних різних українських церков, ці відмінності не є такими, що дозволяють говорити про протилежність цих соціально-політичних поглядів та преференцій.

На основі викладеного можна зробити такі узагальнення та висновки.

Упродовж усього періоду досліджень українське суспільство демонструє досить високий рівень релігійності. Зростання числа тих, хто відносить себе до віруючих, спостерігається після початку (ескалації) воєнних конфліктів (так було у 2014 і 2022 рр.), однак, згодом спостерігається зниження до попередніх показників. Разом з тим, 25% опитаних заявили, що після початку повномасштабної війни росії проти України, за їхньою самооцінкою, вони укріпилися у вірі, стали більш релігійними і віруючими людьми. Учасники бойових дій частіше, ніж ті, хто не брав участі у бойових діях, зазначають, що після початку повномасштабної війни стали більш релігійними і віруючими людьми, ніж були раніше.

Зберігається регіональний характер усіх аспектів релігійного і конфесійно-церковного самовизначення громадян України. Однак, порівняно з початком 2000-х рр., різниця між регіонами у частці тих, хто вважає себе віруючим, зменшується (частка тих, хто вважає себе віруючими, у Центральному, Південному та Східному регіонах зросла, тоді як у Західному регіоні вона, порівняно з 2000 р., не змінилася). Зберігається залежність рівня релігійності від статі, віку, типу поселення: рівень релігійності є вищим у старших вікових групах, порівняно з молодшими; у жінок, порівняно з чоловіками; у сільських жителів, порівняно з жителями міст.

Порівняно з 2000 р., істотно більше стало тих, хто виховувався вдома у релігійному дусі (їх частка зросла з 31% до 44%).

Декларування респондентами належності до певної релігійної організації, церкви не завжди пов'язано з ідентифікацією себе як віруючого і може бути зумовлено, зокрема, соціокультурною чи етнічною ідентичністю. Власне релігійна ідентичність має для громадян менше значення, ніж громадянська, регіональна чи локальна ідентичності.

Більшість громадян висловлюють переконання, що релігійна віра не передбачає обов'язкової віросповідної визначеності

(«Людина може бути просто віруючою і не сповідувати якусь конкретну релігію»).

Порівняно з 2014 р., знизилася частка тих, хто відносить себе до православних (частка таких зменшилася із 70% у 2014 р. до 58% у 2025 р.). За цей час дещо більшою стала частка греко-католиків (вона зросла з 8% до 12%). 10% назвали себе «просто християнами», 3% — віднесли себе до протестантів, 1% — до римо-католиків, 0,4% — до інших релігій, а 15,5% відповіли, що не відносять себе до жодного з релігійних віросповідань.

Відчутні зміни відбуваються в частині церковного самовизначення православних вірян, що зумовлене як зміною організаційного оформлення православ'я в Україні, так і впливом повномасштабної агресії росії на громадську свідомість.

У 2025 р., порівняно з 2020 р., істотно (з 20% до 42% серед дорослого населення) зросло число вірних Православної Церкви України, переважно за рахунок зменшення «просто православних».

Також після початку повномасштабної війни росії проти України істотно менше стало тих, хто відносить себе до вірних УПЦ(МП) (їх частка зменшилася з 13% у 2021 р. до 5% у 2025 р.).

Спостерігається істотна різниця між рівнем декларованої релігійності (70% опитаних називають себе віруючими) і рівнем віднесення себе до конкретної релігійної громади — членство у громаді визнали лише 29% опитаних. Разом з тим, це значно більше, ніж у 2020 р., коли таких було лише 16%. Найбільше членів релігійних громад на Заході країни (45% від усіх опитаних у цьому регіоні), в інших регіонах — від 19% до 25%.

Частка членів релігійних громад, які віднесли себе до ПЦУ, серед усіх опитаних, порівняно з 2021 р., зросла з 6% до 14,5%, члени греко-католицьких громад становлять 7% усіх опитаних, частка членів громад УПЦ(МП) — 2,5%, членів протестантських громад — 2%, римо-католицьких громад — 0,6%.

Ситуація з відвідуванням релігійних служб громадянами змінилася незначною

мірою. Якщо у 2000 р. відвідування релігійних служб, зібрань засвідчили 49% опитаних, а 51% — їх не відвідували, то надалі про відвідування служб повідомляли більше половини опитаних (у 2025 р. — 53%). Лише 16% серед усіх громадян регулярно (хоча б раз на тиждень) відвідують релігійні служби та зібрання, однак, частка таких зросла, порівняно з 2021 р., коли їх було лише 10%. Серед тих, хто відвідує релігійні служби, зібрання, відносна більшість робить це лише на релігійні свята.

Стосовно того, як змінилася частота відвідування церкви (молитовного будинку) після початку повномасштабної війни, то 14% опитаних відповідають, що стали відвідувати церкву частіше, а 12% — рідше (близько половини респондентів відповіли, що відвідують церкву, як і раніше, а близько чверті — що не відвідували раніше, і не відвідують зараз).

Останніми роками частина вірян бере участь у релігійних відправах у мережі Інтернет. За даними останнього опитування, брали участь у відправах у мережі Інтернет 17% опитаних. Найбільшою мірою це виражене у жителів Західного регіону. Загалом до використання Церквою новітніх інформаційних технологій (соціальних мереж, практики «церков у смартфоні») прихильно ставляться 51% опитаних (що значно більше, ніж у 2024 р., коли позитивне ставлення висловили 42%).

Говорячи про мотивацію відвідування релігійних служб, найчастіше ті, що беруть у них участь, називають спілкування з Богом, участь у молитвах, релігійних обрядах.

Ті, хто не відвідують релігійні служби, дуже рідко причиною цього називають те, що там де вони живуть, немає релігійних громад або немає громад тієї церкви чи релігії, до якої вони належать, а найчастіше — те, що для сповідання релігії, не обов'язково відвідувати релігійні служби, зібрання, служіння; що не відчують жодної потреби в цьому, не мають на це часу; те, що є невіруючими або атеїстами. Отже, для зростання відвідуваності храмів важлива не стільки розбудова мережі культових споруд, скільки формування зацікавленості та мотивації людей відвідувати храми.

Відповідаючи на питання: *«Чи потрібно щось змінювати у діяльності релігійної громади, чиї релігійні служби, зібрання, служіння вони відвідують?»* більше половини членів релігійних громад відповідають, що нічого не потрібно змінювати. Ті ж, хто налаштований на зміни, говорять про необхідність приділення більшої уваги допомозі членам громади, вивченню і врахуванню їх проблем, їх підтримці (у т. ч. психологічній), спрощенню обрядовості, скороченню тривалості служіння, проведенню зібрань, служінь у більш зручний час, необхідність більше уваги приділяти ознайомленню членів громади з основами релігійного вчення, а також про необхідність здійснення служб, проповідей рідною мовою.

Більшість громадян України відзначають позитивну роль релігії: вважають, що релігія підвищує моральність і духовність людей, що релігія є одним із важливих засобів відродження національної самосвідомості і культури, є одним з чинників демократичного суспільства.

Більшість опитаних дотримуються думки, що релігійні діячі повинні ставати на захист найбільш вразливих громадян, в разі ухвалення владою рішень, які знижують життєвий рівень населення.

Порівняно з 2000 р., з 51,5% до 36% зменшилася частка тих, хто вважає, що релігійні організації беруть слабку участь в соціальній роботі (допомога нужденним, особам з інвалідністю, хворим, літнім людям тощо).

Лише незначна частка респондентів відзначають негативний вплив релігії на моральність та суспільну поведінку людей та поділяють точку зору, що релігія відмирає і у майбутньому зникне зовсім.

Церкві довіряє більшість громадян України. Разом з тим, порівняно з 2010 р., коли рівень суспільної довіри до Церкви досяг максимуму (72,5%), наразі цей показник є нижчим – 60%. На позитивну суспільну роль Церкви вказують 54% респондентів.

Рівень визнання морального авторитету церкви є нижчим, ніж рівень довіри до неї. У 2025 р. на моральний авторитет Церкви вказали 47%, а 38% – на те, що Церква не є моральним авторитетом.

Ставлення громадян до моральності священнослужителів є досить критичним – лише 29% респондентів висловили впевненість у тому, що *«більшість священнослужителів – глибоко моральні й духовні особи»*.

Відповідаючи на питання, які головні цілі повинні ставити перед собою церкви та релігійні об'єднання в Україні, найчастіше респонденти називають вшанування Бога, спільні молитви, духовну підтримку людей, що переживають духовну кризу, допомогу соціально незахищеним групам населення, захист традиційних цінностей, моральне оздоровлення суспільства.

Громадяни України вважають, що провідне або важливе місце в діяльності церкви, релігійного об'єднання повинно займати соціальне служіння, допомога людям. Оцінюючи, які види соціального служіння церков, релігійних об'єднань, на їхню думку, є найбільш важливими для суспільства, найчастіше респонденти називали психологічну допомогу, захист вразливих груп, релігійну освіту та виховання дітей, а також матеріальну допомогу.

Більше половини опитаних зазначають, що їх особисто не торкнувся жоден з видів соціального служіння церков, релігійних об'єднань. Серед видів соціального служіння, яке отримували респонденти, найчастіше вони називають психологічну допомогу.

Відповідаючи на запитання: *«Які завдання є першочерговими для релігійних об'єднань під час війни?»*, найчастіше респонденти називають надання психологічної допомоги, допомогу Збройним силам України, допомогу у вирішенні соціальних і матеріальних проблем громадян, залучення міжнародної уваги та допомоги Україні.

55% громадян України відомо про надання релігійними громадами (будь-якої релігійної належності) допомоги Збройним силам України, 42% – матеріальної допомоги біженцям, 39% – надання їм прихистку.

Разом з тим, 8% опитаних відповіли, що їм відомо про випадки, коли релігійні громади після початку широкомасштабної війни росії проти України висловлювали підтримку діям росії. 4% опитаних знають про

випадки, коли релігійні громади допомагали окупантам, 5,5% — про випадки, коли релігійні громади привласнювали гуманітарну допомогу або використовували її в корисливих цілях.

46% опитаних, які належать до якоїсь церкви чи релігійного об'єднання, відомо про участь священнослужителів церкви чи релігійного об'єднання, до якого вони належать, в обороні України (капеланська служба, служба в Збройних силах України, територіальній обороні), 49% — про надання священнослужителями церкви чи релігійного об'єднання, до якого вони належать, гуманітарної допомоги і соціальної підтримки внутрішньо переміщеним особам в Україні.

Більшість членів релігійних громад відповідають, що релігійна громада, до якої вони належать, з початку широкомасштабної війни росії проти України надавала допомогу Збройним силам України, матеріальну допомогу і прихисток біженцям.

50% членів релігійних громад відповідають, що отримували під час війни від релігійної громади, до якої вони належать, моральну підтримку, 44% — психологічну підтримку, 18% — матеріальну підтримку.

В умовах війни зріс суспільний запит на патріотичну позицію Церкви: частка тих, хто підтримує національну орієнтованість Церкви, становить більшість опитаних.

З тезою про те, що «в Україні існує повна свобода совісті і рівність віросповідань перед законом», погодились 63% опитаних. Однак 13% респондентів одночасно погоджуються з тезами «в Україні існує повна свобода совісті і рівність віросповідань перед законом» і «свобода совісті та рівність віросповідань перед законом декларується, але не здійснюється». Така амбівалентність оцінок свідчить про те, що частина тих респондентів, які констатують наявність в Україні повної свободи совісті і рівності віросповідань перед законом, все ж бачать і недоліки в реалізації релігійних свобод. Разом з тим, у 2025 р. респондентів з такими амбівалентними оцінками було менше, ніж у 2024 р.

У 2021–2023 рр. частка прихильників запровадження інституту державної церкви

зростала і у 2023 р. частка тих, хто виступає за запровадження інституту державної церкви, зрівнялася з часткою тих, хто виступає проти. Однак у 2025 р. прихильність до ідеї запровадження інституту державної церкви зменшилася до 30%, а частка супротивників, навпаки, зросла до 48%.

Переважна більшість (78%) громадян висловлює позитивне ставлення до православ'я. Однак, коли респонденти оцінюють ставлення до окремих православних церков, то картина виявляється складнішою. Серед православних церков частіше позитивне ставлення висловлюється стосовно Православної Церкви України (69% ставляться до неї позитивно), тоді як у ставленні до Української Православної Церкви (Московського патріархату) більше представлений негативізм (60%) і висловлюється частіше, ніж у ставленні до будь-якої іншої релігійної організації в Україні.

Більшість респондентів зазначають, що відносини між вірними різних церков і релігій у місцевості, де вони живуть, є спокійними або дружніми. Але 10% — що вони є напруженими або конфліктними (у 2022 р. на напруженість і конфліктність вказували 20% опитаних).

За результатами опитування громадян, можна зробити висновок, що напруженість у відносинах найбільш виражена між вірними ПЦУ і УПЦ(МП).

Упродовж періоду моніторингу зазнала змін громадська думка стосовно чинників конфліктів, які трапляються між вірними різних Церков. Від 2000 р. постійно зростала вага політичного чинника, і наразі він посідає першу позицію.

Стримуючим чинником для міжрелігійних, міжконфесійних та міжцерковних конфліктів є те, що релігійна та церковна ідентичність має дуже невелике значення для громадян України (лише 5% громадян ідентифікують себе насамперед з людьми тієї ж віри чи церкви, що й вони).

Переважна більшість опитаних підтримують положення закону «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», згідно з яким забороняється діяльність в Україні Російської православної церкви; релігійна

організація, яка діє в Україні, не може мати керівний центр у державі, яка здійснює збройну агресію проти України; релігійна організація, яка діє в Україні, не може входити до структури (бути частиною) іноземної релігійної організації, діяльність якої в Україні заборонена; пропаганда ідеології «руського міра» як безпосередньо релігійною організацією, так і її органами управління є підставою для заборони такої релігійної організації. Названі положення підтримують більшість жителів усіх регіонів.

Попри те, що заборону Російської православної церкви в Україні підтримують 80,5%, істотно менше (59%), відповідаючи на запитання: *«Чи в принципі допустима заборона державними органами (наприклад, судом) діяльності окремих церков чи релігійних об'єднань?»*, відповідають, що в окремих випадках це припустимо. Серед тих, хто підтримує заборону Російської православної церкви, лише 66% вважають припустимою в окремих випадках заборону діяльності окремих церков чи релігійних об'єднань. Така суперечливість у відповідях може бути пояснена тим, що частина тих, хто виступає за заборону Російської православної церкви,

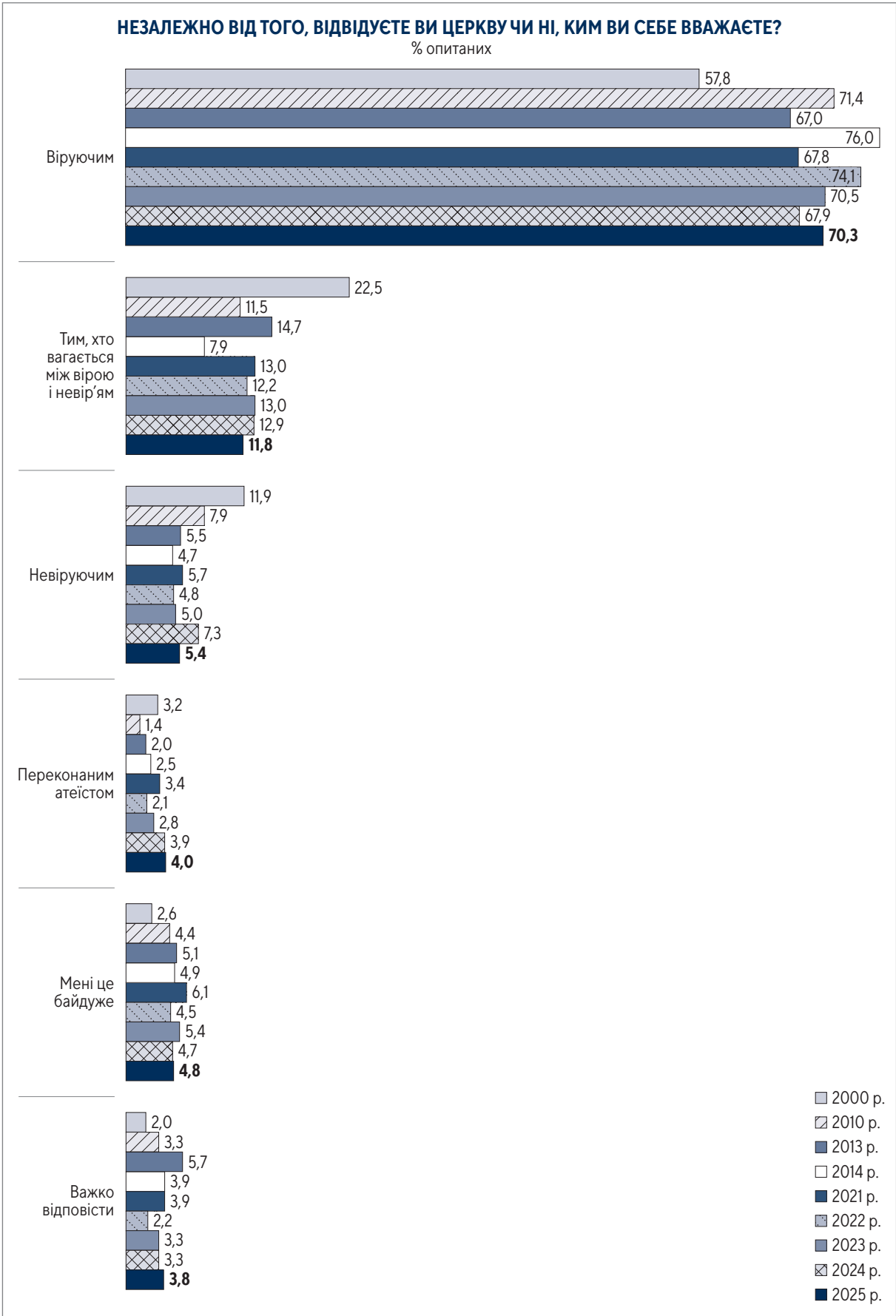
не вважають її релігійною організацією, а швидше пропагандистською структурою, що діє «під маскою» релігійної організації.

Більшість або відносна більшість представників усіх конфесійно-церковних груп підтримують можливість такої заборони, за винятком вірних УПЦ(МП) (серед яких більшість – 65,5% – вважає неприпустимою таку заборону). Очевидно, це пов'язано з тим, що можливість такої заборони найчастіше висловлюється саме стосовно УПЦ(МП).

Серед громадян, які вважають, що в принципі допустима заборона державними органами діяльності окремих церков чи релігійних об'єднань, 63% дотримуються думки, що в Україні є церкви чи релігійні об'єднання, діяльність яких потрібно заборонити (це становить 39% серед усіх респондентів; у 2024 р. так вважали 32% серед усіх опитаних).

Хоча існують відмінності в соціально-політичних поглядах та преференціях вірних різних українських церков, ці відмінності не є такими, що дозволяють говорити про протилежність цих соціально-політичних поглядів та преференцій.

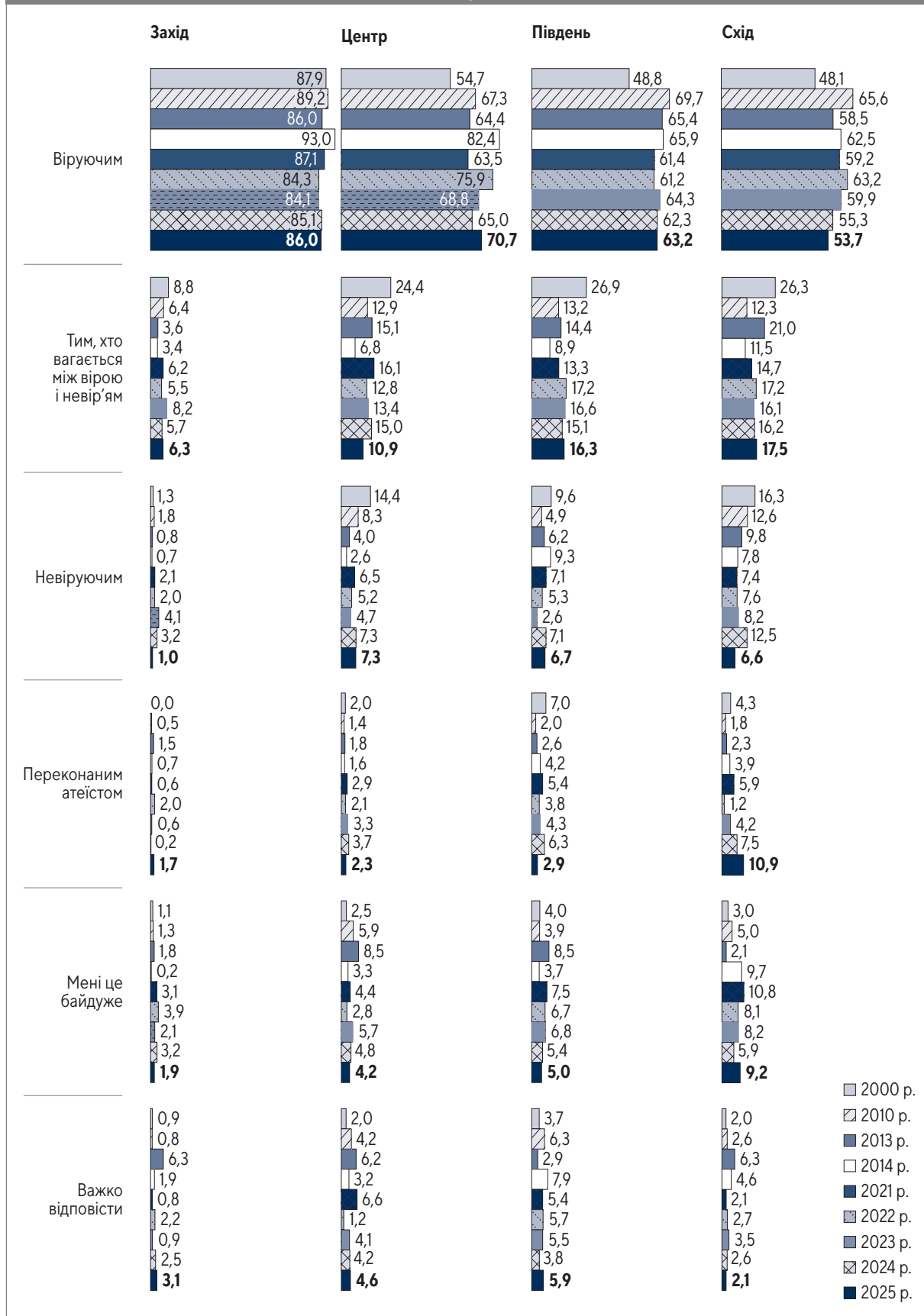

НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТОГО, ВІДВІДУЄТЕ ВИ ЦЕРКВУ ЧИ НІ, КИМ ВИ СЕБЕ ВВАЖАЄТЕ?

% опитаних

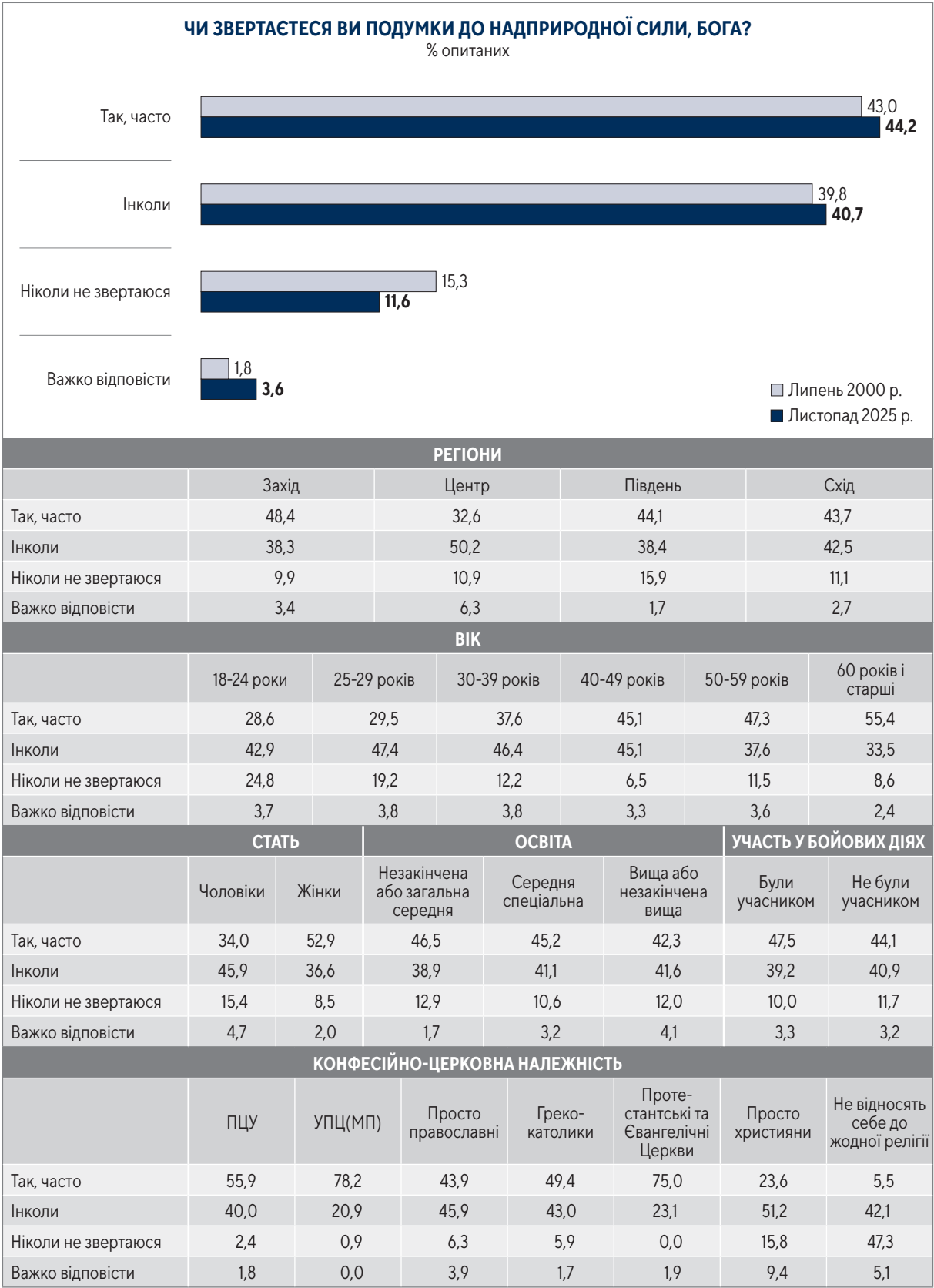
(продовження)

РЕГІОНИ

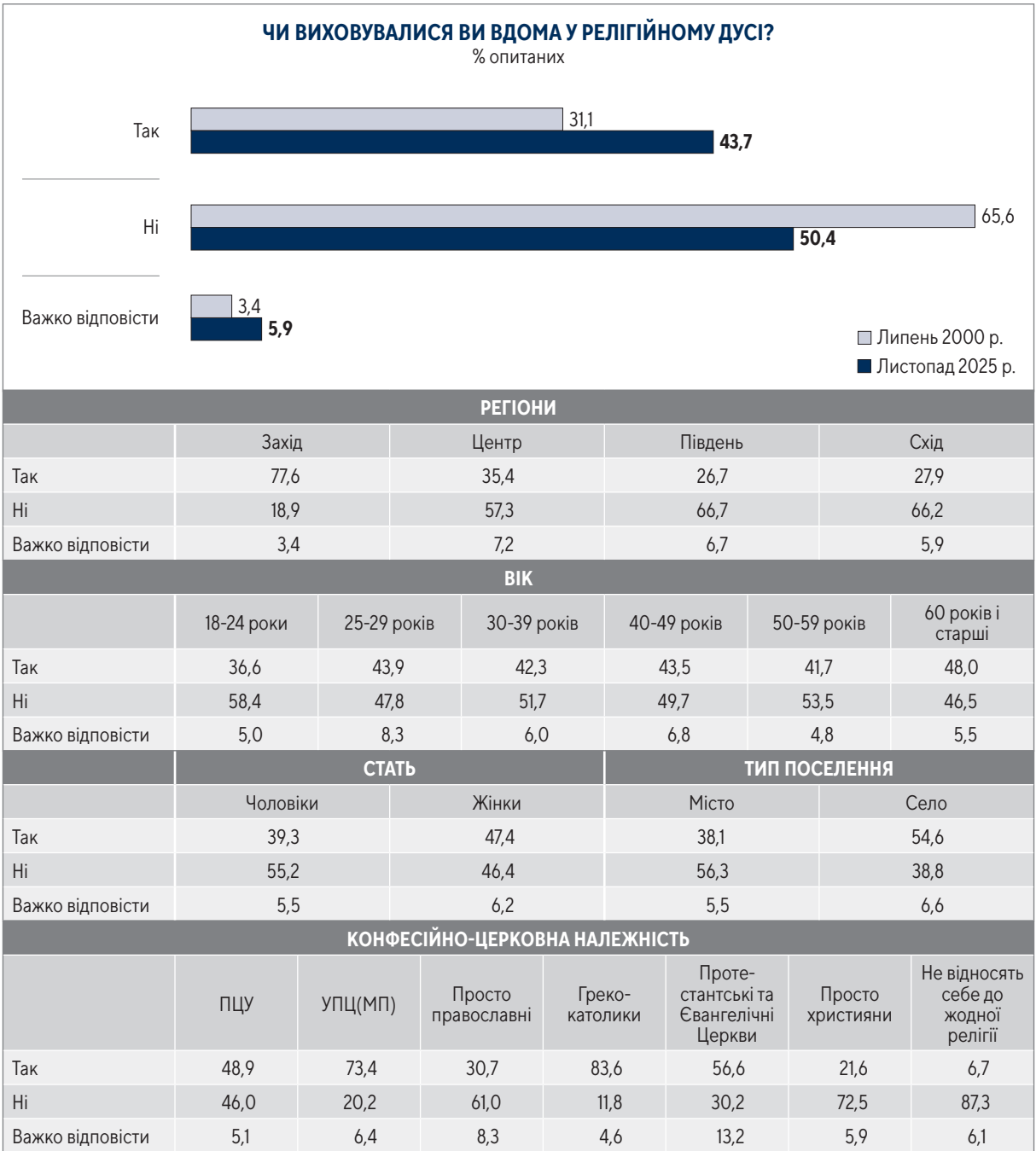

НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТОГО, ВІДВІДУЄТЕ ВИ ЦЕРКВУ ЧИ НІ, КИМ ВИ СЕБЕ ВВАЖАЄТЕ? % опитаних																																						(продовження)									
ВІК																																															
18-24 роки						25-29 років					30-39 років					40-49 років					50-59 років					60 років і старші																					
	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025											
	66,1	48,2	60,6	55,2	51,8	51,9	65,7	56,1	65,1	64,9	60,7	62,4	67,7	67,1	72,6	65,6	63,5	66,8	68,2	67,8	75,4	68,9	63,8	76,9	76,0	73,4	76,3	78,1	76,3	71,3	77,8	75,2	79,1	76,2	75,4	75,3											
Тим, хто вагається між вірою і невір'ям	10,2	19,1	19,4	14,9	17,1	15,4	11,1	15,2	13,7	12,2	17,3	14,6	16,2	14,3	12,9	13,8	13,7	16,2	15,0	15,2	11,9	14,6	14,3	10,3	8,3	10,6	12,0	12,3	10,5	9,1	8,8	9,4	9,8	11,3	10,3	9,2											
Невіруючим	11,8	9,0	8,6	10,3	12,9	10,5	10,1	11,0	9,6	9,5	6,7	7,6	6,1	5,0	4,9	5,6	8,6	4,8	9,1	5,7	3,8	4,3	7,6	2,4	8,0	4,9	4,2	3,0	4,8	6,9	5,8	4,3	3,4	3,2	5,8	4,8											
Перекоханим атеїстом	12	5,0	4,0	7,5	7,1	5,6	1,5	5,5	3,4	2,0	5,3	6,4	1,4	3,5	1,9	2,9	5,0	3,6	1,5	2,0	1,4	3,5	4,3	4,1	1,2	2,9	1,2	1,5	2,4	3,9	1,6	3,2	2,4	2,1	2,6	3,1											
Мені це байдуже	7,1	13,1	6,3	8,6	9,4	10,5	5,6	7,3	6,2	8,8	6,7	6,4	5,3	6,5	4,4	6,5	4,8	3,6	3,5	5,5	4,3	4,1	5,7	3,8	2,4	5,2	5,1	3,0	3,3	4,5	4,1	4,1	3,6	5,1	3,1	4,3											
Важко відповісти	3,5	5,5	1,1	3,4	1,8	6,2	6,1	4,9	2,1	2,7	3,3	2,5	3,4	3,5	3,4	5,6	4,3	5,0	2,6	3,7	3,2	4,6	4,3	2,4	4,2	4,2	3,2	1,2	2,1	2,7	4,2	2,0	3,7	1,7	2,1	2,7	3,3										
СТАТЬ																																															
ОСВІТА																																															
Чоловіки						Жінки													Незакінчена або загальна середня					Середня спеціальна					Вища або незакінчена вища																		
	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025											
Віруючим	62,4	59,1	66,1	61,7	58,1	63,0	78,7	75,1	80,7	77,7	75,9	76,2	–	71,1	74,0	72,4	69,1	66,9	–	70,7	74,3	70,8	69,6	75,4	–	63,0	74,0	69,1	65,5	65,6	–	63,0	74,0	69,1	65,5	65,6											
Тим, хто вагається між вірою і невір'ям	13,8	16,8	14,4	14,4	15,1	13,7	9,6	9,9	10,4	11,8	11,0	10,2	–	11,5	14,6	12,0	12,1	11,7	–	11,9	11,5	14,1	12,4	9,7	–	14,9	11,9	12,1	13,7	14,3	–	14,9	11,9	12,1	13,7	14,3											
Невіруючим	10,6	7,8	7,5	7,6	10,0	7,6	5,8	4,0	2,6	2,8	5,1	3,6	–	5,0	4,2	6,3	9,0	6,4	–	5,2	4,3	2,8	6,7	4,4	–	6,9	5,9	6,9	7,1	6,2	–	6,9	5,9	6,9	7,1	6,2											
Перекоханим атеїстом	1,9	4,4	3,1	4,1	5,7	4,9	1,0	2,6	1,4	1,8	2,4	3,2	–	3,5	0,8	1,7	3,4	5,7	–	2,6	2,6	2,3	2,9	2,7	–	4,2	2,3	4,0	5,3	4,8	–	4,2	2,3	4,0	5,3	4,8											
Мені це байдуже	6,2	7,5	6,3	7,5	7,7	6,5	2,9	5,0	3,0	3,5	2,3	3,3	–	6,0	5,2	4,8	5,1	6,9	–	5,3	4,3	5,8	4,6	3,9	–	7,2	4,1	5,2	4,7	4,5	–	7,2	4,1	5,2	4,7	4,5											
Важко відповісти	5,0	4,4	2,5	4,6	3,5	4,3	1,9	3,4	1,9	2,4	3,2	3,4	–	3,0	1,3	2,8	1,4	2,4	–	4,3	2,9	4,2	3,7	3,9	–	3,8	1,9	2,7	3,6	4,6	–	3,8	1,9	2,7	3,6	4,6											

НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТОГО, ВІДВІДУЄТЕ ВИ ЦЕРКВУ ЧИ НІ, КИМ ВИ СЕБЕ ВВАЖАЄТЕ? (продовження) % опитаних																																					
ТИП ПОСЕЛЕННЯ																																					
		Місто					Село					Були учасником					Не були учасником																				
	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025	2025												
Віруючим	69,2	64,0	70,3	68,1	63,5	68,7	75,9	75,4	81,6	75,3	76,5	73,4	73,3	73,3	70,0																						
Тим, хто вагається між вірою і невір'ям	11,3	13,7	14,2	14,4	14,5	12,0	11,9	11,6	8,3	10,2	9,7	11,2	12,5	12,5	11,7																						
Невіруючим	8,9	6,5	5,5	5,6	8,7	6,3	5,9	4,1	3,7	3,8	4,7	3,7	8,3	8,3	5,2																						
Переконаним атеїстом	1,8	4,0	2,2	3,1	4,2	4,2	0,8	2,4	1,9	2,3	3,4	3,7	0,8	0,8	4,3																						
Мені це байдуже	4,8	7,2	5,3	5,1	5,5	4,9	3,6	3,9	3,2	6,0	3,1	4,4	0,8	0,8	5,0																						
Важко відповісти	3,9	4,6	2,6	3,8	3,7	3,9	2,0	2,6	1,3	2,3	2,6	3,7	4,2	4,2	3,8																						
КОНФЕСІЙНО—ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ*																																					
		ПЦУ			УПЦ(МП)			Просто православні			Греко-католики			Протестантські та Євангелічні Церкви			Просто християни			Не відносять себе до жодної релігії																	
	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025	2010	2021	2022	2023	2024	2025							
Віруючим	–	83,3	88,0	84,3	85,3	88,7	87,3	89,8	92,4	91,3	90,1	95,5	70,5	71,7	73,4	69,6	72,7	70,7	98,0	97,8	95,6	95,9	90,0	92,3	45,1	54,4	54,3	52,4	45,7	45,1	21,3	14,8	10,6	11,8	14,8	7,3	
Тим, хто вагається між вірою і невір'ям	–	11,4	9,0	11,5	9,7	7,9	8,7	8,2	5,3	5,2	9,0	1,8	18,0	16,5	18,8	20,6	19,4	18,0	1,3	0,6	2,0	1,8	2,5	5,9	3,8	22,9	25,1	25,7	21,4	30,2	29,4	8,0	15,6	14,8	17,7	12,7	17,9
Невіруючим	–	0,4	0,7	0,2	0,8	0,4	1,1	0,8	0,0	0,9	0,0	0,0	3,1	1,3	2,3	1,6	1,4	2,0	0,0	0,6	0,0	0,0	1,2	0,0	1,9	12,5	5,3	4,6	4,8	7,5	11,3	43,3	24,8	31,4	30,3	31,3	24,6
Переконаним атеїстом	–	0,0	0,3	0,8	0,4	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,3	0,0	1,2	0,0	1,5	0,0	0,6	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	1,8	1,7	0,9	1,5	2,5	9,1	16,9	14,8	16,2	19,7	22,7
Мені це байдуже	–	1,6	0,8	1,9	1,0	0,6	1,1	0,4	1,5	0,9	0,0	0,0	3,3	4,8	2,6	4,3	2,2	3,4	0,7	0,0	0,5	0,0	0,4	0,4	0,0	9,0	9,9	10,9	16,2	12,6	6,4	15,2	20,1	22,5	14,8	14,6	21,7
Важко відповісти	–	3,3	1,2	1,3	2,8	2,4	1,5	0,8	0,8	1,7	0,9	2,7	4,6	5,5	2,9	2,8	4,3	4,4	0,0	0,6	1,0	2,3	0,0	3,8	1,9	9,7	3,5	2,9	4,4	2,5	5,4	3,0	7,9	5,9	9,2	7,0	5,8

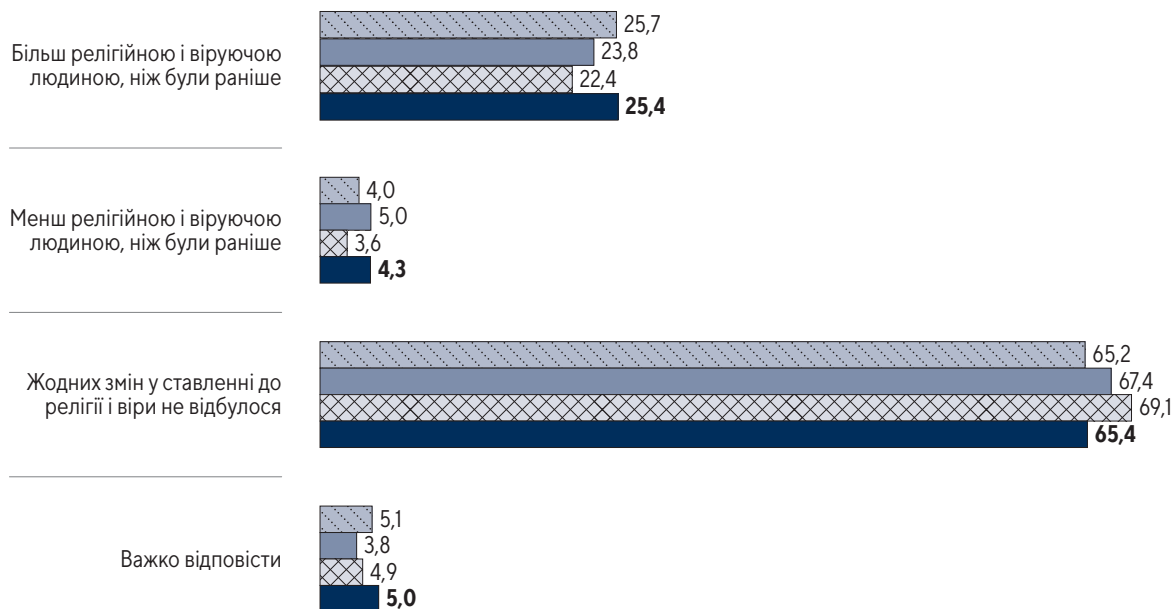
Листопад 2025 р.

Листопад 2025 р.

ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після лютого 2022 р.) ВИ СТАЛИ...

% опитаних

■ 2022 р. ■ 2023 р. ▨ 2024 р. ■ 2025 р.

РЕГІОНИ																
	Захід				Центр				Південь				Схід			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Більш релігійною і віруючою людиною, ніж були раніше	31,2	30,7	20,7	26,0	24,3	22,2	22,5	27,4	22,0	26,9	19,2	16,3	23,3	16,1	26,2	26,0
Менш релігійною і віруючою людиною, ніж були раніше	4,1	4,3	2,1	3,4	4,0	4,9	4,7	4,7	0,5	6,4	0,4	1,7	5,9	5,2	5,0	6,1
Жодних змін у ставленні до релігії і віри не відбулося	62,0	61,9	71,5	65,6	65,8	69,1	67,2	62,6	75,1	63,7	75,3	76,7	63,0	73,2	66,5	63,8
Важко відповісти	2,8	3,2	5,7	5,0	5,9	3,8	5,6	5,3	2,4	3,0	5,0	5,4	7,8	5,5	2,4	4,0
ВІК																
	18-24 роки				25-29 років				30-39 років				40-49 років			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Більш релігійною і віруючою людиною, ніж були раніше	18,4	16,6	17,5	16,6	17,8	19,7	22,0	21,7	22,1	19,7	19,7	24,9	25,5	24,1	20,3	26,1
Менш релігійною і віруючою людиною, ніж були раніше	4,0	2,3	5,8	6,7	3,4	4,8	5,3	5,7	4,1	3,9	3,4	3,8	4,6	7,6	2,2	4,1
Жодних змін у ставленні до релігії і віри не відбулося	75,3	74,3	69,6	69,9	73,3	70,1	66,0	69,4	66,5	72,5	71,7	66,0	64,8	64,9	72,4	63,9
Важко відповісти	2,3	6,9	7,0	6,7	5,5	5,4	6,7	3,2	7,3	3,9	5,3	5,3	5,1	3,5	5,1	6,0
ВІК												УЧАСТЬ У БОЙОВИХ ДІЯХ				
	50-59 років				60 років і старші				Були учасником		Не були учасником					
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2025		2025					
Більш релігійною і віруючою людиною, ніж були раніше	23,8	25,5	23,8	26,0	33,6	28,5	26,3	28,4	33,1		25,0					
Менш релігійною і віруючою людиною, ніж були раніше	4,8	5,4	2,4	5,7	3,1	4,8	4,3	2,9	5,0		4,3					
Жодних змін у ставленні до релігії і віри не відбулося	65,4	65,2	69,3	64,0	59,5	63,9	65,8	64,2	55,4		66,0					
Важко відповісти	6,0	3,9	4,5	4,2	3,8	2,7	3,6	4,5	6,6		4,7					

ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після лютого 2022 р.), ВИ СТАЛИ...																
% опитаних																
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ																
	ПЦУ				УПЦ(МП)				Просто православні				Греко-католики			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Більш релігійною і віруючою людиною, ніж були раніше	31,2	31,9	28,9	32,0	38,2	34,8	43,8	42,7	20,4	11,0	21,7	20,0	31,2	35,6	21,3	31,8
Менш релігійною і віруючою людиною, ніж були раніше	4,2	6,6	3,9	4,8	4,6	3,5	0,9	2,7	4,7	3,5	3,3	6,3	2,4	2,3	1,3	3,3
Жодних змін у ставленні до релігії і віри не відбулося	61,3	59,3	63,5	58,8	50,4	57,4	51,8	51,8	67,4	81,2	71,4	65,4	65,4	58,1	74,1	60,3
Важко відповісти	3,3	2,3	3,6	4,4	6,9	4,3	3,6	2,7	7,6	4,3	3,6	8,3	1,0	4,1	3,3	4,6
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ																
	Протестантські та Євангелічні Церкви		Просто християни				Не відносять себе до жодної релігії									
	2025		2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025						
Більш релігійною і віруючою людиною, ніж були раніше	73,1		17,7	15,4	14,0	9,8	3,4	0,4	2,2	1,9						
Менш релігійною і віруючою людиною, ніж були раніше	1,9		2,9	6,1	5,0	2,9	3,4	4,4	5,4	4,1						
Жодних змін у ставленні до релігії і віри не відбулося	25,0		73,1	74,6	74,0	80,0	86,4	87,8	85,2	89,2						
Важко відповісти	0,0		6,3	3,9	7,0	7,3	6,8	7,4	7,3	4,8						

З ЯКОЮ СОЦІАЛЬНОЮ СПІЛЬНОТОЮ ВИ ІДЕНТИФІКУЄТЕ СЕБЕ НАСАМПЕРЕД?					
% опитаних					
	УКРАЇНА				
	2021	2022	2023	2024	2025
З громадянами України	68,2	73,5	74,8	70,3	68,6
З жителями Вашого регіону	8,1	5,5	3,8	6,4	9,2
З жителями Вашого міста (села)	15,6	13,9	14,5	13,6	8,8
З представниками Вашої національності	—	—	—	5,8	6,2
З людьми тієї ж віри, що і Ви	2,7	2,6	2,4	1,8	3,0
З людьми тієї ж Церкви, до якої належите Ви	1,0	1,5	1,2	0,7	2,0
З людьми Вашої професії	1,3	1,2	1,3	0,4	0,4
Інше	0,6	0,6	0,5	0,1	0,3
Важко відповісти	2,5	1,1	1,6	1,0	1,5

З ЯКОЮ СОЦІАЛЬНОЮ СПІЛЬНОТОЮ ВИ ІДЕНТИФІКУЄТЕ СЕБЕ НАСАМПЕРЕД?												
% опитаних												
(продовження)												
	РЕГІОНИ											
	Захід			Центр			Південь			Схід		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
З громадянами України	71,4	64,3	64,4	74,1	75,3	68,1	85,0	80,4	90,0	75,0	62,4	62,8
З жителями Вашого регіону	5,8	7,6	9,6	4,0	5,4	10,1	0,0	4,6	5,8	2,5	7,5	9,0
З жителями Вашого міста (села)	16,8	17,3	12,2	14,0	10,2	9,9	13,3	10,4	2,1	13,4	17,2	6,2
З представниками Вашої національності	—	6,7	8,0	—	5,3	5,9	—	2,9	0,4	—	7,3	8,1
З людьми тієї ж віри, що і Ви	1,7	2,5	3,6	2,9	2,2	1,3	0,4	0,0	0,4	3,0	1,4	6,6
З людьми тієї ж Церкви, до якої належите Ви	1,5	0,8	0,8	1,5	0,6	3,1	0,0	0,4	0,0	1,0	0,7	2,1
З людьми Вашої професії	0,7	0,2	0,4	2,1	0,5	0,4	0,0	0,4	0,4	1,0	0,7	0,5
Інше	0,2	0,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	1,7	0,2	1,2
Важко відповісти	1,9	0,8	0,8	1,1	0,5	1,1	1,3	0,8	0,8	2,5	2,6	3,6
ВІК												
	18-24 роки			25-29 років			30-39 років			40-49 років		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
З громадянами України	75,4	76,0	69,9	79,7	71,1	66,5	76,6	75,5	72,7	78,6	72,9	72,8
З жителями Вашого регіону	2,9	1,8	6,7	4,1	6,7	10,1	2,9	6,2	9,8	3,2	7,9	7,4
З жителями Вашого міста (села)	14,9	13,5	8,0	12,2	11,4	8,2	14,1	8,6	6,7	13,0	10,6	6,5
З представниками Вашої національності	—	5,3	6,1	—	8,1	9,5	—	5,5	4,5	—	5,4	7,1
З людьми тієї ж віри, що і Ви	1,1	0,6	3,1	0,7	1,3	2,5	2,4	1,4	2,4	0,8	1,9	2,7
З людьми тієї ж Церкви, до якої належите Ви	1,1	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	1,9	0,5	0,8	1,9
З людьми Вашої професії	1,1	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	1,5	0,5	1,0	1,4	0,0	0,0
Інше	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,6	0,7	0,0	0,0	0,5	0,3	0,3
Важко відповісти	3,4	2,3	3,7	2,0	0,7	1,9	1,5	1,9	1,0	1,9	0,3	1,4
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ												
	ПЦУ			УПЦ(МП)			Просто православні			Греко-католики		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
З громадянами України	78,4	77,8	73,6	64,3	58,0	51,4	77,6	72,7	71,4	64,9	58,9	57,1
З жителями Вашого регіону	3,8	3,8	7,3	4,3	6,3	11,9	2,0	6,8	11,3	5,9	11,2	13,4
З жителями Вашого міста (села)	13,2	9,8	5,8	19,1	25,0	10,1	13,7	10,4	9,4	20,7	16,6	14,7
З представниками Вашої національності	—	5,5	7,5	—	4,5	5,5	—	4,3	3,0	—	9,1	6,7
З людьми тієї ж віри, що і Ви	1,5	1,8	2,8	8,7	4,5	6,4	0,8	0,7	2,0	4,1	2,9	5,5
З людьми тієї ж Церкви, до якої належите Ви	1,3	0,6	2,0	2,6	1,8	12,8	1,2	0,7	0,0	1,8	0,4	2,1
З людьми Вашої професії	0,9	0,3	0,4	0,9	0,0	0,0	2,0	1,4	0,5	0,9	0,0	0,4
Інше	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
Важко відповісти	0,7	0,4	0,6	0,0	0,0	1,8	2,7	2,9	2,5	1,4	0,8	0,0

З ЯКОЮ СОЦІАЛЬНОЮ СПІЛЬНОТОЮ ВИ ІДЕНТИФІКУЄТЕ СЕБЕ НАСАМПЕРЕД?

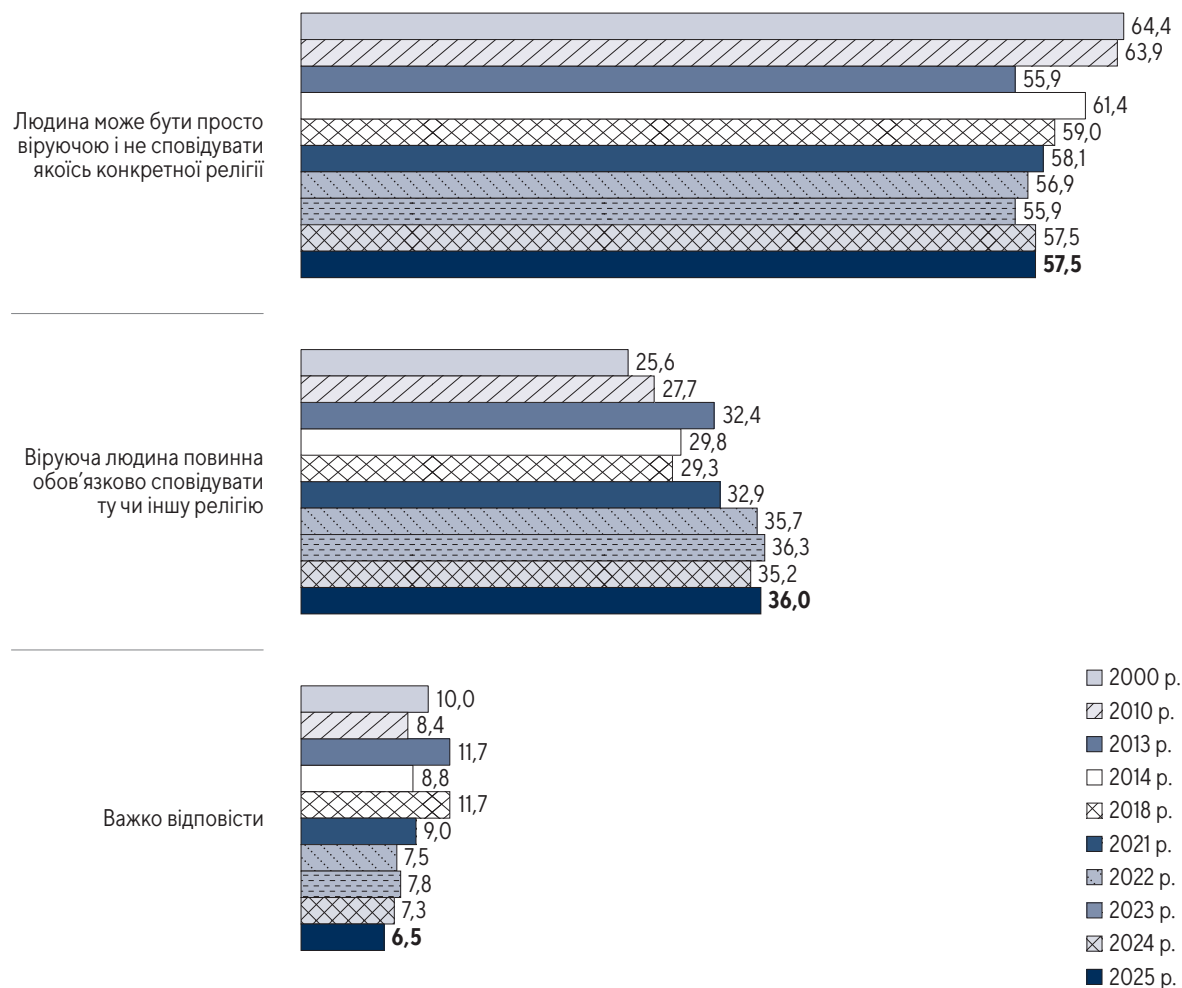
% опитаних

(продовження)

	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ						
	Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни			Не відносять себе до жодної релігії		
	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
З громадянами України	62,3	76,3	67,8	76,1	74,6	67,5	67,4
З жителями Вашого регіону	7,5	3,1	8,5	8,3	3,7	6,7	10,2
З жителями Вашого міста (села)	13,2	12,7	15,6	8,8	15,4	16,7	9,9
З представниками Вашої національності	1,9	—	5,0	2,9	—	6,7	6,4
З людьми тієї ж віри, що і Ви	7,5	1,8	2,0	1,5	0,4	0,0	0,3
З людьми тієї ж Церкви, до якої належите Ви	3,8	0,4	0,0	0,5	0,0	0,3	0,0
З людьми Вашої професії	1,9	2,2	0,5	0,5	1,1	0,0	0,6
Інше	0,0	0,0	0,5	0,0	2,6	0,3	1,9
Важко відповісти	1,9	3,5	0,0	1,5	2,2	1,9	3,2

З ЯКИМ ІЗ НАВЕДЕНИХ ТВЕРДЖЕНЬ СТОСОВНО ВІРУЮЧОЇ ЛЮДИНИ ВИ НАЙБІЛЬШЕ ЗГОДНІ?

% опитаних

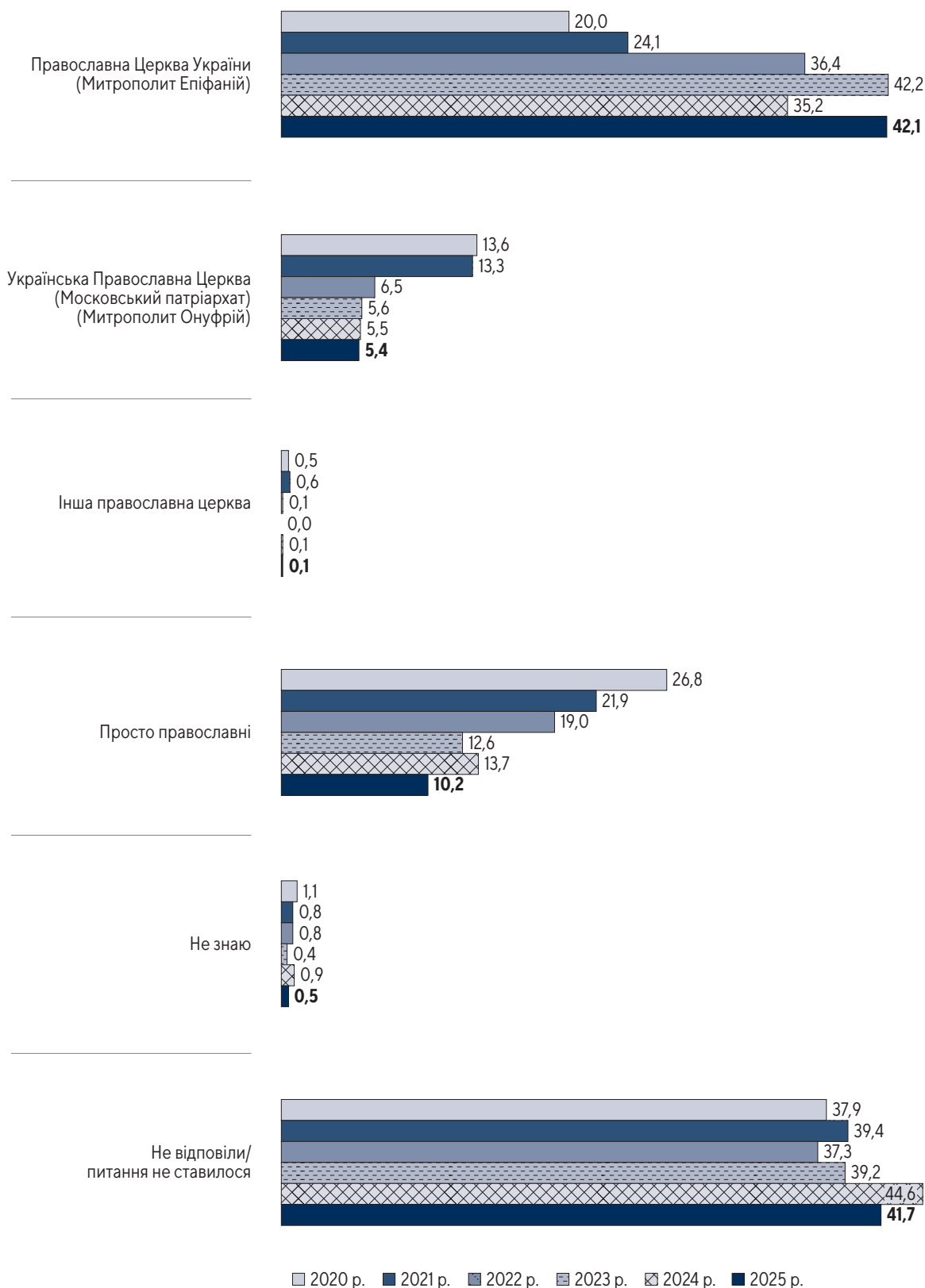
З ЯКИМ ІЗ НАВЕДЕНИХ ТВЕРДЖЕНЬ СТОСОВНО ВІРУЮЧОЇ ЛЮДИНИ ВИ НАЙБІЛЬШЕ ЗГОДНІ?																		
% опитаних																		
(продовження)																		
РЕГІОНИ																		
	Захід			Центр			Південь			Схід								
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Людина може бути просто віруючою і не сповідувати якоїсь конкретної релігії	36,4	38,1	43,0	60,7	62,1	61,6	64,8	67,5	62,1	66,6	66,8	65,0						
Віруюча людина повинна обов'язково сповідувати ту чи іншу релігію	57,4	55,0	53,9	32,8	31,1	31,4	28,8	24,6	27,1	19,8	24,7	27,9						
Важко відповісти	6,2	6,9	3,1	6,5	6,8	7,0	6,4	7,9	10,8	13,6	8,5	7,1						
	ВІК																	
	18-24 роки			25-29 років			30-39 років			40-49 років			50-59 років			60 років і старші		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Людина може бути просто віруючою і не сповідувати якоїсь конкретної релігії	57,4	67,3	63,0	56,5	64,0	66,5	61,2	62,4	60,5	56,6	62,9	56,5	56,3	53,6	59,2	51,0	48,2	51,0
Віруюча людина повинна обов'язково сповідувати ту чи іншу релігію	30,1	21,6	25,3	34,0	28,7	27,8	30,8	29,4	31,6	36,1	31,4	36,7	36,4	41,0	36,9	42,6	44,1	43,3
Важко відповісти	12,5	11,1	11,7	9,5	7,3	5,7	8,0	8,1	7,9	7,3	5,7	6,8	7,2	5,4	3,9	6,3	7,7	5,7
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ																	
	ПЦУ				УПЦ(МП)				Просто православні				Греко-католики					
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023
Людина може бути просто віруючою і не сповідувати якоїсь конкретної релігії	52,2	53,4	56,2	52,7	40,9	33,9	40,5	41,3	69,7	69,8	68,2	71,7	34,6	26,6	27,0	37,4		
Віруюча людина повинна обов'язково сповідувати ту чи іншу релігію	41,0	42,7	38,7	44,0	53,8	58,3	55,0	56,9	23,5	23,9	24,9	22,9	61,0	66,2	69,3	59,7		
Важко відповісти	6,8	3,9	5,0	3,3	5,3	7,8	4,5	1,8	6,8	6,3	6,9	5,4	4,4	7,2	3,7	2,9		
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ																	
	Протестантські та Євангелічні Церкви				Просто християни				Не відносять себе до жодної релігії									
	2025				2022	2023	2024	2025	2022				2023	2024	2025			
Людина може бути просто віруючою і не сповідувати якоїсь конкретної релігії	44,2				75,9	69,3	74,4	72,5	73,3				76,8	75,8	75,5			
Віруюча людина повинна обов'язково сповідувати ту чи іншу релігію	46,2				19,0	17,5	19,6	15,7	8,5				7,0	8,1	8,6			
Важко відповісти	9,6				5,2	13,2	6,0	11,8	18,2				16,2	16,1	15,9			

ДО ЯКОЇ РЕЛІГІЇ ВИ СЕБЕ ВІДНОСИТЕ?																					
% опитаних																					
	2000	2010	2013	2014	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025									
Православ'я	66,0	68,1	70,6	70,2	67,3	64,9	62,3	60,0	62,7	60,8	55,4	58,3									
Римо-католицизм	0,5	0,4	1,3	1,0	0,8	1,6	1,2	0,8	1,9	1,2	1,0	1,2									
Греко-католицизм	7,6	7,6	5,7	7,8	9,4	9,5	9,6	8,8	10,2	11,0	11,9	11,8									
Протестантські та Євангелічні Церкви	2,0	1,9	0,8	1,0	2,2	1,8	1,5	1,5	3,7	1,4	2,5	2,6									
Язичництво	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,4	0,0	0,2									
Іудаїзм	0,3	0,1	0,3	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,3	0,0									
Іслам	0,7	0,9	0,7	0,2	0,0	0,1	0,5	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0									
Буддизм	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,0	0,3	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1									
Індуїзм	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1									
Просто християни	6,9	7,2	8,6	6,3	7,7	8,0	8,9	8,5	8,7	11,3	9,8	10,1									
Інше	0,5	0,2	0,0	0,0	0,1	0,3	0,4	0,4	0,3	0,1	0,1	0,0									
Не відносять себе до жодного з релігійних віросповідань	15,3	13,2	11,3	12,5	11,0	12,8	15,2	18,8	11,7	13,4	18,4	15,5									
Не відповіли	—	0,3	0,5	0,7	0,9	1,0	0,0	0,5	0,2	0,1	0,3	—									
	РЕГІОНИ																				
	Захід										Центр										
	2000	2010	2013	2014	2018	2021	2022	2023	2024	2025	2000	2010	2013	2014	2018	2021	2022	2023	2024	2025	
Православ'я	52,3	45,9	60,2	54,0	45,6	45,0	39,9	45,0	38,2	44,9	69,0	73,8	79,4	79,5	69,3	66,6	74,7	71,8	67,3	67,4	
Римо-католицизм	1,3	1,0	3,8	1,0	1,3	1,9	4,1	2,8	2,7	2,7	0,8	0,5	0,9	1,5	0,8	0,9	1,4	0,5	0,5	0,8	
Греко-католицизм	38,4	37,2	26,8	36,2	39,7	34,9	36,3	39,6	39,9	39,8	0,6	0,3	1,2	0,7	0,4	1,2	0,7	0,6	2,3	2,5	
Протестантизм	0,8	3,8	0,5	1,4	5,3	1,5	5,4	1,1	3,6	0,6	2,9	0,5	0,6	0,3	1,7	2,6	2,7	1,8	2,6	3,2	
Язичництво	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,2	
Іудаїзм	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,2	0,0	0,2	0,2	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	
Іслам	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,8	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	
Буддизм	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,4	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	
Індуїзм	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Просто християни	2,7	6,9	4,3	4,1	4,9	7,3	5,2	3,5	6,1	5,0	7,8	7,7	5,5	10,3	4,1	10,0	9,3	14,1	9,6	11,3	
Інше	0,0	0,8	0,0	0,2	0,0	0,6	0,2	0,2	0,0	0,2	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1	0,0	
Не відносять себе до жодного з релігійних віросповідань	4,0	4,1	3,6	3,1	3,2	8,7	7,2	7,8	8,6	6,9	18,2	17,0	10,8	7,1	22,4	18,0	10,7	10,4	17,0	14,4	
Не відповіли	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,4	0,6	—	0,0	0,0	0,9	0,3	0,0	0,4	0,1	0,1	0,2	—	

ДО ЯКОЇ РЕЛІГІЇ ВИ СЕБЕ ВІДНОСИТЕ?																						
% опитаних																						
	РЕГІОНИ																					
	Південь											Схід										
	2000	2010	2013	2014	2018	2021	2022	2023	2024	2025	2000	2010	2013	2014	2018	2021	2022	2023	2024	2025		
Православ'я	68,8	76,4	73,2	67,4	61,6	61,3	68,9	65,8	55,8	60,6	69,7	71,8	66,7	71,6	61,6	61,4	64,5	55,6	53,2	55,8		
Римо-католицизм	0,0	0,3	0,3	0,9	0,0	1,2	0,5	0,9	0,0	0,0	0,0	0,2	0,8	0,6	0,0	0,4	1,0	0,5	0,7	0,7		
Греко-католицизм	0,0	0,0	0,3	0,5	0,0	0,4	0,0	0,0	0,8	0,4	0,4	0,8	0,0	0,0	0,0	0,6	0,7	1,5	2,1	1,9		
Протестантизм	1,7	0,0	0,3	2,3	2,9	1,2	1,9	0,9	2,9	2,5	1,9	3,2	1,2	0,9	2,9	1,1	4,4	1,7	0,5	3,8		
Язичництво	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,8	0,2	1,2	0,0	0,2		
Іудаїзм	0,0	0,3	0,7	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0	0,2	0,9	0,0		
Іслам	3,0	4,9	4,2	0,5	0,4	1,2	1,0	0,4	0,0	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,0	0,0	0,5	0,0	0,2		
Буддизм	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5		
Індуїзм	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0		
Просто християни	4,0	7,2	6,5	6,5	14,5	11,1	10,0	13,7	14,6	22,8	9,9	7,0	15,2	3,8	14,5	6,3	11,2	14,1	12,5	6,9		
Інше	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,7	0,0	0,2	0,0		
Не відносять себе до жодного з релігійних віросповідань	20,9	10,2	14,1	18,1	20,2	21,8	17,2	18,4	25,0	12,9	16,6	16,3	15,0	21,7	20,2	27,7	16,6	24,4	29,4	30,0		
Не відповіли	0,0	0,7	0,0	3,7	0,4	0,8	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,5	0,6	0,6	0,4	0,9	0,2	0,2	0,2	—		
	ВІК																					
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60 років і старші											
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025										
Православ'я	40,7	45,7	55,3	49,4	54,8	55,9	52,3	62,3	57,1	61,0	61,2	62,0										
Римо-католицизм	0,6	2,5	0,0	0,0	1,2	1,4	0,3	1,4	1,2	1,2	1,7	0,7										
Греко-католицизм	11,6	13,0	6,7	13,3	11,0	11,3	12,5	11,5	14,4	11,2	12,0	12,0										
Протестантизм	1,7	0,6	2,0	2,5	2,2	1,4	2,4	2,5	2,7	3,9	3,1	3,4										
Язичництво	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,2										
Іудаїзм	0,6	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0										
Іслам	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,2										
Буддизм	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0										
Індуїзм	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0										
Просто християни	9,9	11,7	12,7	13,3	10,0	12,9	11,7	8,5	9,0	8,2	8,2	9,0										
Інше	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0										
Не відносять себе до жодного з релігійних віросповідань	32,6	26,5	22,0	21,5	19,4	16,8	20,1	13,4	15,3	13,3	13,0	12,6										
Не відповіли	0,6	—	1,3	—	0,0	—	0,0	—	0,3	—	0,3	—										

ДО ЯКОЇ САМЕ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ВИ СЕБЕ ВІДНОСИТЕ?

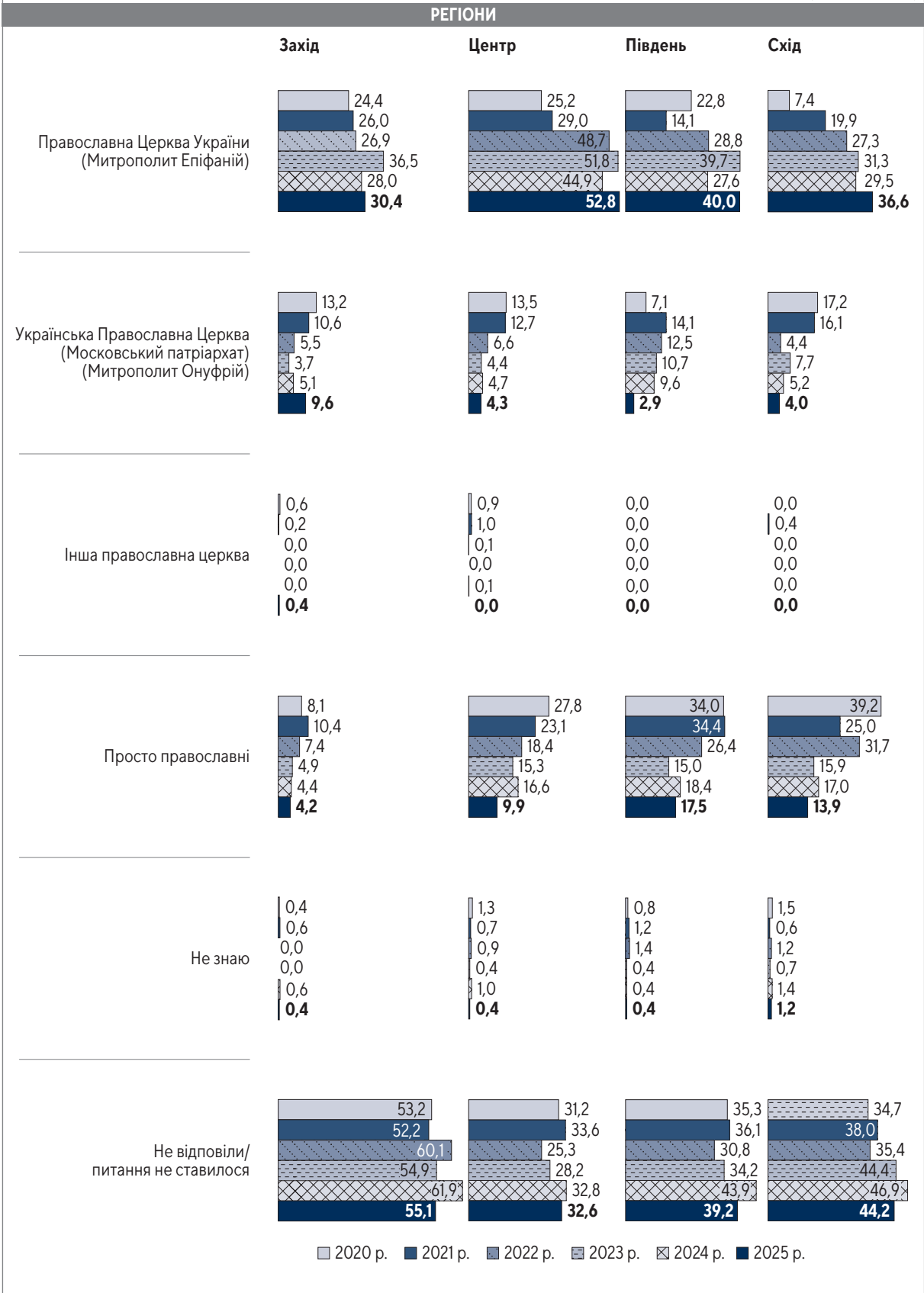
% опитаних

ДО ЯКОЇ САМЕ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ВИ СЕБЕ ВІДНОСИТЕ?

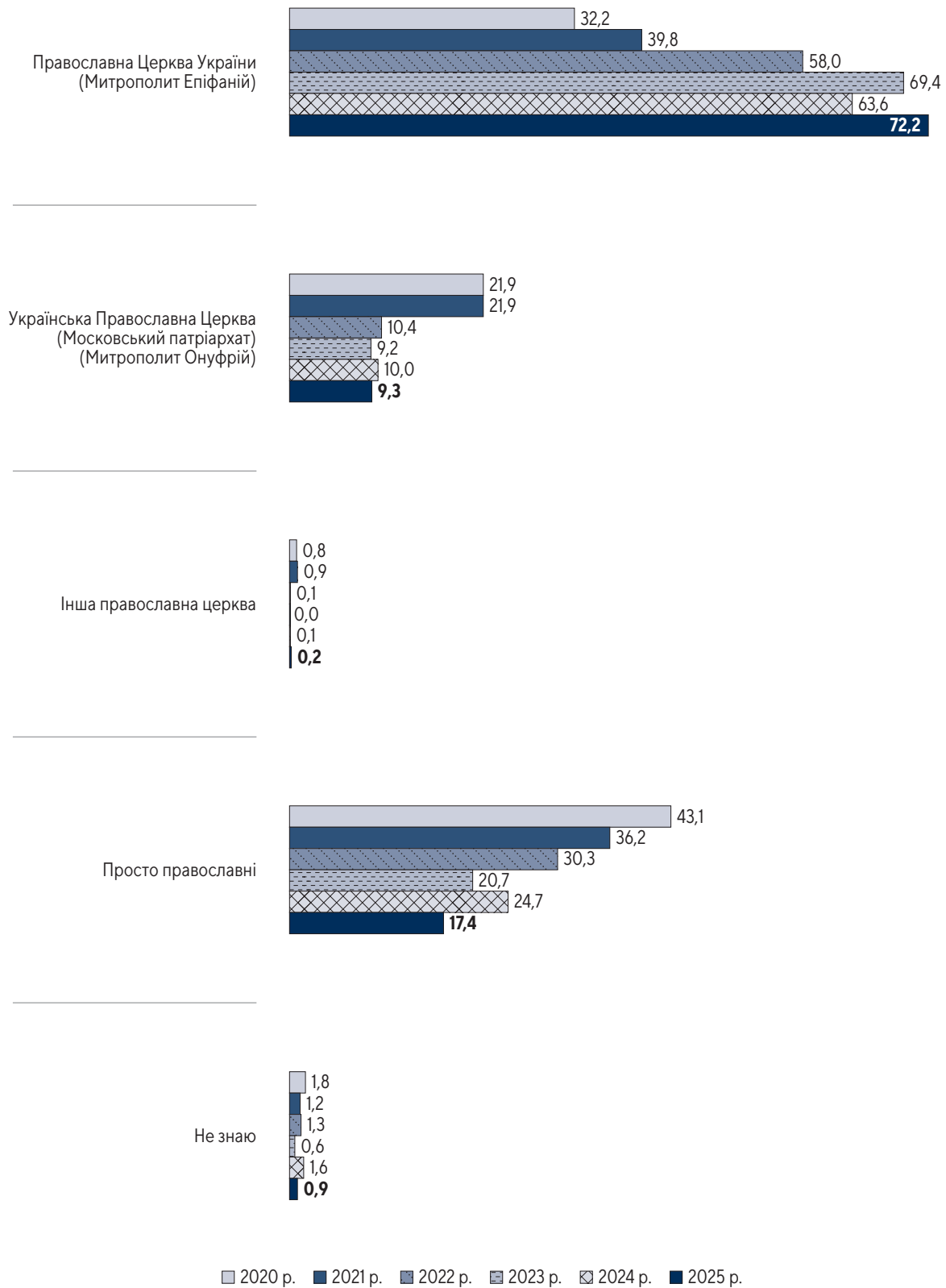
% опитаних

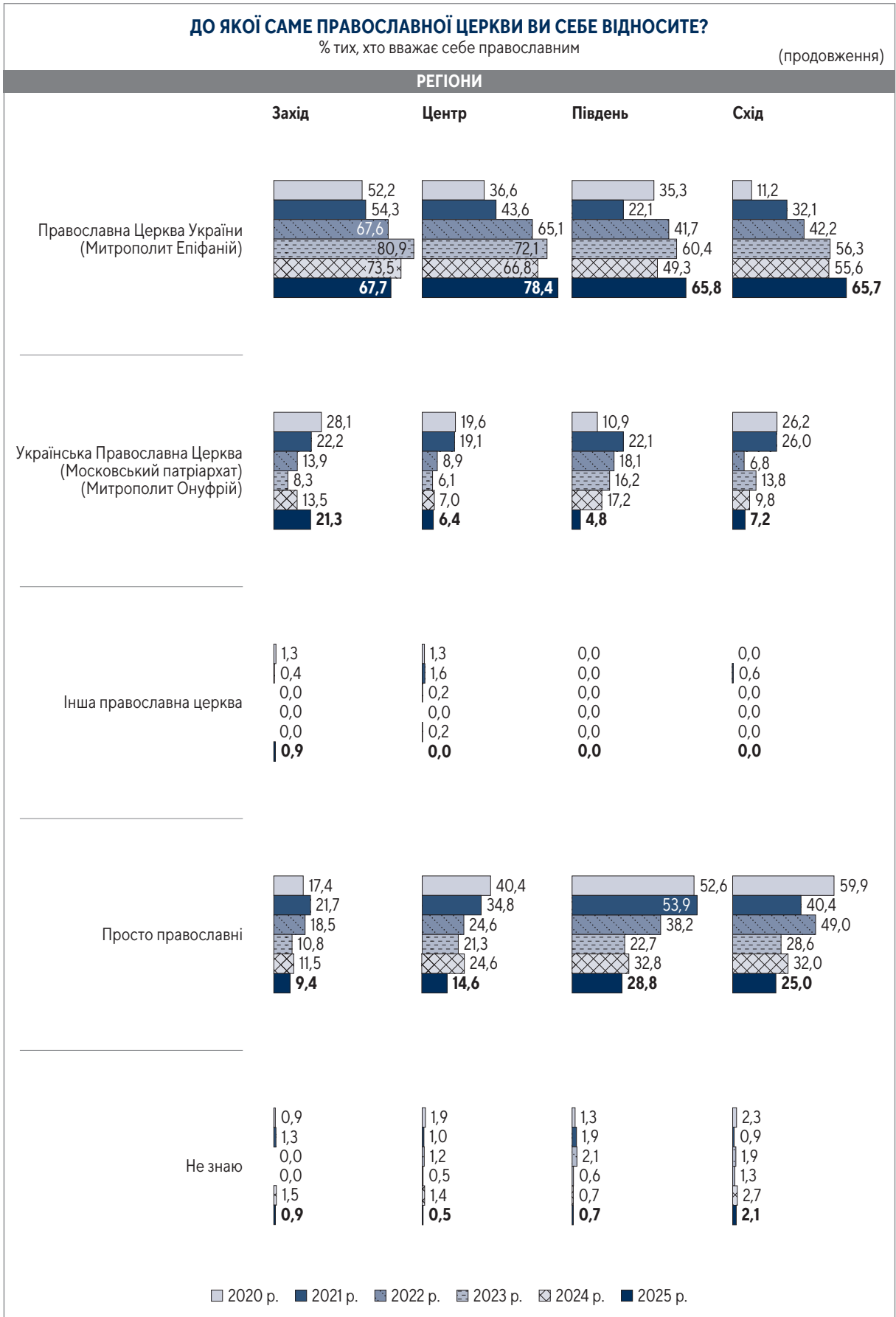
(продовження)

ДО ЯКОЇ САМЕ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ВИ СЕБЕ ВІДНОСИТЕ?

% тих, хто вважає себе православним

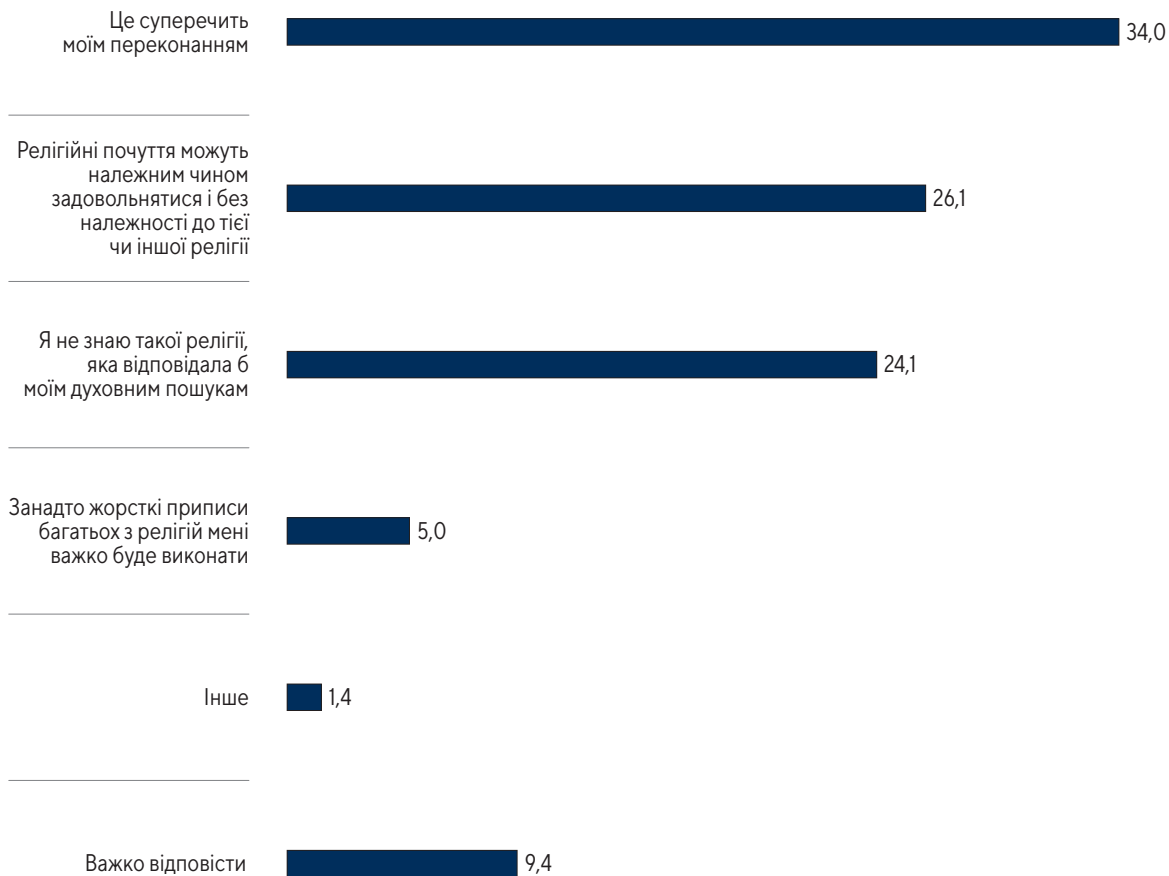

СТРУКТУРА КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНИХ ГРУП, % опитаних																				
	РЕГІОНИ																			
	Захід				Центр				Південь				Схід							
	2021	2023	2024	2025	2021	2023	2024	2025	2021	2023	2024	2025	2021	2023	2024	2025				
ПЦУ	24,2	22,8	20,6	18,7	47,2	51,5	52,5	51,7	7,5	10,9	9,3	11,3	21,1	14,8	17,6	18,3				
УПЦ(МП)	20,2	17,7	24,3	45,5	34,6	32,7	35,1	32,7	12,3	22,1	20,7	6,4	32,9	27,4	19,8	15,5				
Просто православні	9,8	10,2	8,3	10,7	40,2	51,0	49,8	40,0	16,8	13,7	15,9	20,5	33,2	25,1	26,0	28,8				
Греко-католики	94,4	95,1	87,5	87,4	4,5	2,2	7,9	8,8	0,6	0,0	0,8	0,4	0,6	2,7	3,8	3,4				
Просто християни	20,3	8,3	16,0	12,7	44,8	52,6	40,0	46,1	15,7	14,0	17,5	27,0	19,2	25,0	26,5	14,2				
Протестанти	–	–	–	5,8	–	–	–	51,9	–	–	–	11,5	–	–	–	30,8				
Не відносять себе до жодної релігії	11,1	15,4	12,1	11,5	36,4	32,4	38,2	38,2	14,0	15,8	16,1	9,9	38,5	36,4	33,6	40,4				
	ВІК																			
	18-29 роки				30-39 років				40-49 років				50-59 років				60 років і старші			
	2021	2023	2024	2025	2021	2023	2024	2025	2021	2023	2024	2025	2021	2023	2024	2025	2021	2023	2024	2025
ПЦУ	15,9	14,0	13,9	13,0	17,7	19,3	19,9	21,1	19,9	17,1	17,4	18,4	16,3	17,7	17,4	17,6	30,3	31,9	31,5	30,0
УПЦ(МП)	6,6	11,4	10,7	12,7	16,5	9,6	26,8	12,7	13,2	17,5	11,6	13,6	24,7	18,4	15,2	16,4	39,1	43,0	35,7	44,5
Просто православні	17,3	10,2	14,0	12,7	22,0	20,5	19,1	19,5	15,8	21,3	19,8	26,8	18,0	19,3	16,2	16,6	27,0	28,7	30,9	24,4
Греко-католики	15,2	18,3	12,5	17,6	19,1	21,0	19,2	19,7	19,1	18,8	19,2	17,6	17,4	16,5	20,0	15,5	29,2	25,4	29,2	29,4
Протестанти	–	–	–	9,4	–	–	–	11,3	–	–	–	17,0	–	–	–	24,5	–	–	–	37,7
Просто християни	27,5	16,7	18,1	19,6	22,8	27,6	21,1	26,5	15,2	20,6	21,6	15,2	15,2	11,4	15,1	13,2	19,3	23,7	24,1	25,5
Не відносять себе до жодної релігії	25,3	27,7	24,0	24,6	22,1	21,8	21,8	22,4	16,8	17,7	19,9	15,7	14,2	12,5	13,7	14,1	21,6	20,3	20,5	23,3
	СТАТЬ																			
	Чоловіки								Жінки											
	2021		2023		2024		2025		2021		2023		2024		2025					
ПЦУ	43,6		40,5		37,9		38,5		56,4		59,5		62,1		61,5					
УПЦ(МП)	32,0		32,5		31,3		39,4		68,0		67,5		68,8		60,6					
Просто православні	49,6		44,5		44,8		48,5		50,4		55,5		55,2		51,5					
Греко-католики	42,1		43,5		38,3		43,5		57,9		56,5		61,7		56,5					
Протестанти	–		–		–		44,2		–		–		–		55,8					
Просто християни	53,5		54,8		56,3		53,7		46,5		45,2		43,7		46,3					
Не відносять себе до жодної релігії	55,4		60,5		61,6		58,5		44,6		39,5		38,4		41,5					

ЯКЩО ВИ НЕ ВІДНОСИТЕ СЕБЕ ДО ЖОДНОЇ З РЕЛІГІЙ, ТО ЧОМУ?

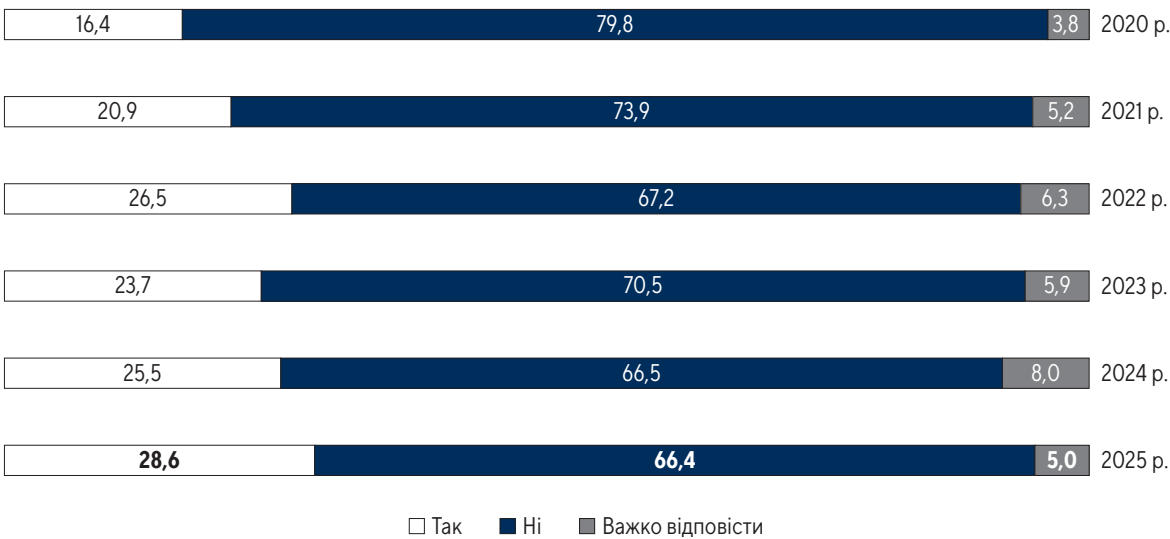
% опитаних, які не відносять себе до жодного з релігійних віросповідань

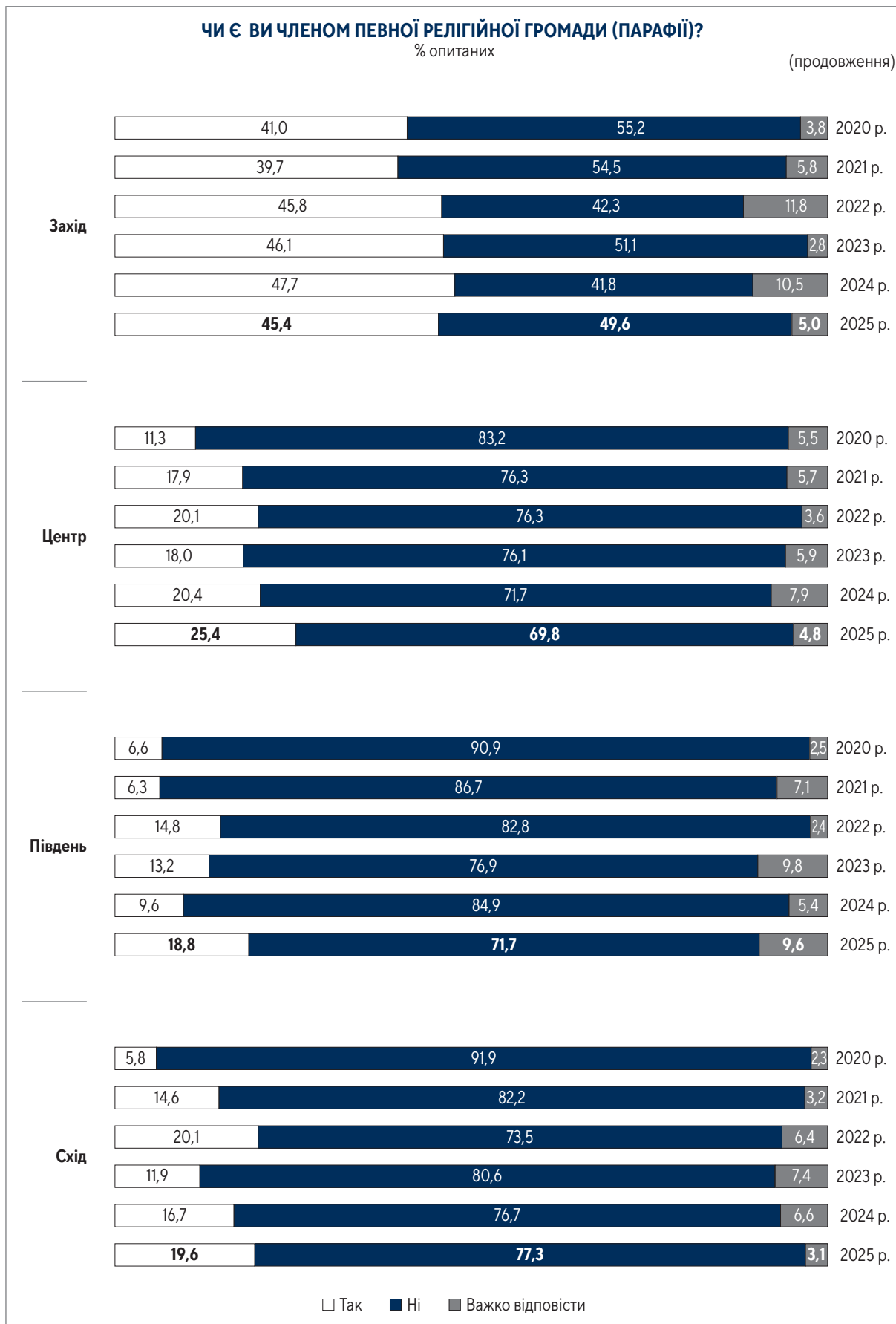

Листопад 2025 р.

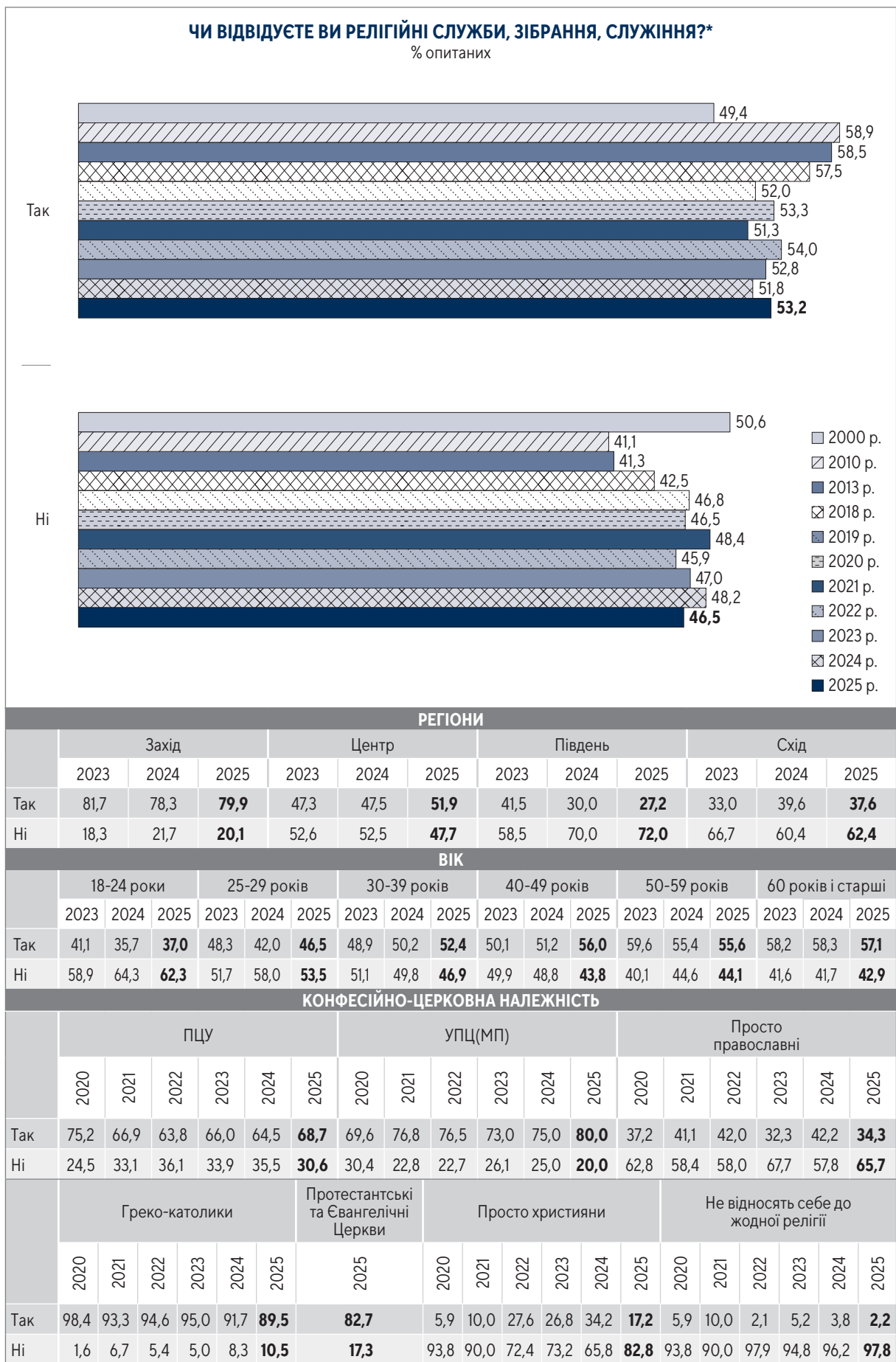
ЧИ Є ВИ ЧЛЕНОМ ПЕВНОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ГРОМАДИ (ПАРАФІЇ)?

% опитаних

ЧИ Є ВИ ЧЛЕНОМ ПЕВНОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ГРОМАДИ (ПАРАФІЇ)?																
% опитаних																
(продовження)																
ВІК																
	18-24 роки				25-29 років				30-39 років							
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025				
Так	18,3	16,6	16,9	18,4	21,1	23,1	14,0	22,3	24,8	19,9	23,9	22,5				
Ні	72,0	79,4	75,0	76,1	74,1	72,1	74,7	73,2	70,6	75,5	68,4	71,8				
Важко відповісти	9,7	4,0	8,1	5,5	4,8	4,8	11,3	4,5	4,6	4,6	7,7	5,7				
ВІК																
	40-49 років				50-59 років				60 років і старші							
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025				
Так	24,1	22,2	21,9	27,4	27,2	24,6	26,5	31,0	32,6	28,9	33,6	36,8				
Ні	69,9	71,9	68,1	66,3	66,2	67,4	66,0	63,3	60,5	64,7	59,9	59,6				
Важко відповісти	6,0	5,9	10,0	6,3	6,6	8,1	7,5	5,7	6,9	6,3	6,5	3,6				
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ															
	ПЦУ					УПЦ(МП)					Просто православні					
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025	
Так	25,8	30,2	24,9	30,3	34,5	36,1	41,2	54,9	50,0	46,4	5,0	8,4	9,0	9,7	10,3	
Ні	70,9	62,6	70,4	60,3	61,0	58,2	51,1	37,2	42,9	46,4	91,2	85,6	83,5	82,4	81,9	
Важко відповісти	3,3	7,2	4,7	9,4	4,5	5,7	7,6	8,0	7,1	7,3	3,8	6,0	7,5	7,9	7,8	
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ															
	Греко-католики					Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни					Не відносять себе до жодної релігії				
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Так	68,0	58,5	57,8	57,7	59,2	76,9	7,1	11,4	7,4	9,0	5,4	0,5	0,4	1,1	0,8	0,6
Ні	30,3	34,6	39,5	36,1	35,7	19,2	80,6	84,6	83,0	84,4	87,7	95,0	96,6	92,3	91,7	97,4
Важко відповісти	1,7	6,8	2,7	6,2	5,0	3,8	12,4	4,0	9,6	6,5	6,9	4,5	3,0	6,6	7,5	1,9

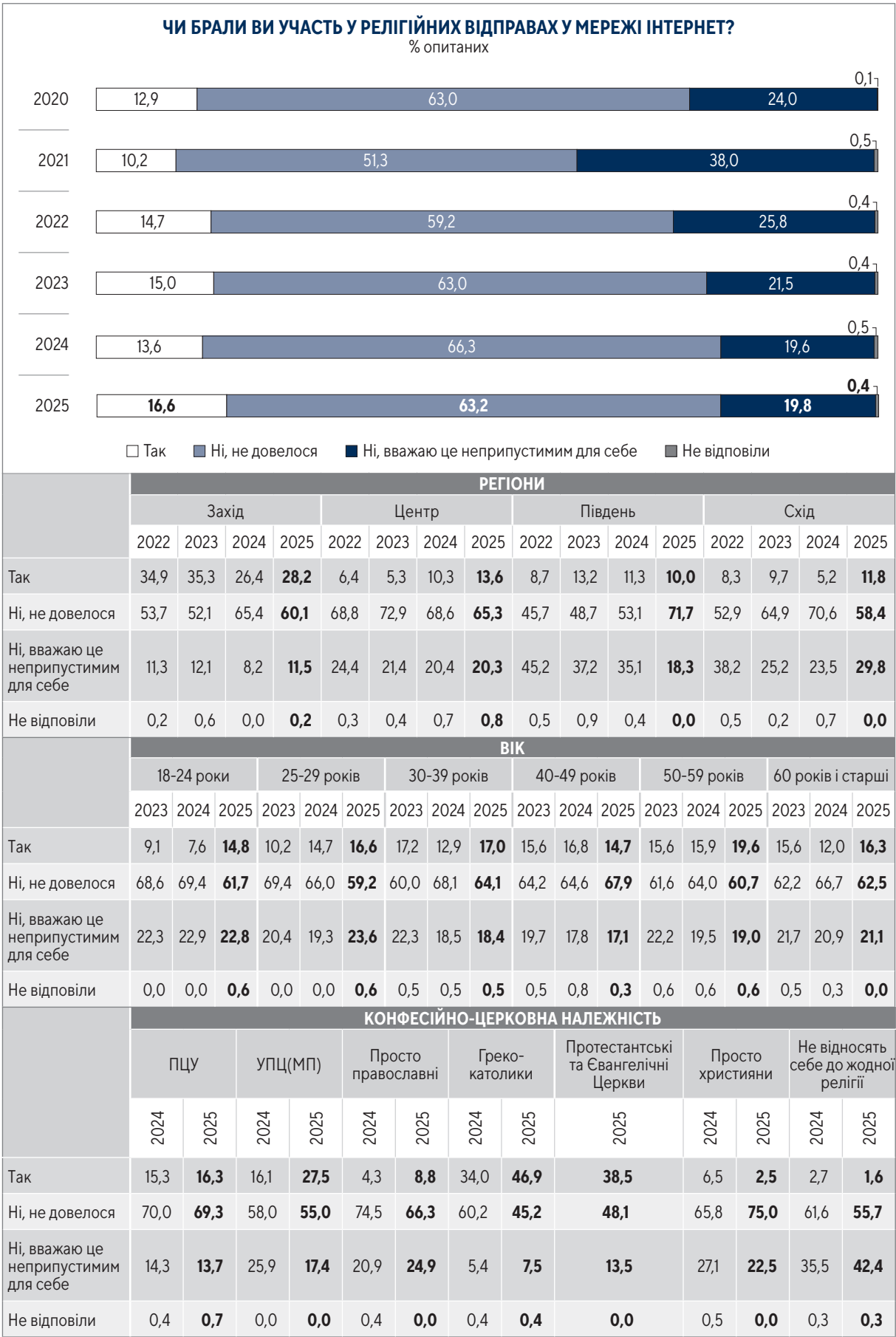
* На діаграмі і таблицях не наведена частка тих, хто не відповів, через їх незначне число.

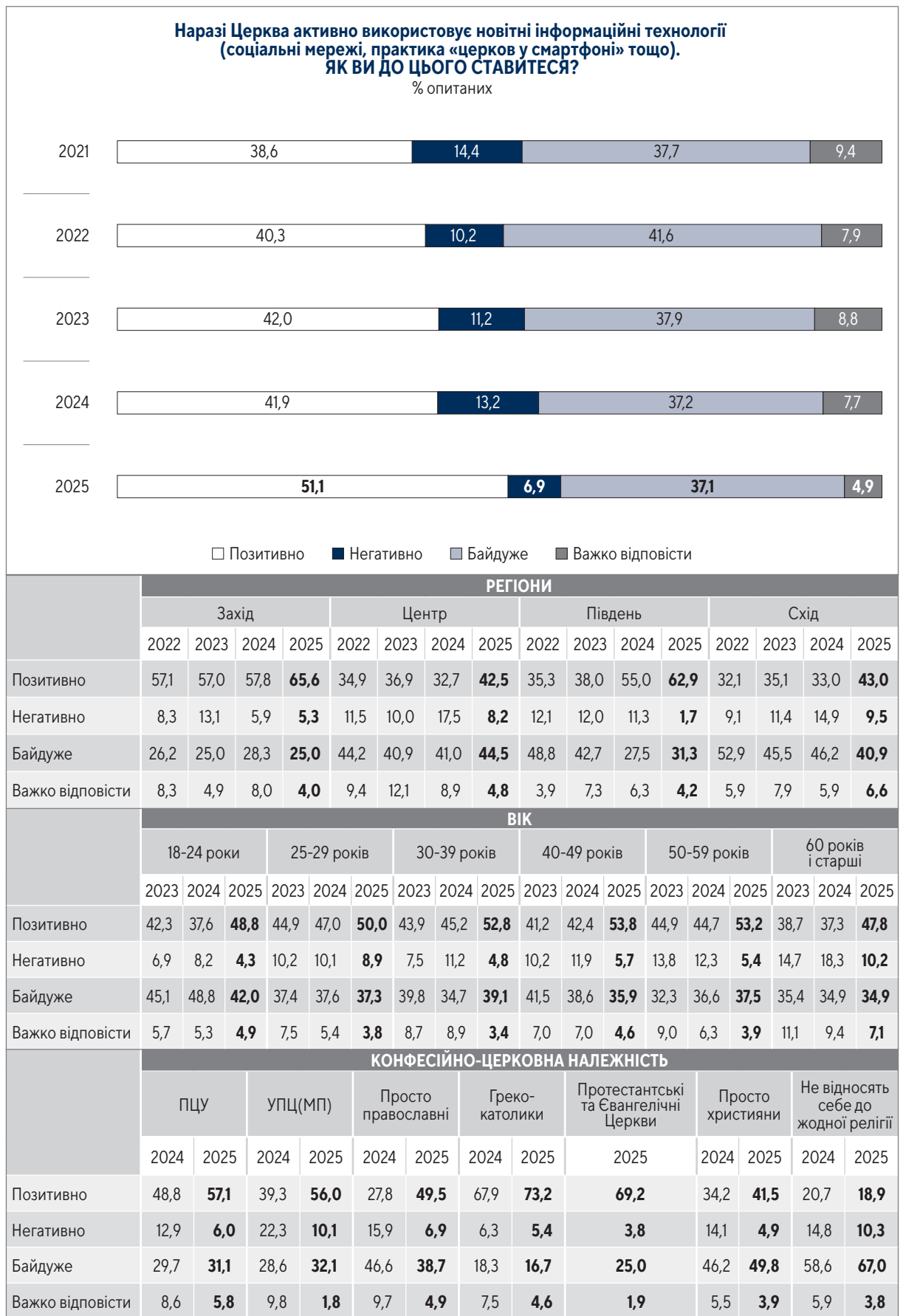
ЯК ЧАСТО ВИ ВІДВІДУЄТЕ РЕЛІГІЙНІ СЛУЖБИ, ЗІБРАННЯ, СЛУЖІННЯ?																								
% тих, хто відвідує релігійні служби, зібрання, служіння																								
	2000		2010		2013		2016		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025			
Частіше, ніж раз на тиждень	4,4		3,5		3,7		4,2		4,9		4,2		4,1		7,5		6,4		5,0		7,7			
Раз на тиждень	15,9		15,7		14,9		17,7		19,1		22,4		15,9		24,8		24,9		26,1		21,8			
Раз на місяць	13,1		20,8		18,5		17,0		20,1		18,4		23,1		16,4		18,0		17,1		21,4			
На релігійні свята	52,0		50,4		53,0		51,7		48,8		47,2		44,2		42,9		42,0		41,2		39,8			
Раз на рік	8,1		5,4		6,3		6,4		4,2		3,6		8,8		4,5		5,1		7,2		6,0			
Рідше, ніж раз на рік	3,0		2,2		1,7		1,9		1,3		2,0		2,8		2,2		2,5		2,5		2,0			
Ніколи, майже ніколи	0,3		0,9		0,6		0,1		0,5		0,7		0,4		0,4		0,4		0,1		0,2			
Інше	2,9		0,6		0,1		0,2		0,4		0,5		0,3		0,0		0,2		0,1		0,0			
Важко відповісти	0,0		0,0		1,1		0,0		0,7		1,0		0,4		1,4		0,5		0,7		1,0			
	РЕГІОНИ																							
	Захід						Центр						Південь						Схід					
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025						
Частіше, ніж раз на тиждень	11,0	7,3	9,3	2,8	3,0	4,2	5,1	4,2	15,6	3,0	4,8	9,4												
Раз на тиждень	36,8	40,8	31,5	15,8	16,2	14,4	30,6	16,7	17,2	9,8	17,3	18,8												
Раз на місяць	20,6	15,5	23,4	15,8	15,2	19,7	20,4	18,1	20,3	14,3	25,0	20,6												
На релігійні свята	27,2	32,5	30,8	56,3	48,7	48,7	38,8	43,1	37,5	50,4	44,6	40,6												
Раз на рік	3,0	3,2	3,3	6,0	11,6	9,3	4,1	11,1	6,3	9,8	4,8	3,8												
Рідше, ніж раз на рік	0,7	0,7	0,5	2,8	3,5	2,8	0,0	5,6	1,6	9,0	3,0	4,4												
Ніколи, майже ніколи	0,2	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	1,0	1,4	1,6	1,5	0,0	0,6												
Інше	0,2	0,0	1,2	0,0	0,3	0,9	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	1,9												
Важко відповісти	0,2	0,0	9,3	0,5	1,5	4,2	0,0	0,0	15,6	1,5	0,6	9,4												
	ВІК																							
	18-24 роки			25-29 років			30-39 років			40-49 років			50-59 років			60 років і старші								
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025						
Частіше, ніж раз на тиждень	2,8	0,0	4,8	7,0	4,8	1,4	4,0	1,9	5,0	4,3	6,3	5,8	8,5	5,4	5,4	8,5	7,1	13,9						
Раз на тиждень	19,4	21,3	11,3	19,7	11,1	18,3	18,3	21,0	16,0	23,0	23,8	21,4	26,0	29,2	25,0	31,5	32,6	26,9						
Раз на місяць	15,3	16,4	22,6	18,3	22,2	26,8	21,8	15,2	21,5	18,2	14,8	21,8	15,5	16,2	20,1	17,6	18,8	20,2						
На релігійні свята	51,4	47,5	46,8	43,7	52,4	43,7	47,0	47,1	43,4	46,5	44,4	39,3	38,5	39,5	41,8	35,9	33,2	34,4						
Раз на рік	6,9	11,5	11,3	2,8	7,9	5,6	5,4	10,0	8,7	5,9	6,3	7,8	8,0	7,6	4,9	3,2	4,7	3,0						
Рідше, ніж раз на рік	2,8	1,6	1,6	8,5	1,6	1,4	3,5	3,3	3,7	0,5	3,2	2,9	2,0	1,6	1,6	1,8	2,9	0,9						
Ніколи, майже ніколи	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	0,6	0,3	0,0						
Інше	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0	2,8	0,0	0,0	1,4	0,5	0,0	1,0	0,5	0,5	0,5	0,0	0,0	0,6						
Важко відповісти	0,0	1,6	4,8	0,0	0,0	1,4	0,0	1,4	5,0	0,5	1,1	5,8	0,5	0,0	5,4	0,9	0,3	13,9						

ЯК ЧАСТО ВИ ВІДВІДУЄТЕ РЕЛІГІЙНІ СЛУЖБИ, ЗІБРАННЯ, СЛУЖІННЯ?												
% тих, хто відвідує релігійні служби, зібрання, служіння (продовження)												
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ											
	ПЦУ						УПЦ(МП)					
	2019	2021	2022	2023	2024	2025	2019	2021	2022	2023	2024	2025
Частіше, ніж раз на тиждень	3,6	3,4	3,2	4,4	3,5	6,7	2,6	6,5	5,0	8,3	6,0	10,2
Раз на тиждень	20,8	10,1	20,9	19,2	17,2	14,1	15,1	18,9	25,0	34,5	34,5	36,4
Раз на місяць	20,8	23,8	13,0	18,5	16,1	20,8	26,3	25,4	17,0	17,9	22,6	21,6
На релігійні свята	49,5	50,9	50,4	48,7	51,7	48,5	45,4	38,4	47,0	34,5	31,0	27,3
Раз на рік	3,1	8,8	6,8	5,5	8,7	6,7	2,6	8,6	4,0	2,4	4,8	2,3
Рідше, ніж раз на рік	2,1	1,8	2,4	2,7	2,0	2,4	1,3	1,6	0,0	1,2	1,2	0,0
Ніколи, майже ніколи	0,0	0,6	0,4	0,7	0,2	0,0	2,6	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Інше	0,0	0,3	0,0	0,2	0,2	0,9	2,0	0,5	0,0	0,0	0,0	2,3
Важко відповісти	0,0	0,3	2,8	0,2	0,4	6,7	2,0	0,0	1,0	1,2	0,0	10,2
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ											
	Просто православні						Греко-католики					
	2019	2021	2022	2023	2024	2025	2019	2021	2022	2023	2024	2025
Частіше, ніж раз на тиждень	2,7	0,6	3,7	0,0	0,0	4,3	8,7	3,6	10,3	11,9	9,0	12,1
Раз на тиждень	9,4	4,9	10,6	10,8	10,3	4,3	34,7	30,2	39,7	42,4	48,0	35,0
Раз на місяць	15,4	17,1	14,9	13,3	24,1	18,6	27,7	31,4	23,7	21,9	16,3	26,6
На релігійні свята	63,8	52,4	60,2	63,9	46,6	50,0	25,4	32,5	25,8	21,0	24,0	22,9
Раз на рік	6,4	18,3	6,2	7,2	10,3	14,3	2,9	2,4	0,5	2,4	1,8	2,3
Рідше, ніж раз на рік	1,7	6,1	3,1	3,6	7,8	4,3	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0
Ніколи, майже ніколи	0,0	0,0	0,6	1,2	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інше	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
Важко відповісти	0,7	0,0	0,6	0,0	0,9	4,3	0,6	0,0	0,0	0,0	0,5	12,1

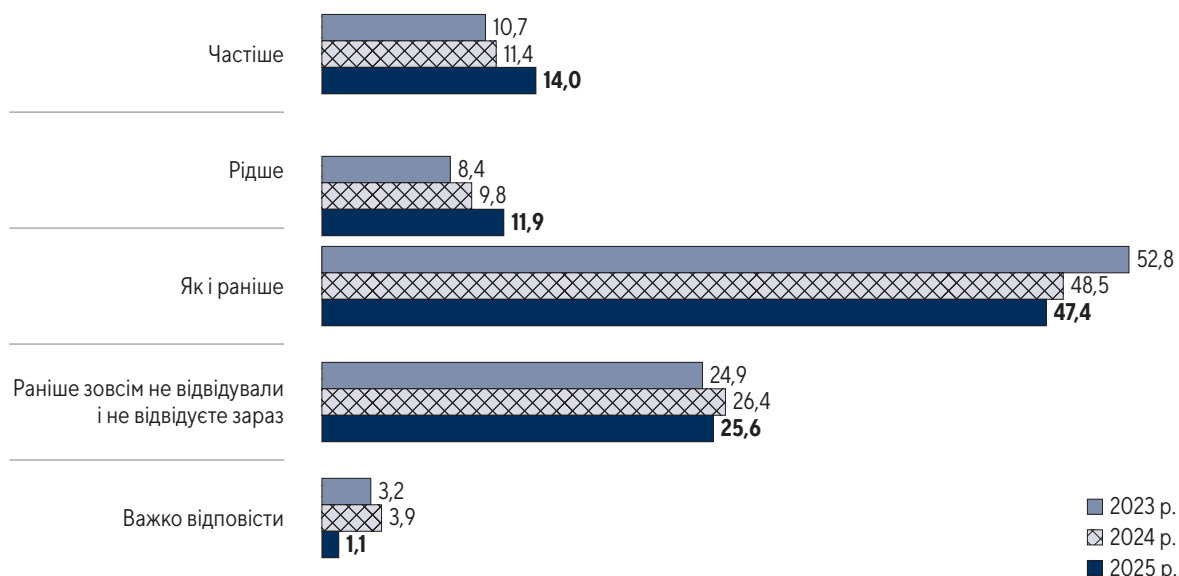
ЧИ ВІДВІДУВАЛИ ВИ БОГОСЛУЖІННЯ МИНУЛОЇ НЕДІЛІ (СУБОТИ, П'ЯТНИЦІ)?																
% опитаних																
(продовження)																
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ															
	ПЦУ					УПЦ(МП)					Просто православні					
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025	
Так	25,1	22,9	24,5	23,1	24,8	38,5	35,9	34,5	49,1	47,7	9,3	11,7	7,1	8,7	7,8	
Ні	74,3	76,8	74,2	73,9	75,0	60,7	62,6	65,5	48,2	52,3	90,5	87,8	91,0	88,4	92,2	
Не відповіли	0,6	0,3	1,3	2,9	0,1	0,8	1,5	0,0	2,7	0,0	0,3	0,5	2,0	2,9	0,0	
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ															
	Греко-католики					Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни					Не відносять себе до жодної релігії				
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Так	42,5	55,1	58,6	58,8	56,9	71,2	17,4	14,3	8,3	5,0	6,8	1,1	0,8	1,8	0,5	0,6
Ні	57,5	44,9	40,5	40,4	43,1	28,8	82,6	85,7	90,4	93,5	92,7	98,7	98,7	97,0	96,8	99,0
Не відповіли	0,0	0,0	0,9	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	1,5	0,5	0,3	0,4	1,1	2,7	0,3
	ВІК															
	18-24 роки					25-29 років					30-39 років					
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025				
Так	15,4	12,0	13,5	12,9	17,7	20,4	17,3	19,6	21,1	17,5	17,9	20,3				
Ні	84,0	87,4	83,0	86,5	82,3	79,6	80,0	79,1	78,4	82,0	80,6	79,7				
Не відповіли	0,6	0,6	3,5	0,0	0,0	0,0	2,7	1,3	0,5	0,5	1,4	0,0				
	ВІК															
	40-49 років					50-59 років					60 років і старші					
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025				
Так	22,2	18,9	18,2	21,2	23,7	27,2	22,3	25,1	31,9	30,5	31,0	32,2				
Ні	77,5	80,3	78,6	78,5	75,1	71,6	75,9	74,9	68,1	67,1	66,6	67,8				
Не відповіли	0,3	0,8	3,3	0,3	1,2	1,2	1,8	0,0	0,0	2,4	2,4	0,0				

% опитаних

Відвідуєте церкву (молитовний будинок)

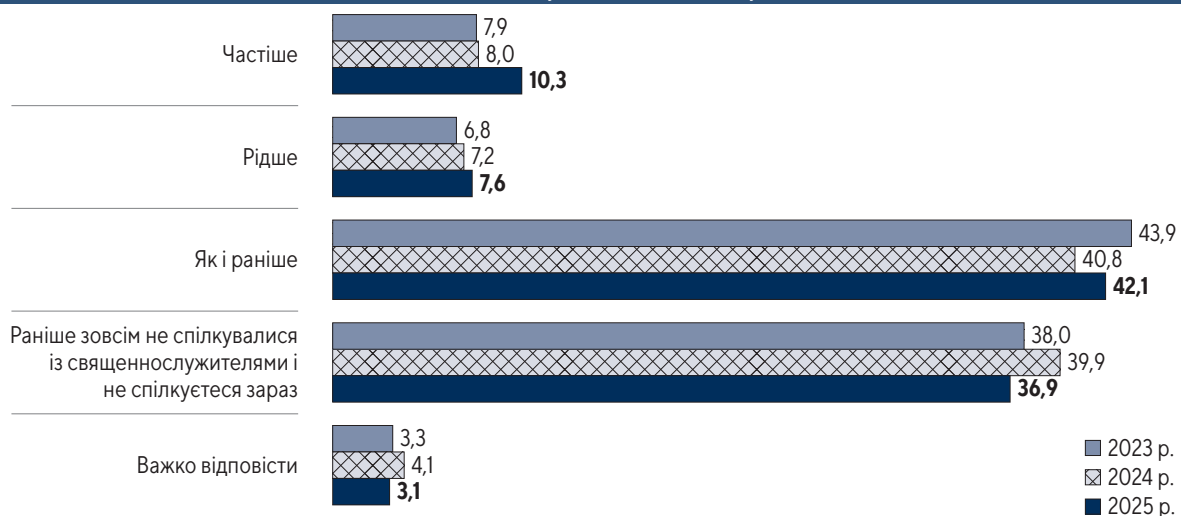

	РЕГІОНИ													
	Захід			Центр			Південь			Схід				
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025		
Частіше	16,6	17,0	20,6	10,2	10,4	10,7	10,3	4,6	6,7	4,0	10,1	16,5		
Рідше	5,4	7,4	9,9	6,9	8,9	11,6	12,8	13,8	12,1	13,1	12,5	14,9		
Як і раніше	62,5	60,4	56,5	51,8	46,9	47,7	44,0	39,3	47,5	47,3	42,4	35,5		
Раніше зовсім не відвідували і не відвідуєте зараз	13,2	11,2	12,0	27,9	29,9	29,2	27,4	38,1	31,7	32,7	31,8	31,9		
Важко відповісти	2,2	4,0	1,0	3,2	4,0	0,8	5,6	4,2	2,1	3,0	3,3	1,2		
	ВІК													
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60 років і старші			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Частіше	7,6	10,5	11,4	11,5	11,8	15,6	9,2	13,3	12,0	11,1	13,2	16,5		
Рідше	6,4	8,0	9,4	6,4	8,9	10,6	9,2	13,3	10,8	14,5	11,5	13,1		
Як і раніше	38,6	37,0	42,3	48,4	47,5	48,4	49,5	51,6	52,6	49,4	50,9	45,6		
Раніше зовсім не відвідували і не відвідуєте зараз	42,1	43,2	34,2	33,1	28,1	24,5	27,0	20,7	21,3	24,1	21,0	23,2		
Важко відповісти	5,3	1,2	2,7	0,6	3,8	1,0	5,1	1,1	3,3	0,9	3,4	1,5		
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ													
	ПЦУ		УПЦ(МП)		Просто православні		Греко-католики		Протестантські та Євангелічні Церкви		Просто християни		Не відносять себе до жодної релігії	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2025	2024	2025	2024	2025	
Частіше	14,0	16,3	27,7	24,5	5,1	6,8	20,9	25,2	41,5	3,0	4,9	0,0	0,3	
Рідше	12,4	14,2	12,5	11,8	14,8	16,1	7,9	11,8	9,4	12,6	13,2	1,6	3,2	
Як і раніше	59,7	58,5	54,5	60,9	46,9	49,8	67,8	57,6	41,5	42,7	36,1	15,3	11,2	
Раніше зовсім не відвідували і не відвідуєте зараз	10,8	10,7	5,4	1,8	30,0	25,9	2,1	4,6	5,7	35,2	44,4	76,3	82,7	
Важко відповісти	3,1	0,4	0,0	0,9	3,2	1,5	1,3	0,8	1,9	6,5	1,5	6,7	2,6	

ВІД ПОЧАТКУ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після 24 лютого 2022 р.),
ПОРІВНЯНО З «ДОВОЄННИМ» ЧАСОМ, ВИ... ?

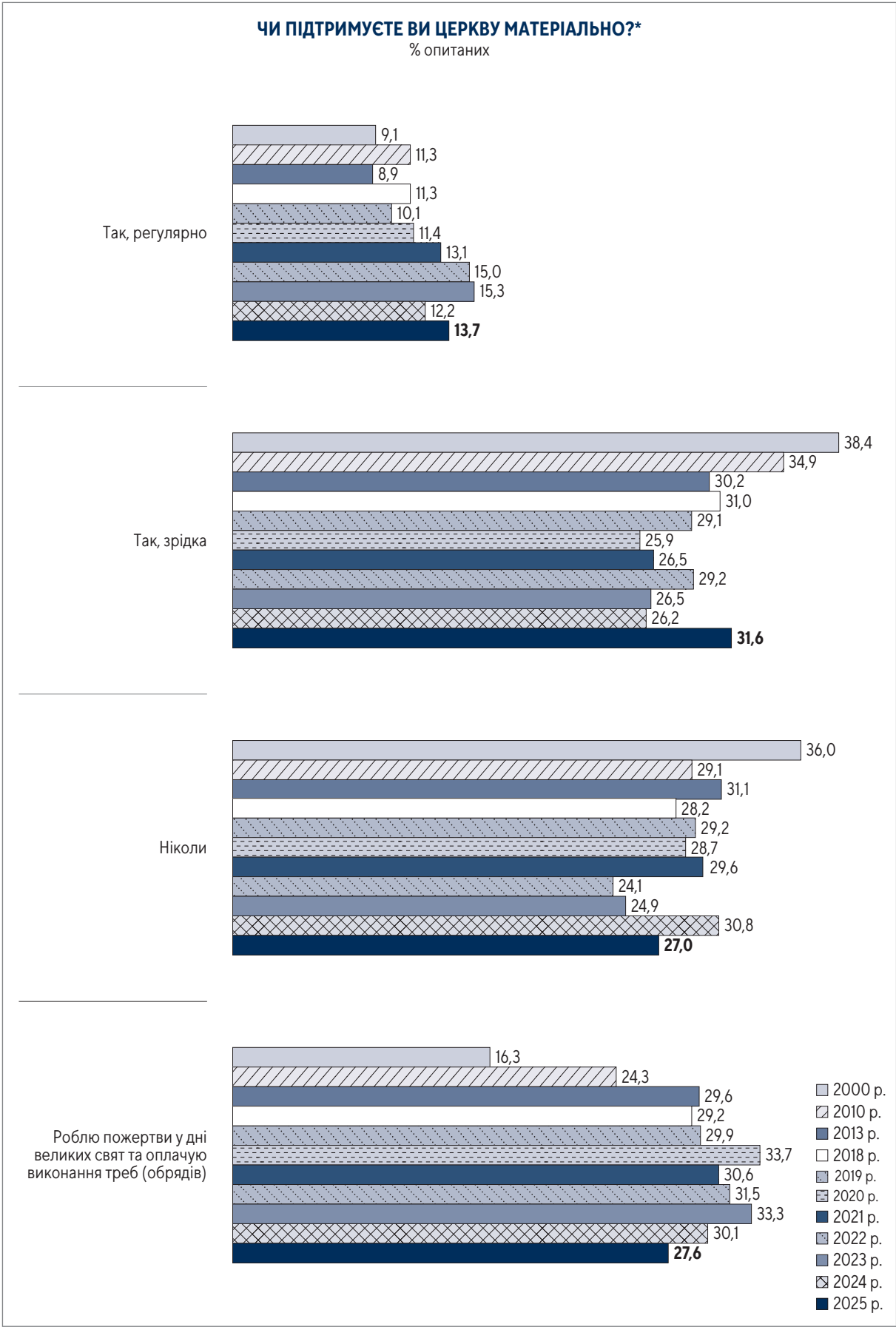
% опитаних

Особисто спілкується із священнослужителями

РЕГІОНИ

	Захід			Центр			Південь			Схід				
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025		
Частіше	9,7	11,6	13,8	8,6	8,2	8,2	8,1	3,8	5,0	4,2	5,6	13,0		
Рідше	5,2	4,6	7,3	5,2	6,1	7,1	12,3	9,7	12,5	9,4	11,3	6,1		
Як і раніше	54,1	56,5	55,8	41,2	37,6	39,5	31,9	26,1	35,8	42,8	35,8	34,0		
Раніше зовсім не спілкувалися із священнослужителями і не спілкується зараз	26,7	23,8	20,1	42,2	43,2	41,9	44,3	55,5	45,4	40,6	44,7	43,3		
Важко відповісти	4,3	3,6	3,1	2,8	4,9	3,4	3,4	5,0	1,3	3,0	2,6	3,5		
	ВІК													
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60 років і старші			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Частіше	7,6	6,7	8,0	7,6	8,9	12,2	5,4	8,7	8,7	7,5	8,6	13,3		
Рідше	3,5	4,3	6,0	5,7	6,0	6,0	6,5	8,7	6,9	8,4	10,4	8,8		
Як і раніше	29,8	32,5	35,3	42,7	34,1	41,2	42,4	47,0	45,9	43,7	46,2	41,4		
Раніше зовсім не спілкувалися із священнослужителями і не спілкується зараз	55,0	52,1	48,0	41,4	45,6	38,1	41,9	31,0	35,1	39,2	30,7	32,9		
Важко відповісти	4,1	4,3	2,7	2,5	5,5	2,4	3,8	4,6	3,3	1,2	4,1	3,6		
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ													
	ПЦУ		УПЦ(МП)		Просто православні		Греко-католики		Протестантські та Євангелічні Церкви		Просто християни		Не відносять себе до жодної релігії	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2025		2024	2025	2024	2025
Частіше	10,1	12,5	13,5	18,0	2,5	3,4	15,0	16,0	32,7		2,0	2,9	0,3	0,6
Рідше	10,1	9,7	12,6	9,0	9,4	4,9	5,4	8,0	9,6		5,5	7,8	1,9	2,2
Як і раніше	51,3	51,6	54,1	55,0	32,1	41,2	64,6	60,1	44,2		28,1	25,0	10,8	10,2
Раніше зовсім не спілкувалися із священнослужителями і не спілкується зараз	23,9	23,6	19,8	14,4	51,3	46,1	12,9	13,0	7,7		58,8	60,3	83,1	84,7
Важко відповісти	4,6	2,7	0,0	3,6	4,7	4,4	2,1	2,9	5,8		5,5	3,9	4,0	2,2

ЧИ ПІДТРИМУЄТЕ ВИ ЦЕРКВУ МАТЕРІАЛЬНО?														
% опитаних														
(продовження)														
	РЕГІОНИ													
	Захід			Центр			Південь			Схід				
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025		
Так, регулярно	33,1	23,2	23,3	10,8	9,0	9,4	6,0	4,2	7,9	6,7	9,4	13,2		
Так, зрідка	30,5	35,8	35,6	24,9	21,8	34,5	28,6	23,0	17,9	23,0	24,6	28,8		
Ніколи	14,6	17,9	16,3	25,4	32,3	28,3	24,4	34,3	36,3	37,9	42,0	32,6		
Роблю пожертви в дні великих свят та оплачую виконання треб (обрядів)	21,9	23,0	24,7	38,8	35,9	27,8	41,0	38,5	37,5	32,4	22,8	25,3		
Не відповіли	—	0,0	0,2	—	1,0	0,0	—	0,0	0,4	—	1,2	0,0		
	ВІК													
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60 років і старші			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Так, регулярно	5,2	8,0	7,3	10,2	11,2	11,7	9,5	14,1	16,5	14,5	15,4	17,0		
Так, зрідка	21,5	26,4	25,3	29,9	24,9	33,2	27,4	35,3	24,9	31,5	28,6	29,9		
Ніколи	50,0	43,6	40,0	38,9	33,3	27,0	30,6	26,1	26,7	21,5	23,7	23,1		
Роблю пожертви в дні великих свят та оплачую виконання треб (обрядів)	22,7	21,5	27,3	21,0	30,4	28,2	32,0	24,5	31,5	32,1	30,7	29,9		
Не відповіли	0,6	0,6	0,0	0,0	0,2	0,0	0,5	0,0	0,3	0,3	1,5	0,0		
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ													
	ПЦУ				УПЦ(МП)				Просто православні					
	2020	2022	2024	2025	2020	2022	2024	2025	2020	2022	2024	2025		
Так, регулярно	15,7	14,7	12,8	13,8	12,5	17,4	18,9	19,3	3,3	4,4	5,4	2,5		
Так, зрідка	36,8	37,3	32,5	40,0	31,1	28,8	37,8	40,4	21,1	26,9	17,6	31,4		
Ніколи	13,3	12,7	16,3	12,1	7,0	8,3	5,4	6,4	34,7	29,2	31,7	32,8		
Роблю пожертви в дні великих свят та оплачую виконання треб (обрядів)	33,9	35,3	37,2	34,0	49,1	43,9	37,8	33,0	40,7	39,4	45,0	32,8		
Не відповіли	—	0,0	1,3	0,0	—	1,5	0,0	0,9	—	0,0	0,4	0,5		
	Греко-католики				Протестантські та Євангелічні Церкви		Просто християни				Не відносять себе до жодної релігії			
	2020	2022	2024	2025	2025		2020	2022	2024	2025	2020	2022	2024	2025
	2020	2022	2024	2025	2025		2020	2022	2024	2025	2020	2022	2024	2025
Так, регулярно	43,5	39,5	30,0	36,0	50,0		2,2	5,2	4,5	2,9	0,3	0,4	0,0	0,3
Так, зрідка	38,9	42,4	43,3	38,5	26,9		24,7	19,0	19,2	20,6	3,9	6,4	9,7	9,2
Ніколи	3,6	2,0	9,2	3,3	15,4		27,5	36,8	41,9	46,1	81,5	76,3	78,0	79,9
Роблю пожертви в дні великих свят та оплачую виконання треб (обрядів)	14,0	16,1	17,5	22,2	7,7		45,5	39,1	33,8	30,4	13,6	16,9	12,1	10,5
Не відповіли	—	—	0,0	0,0	0,0		—	0,0	0,5	0,0	—	0,3	0,3	0,0

3 ЯКОЮ МЕТОЮ ВИ ВІДВІДУЄТЕ РЕЛІГІЙНІ СЛУЖБИ, ЗІБРАННЯ, СЛУЖІННЯ?*												
% тих, хто відвідує релігійні служби, зібрання, служіння												
	УКРАЇНА					РЕГІОНИ						
	2021	2022	2023	2024	2025	Захід	Центр	Південь	Схід			
Спілкування з Богом	48,5	53,7	50,6	47,6	51,5	60,3	41,1	36,9	62,3			
Участь у молитвах, релігійних обрядах	47,8	50,9	45,1	45,5	48,7	51,4	52,5	48,5	31,4			
Щоб послухати проповідь	31,2	35,2	34,1	33,0	38,0	39,7	35,7	32,3	42,5			
Відвідування релігійної служби заспокоює Вас, дозволяє забути про повсякденні турботи	29,9	34,9	35,1	34,5	32,3	36,1	30,2	33,8	27,7			
Це допомагає Вам вирішити моральні проблеми, які Вас тривожать	25,5	24,2	30,4	29,6	28,2	24,4	31,8	25,8	29,4			
Щоб побути серед своїх однодумців, серед людей, які Вам симпатичні	17,5	19,6	14,3	23,4	22,1	18,7	20,6	25,8	34,0			
Просто Ви так робили все життя	16,7	13,7	15,5	15,6	11,1	8,6	13,9	9,2	11,3			
Тому що релігійна громада надає Вам якусь допомогу, підтримує Вас	3,1	4,3	3,2	4,0	3,3	1,0	3,0	9,2	7,5			
Інше	3,0	0,3	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
Важко відповісти	1,5	0,5	0,8	2,1	0,5	0,7	0,2	0,0	0,6			
ВІК												
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60 років і старші	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Спілкування з Богом	41,0	35,0	38,1	50,7	42,4	44,7	41,8	49,0	51,6	53,3	54,8	59,6
Участь у молитвах, релігійних обрядах	45,2	40,0	38,1	49,3	40,3	46,1	42,3	45,1	48,4	48,4	50,4	54,5
Щоб послухати проповідь	14,8	33,3	23,8	30,1	24,2	32,9	16,4	37,4	24,9	40,8	27,6	43,1
Відвідування релігійної служби заспокоює Вас, дозволяє забути про повсякденні турботи	31,1	35,0	25,0	26,0	31,4	28,3	31,7	31,7	34,6	33,2	35,6	35,8
Це допомагає Вам вирішити моральні проблеми, які Вас тривожать	35,5	21,7	22,2	30,1	31,0	28,3	32,3	26,7	30,4	29,3	27,4	29,2
Щоб побути серед своїх однодумців, серед людей, які Вам симпатичні	23,0	21,7	25,4	19,2	31,9	16,0	35,4	17,1	38,4	19,0	37,4	31,3
Просто Ви так робили все життя	4,8	16,7	1,6	8,2	4,8	12,3	0,5	12,7	3,8	11,4	5,9	9,0
Тому що релігійна громада надає Вам якусь допомогу, підтримує Вас	13,1	6,7	20,6	4,1	13,8	3,7	20,1	1,0	15,2	2,2	14,1	4,2
Інше	1,6	0,0	1,6	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Важко відповісти	3,3	1,7	3,1	0,0	1,0	0,9	2,6	0,0	1,6	0,5	2,3	0,3
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ												
	ПЦУ					УПЦ(МП)						
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025		
Спілкування з Богом	49,8	53,4	44,2	45,7	45,8	62,7	54,5	61,9	62,7	79,5		
Участь у молитвах, релігійних обрядах	49,2	50,5	42,3	46,1	50,6	53,8	54,5	54,8	52,4	48,3		
Щоб послухати проповідь	33,1	32,7	34,5	27,8	38,9	36,6	36,6	36,5	44,0	48,3		
Відвідування релігійної служби заспокоює Вас, дозволяє забути про повсякденні турботи	28,7	33,1	35,9	33,7	30,2	35,7	41,6	52,4	44,0	34,5		
Це допомагає Вам вирішити моральні проблеми, які Вас тривожать	25,2	23,1	30,0	28,5	27,4	31,2	31,7	35,3	44,0	26,4		
Щоб побути серед своїх однодумців, серед людей, які Вам симпатичні	14,9	18,4	13,0	18,4	21,6	24,3	14,9	23,8	32,1	23,0		
Просто Ви так робили все життя	14,3	12,6	16,7	16,5	9,8	14,1	17,8	6,0	8,3	8,0		
Тому що релігійна громада надає Вам якусь допомогу, підтримує Вас	2,4	2,8	2,1	3,7	2,7	3,2	5,9	10,7	10,7	4,5		
Інше	2,7	0,0	0,0	0,4	0,0	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0		
Важко відповісти	0,9	1,0	0,4	3,0	0,3	2,2	0,0	0,0	1,2	1,1		

* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

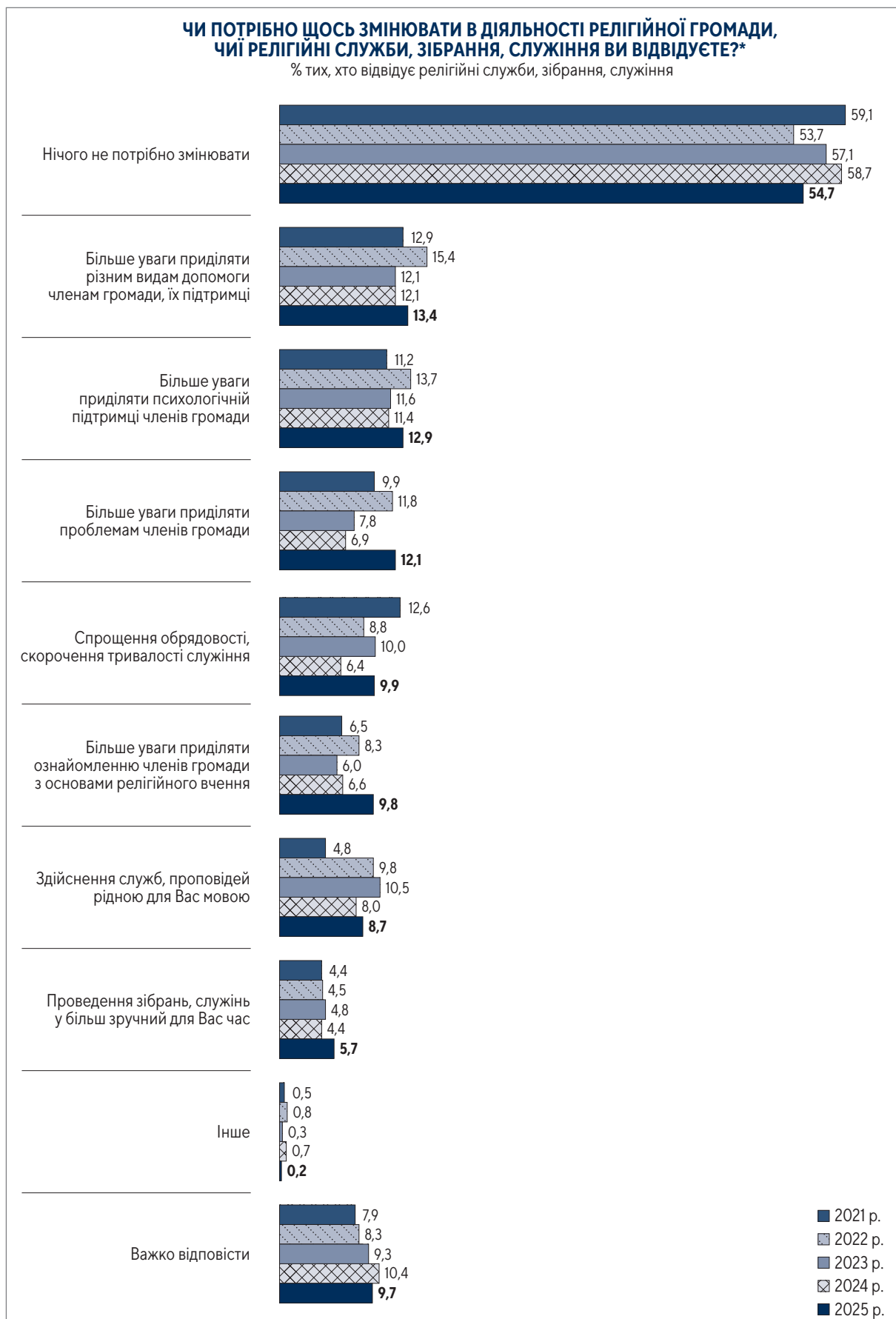
З ЯКОЮ МЕТОЮ ВИ ВІДВІДУЄТЕ РЕЛІГІЙНІ СЛУЖБИ, ЗІБРАННЯ, СЛУЖІННЯ?*										
% тих, хто відвідує релігійні служби, зібрання, служіння (продовження)										
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ										
	Просто православні					Греко-католики				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Спілкування з Богом	32,9	37,9	37,8	36,4	47,1	49,4	61,3	70,1	55,9	56,5
Участь у молитвах, релігійних обрядах	42,1	38,5	48,8	41,0	22,9	56,5	63,6	47,6	49,5	57,5
Щоб послухати проповідь	18,9	23,1	24,4	21,4	26,8	36,3	38,1	34,8	40,0	37,9
Відвідування релігійної служби заспокоює Вас, дозволяє забути про повсякденні турботи	22,6	31,7	22,9	37,6	32,4	31,5	41,8	32,9	37,3	36,9
Це допомагає Вам вирішити моральні проблеми, які Вас тривожать	14,7	22,5	26,8	24,8	29,6	32,1	29,4	30,5	28,2	30,8
Щоб побути серед своїх однодумців, серед людей, які Вам симпатичні	9,1	17,4	7,3	19,7	15,5	18,5	12,9	18,0	27,7	23,8
Просто Ви так робили все життя	23,2	18,8	22,0	19,7	24,3	14,3	13,9	8,5	15,9	7,5
Тому що релігійна громада надає Вам якусь допомогу, підтримує Вас	0,0	3,7	3,7	7,7	2,8	3,6	2,6	2,4	1,8	1,4
Інше	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Важко відповісти	3,0	0,0	1,2	2,6	0,0	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0

ЧОМУ ВИ НЕ ВІДВІДУЄТЕ РЕЛІГІЙНІ СЛУЖБИ, ЗІБРАННЯ, СЛУЖІННЯ?*										
% тих, хто не відвідує релігійні служби та зібрання										
	УКРАЇНА					РЕГІОНИ				
	2021	2022	2023	2024	2025	Захід	Центр	Південь	Схід	
Вважаю, що для того, щоб сповідувати певну релігію, не обов'язково відвідувати релігійні служби, зібрання, служіння	32,3	37,4	42,4	39,1	39,9	40,0	41,2	51,7	30,3	
Не відчуваю жодної потреби в цьому	36,6	35,8	30,7	34,4	34,9	39,6	37,8	34,9	28,8	
Не маю часу	26,7	26,9	28,1	22,7	29,0	33,3	28,0	27,2	30,0	
Я є невірним, атеїстом	17,0	14,1	12,1	17,2	19,4	9,4	18,1	16,3	27,7	
Серед моїх знайомих ніхто не відвідує релігійні служби, зібрання, служіння	8,0	6,7	9,4	9,7	10,5	6,6	7,6	19,2	11,0	
Там, де я живу, немає громад тієї церкви чи релігії, до якої я належу	1,7	2,3	2,9	1,7	1,9	1,0	1,3	1,7	3,0	
Беру участь у релігійних службах, зібраннях, служіннях у мережі Інтернет, слухаю служби по телебаченню чи радіо	1,4	1,8	1,9	2,7	4,7	6,6	5,5	1,7	4,9	
Там, де я живу, немає релігійних громад	2,0	1,9	1,8	1,1	1,4	0,0	1,0	0,6	3,0	
Інше	3,6	4,0	3,1	3,5	2,0	4,8	2,0	1,2	1,1	
Важко відповісти	2,1	3,1	2,3	2,5	0,9	0,0	1,5	0,6	0,8	

* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

ЧОМУ ВИ НЕ ВІДВІДУЄТЕ РЕЛІГІЙНІ СЛУЖБИ, ЗІБРАННЯ, СЛУЖІННЯ?*									
% тих, хто не відвідує релігійні служби та зібрання (продовження)									
ВІК									
	18-24 роки			25-29 років			30-39 років		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Вважаю, що для того, щоб сповідувати певну релігію, не обов'язково відвідувати релігійні служби, зібрання, служіння	40,8	25,5	30,4	31,6	19,8	34,1	42,9	21,2	39,3
Не відчуваю жодної потреби в цьому	39,4	0,9	42,6	36,4	2,3	35,3	30,8	0,0	34,2
Не маю часу	23,3	1,8	28,4	28,6	0,0	26,2	33,3	1,4	38,8
Я є невіруючим, атеїстом	25,0	19,3	21,8	17,1	19,5	28,6	10,0	27,4	19,4
Серед моїх знайомих ніхто не відвідує релігійні служби, зібрання, служіння	8,7	40,9	15,7	10,4	37,2	6,0	11,9	35,6	11,7
Там, де я живу, немає громад тієї церкви чи релігії, до якої я належу	0,0	2,7	1,0	1,3	2,3	0,0	1,9	2,4	1,0
Беру участь у релігійних службах, зібраннях, служіннях у мережі Інтернет, слухаю служби по телебаченню чи радіо	1,9	37,3	3,0	1,3	39,1	3,5	2,9	38,2	5,6
Там, де я живу, немає релігійних громад	0,0	15,5	1,0	3,9	17,2	1,2	3,8	7,7	1,0
Інше	0,0	0,0	1,0	0,0	2,3	1,2	0,0	0,5	0,0
Важко відповісти	1,9	1,8	1,0	1,3	1,1	0,0	2,4	3,8	0,5
ВІК									
	40-49 років			50-59 років			60 років і старші		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Вважаю, що для того, щоб сповідувати певну релігію, не обов'язково відвідувати релігійні служби, зібрання, служіння	45,7	12,2	47,8	44,0	13,5	39,5	42,8	15,2	41,5
Не відчуваю жодної потреби в цьому	28,6	1,1	35,4	29,9	0,7	36,3	27,2	2,1	30,9
Не маю часу	33,2	1,1	29,8	31,3	2,0	30,8	19,8	2,9	21,3
Я є невіруючим, атеїстом	10,9	26,7	16,8	9,7	28,2	17,8	9,1	14,8	17,7
Серед моїх знайомих ніхто не відвідує релігійні служби, зібрання, служіння	10,8	40,3	11,2	6,0	29,1	8,8	8,2	28,4	9,7
Там, де я живу, немає громад тієї церкви чи релігії, до якої я належу	2,7	1,7	1,9	2,2	2,7	2,7	1,6	3,7	2,4
Беру участь у релігійних службах, зібраннях, служіннях у мережі Інтернет, слухаю служби по телебаченню чи радіо	1,6	38,9	5,6	2,2	44,6	4,8	1,6	37,9	4,4
Там, де я живу, немає релігійних громад	2,7	9,9	1,9	3,0	6,8	2,1	3,3	7,8	1,2
Інше	0,0	1,1	0,0	1,5	2,7	2,7	11,5	10,3	5,2
Важко відповісти	1,1	3,3	1,2	2,3	1,4	0,7	3,7	2,9	1,2

* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

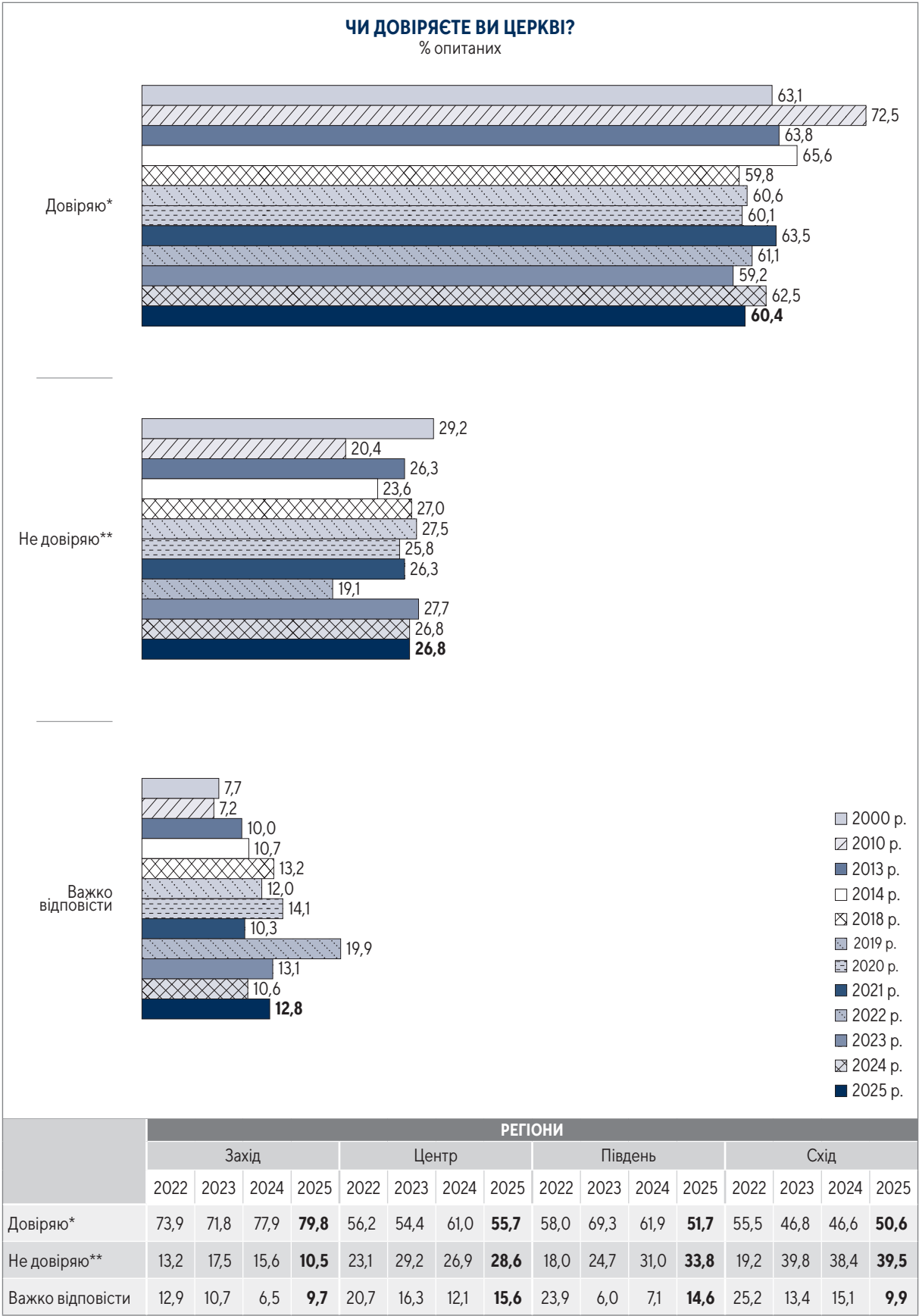

* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

ЧИ ПОТРІБНО ЩОСЬ ЗМІНЮВАТИ В ДІЯЛЬНОСТІ РЕЛІГІЙНОЇ ГРОМАДИ, ЧИЇ РЕЛІГІЙНІ СЛУЖБИ, ЗІБРАННЯ, СЛУЖІННЯ ВИ ВІДВІДУЄТЕ?*												
% тих, хто відвідує релігійні служби, зібрання, служіння (продовження)												
	РЕГІОНИ											
	Захід		Центр		Південь		Схід					
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Нічого не потрібно змінювати	69,8	65,8	48,0	40,4	50,0	62,1	60,7	61,3				
Більше уваги приділяти різним видам допомоги членам громади, їх підтримці	8,0	11,2	13,4	15,3	23,6	13,6	13,7	13,8				
Більше уваги приділяти психологічній підтримці членів громади	8,3	9,6	15,4	16,0	5,6	9,2	12,4	14,5				
Більше уваги приділяти проблемам членів громади	7,0	7,4	8,6	16,2	2,8	7,7	2,4	14,5				
Спрощення обрядовості, скорочення тривалості служіння	4,9	3,8	8,6	17,1	11,3	3,1	6,0	9,4				
Більше уваги приділяти ознайомленню членів громади з основами релігійного вчення	3,2	12,2	10,4	10,0	5,6	7,7	5,3	3,8				
Здійснення служб, проповідей рідною для Вас мовою	2,9	4,5	13,4	12,1	6,9	7,6	8,3	11,3				
Проведення зібрань, служб у більш зручний для Вас час	3,2	1,7	4,8	8,8	8,3	1,5	5,3	9,4				
Інше	1,2	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,6	1,9				
Важко відповісти	5,8	5,7	13,4	14,4	18,1	13,8	11,3	6,3				
	ВІК											
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60 років і старші	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Нічого не потрібно змінювати	68,9	61,7	49,2	60,3	60,7	48,4	56,1	54,6	59,2	57,1	58,5	55,1
Більше уваги приділяти різним видам допомоги членам громади, їх підтримці	9,8	11,5	14,3	11,1	12,4	15,5	9,5	9,7	10,3	13,0	14,4	15,4
Більше уваги приділяти психологічній підтримці членів громади	9,8	6,7	17,5	11,1	8,1	13,2	12,7	13,7	12,5	14,7	10,9	12,3
Більше уваги приділяти проблемам членів громади	6,6	16,7	9,5	8,2	4,3	11,0	6,3	11,7	6,5	9,8	7,3	14,8
Спрощення обрядовості, скорочення тривалості служіння	6,5	11,7	11,1	8,2	5,7	10,5	6,3	13,1	5,4	6,5	7,9	9,6
Більше уваги приділяти ознайомленню членів громади з основами релігійного вчення	8,2	10,0	6,3	15,1	4,3	9,6	7,4	7,3	4,9	8,2	7,4	11,4
Здійснення служб, проповідей рідною для Вас мовою	3,2	10,0	11,1	4,1	10,0	10,0	5,3	8,7	7,1	8,7	9,4	8,4
Проведення зібрань, служб у більш зручний для Вас час	1,6	1,7	3,2	4,2	5,7	5,5	2,1	7,3	3,8	6,5	5,6	5,4
Інше	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	1,0	0,5	0,5	1,2	0,0
Важко відповісти	6,6	3,3	9,5	9,6	11,9	14,2	12,7	7,8	13,0	8,2	7,4	10,2

* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

ОЦІНЮЮЧИ РОЛЬ РЕЛІГІЇ В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА, ЧИ ЗГОДНІ ВИ З НАВЕДЕНИМИ НИЖЧЕ ТВЕРДЖЕННЯМИ? % опитаних			
	Згоден	Не згоден	Не маю уявлення
Релігійні діячі повинні ставати на захист найбідніших прошарків громадян, в разі ухвалення владою рішень, які знижують життєвий рівень населення			
Липень 2000 р.	86,8	5,7	7,6
Листопад 2025 р.	79,4	9,2	11,4
Релігія підвищує моральність і духовність людей			
Липень 2000 р.	78,1	10,4	11,9
Листопад 2025 р.	75,0	14,3	10,8
Релігія є одним із важливих засобів відродження національної самосвідомості і культури			
Липень 2000 р.	63,4	16,9	19,7
Листопад 2025 р.	68,1	16,9	15,1
Релігія є елементом політичного життя			
Липень 2000 р.	47,4	29,9	22,4
Листопад 2025 р.	51,9	30,3	17,8
Релігія не впливає на життя суспільства			
Липень 2000 р.	29,5	59,7	10,8
Листопад 2025 р.	25,4	64,6	10,0
Релігія є одним з чинників демократичного суспільства			
Липень 2000 р.	45,9	28,5	25,6
Листопад 2025 р.	54,7	25,8	19,5
Релігійні організації беруть слабку участь в соціальній роботі: допомога нужденним, особам з інвалідністю, хворим, літнім тощо			
Липень 2000 р.	51,5	29,6	18,9
Листопад 2025 р.	35,7	41,5	22,7
Релігія є мало пристосованою до потреб сучасної людини			
Липень 2000 р.	31,2	46,7	22,2
Листопад 2025 р.	30,4	50,1	19,5
Релігійні діячі стоять осторонь таких соціальних проблем сучасності, як запобігання вагітності, аборти, СНІД, сексуальне виховання тощо			
Липень 2000 р.	35,9	43,9	20,2
Листопад 2025 р.	27,3	48,8	23,8
Релігія робить людей неактивними, байдужими до того, що відбувається у суспільстві			
Липень 2000 р.	13,4	69,3	17,3
Листопад 2025 р.	16,6	68,6	14,7
Релігія шкідлива, оскільки роз'єднує людей на різні конфесії			
Липень 2000 р.	14,7	67,0	18,3
Листопад 2025 р.	15,4	68,9	15,7
Релігія відмирає і у майбутньому зникне зовсім			
Липень 2000 р.	7,7	75,7	16,6
Листопад 2025 р.	12,7	69,9	17,3

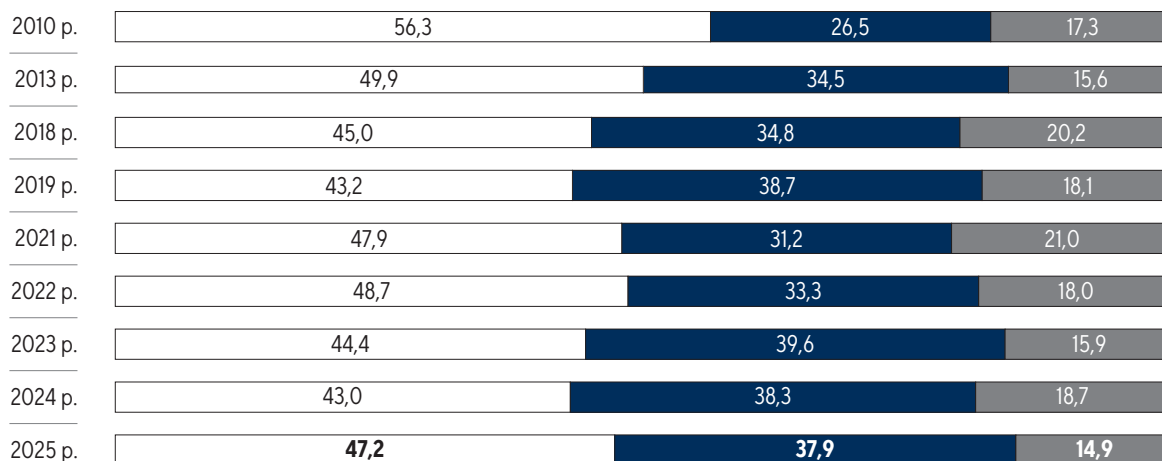

* Сума варіантів відповідей «повністю доверяю» та «скоріше доверяю».

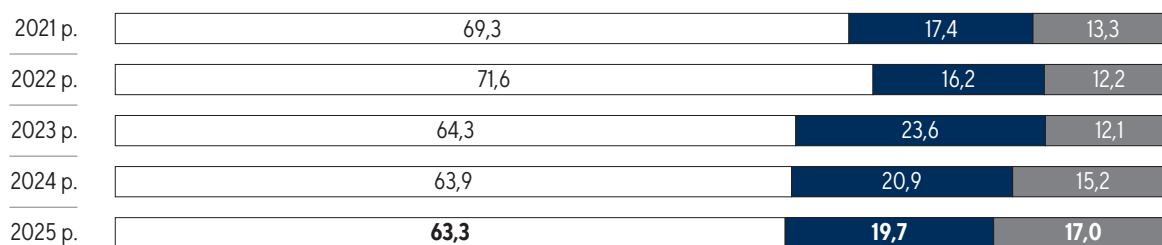
** Сума варіантів відповідей «зовсім не доверяю» та «скоріше не доверяю».

ЧИ Є ДЛЯ ВАС СЬОГОДНІ ЦЕРКВА МОРАЛЬНИМ АВТОРИТЕТОМ?

% опитаних

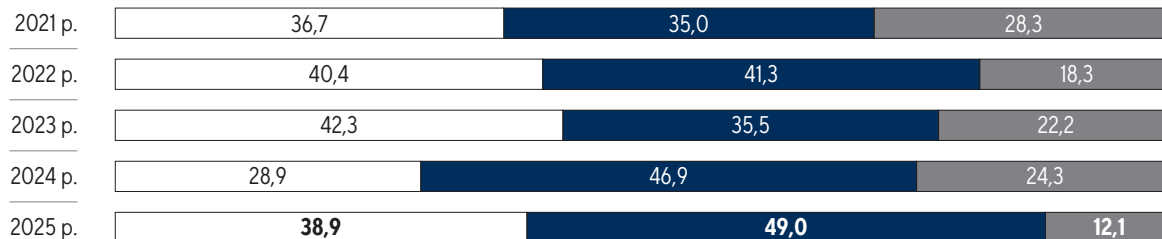
Захід

Центр

Південь

Схід

□ Так ■ Ні ■ Не відповіли

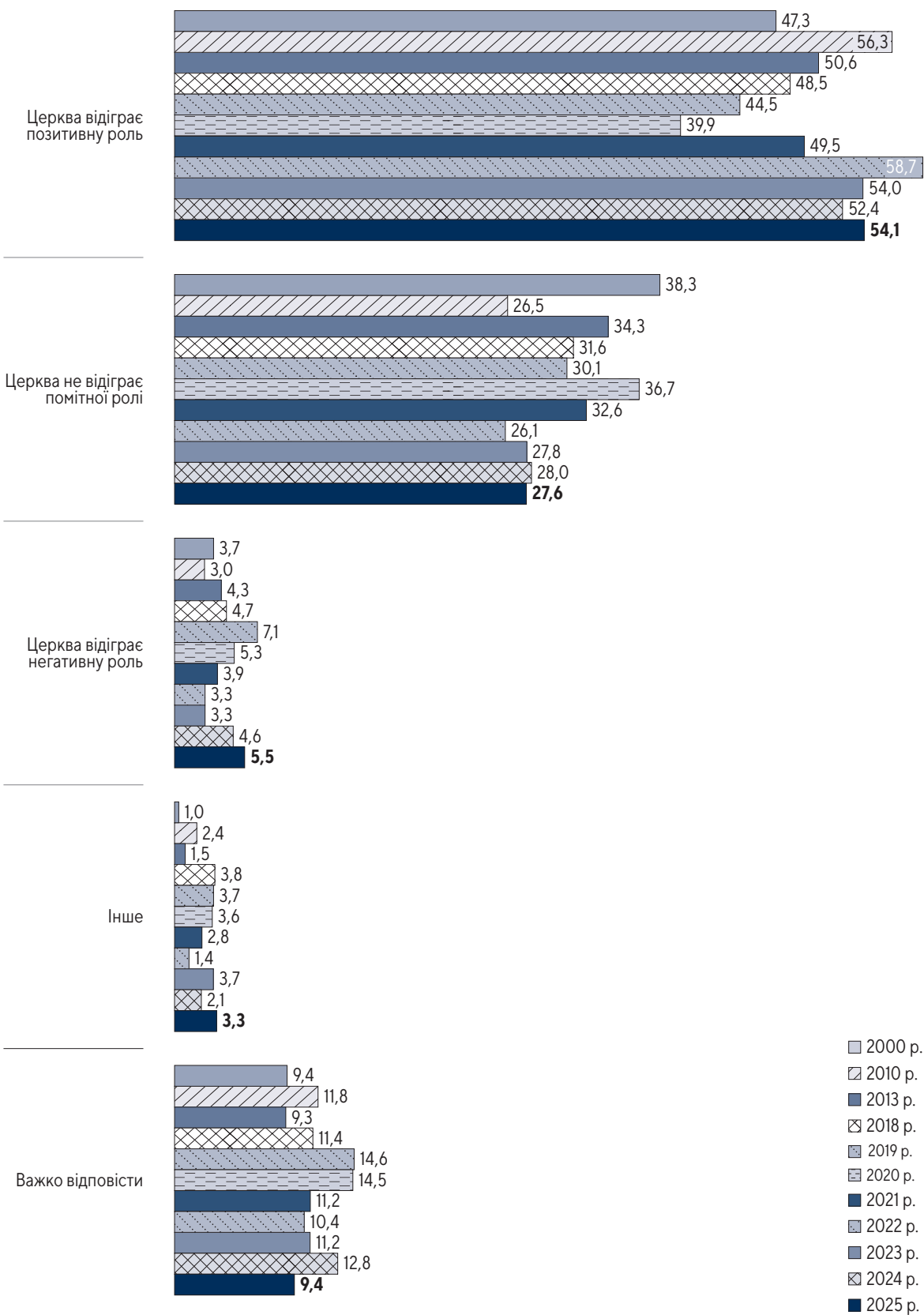
ЧИ Є ДЛЯ ВАС СЬОГОДНІ ЦЕРКВА МОРАЛЬНИМ АВТОРИТЕТОМ?																
% опитаних (продовження)																
	ВІК															
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60 років і старші					
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025				
Так	33,1	33,3	31,3	36,9	39,7	42,1	37,8	48,5	47,4	48,6	51,9	55,8				
Ні	48,3	51,2	45,3	43,3	43,3	41,1	42,4	36,0	34,5	36,3	29,7	32,4				
Важко відповісти	18,6	15,4	23,3	19,7	17,0	16,7	19,7	15,4	18,0	15,1	18,4	11,9				
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ															
	ПЦУ					УПЦ(МП)					Просто православні					
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025	
Так	63,6	58,7	53,0	52,2	60,1	69,3	65,6	68,1	73,0	65,1	36,6	33,7	26,3	28,2	31,7	
Ні	18,3	23,8	31,7	27,2	25,6	16,8	13,7	21,6	11,7	23,9	35,6	44,1	52,5	43,3	46,3	
Важко відповісти	18,1	17,4	15,4	20,6	14,4	13,9	20,6	10,3	15,3	11,0	27,8	22,2	21,2	28,5	22,0	
	Греко-католики					Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни					Не відносять себе до жодної релігії				
	2021	2022	2023	2024	2025	2025	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Так	78,8	82,0	81,1	82,9	75,7	73,1	39,8	30,9	21,8	24,1	20,6	6,3	3,0	7,7	5,6	5,4
Ні	7,8	6,8	11,3	8,8	9,2	11,5	28,1	46,3	57,2	52,8	57,8	70,4	81,3	73,2	80,1	85,9
Важко відповісти	13,4	11,2	7,7	8,3	15,1	15,4	32,2	22,9	21,0	23,1	21,6	23,2	15,7	19,1	14,2	8,7

3 ЯКИМ СУДЖЕННЯМ СТОСОВНО СВЯЩЕННОСЛУЖИТЕЛІВ ВИ НАЙБІЛЬШЕ ЗГОДНІ?														
% опитаних (продовження)														
	РЕГІОНИ													
	Захід		Центр		Південь		Схід							
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Священнослужителі такі самі, як більшість з нас — з усіма достоїнствами і гріхами	49,9	49,3	43,8	44,8	48,3	46,3	38,6	36,5						
Більшість священнослужителів — глибоко моральні й духовні особи	34,9	33,7	18,1	26,7	21,3	28,3	26,6	26,3						
Більшість священнослужителів думають насамперед про гроші, а не про духовне	7,2	13,0	28,9	21,8	28,3	15,4	28,2	27,7						
Важко відповісти	8,0	4,0	9,2	6,6	2,1	10,0	6,6	9,5						
	ВІК													
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60 років і старші			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Священнослужителі такі самі, як більшість з нас — з усіма достоїнствами і гріхами	42,7	42,6	47,7	42,4	42,0	49,4	45,9	44,7	47,4	47,4	44,7	39,9		
Більшість священнослужителів — глибоко моральні й духовні особи	19,9	21,0	17,4	25,9	23,5	26,4	23,0	30,4	23,7	23,3	30,1	35,1		
Більшість священнослужителів думають насамперед про гроші, а не про духовне	28,7	25,9	26,2	24,1	26,9	18,5	24,1	18,7	19,5	22,1	19,2	17,9		
Важко відповісти	8,8	10,5	8,7	7,6	7,7	5,8	7,0	6,2	9,3	7,3	6,0	7,1		
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ													
	ПЦУ				УПЦ(МП)				Просто православні					
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025		
Священнослужителі такі самі, як більшість з нас — з усіма достоїнствами і гріхами	47,8	45,9	49,6	43,9	47,7	42,2	37,5	38,2	49,1	48,0	47,5	47,8		
Більшість священнослужителів — глибоко моральні й духовні особи	26,7	24,7	25,0	36,7	35,6	33,6	47,3	50,9	14,9	14,6	21,6	21,0		
Більшість священнослужителів думають насамперед про гроші, а не про духовне	16,7	24,0	17,8	13,1	12,9	16,4	12,5	7,3	23,0	29,9	23,7	24,4		
Важко відповісти	8,8	5,4	7,6	6,4	3,8	7,8	2,7	3,6	13,1	7,5	7,2	6,8		
	Греко-католики				Протестантські та Євангелічні Церкви		Просто християни				Не відносять себе до жодної релігії			
	2022	2023	2024	2025	2025		2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Священнослужителі такі самі, як більшість з нас — з усіма достоїнствами і гріхами	44,2	45,2	40,2	44,8	36,5		52,9	42,4	49,2	49,5	41,3	37,9	38,4	43,1
Більшість священнослужителів — глибоко моральні й духовні особи	35,4	30,8	48,5	41,0	40,4		14,9	12,2	10,6	12,7	5,5	5,1	5,9	2,6
Більшість священнослужителів думають насамперед про гроші, а не про духовне	12,6	11,8	7,9	11,7	17,3		23,0	37,1	32,2	29,9	31,5	41,2	44,6	42,8
Важко відповісти	7,8	12,2	3,3	2,5	5,8		9,2	8,3	8,0	7,8	21,7	15,8	11,0	11,5

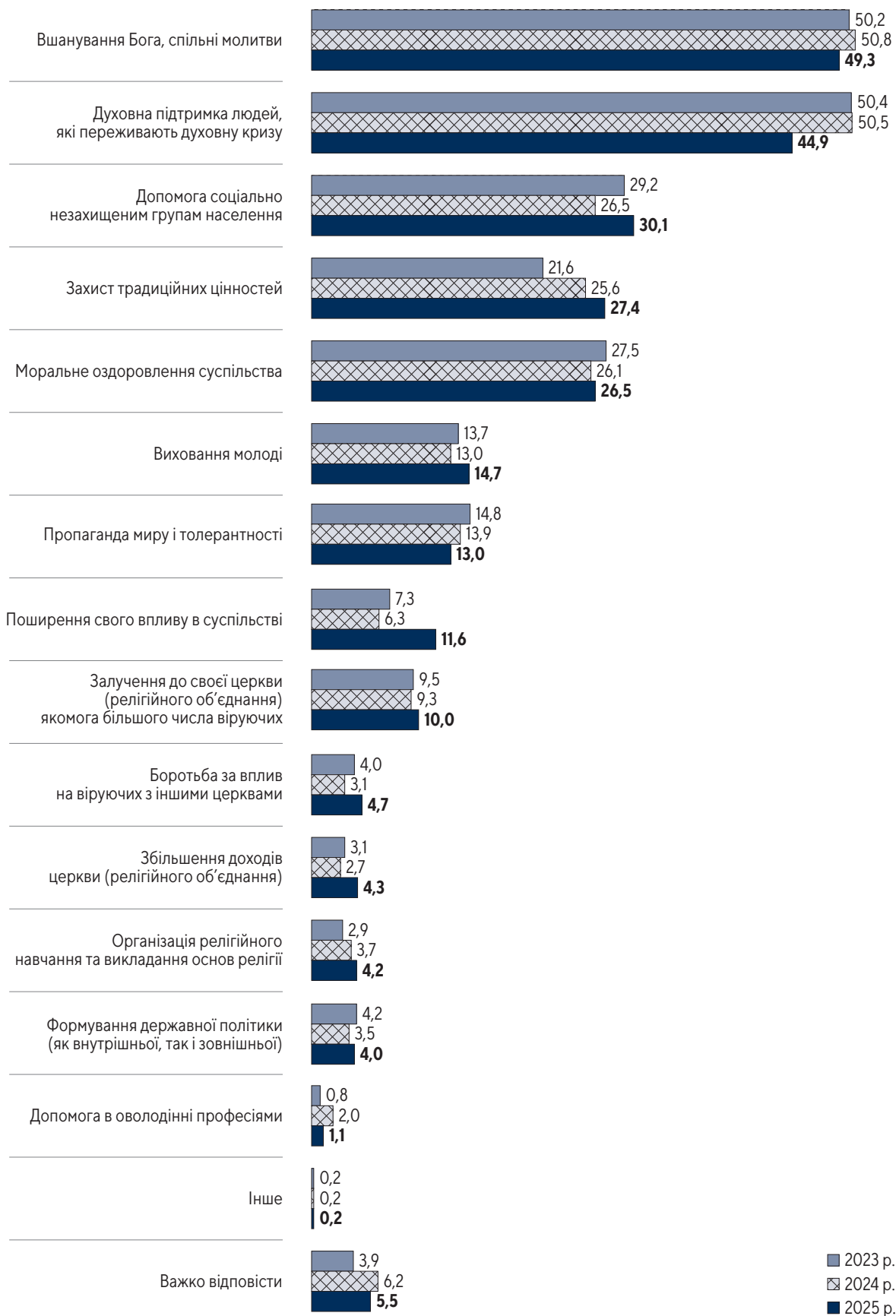
ЯКУ РОЛЬ ВІДІГРАЄ ЦЕРКВА В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ?

% опитаних

ЯКУ РОЛЬ ВІДІГРАЄ ЦЕРКВА В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ?														
% опитаних (продовження)														
	РЕГІОНИ													
	Захід			Центр			Південь			Схід				
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025		
Церква відіграє позитивну роль	75,4	73,1	72,3	47,1	46,3	47,2	59,6	44,4	46,3	36,7	43,3	49,9		
Церква не відіграє помітної ролі	15,6	18,1	18,0	32,3	29,1	31,5	26,0	36,8	35,8	35,5	32,9	27,2		
Церква відіграє негативну роль	1,3	1,9	1,1	5,1	5,5	5,6	0,4	3,8	6,3	4,0	6,8	10,4		
Інше	2,0	1,1	2,7	4,2	1,9	4,0	6,4	2,9	4,2	3,2	3,3	2,4		
Важко відповісти	5,6	5,7	5,9	11,3	17,1	11,7	7,7	12,1	7,5	20,6	13,6	10,2		
	ВІК													
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60 років і старші			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Церква відіграє позитивну роль	37,4	37,4	45,7	48,4	48,4	51,8	46,6	57,8	56,3	52,6	62,7	60,6		
Церква не відіграє помітної ролі	37,4	38,0	36,4	36,9	28,6	28,8	28,5	27,5	26,6	24,2	23,0	23,2		
Церква відіграє негативну роль	5,3	7,4	4,0	5,7	5,5	5,8	6,5	4,1	4,2	6,3	3,1	5,3		
Інше	1,8	4,3	4,0	3,2	2,9	3,6	2,4	3,3	2,4	4,5	0,9	2,2		
Важко відповісти	18,1	12,9	9,9	5,7	14,6	10,1	16,0	7,4	10,5	12,4	10,3	8,6		
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ													
	ПЦУ				УПЦ(МП)				Просто православні					
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025		
Церква відіграє позитивну роль	70,6	65,6	65,5	68,6	78,6	71,3	75,9	68,8	44,0	39,4	43,0	46,3		
Церква не відіграє помітної ролі	20,3	22,7	20,5	22,7	16,8	16,5	16,1	20,2	33,2	42,1	32,5	29,3		
Церква відіграє негативну роль	2,0	1,6	2,4	1,3	0,0	3,5	0,9	1,8	3,1	2,0	2,9	6,8		
Інше	0,3	3,9	1,1	1,9	0,8	1,7	2,7	2,8	2,1	2,8	0,7	4,4		
Важко відповісти	6,8	6,2	10,5	5,5	3,8	7,0	4,5	6,4	17,5	13,8	20,9	13,2		
	Греко-католики				Протестантські та євангелічні церкви		Просто християни				Не відносять себе до жодної релігії			
	2022	2023	2024	2025	2025		2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
	2022	2023	2024	2025	2025		2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Церква відіграє позитивну роль	89,8	83,7	85,4	79,9	84,6		45,1	32,0	33,0	27,9	11,1	15,5	10,2	6,1
Церква не відіграє помітної ролі	8,3	10,0	11,3	15,1	1,9		36,6	33,3	42,0	49,5	51,7	47,6	50,9	43,9
Церква відіграє негативну роль	0,5	0,5	0,8	0,0	3,8		2,3	7,0	8,5	2,0	13,2	8,1	11,3	23,9
Інше	0,5	0,5	0,4	1,7	1,9		4,0	4,4	2,0	6,4	3,8	6,6	6,2	5,7
Важко відповісти	1,0	5,4	2,1	3,3	7,7		12,0	23,2	14,5	14,2	20,1	22,1	21,3	20,4

ЯКІ ГОЛОВНІ ЦІЛІ ПОВИННІ СТАВИТИ ПЕРЕД СОБОЮ ЦЕРКВИ ТА РЕЛІГІЙНІ ОБ'ЄДНАННЯ В УКРАЇНІ?*
% опитаних

* Респондентам пропонувалося відзначити не більше трьох прийнятних варіантів відповіді.

ЯКІ ГОЛОВНІ ЦІЛІ ПОВИННІ СТАВИТИ ПЕРЕД СОБОЮ ЦЕРКВИ ТА РЕЛІГІЙНІ ОБ'ЄДНАННЯ В УКРАЇНІ?*						
% опитаних (продовження)						
	РЕГІОНИ					
	Захід	Центр	Південь	Схід		
Вшанування Бога, спільні молитви	68,3	40,3	49,2	44,0		
Духовна підтримка людей, що переживають духовну кризу	50,3	41,4	54,6	39,5		
Допомога соціально незахищеним групам населення	19,8	30,7	40,4	35,5		
Захист традиційних цінностей	32,1	31,3	20,0	18,0		
Моральне оздоровлення суспільства	28,5	29,2	26,7	18,4		
Виховання молоді	20,8	13,1	9,2	13,0		
Пропаганда миру і толерантності	11,1	15,9	12,9	9,7		
Поширення свого впливу в суспільстві	6,9	10,0	7,1	22,9		
Залучення до своєї церкви (релігійного об'єднання) якомога більшої кількості віруючих	11,6	10,0	8,3	8,7		
Боротьба за вплив на віруючих з іншими церквами	3,2	4,5	1,7	8,7		
Збільшення доходів церкви (релігійного об'єднання)	3,4	2,9	5,0	7,6		
Організація релігійного навчання та викладання основ релігії	4,8	5,1	3,8	2,1		
Формування державної політики (як внутрішньої, так і зовнішньої)	1,7	3,2	4,2	8,3		
Допомога в оволодінні професіями	0,4	1,6	0,4	1,7		
Інше	0,2	0,1	0,0	0,2		
Важко відповісти	3,3	6,3	2,9	8,3		
	ВІК					
	18-24 роки	25-29 років	30-39 років	40-49 років	50-59 років	60 років і старші
Вшанування Бога, спільні молитви	37,0	47,1	44,7	50,5	50,8	55,1
Духовна підтримка людей, що переживають духовну кризу	38,7	42,7	44,4	44,0	45,2	48,0
Допомога соціально незахищеним групам населення	29,4	22,9	30,5	32,6	29,3	30,5
Захист традиційних цінностей	23,9	28,7	28,1	28,8	27,5	26,6
Моральне оздоровлення суспільства	24,5	21,7	26,3	26,1	31,7	25,6
Виховання молоді	9,9	12,7	14,4	14,4	17,2	15,5
Пропаганда миру і толерантності	14,2	13,4	12,9	13,3	12,7	12,6
Поширення свого впливу в суспільстві	11,7	11,5	12,0	11,4	9,1	12,9
Залучення до своєї церкви (релігійного об'єднання) якомога більшої кількості віруючих	12,3	7,6	11,0	10,3	9,4	9,1
Боротьба за вплив на віруючих з іншими церквами	6,2	3,8	5,3	4,1	5,7	4,0
Збільшення доходів церкви (релігійного об'єднання)	5,5	5,1	4,1	3,5	4,8	4,1
Організація релігійного навчання та викладання основ релігії	4,3	3,2	5,3	4,9	4,2	3,4
Формування державної політики (як внутрішньої, так і зовнішньої)	4,9	3,8	3,6	3,8	4,2	4,1
Допомога в оволодінні професіями	1,2	1,3	0,5	1,6	1,2	1,2
Інше	0,6	0,6	0,0	0,0	0,3	0,0
Важко відповісти	9,8	7,6	7,9	4,1	4,8	3,4

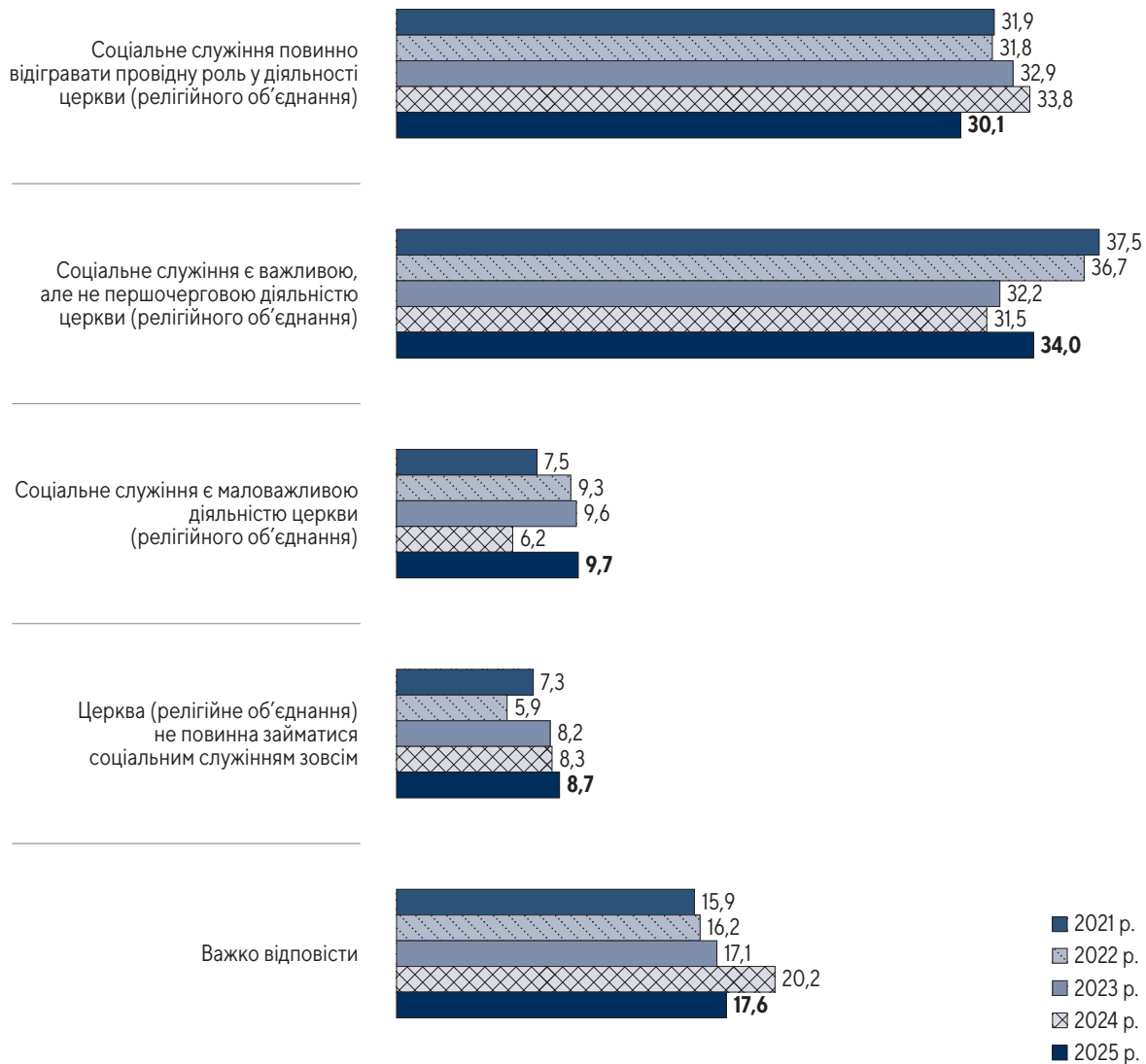
* Респондентам пропонувалося відзначити не більше трьох прийнятних варіантів відповіді.

Листопад 2025 р.

ЯКІ ГОЛОВНІ ЦІЛІ ПОВИННІ СТАВИТИ ПЕРЕД СОБОЮ ЦЕРКВИ ТА РЕЛІГІЙНІ ОБ'ЄДНАННЯ В УКРАЇНІ?*							
% опитаних							
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ						
	ПЦУ		УПЦ(МП)		Просто православні		
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	
Вшанування Бога, спільні молитви	52,7	54,6	65,2	72,5	53,1	41,5	
Духовна підтримка людей, які переживають духовну кризу	56,7	49,1	67,9	47,7	48,0	49,3	
Допомога соціально незахищеним групам населення	27,6	34,4	22,5	18,3	27,4	31,2	
Захист традиційних цінностей	28,3	28,9	27,0	23,9	23,8	31,2	
Моральне оздоровлення суспільства	32,3	30,9	32,1	33,9	25,6	28,8	
Виховання молоді	13,3	12,5	11,6	25,7	11,6	11,7	
Пропаганда миру і толерантності	14,2	12,8	8,9	24,5	16,6	14,6	
Поширення свого впливу в суспільстві	6,3	11,1	8,9	10,9	4,3	9,3	
Залучення до своєї церкви (релігійного об'єднання) якомога більшого числа віруючих	8,1	9,2	15,2	11,8	7,2	7,8	
Боротьба за вплив на віруючих з іншими церквами	1,8	3,4	5,4	3,6	2,5	3,4	
Збільшення доходів церкви (релігійного об'єднання)	1,5	3,1	3,6	1,8	1,8	2,0	
Організація релігійного навчання та викладання основ релігії	2,2	3,4	5,4	2,8	4,7	4,9	
Формування державної політики (як внутрішньої, так і зовнішньої)	4,5	4,7	1,8	0,9	1,4	3,4	
Допомога в оволодінні професіями	1,4	0,6	0,0	0,9	1,1	2,0	
Інше	0,0	0,1	0,0	0,9	0,4	0,0	
Важко відповісти	2,4	2,1	0,9	0,0	4,7	5,4	
	Греко-католики		Протестантські та євангелічні церкви	Просто християни		Не відносять себе до жодної релігії	
	2024	2025	2025	2024	2025	2024	2025
Вшанування Бога, спільні молитви	72,5	67,8	66,0	43,7	32,8	27,4	25,2
Духовна підтримка людей, які переживають духовну кризу	46,7	50,8	60,4	54,8	48,0	33,1	21,7
Допомога соціально незахищеним групам населення	21,3	20,2	25,0	32,2	38,2	25,3	24,8
Захист традиційних цінностей	29,6	39,3	30,2	24,1	22,1	20,2	17,3
Моральне оздоровлення суспільства	30,8	31,9	19,2	20,6	20,1	11,3	13,1
Виховання молоді	20,4	23,0	17,3	9,5	18,6	10,8	8,3
Пропаганда миру і толерантності	10,4	6,7	9,6	13,6	13,2	18,3	13,1
Поширення свого впливу в суспільстві	5,0	10,5	7,7	7,0	12,3	6,2	15,7
Залучення до своєї церкви (релігійного об'єднання) якомога більшого числа віруючих	8,8	11,8	13,5	9,0	7,8	9,4	12,5
Боротьба за вплив на віруючих з іншими церквами	1,3	2,1	7,7	4,5	3,4	6,2	12,1
Збільшення доходів церкви (релігійного об'єднання)	0,8	2,5	0,0	4,0	6,4	5,9	10,9
Організація релігійного навчання та викладання основ релігії	5,8	5,4	5,8	4,0	5,4	2,2	4,5
Формування державної політики (як внутрішньої, так і зовнішньої)	2,5	2,5	3,8	4,5	2,9	4,0	6,4
Допомога в оволодінні професіями	1,7	0,0	0,0	1,5	2,0	5,4	3,2
Інше	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,3
Важко відповісти	1,7	0,4	1,9	9,0	7,8	19,1	18,5

* Респондентам пропонувалося відзначити не більше трьох прийнятних варіантів відповіді.

ЯКЕ МІСЦЕ В ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕРКВИ, РЕЛІГІЙНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ПОВИННЕ ПОСІДАТИ
СОЦІАЛЬНЕ СЛУЖІННЯ, А САМЕ ДОПОМОГА І ПІДТРИМКА ЛЮДЕЙ (НАПРИКЛАД,
МАТЕРІАЛЬНА ДОПОМОГА, ДОПОМОГА В НАВЧАННІ, ОРГАНІЗАЦІЇ ДОЗВІЛЛЯ ТОЩО)?
% опитаних

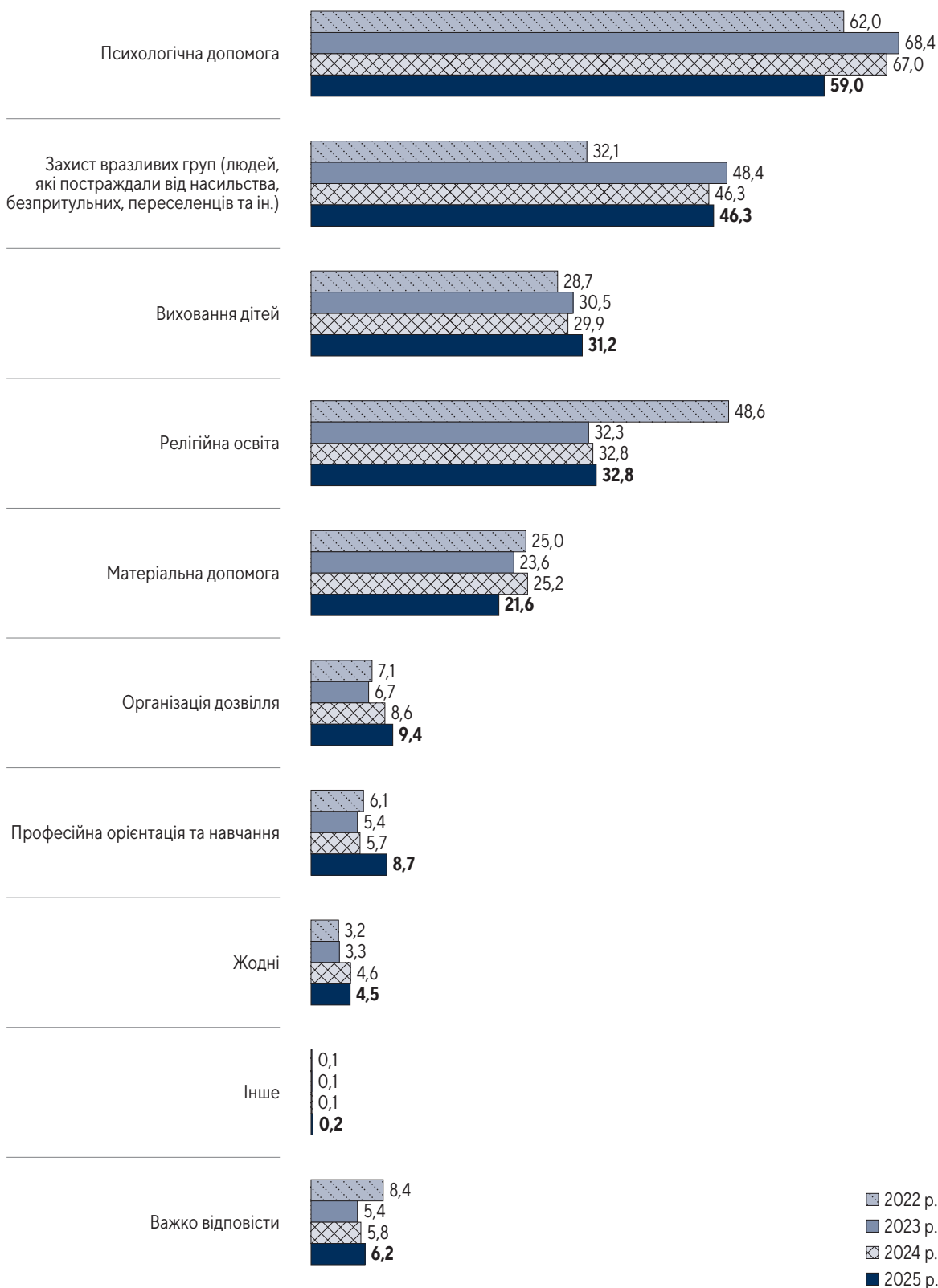

	РЕГІОНИ											
	Захід			Центр			Південь			Схід		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Соціальне служіння повинно відігравати провідну роль в діяльності церкви (релігійного об'єднання)	29,9	37,7	28,1	34,4	31,9	29,8	36,1	32,9	40,2	32,4	33,2	27,2
Соціальне служіння є важливою, але не першочерговою діяльністю церкви (релігійного об'єднання)	40,7	36,8	40,7	29,5	32,4	37,6	28,3	33,3	20,7	28,7	22,4	25,8
Соціальне служіння є маловажливою діяльністю церкви (релігійного об'єднання)	9,1	5,3	8,0	7,6	5,8	7,6	9,0	5,8	7,5	14,9	8,2	17,3
Церква (релігійне об'єднання) взагалі не повинна займатися соціальним служінням	6,5	4,4	5,0	10,9	7,6	7,1	7,3	8,8	8,7	5,0	14,6	16,5
Важко відповісти	13,8	15,8	18,2	17,5	22,4	17,9	19,3	19,2	22,8	19,1	21,6	13,2

ЯКЕ МІСЦЕ В ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕРКВИ, РЕЛІГІЙНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ПОВИННО ПОСІДАТИ СОЦІАЛЬНЕ СЛУЖІННЯ, А САМЕ ДОПОМОГА І ПІДТРИМКА ЛЮДЕЙ (НАПРИКЛАД, МАТЕРІАЛЬНА ДОПОМОГА, ДОПОМОГА В НАВЧАННІ, ОРГАНІЗАЦІЇ ДОЗВІЛЛЯ ТОЩО)?												
% опитаних (продовження)												
	ВІК											
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60 років і старші	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Соціальне служіння повинно відігравати провідну роль в діяльності церкви (релігійного об'єднання)	26,2	30,1	30,7	32,5	32,8	31,6	30,9	28,6	35,5	28,4	38,4	30,1
Соціальне служіння є важливою, але не першочерговою діяльністю церкви (релігійного об'єднання)	26,2	27,6	33,3	26,1	30,1	34,0	31,2	35,7	33,7	36,3	32,2	35,5
Соціальне служіння є маловажливою діяльністю церкви (релігійного об'єднання)	7,6	9,8	6,0	8,9	6,7	8,4	8,1	9,5	5,7	10,9	4,6	10,2
Церква (релігійне об'єднання) не повинна займатися соціальним служінням зовсім	7,6	12,3	7,3	8,3	9,1	8,9	8,1	9,8	8,1	9,1	8,6	6,9
Важко відповісти	32,6	20,2	22,7	24,2	21,3	17,2	21,7	16,3	16,9	15,4	16,1	17,4
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ											
	ПЦУ		УПЦ(МП)		Просто православні							
	2024	2025	2024	2025	2024	2025						
Соціальне служіння повинно відігравати провідну роль в діяльності церкви (релігійного об'єднання)	35,5	35,3	30,4		23,6		31,7		24,0			
Соціальне служіння є важливою, але не першочерговою діяльністю церкви (релігійного об'єднання)	37,4	38,0	43,8		44,5		28,1		30,9			
Соціальне служіння є маловажливою діяльністю церкви (релігійного об'єднання)	5,5	8,5	6,3		7,3		6,1		12,7			
Церква (релігійне об'єднання) не повинна займатися соціальним служінням зовсім	5,3	4,5	8,9		5,5		9,0		14,7			
Важко відповісти	16,3	13,7	10,7		19,1		25,2		17,6			
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ											
	Греко-католики		Протестантські та Євангелічні Церкви		Просто християни		Не відносять себе до жодної релігії					
	2024	2025	2025		2024	2025	2024	2025				
Соціальне служіння повинно відігравати провідну роль в діяльності церкви (релігійного об'єднання)	42,3	38,3	32,7		30,3	20,5	23,4		20,1			
Соціальне служіння є важливою, але не першочерговою діяльністю церкви (релігійного об'єднання)	39,8	38,3	50,0		24,7	36,6	19,9		12,5			
Соціальне служіння є маловажливою діяльністю церкви (релігійного об'єднання)	4,6	8,3	7,7		13,1	7,8	6,2		15,3			
Церква (релігійне об'єднання) не повинна займатися соціальним служінням зовсім	1,7	2,9	1,9		12,6	6,8	16,7		24,3			
Важко відповісти	11,6	12,1	7,7		19,2	28,3	33,9		27,8			

ЯКІ ВИДИ СОЦІАЛЬНОГО СЛУЖІННЯ ЦЕРКОВ, РЕЛІГІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ Є НАЙБІЛЬШ ВАЖЛИВИМИ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА?*

% опитаних

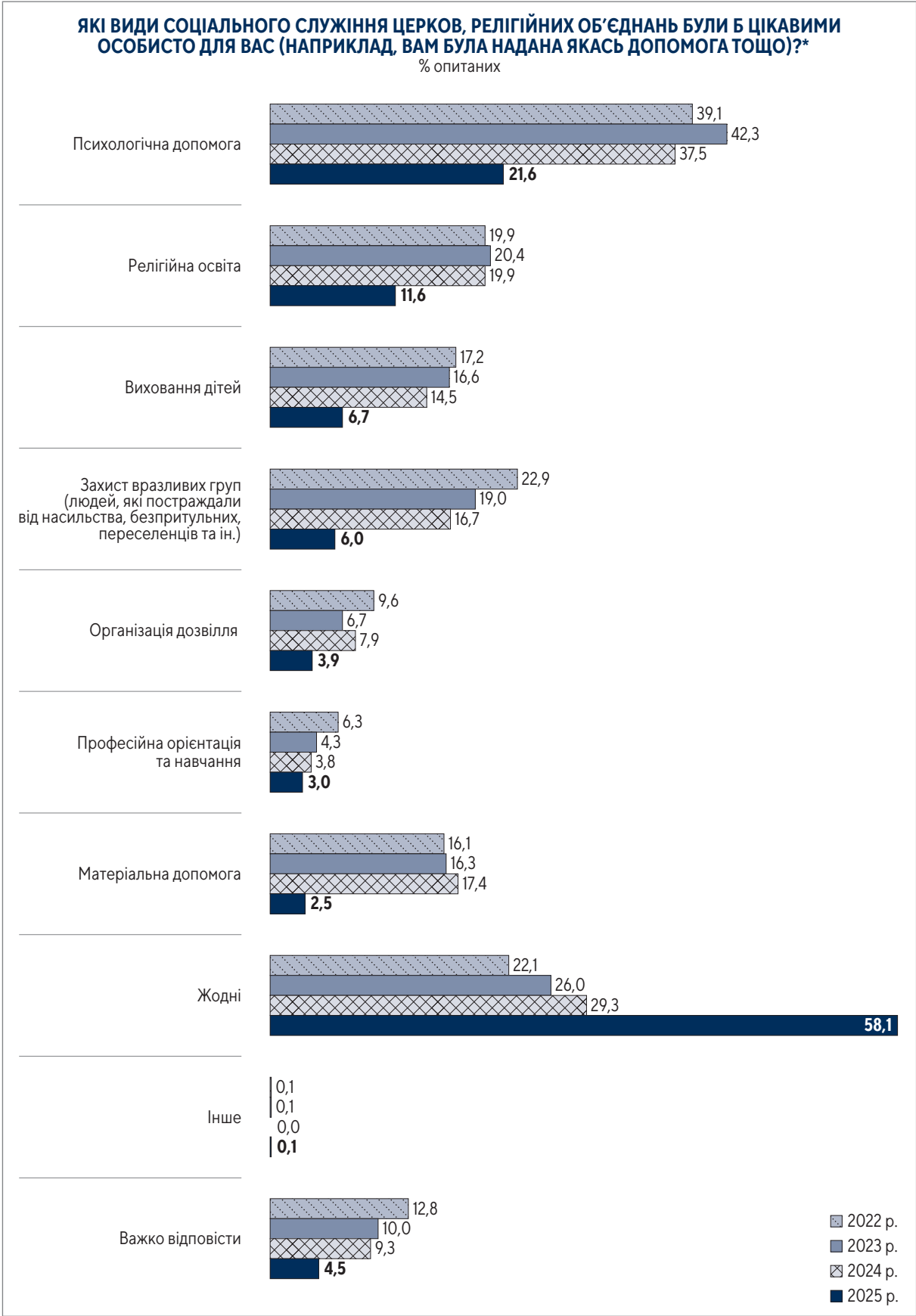
* Респондентам пропонувалося відзначити не більше трьох прийнятних варіантів відповіді.

ЯКІ ВИДИ СОЦІАЛЬНОГО СЛУЖІННЯ ЦЕРКОВ, РЕЛІГІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ Є НАЙБІЛЬШ ВАЖЛИВІ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА?*								
% опитаних								
(продовження)								
	РЕГІОНИ							
	Захід		Центр		Південь		Схід	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Психологічна допомога	33,0	61,3	39,3	59,4	36,8	73,3	39,9	47,0
Захист вразливих груп (людей, що постраждали від насильства, бездомних, переселенців тощо)	11,8	42,1	18,1	48,9	24,3	61,3	15,8	38,1
Виховання дітей	24,4	43,4	14,4	26,2	4,6	17,9	8,0	33,6
Релігійна освіта	29,8	44,7	19,8	26,2	9,6	25,8	13,4	34,8
Матеріальна допомога	5,7	12,0	21,2	23,7	21,3	32,9	22,1	22,9
Організація дозвілля	13,5	10,3	5,9	6,1	6,3	6,3	6,1	16,5
Професійна орієнтація та навчання	2,9	5,5	4,9	6,1	2,1	8,3	4,0	18,0
Жодні	27,9	3,8	24,1	3,9	34,7	3,3	38,4	7,3
Інше	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,2
Важко відповісти	8,2	6,7	11,8	7,1	6,7	4,6	7,1	5,0
	ВІК							
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Психологічна допомога	25,7	55,6	33,6	51,3	34,5	58,8		
Захист вразливих груп (людей, що постраждали від насильства, бездомних, переселенців тощо)	15,8	46,0	13,3	45,9	15,8	44,5		
Виховання дітей	8,2	21,0	16,8	29,3	17,9	30,1		
Релігійна освіта	18,1	27,6	19,3	27,4	20,1	29,7		
Матеріальна допомога	12,3	20,4	16,7	21,5	12,4	21,1		
Організація дозвілля	8,2	11,0	8,1	7,6	9,4	8,4		
Професійна орієнтація та навчання	8,2	9,8	6,0	8,3	3,6	8,1		
Жодні	41,5	7,4	32,0	7,6	33,5	5,0		
Інше	0,0	0,6	0,0	0,6	0,0	0,0		
Важко відповісти	9,9	6,1	12,8	7,6	8,6	7,7		
	ВІК							
	40-49 років		50-59 років		60 років і старші			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Психологічна допомога	33,1	62,8	41,9	56,5	44,4	61,4		
Захист вразливих груп (людей, що постраждали від насильства, бездомних, переселенців тощо)	14,1	45,9	16,5	45,0	20,2	48,8		
Виховання дітей	14,3	32,1	14,5	32,0	13,2	34,4		
Релігійна освіта	20,8	32,3	20,5	37,3	19,6	35,5		
Матеріальна допомога	13,2	20,1	16,8	21,8	25,7	23,2		
Організація дозвілля	7,6	9,0	6,6	9,7	7,5	10,2		
Професійна орієнтація та навчання	3,0	10,3	3,3	7,2	3,1	8,8		
Жодні	34,1	3,5	27,9	6,0	20,1	2,2		
Інше	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,2		
Важко відповісти	8,7	6,8	10,5	5,4	8,2	5,0		

* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

ЯКІ ВИДИ СОЦІАЛЬНОГО СЛУЖІННЯ ЦЕРКОВ, РЕЛІГІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ Є НАЙБІЛЬШ ВАЖЛИВІ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА?*										
% опитаних										
(продовження)										
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ									
	ПЦУ			УПЦ(МП)			Просто православні			
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	
Психологічна допомога	77,0	74,6	66,3	69,6	68,5	63,6	72,2	65,3	57,1	
Захист вразливих груп (людей, які постраждали від насильства, безпритульних, переселенців та ін.)	52,2	49,1	47,5	49,1	49,5	40,4	49,4	49,3	47,8	
Виховання дітей	34,5	34,9	33,7	38,3	46,8	54,1	27,2	31,4	20,5	
Релігійна освіта	33,5	34,1	33,6	34,8	33,9	47,7	23,9	24,5	35,6	
Матеріальна допомога	24,0	22,2	22,5	20,7	30,4	17,3	28,2	28,4	24,4	
Організація дозвілля	5,3	5,6	6,6	3,4	4,5	6,4	3,1	3,2	9,8	
Професійна орієнтація та навчання	7,2	8,6	8,2	9,6	12,5	16,4	6,3	5,8	7,3	
Жодні	0,7	1,8	1,8	6,1	1,8	1,8	2,4	3,2	4,4	
Інше	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	
Важко відповісти	2,8	3,9	5,3	0,9	5,4	3,7	10,6	7,9	3,9	
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ									
	Греко-католики			Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни			Не відносять себе до жодної релігії		
	2023	2024	2025	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Психологічна допомога	62,4	62,1	65,7	73,1	60,5	69,3	54,4	47,2	52,4	33,2
Захист вразливих груп (людей, які постраждали від насильства, безпритульних, переселенців та ін.)	39,6	32,5	50,6	37,7	48,7	44,7	48,0	44,9	49,1	41,9
Виховання дітей	50,9	53,8	46,0	42,3	31,1	24,6	25,5	11,0	12,7	13,7
Релігійна освіта	47,3	47,9	46,0	40,4	28,8	23,1	25,0	12,1	10,5	16,9
Матеріальна допомога	16,2	13,3	14,6	32,7	30,3	33,2	26,0	20,2	32,1	20,1
Організація дозвілля	8,1	5,4	10,5	17,0	9,2	7,5	13,7	3,3	7,8	13,4
Професійна орієнтація та навчання	8,1	13,3	6,7	5,8	6,1	9,0	10,8	4,4	7,0	8,6
Жодні	0,9	0,4	0,4	0,0	4,4	5,5	2,9	12,9	15,1	17,3
Інше	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,6
Важко відповісти	4,5	3,8	3,8	0,0	6,6	5,5	6,9	11,4	9,4	13,1

* Респондентам пропонувалося відзначити не більше трьох прийнятних варіантів відповіді.

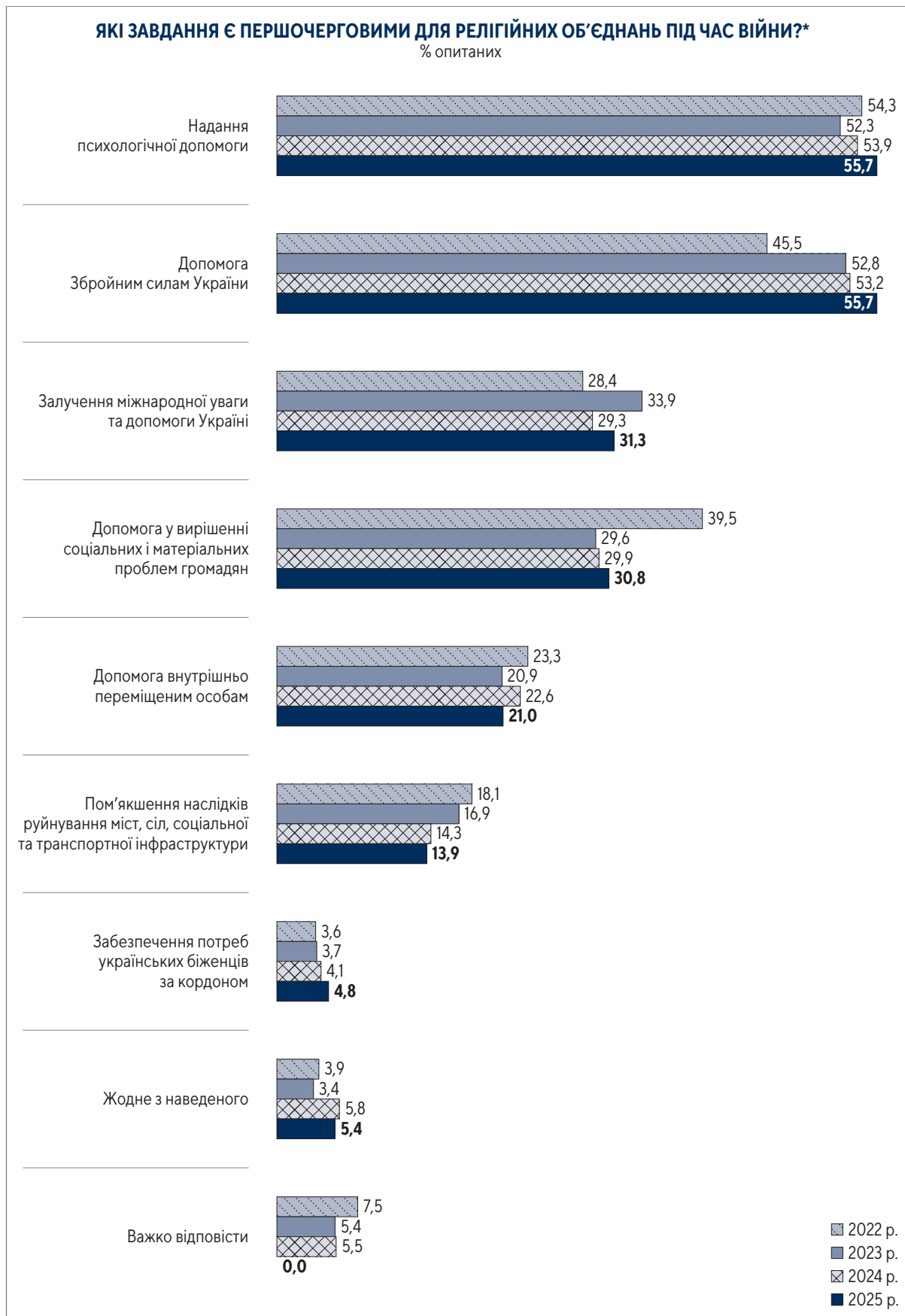
* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

ЯКІ ВИДИ СОЦІАЛЬНОГО СЛУЖІННЯ ЦЕРКОВ, РЕЛІГІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ ТОРКНУЛИСЯ ОСОБИСТО ВАС (НАПРИКЛАД, ВАМ БУЛА НАДАНА ЯКАСЬ ДОПОМОГА ТОЩО)?*								
% опитаних								
(продовження)								
	РЕГІОНИ							
	Захід		Центр		Південь		Схід	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Психологічна допомога	33,0	23,1	39,3	23,6	36,8	18,8	39,9	17,5
Релігійна освіта	29,8	14,3	19,8	8,9	9,6	12,9	13,4	12,8
Виховання дітей	24,4	11,3	14,4	4,7	4,6	2,5	8,0	7,6
Захист вразливих груп (людей, що постраждали від насильства, бездомних, переселенців тощо)	11,8	2,9	18,1	6,0	24,3	8,3	15,8	8,5
Організація дозвілля	13,5	3,8	5,9	3,6	6,3	2,5	6,1	5,4
Професійна орієнтація та навчання	2,9	1,3	4,9	2,4	2,1	1,3	4,0	7,1
Матеріальна допомога	5,7	11,9	21,2	8,8	21,3	9,2	22,1	2,5
Жодні	27,9	56,1	24,1	59,2	34,7	61,3	38,4	57,0
Інше	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Важко відповісти	8,2	7,1	11,8	3,1	6,7	3,8	7,1	4,5
	ВІК							
	18-24 роки		25-29 років		30-39 років			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Психологічна допомога	25,7	14,2	33,6	14,6	34,5	20,6		
Релігійна освіта	18,1	6,8	19,3	9,6	20,1	10,0		
Виховання дітей	8,2	4,9	16,8	5,7	17,9	7,7		
Захист вразливих груп (людей, що постраждали від насильства, бездомних, переселенців тощо)	15,8	3,7	13,3	4,5	15,8	6,2		
Організація дозвілля	8,2	1,9	8,1	2,5	9,4	3,6		
Професійна орієнтація та навчання	8,2	4,3	6,0	2,5	3,6	2,2		
Матеріальна допомога	12,3	3,1	16,7	7,6	12,4	5,5		
Інше	0,0	69,9	0,0	65,6	0,0	61,5		
Жодні	41,5	0,0	32,0	0,0	33,5	0,0		
Важко відповісти	9,9	6,1	12,8	5,7	8,6	4,5		
	ВІК							
	40-49 років		50-59 років		60 років і старші			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Психологічна допомога	33,1	19,6	41,9	25,4	44,4	25,5		
Релігійна освіта	20,8	10,3	20,5	13,0	19,6	14,6		
Виховання дітей	14,3	7,9	14,5	6,0	13,2	6,5		
Захист вразливих груп (людей, що постраждали від насильства, бездомних, переселенців тощо)	14,1	3,8	16,5	6,9	20,2	7,8		
Організація дозвілля	7,6	3,8	6,6	5,1	7,5	4,5		
Професійна орієнтація та навчання	3,0	4,1	3,3	1,5	3,1	3,6		
Матеріальна допомога	13,2	9,0	16,8	8,8	25,7	11,9		
Інше	0,0	56,8	0,0	56,8	0,0	52,0		
Жодні	34,1	0,5	27,9	0,0	20,1	0,0		
Важко відповісти	8,7	5,4	10,5	3,9	8,2	3,6		

* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

ЯКІ ВИДИ СОЦІАЛЬНОГО СЛУЖІННЯ ЦЕРКОВ, РЕЛІГІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ ТОРКНУЛИСЯ ОСОБИСТО ВАС (НАПРИКЛАД, ВАМ БУЛА НАДАНА ЯКАСЬ ДОПОМОГА ТОЩО)?*										
% опитаних										
(продовження)										
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ									
	ПЦУ			УПЦ(МП)			Просто православні			
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	
Психологічна допомога	51,8	48,2	25,7	54,8	52,7	45,9	42,1	29,2	14,1	
Релігійна освіта	24,5	22,4	12,4	31,9	34,8	20,0	10,2	16,6	8,8	
Виховання дітей	16,9	16,3	6,8	27,8	20,5	7,3	11,8	11,5	2,4	
Захист вразливих груп (людей, які постраждали від насильства, безпритульн их, переселенців та ін.)	22,1	19,5	6,5	33,9	25,2	5,5	21,6	14,4	6,3	
Організація дозвілля	5,9	10,0	3,2	13,9	12,5	15,6	6,3	2,5	2,0	
Професійна орієнтація та навчання	4,5	4,2	4,0	5,2	2,7	1,8	2,4	2,2	2,0	
Матеріальна допомога	17,8	18,4	11,3	24,3	26,1	8,2	15,3	19,1	7,8	
Інше	0,0	0,0	51,2	0,0	0,0	42,2	0,0	0,0	63,4	
Жодні	18,2	18,5	0,0	15,7	13,4	0,0	25,5	33,2	0,5	
Важко відповісти	8,3	9,7	5,2	4,3	5,4	3,6	12,9	12,6	5,4	
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ									
	Греко-католики			Протестантські та євангелічні церкви	Просто християни			Не відносять себе до жодної релігії		
	2023	2024	2025	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Психологічна допомога	38,3	35,8	26,4	51,9	34,2	38,2	14,2	16,6	15,1	2,2
Релігійна освіта	37,4	35,8	20,1	38,5	11,0	10,6	4,4	2,2	3,2	1,3
Виховання дітей	31,1	22,9	15,5	13,2	12,7	12,6	5,4	4,4	3,8	1,0
Захист вразливих груп (людей, які постраждали від насильства, безпритульн их, переселенців та ін.)	12,2	9,6	3,8	19,2	17,9	15,6	6,4	11,0	14,5	4,5
Організація дозвілля	14,0	15,0	5,0	11,5	7,0	6,0	3,4	1,1	4,0	1,0
Професійна орієнтація та навчання	6,8	3,8	2,5	3,8	7,0	5,0	2,9	1,8	3,5	0,6
Матеріальна допомога	11,3	6,7	3,3	26,9	20,1	23,1	10,8	8,8	14,0	1,6
Інше	0,5	0,0	45,0	28,8	0,0	0,0	69,1	0,0	0,0	87,5
Жодні	15,8	17,0	0,0	0,0	36,0	36,7	0,5	58,8	61,3	0,0
Важко відповісти	12,2	10,0	6,3	0,0	10,5	8,5	2,0	11,8	8,9	3,5

* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

* Респондентам пропонувалося відзначити не більше трьох прийнятних варіантів відповіді.

ЯКІ ЗАВДАННЯ Є ПЕРШОЧЕРГОВИМИ ДЛЯ РЕЛІГІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ?*												
% опитаних (продовження)												
	РЕГІОНИ											
	Захід			Центр			Південь			Схід		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Надання психологічної допомоги	49,3	58,3	57,7	53,7	50,8	52,0	50,9	52,1	69,6	54,0	55,7	52,5
Допомога Збройним силам України	61,7	65,7	63,5	58,2	59,0	56,4	34,2	31,4	49,2	40,3	38,6	48,2
Допомога у вирішенні соціальних і матеріальних проблем громадян	23,2	23,8	26,1	32,4	31,0	27,7	38,9	27,6	47,5	26,7	33,9	33,1
Залучення міжнародної уваги та допомоги Україні	24,9	27,2	31,7	36,8	30,2	31,3	32,9	33,5	23,8	40,2	30,8	34,8
Допомога внутрішньо переміщеним особам	21,6	15,6	15,5	18,9	25,3	21,9	23,9	26,3	23,3	22,3	23,8	24,6
Пом'якшення наслідків руйнування міст, сіл, соціальної та транспортної інфраструктури	14,6	7,0	12,2	15,2	14,1	14,2	31,6	22,6	20,0	14,9	18,9	11,6
Забезпечення потреб українських біженців за кордоном	3,4	2,5	2,9	3,2	3,6	3,6	6,4	5,9	4,6	3,5	6,4	9,5
Жодне з наведеного	4,7	5,0	6,3	2,8	3,8	3,9	4,3	13,4	2,9	2,5	6,4	8,3
Важко відповісти	6,2	5,0	4,8	4,4	6,1	5,2	6,4	3,3	2,5	6,2	6,1	5,2
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ											
	ПЦУ			УПЦ(МП)			Просто православні					
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025			
Надання психологічної допомоги	57,9	60,2	61,9	57,8	58,0	67,0	50,4	52,7	56,6			
Допомога Збройним силам України	56,7	60,3	61,3	47,8	47,3	45,0	48,4	42,2	41,2			
Допомога у вирішенні соціальних і матеріальних проблем громадян	30,2	33,5	31,2	39,1	22,3	33,0	29,0	26,4	34,6			
Залучення міжнародної уваги та допомоги Україні	36,5	30,7	30,1	30,4	40,2	30,0	33,1	33,6	28,4			
Допомога внутрішньо переміщеним особам	21,3	21,5	21,7	24,3	35,7	24,5	18,8	28,4	23,0			
Пом'якшення наслідків руйнування міст, сіл, соціальної та транспортної інфраструктури	19,1	15,1	16,5	25,2	22,3	19,1	11,8	18,4	11,2			
Забезпечення потреб українських біженців за кордоном	4,5	4,2	3,5	6,9	3,6	1,8	3,1	5,1	5,9			
Жодне з наведеного	2,1	1,5	2,6	1,7	1,8	6,4	4,3	5,4	6,9			
Важко відповісти	2,8	3,8	2,9	0,9	4,5	1,8	7,8	6,5	3,9			

* Респондентам пропонувалося відзначити не більше трьох прийнятних варіантів відповіді.

ЯКІ ЗАВДАННЯ Є ПЕРШОЧЕРГОВИМИ ДЛЯ РЕЛІГІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ?*										
% опитаних (продовження)										
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ									
	Греко-католики			Протестантські та євангелічні церкви		Просто християни			Не відносять себе до жодної релігії	
	2023	2024	2025	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Надання психологічної допомоги	47,3	59,6	65,5	55,8	51,3	52,8	52,5	38,2	35,8	29,4
Допомога Збройним силам України	76,6	68,8	73,6	55,8	45,2	48,2	54,6	38,0	43,5	41,2
Допомога у вирішенні соціальних і матеріальних проблем громадян	24,3	23,3	24,4	38,5	32,0	30,2	33,8	25,8	30,4	27,8
Залучення міжнародної уваги та допомоги Україні	27,6	30,0	36,1	46,2	35,5	29,6	32,4	32,4	25,5	29,7
Допомога внутрішньо переміщеним особам	23,4	18,3	18,4	15,4	18,9	25,1	20,6	19,5	16,9	20,4
Пом'якшення наслідків руйнування міст, сіл, соціальної та транспортної інфраструктури	20,7	11,3	10,9	15,4	17,9	14,6	11,3	7,4	10,2	10,5
Забезпечення потреб українських біженців за кордоном	2,7	0,8	3,8	3,8	2,6	4,5	5,4	2,9	5,4	8,6
Жодне з наведеного	0,0	0,8	1,7	3,8	3,9	10,1	4,9	9,6	16,4	14,7
Важко відповісти	5,9	4,6	5,0	3,8	4,4	4,5	3,9	12,2	9,7	10,9

* Респондентам пропонувалося відзначити не більше трьох прийнятних варіантів відповіді.

ЧИ ВІДОМО ВАМ ПРО ВИПАДКИ, КОЛИ РЕЛІГІЙНІ ГРОМАДИ (БУДЬ-ЯКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ) ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після 24 лютого 2022 р.) ВЧИНЯЛИ ТАКІ ДІЇ...?*								
% опитаних								
	УКРАЇНА				РЕГІОНИ (листопад 2025 р.)			
	2022	2023	2024	2025	Захід	Центр	Південь	Схід
Надавали допомогу Збройним силам України								
Так, відомо	47,7	48,9	49,1	54,6	82,1	48,4	45,0	38,4
Ні, не відомо	51,6	50,6	50,3	44,7	17,7	51,0	53,3	60,8
Не відповіли	0,7	0,5	0,6	0,6	0,2	0,6	1,7	0,7
Надавали матеріальну допомогу біженцям								
Так, відомо	43,5	39,6	37,6	41,6	56,2	42,0	28,3	30,5
Ні, не відомо	56,1	59,7	61,6	57,4	42,8	56,8	70,8	68,8
Не відповіли	0,4	0,7	0,8	1,0	1,0	1,2	0,8	0,7
Надавали прихисток біженцям								
Так, відомо	40,2	41,2	35,7	39,4	53,5	34,1	31,7	36,6
Ні, не відомо	59,5	58,6	63,6	60,2	45,9	65,5	68,3	62,9
Не відповіли	0,4	0,2	0,7	0,5	0,6	0,5	0,0	0,5

* Респонденти мали розповісти про випадки, з якими вони стикалися особисто, а не про ті випадки, які вони знають із засобів масової інформації або з розповідей інших людей.

ЧИ ВІДОМО ВАМ ПРО ВИПАДКИ, КОЛИ РЕЛІГІЙНІ ГРОМАДИ (БУДЬ-ЯКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ) ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після 24 лютого 2022 р.) ВЧИНЯЛИ ТАКІ ДІЇ...?*								
% опитаних (продовження)								
	УКРАЇНА				РЕГІОНИ (листопад 2025 р.)			
	2022	2023	2024	2025	Захід	Центр	Південь	Схід
Залучали чи розподіляли гуманітарну допомогу з-за кордону								
Так, відомо	33,3	30,2	29,8	37,0	34,8	37,3	51,9	30,7
Ні, не відомо	66,1	69,1	69,5	62,4	64,4	62,2	47,3	68,8
Не відповіли	0,5	0,7	0,8	0,6	0,8	0,5	0,8	0,5
Надавали допомогу медичним і соціальним закладам								
Так, відомо	24,1	25,4	24,7	26,4	27,9	28,8	23,7	21,3
Ні, не відомо	75,4	74,0	74,3	72,9	71,3	70,8	75,9	77,5
Не відповіли	0,5	0,7	1,0	0,7	0,8	0,5	0,4	1,2
Облаштовували у приміщеннях храмів бомбосховища								
Так, відомо	26,7	24,3	22,8	25,9	31,9	24,9	20,4	23,9
Ні, не відомо	73,1	75,2	76,6	73,5	67,1	74,7	79,2	75,4
Не відповіли	0,2	0,5	0,6	0,6	1,0	0,4	0,4	0,7
Надавали допомогу жителям деокупованих і прифронтових територій								
Так, відомо	24,2	24,8	22,1	25,5	26,3	22,3	38,8	23,4
Ні, не відомо	75,4	74,6	76,9	74,0	73,1	77,4	61,3	75,7
Не відповіли	0,4	0,6	1,0	0,5	0,6	0,4	0,0	0,9
Допомагали в евакуації жителів із окупованих територій та територій, що перебувають під обстрілами								
Так, відомо	20,9	22,5	17,8	20,6	22,0	16,8	20,0	26,7
Ні, не відомо	78,9	77,1	81,4	78,7	77,2	82,4	80,0	72,3
Не відповіли	0,3	0,4	0,8	0,7	0,8	0,7	0,0	0,9
Висловлювали підтримку діям росії								
Так, відомо	6,0	8,9	7,0	7,7	6,3	8,7	8,3	6,9
Ні, не відомо	93,7	90,5	92,4	91,7	92,7	91,0	91,7	92,2
Не відповіли	0,3	0,6	0,6	0,6	1,0	0,4	0,0	0,9
Привласнювали гуманітарну допомогу або використовували її в корисливих цілях								
Так, відомо	4,5	5,8	3,7	5,5	2,9	6,3	1,7	9,2
Ні, не відомо	95,2	93,5	95,7	93,8	96,4	93,3	98,3	89,4
Не відповіли	0,3	0,7	0,6	0,7	0,8	0,5	0,0	1,4
Допомагали окупантам								
Так, відомо	4,2	5,8	4,5	4,3	4,4	3,9	2,9	5,7
Ні, не відомо	95,6	93,6	94,8	95,1	94,7	95,8	96,7	93,6
Не відповіли	0,2	0,6	0,7	0,6	1,0	0,4	0,4	0,7

* Респонденти мали розповісти про випадки, з якими вони стикалися особисто, а не про ті випадки, які вони знають із засобів масової інформації або з розповідей інших людей.

ЧИ ВІДОМО ВАМ ПРО ВИПАДКИ, КОЛИ РЕЛІГІЙНІ ГРОМАДИ (БУДЬ-ЯКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ) ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після 24 лютого 2022 р.) ВЧИНЯЛИ ТАКІ ДІЇ...?* % опитаних (продовження)							
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ (листопад 2025 р.)						
	ПЦУ	УПЦ(МП)	Просто православні	Греко-католики	Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни	Не відносять себе до жодної релігії
Надавали допомогу Збройним силам України							
Так, відомо	58,4	68,8	44,9	88,7	69,2	38,2	27,2
Ні, не відомо	40,8	30,3	54,6	11,3	30,8	60,8	72,5
Не відповіли	0,8	0,9	0,5	0,0	0,0	1,0	0,3
Надавали матеріальну допомогу біженцям							
Так, відомо	43,7	54,1	34,8	64,3	67,9	27,9	21,4
Ні, не відомо	55,4	42,2	64,2	35,3	32,1	71,1	77,6
Не відповіли	0,9	3,7	1,0	0,4	0,0	1,0	1,0
Надавали прихисток біженцям							
Так, відомо	43,2	70,0	33,2	58,4	69,2	18,1	14,7
Ні, не відомо	56,5	27,3	66,8	41,2	30,8	81,9	84,7
Не відповіли	0,4	2,7	0,0	0,4	0,0	0,0	0,6
Залучали чи розподіляли гуманітарну допомогу з-за кордону							
Так, відомо	40,3	31,2	34,1	37,2	78,8	38,2	22,7
Ні, не відомо	59,2	66,1	65,4	62,3	21,2	61,3	76,7
Не відповіли	0,5	2,8	0,5	0,4	0,0	0,5	0,6
Надавали допомогу медичним та соціальним закладам							
Так, відомо	31,7	37,3	20,0	32,8	40,4	15,7	11,2
Ні, не відомо	67,6	60,0	79,0	66,8	57,7	84,3	88,5
Не відповіли	0,7	2,7	1,0	0,4	1,9	0,0	0,3
Облаштовували у приміщеннях храмів бомбосховища							
Так, відомо	30,5	36,7	20,5	37,7	41,5	15,2	9,6
Ні, не відомо	68,9	60,6	79,5	61,9	58,5	84,8	89,8
Не відповіли	0,6	2,8	0,0	0,4	0,0	0,0	0,6
Надавали допомогу жителям деокупованих і прифронтових територій							
Так, відомо	31,6	31,8	18,5	29,3	40,4	18,6	11,8
Ні, не відомо	67,8	67,3	81,5	70,3	57,7	81,4	87,5
Не відповіли	0,6	0,9	0,0	0,4	1,9	0,0	0,6
Допомагали в евакуації жителів із окупованих територій та територій, що перебувають під обстрілами							
Так, відомо	25,6	22,9	19,0	24,3	44,2	10,3	7,3
Ні, не відомо	73,6	74,3	81,0	75,3	55,8	89,2	92,3
Не відповіли	0,8	2,8	0,0	0,4	0,0	0,5	0,3

* Респонденти мали розповісти про випадки, з якими вони стикалися особисто, а не про ті випадки, які вони знають із засобів масової інформації або з розповідей інших людей.

ЧИ ВІДОМО ВАМ ПРО ВИПАДКИ, КОЛИ РЕЛІГІЙНІ ГРОМАДИ (БУДЬ-ЯКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ) ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після 24 лютого 2022 р.) ВЧИНЯЛИ ТАКІ ДІЇ...?*							
% опитаних (продовження)							
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ (листопад 2025 р.)						
	ПЦУ	УПЦ(МП)	Просто православні	Греко-католики	Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни	Не відносять себе до жодної релігії
Висловлювали підтримку діям росії							
Так, відомо	9,3	2,8	6,3	8,4	9,6	3,9	8,0
Ні, не відомо	90,1	93,6	93,7	91,2	90,4	96,1	91,4
Не відповіли	0,6	3,7	0,0	0,4	0,0	0,0	0,6
Привласнювали гуманітарну допомогу або використовували її в корисливих цілях							
Так, відомо	6,5	1,8	2,9	5,0	5,8	1,5	8,9
Ні, не відомо	92,9	95,4	96,1	94,5	94,2	98,5	90,4
Не відповіли	0,6	2,8	1,0	0,4	0,0	0,0	0,6
Допомагали окупантам							
Так, відомо	4,9	0,0	2,4	5,9	5,8	0,5	6,7
Ні, не відомо	94,3	97,2	97,1	93,7	94,2	99,5	93,0
Не відповіли	0,7	2,8	0,5	0,4	0,0	0,0	0,3

* Респонденти мали розповісти про випадки, з якими вони стикалися особисто, а не про ті випадки, які вони знають із засобів масової інформації або з розповідей інших людей.

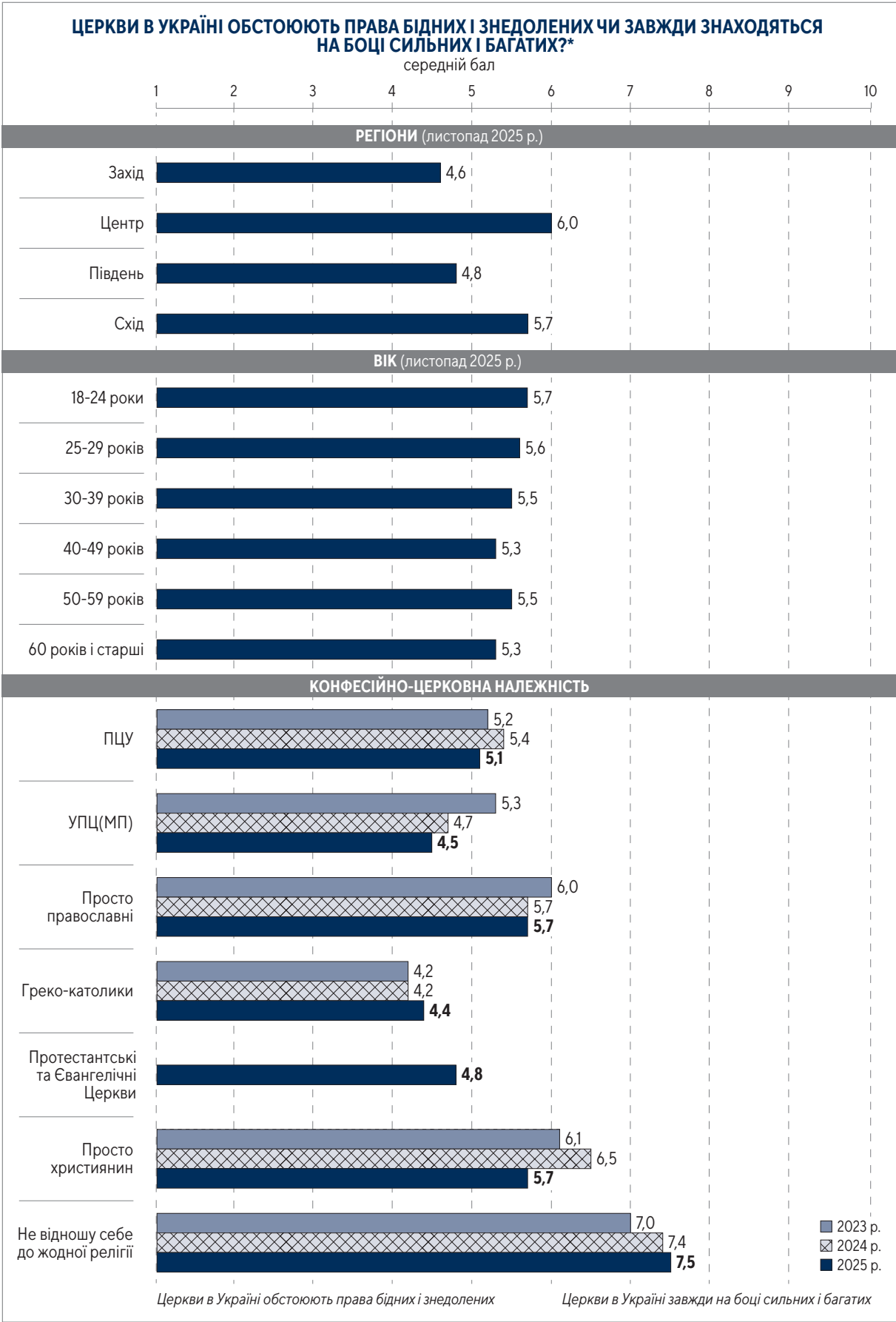
ЧИ ДОСТАТНЬОЮ МІРОЮ РЕЛІГІЙНІ ГРОМАДИ (БУДЬ-ЯКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ) ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після 24 лютого 2022 р.) РЕАЛІЗУЮТЬ ТАКІ ДІЇ?					
% опитаних					
	УКРАЇНА	Захід	Центр	Південь	Схід
Надання допомоги Збройним силам України					
Роблять все, що можливо в цьому напрямі	23,7	26,5	22,4	20,0	25,0
Роблять досить багато	31,2	51,1	24,0	30,0	21,2
Мало що роблять	17,7	9,4	22,0	21,7	17,0
Нічого не роблять	3,9	1,3	4,2	3,8	6,6
Важко відповісти	23,5	11,6	27,3	24,6	30,2
Надання допомоги біженцям					
Роблять все, що можливо в цьому напрямі	20,1	17,6	19,0	19,2	25,8
Роблять досить багато	30,1	42,8	24,3	29,3	26,5
Мало що роблять	18,7	13,2	21,7	24,3	16,4
Нічого не роблять	4,0	2,9	4,0	3,3	5,9
Важко відповісти	27,1	23,5	31,0	23,8	25,4
Надання допомоги жителям деокупованих і прифронтових територій					
Роблять все, що можливо в цьому напрямі	15,4	10,1	15,1	14,2	23,2
Роблять досить багато	20,8	27,5	17,3	22,1	18,7
Мало що роблять	18,6	15,3	21,0	20,4	16,5
Нічого не роблять	7,2	5,7	7,5	8,3	8,0
Важко відповісти	38,0	41,3	39,1	35,0	33,6

Листопад 2025 р.

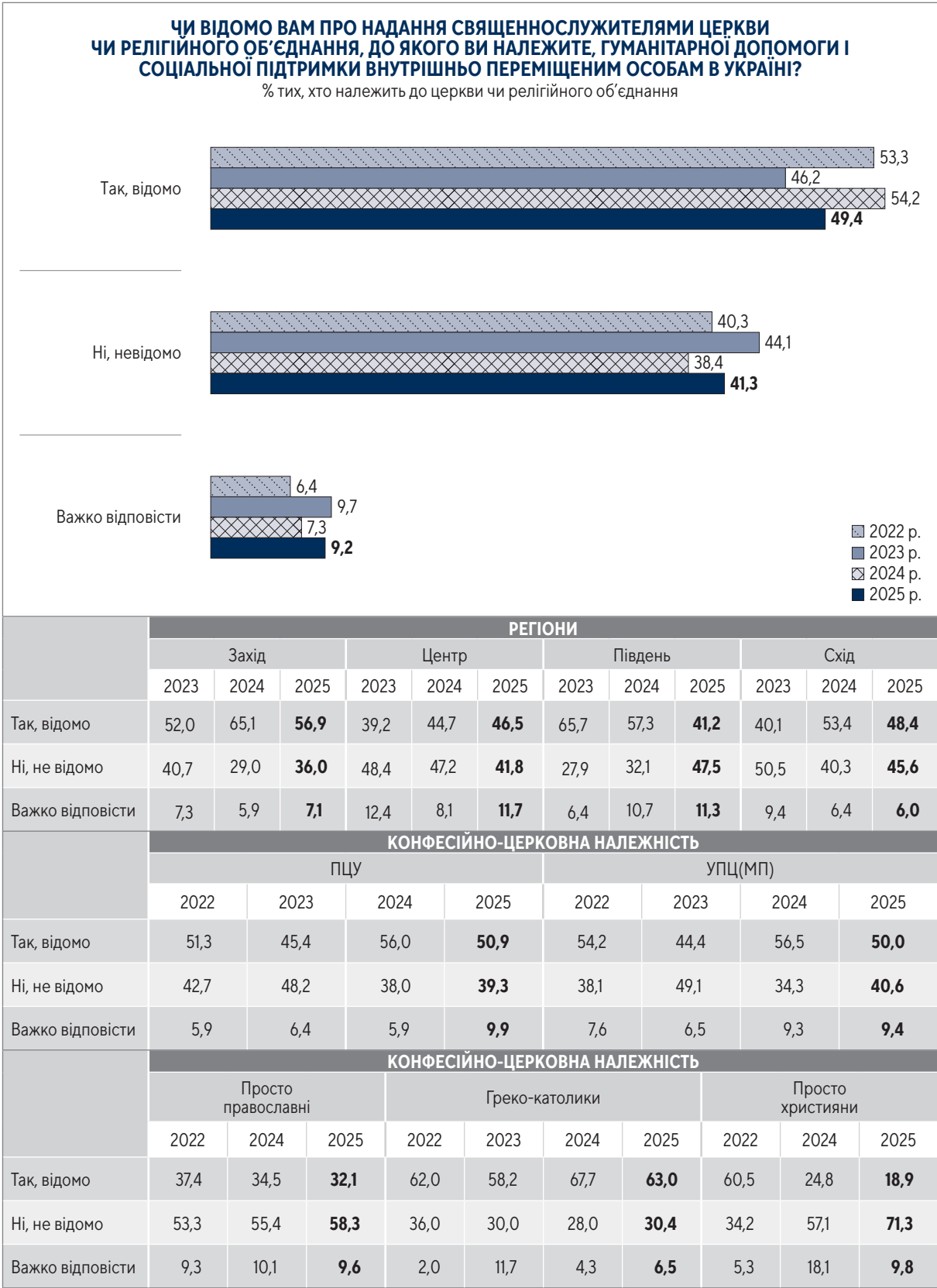
ЧИ ДОСТАТНЬОЮ МІРОЮ РЕЛІГІЙНІ ГРОМАДИ (БУДЬ-ЯКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ) ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після 24 лютого 2022 р.) РЕАЛІЗУЮТЬ ТАКІ ДІЇ? % опитаних (продовження)							
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ (листопад 2025 р.)							
	ПЦУ	УПЦ(МП)	Просто православні	Греко-католики	Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни	Не відносять себе до жодної релігії
Надання допомоги Збройним силам України							
Роблять все, що можливо в цьому напрямі	26,4	28,4	21,5	33,6	38,5	18,6	9,9
Роблять досить багато	36,2	30,3	25,9	52,1	32,7	21,6	11,8
Мало що роблять	14,9	21,1	20,5	9,7	11,5	26,0	23,6
Нічого не роблять	1,8	3,7	2,4	0,0	0,0	4,4	14,4
Важко відповісти	20,8	16,5	29,8	4,6	17,3	29,4	40,3
Надання допомоги жителям деокупованих і прифронтових територій							
Роблять все, що можливо в цьому напрямі	17,4	21,1	17,0	13,9	31,4	12,2	7,0
Роблять досить багато	27,0	23,9	13,6	27,7	19,6	8,8	10,2
Мало що роблять	16,6	29,4	23,8	11,8	13,7	22,0	21,7
Нічого не роблять	4,5	0,0	6,8	5,0	2,0	14,1	16,3
Важко відповісти	34,5	25,7	38,8	41,6	33,3	42,9	44,7
Надання допомоги біженцям							
Роблять все, що можливо в цьому напрямі	22,4	28,8	18,0	23,9	34,6	16,7	7,3
Роблять досить багато	32,6	39,6	23,9	45,0	44,2	23,5	13,4
Мало що роблять	17,2	13,5	22,0	13,4	7,7	24,0	26,8
Нічого не роблять	2,2	0,0	5,9	1,3	0,0	3,4	12,8
Важко відповісти	25,6	18,0	30,2	16,4	13,5	32,4	39,6

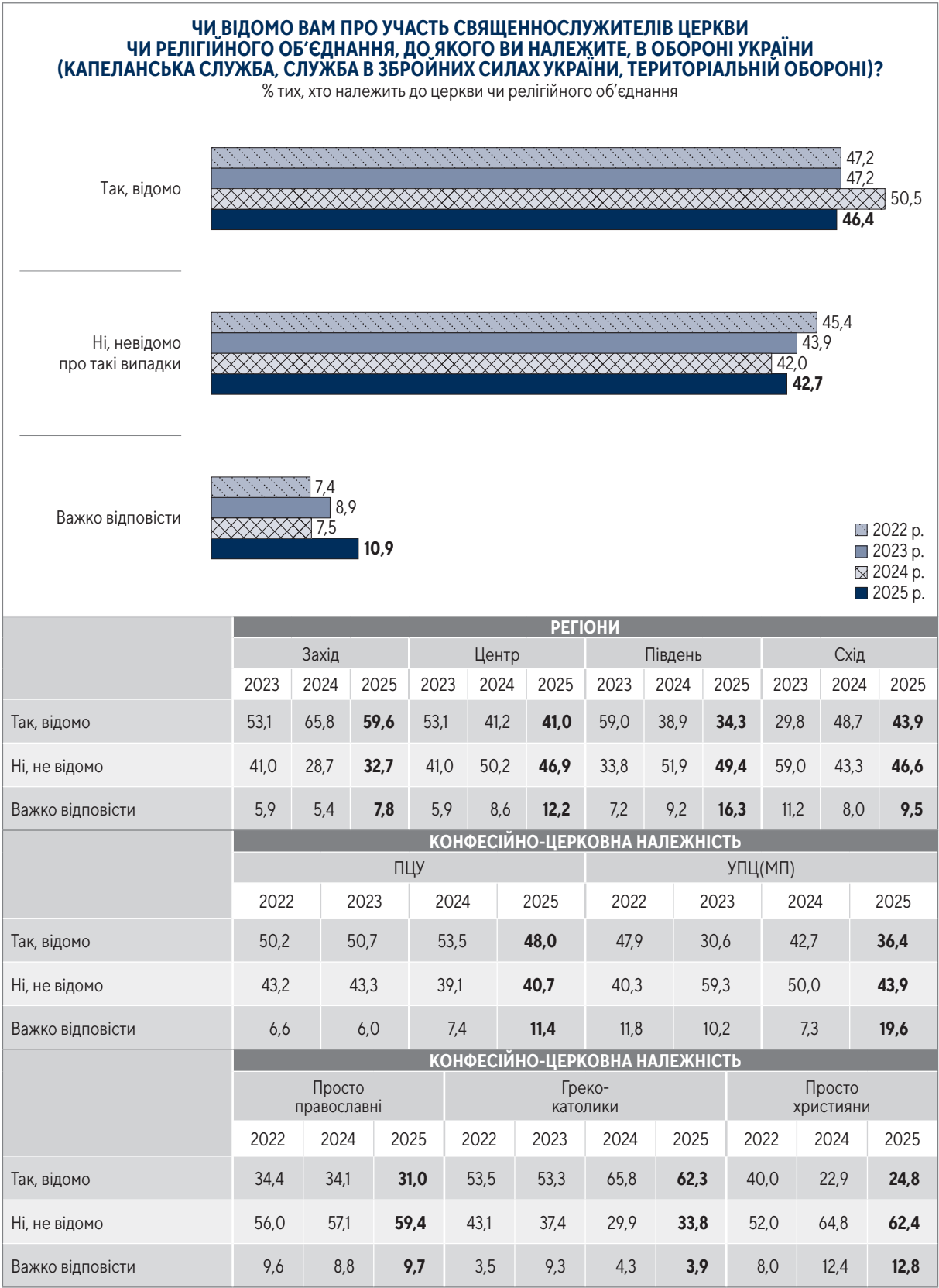

* За 10-бальною шкалою від 1 до 10, де «1» означає повну згоду з твердженням ліворуч, а «10» – з твердженням праворуч.

* За 10-бальною шкалою від 1 до 10, де «1» означає повну згоду з твердженням ліворуч, а «10» – з твердженням праворуч.

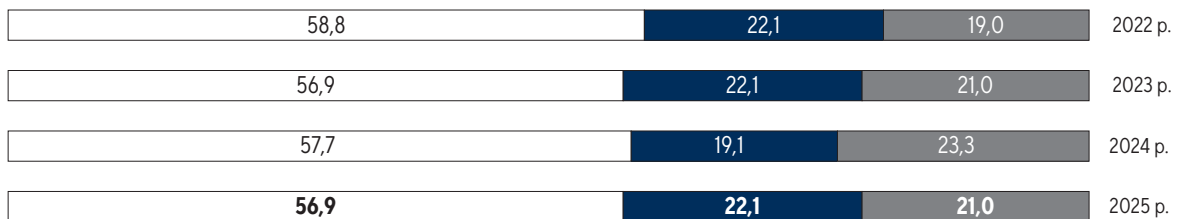
ЧИ РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА, ДО ЯКОЇ ВИ НАЛЕЖИТЕ, З ПОЧАТКУ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після 24 лютого 2022 р.) ВЧИНЯЛА ТАКІ ДІЇ?

% тих, хто є членом певної релігійної громади (парафії)

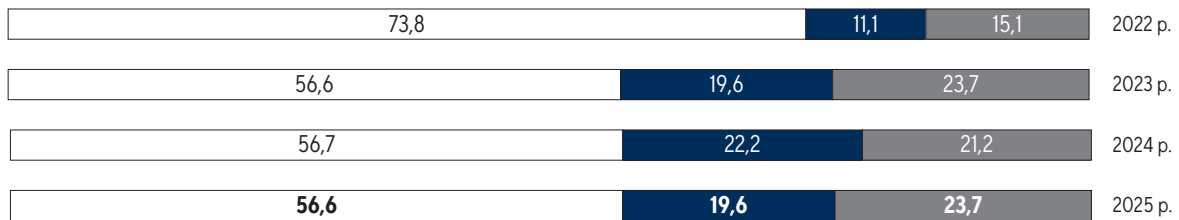
Надавала допомогу Збройним силам України

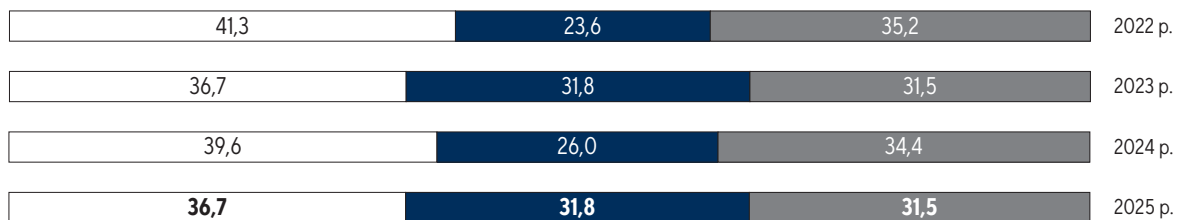
Надавала притулок біженцям

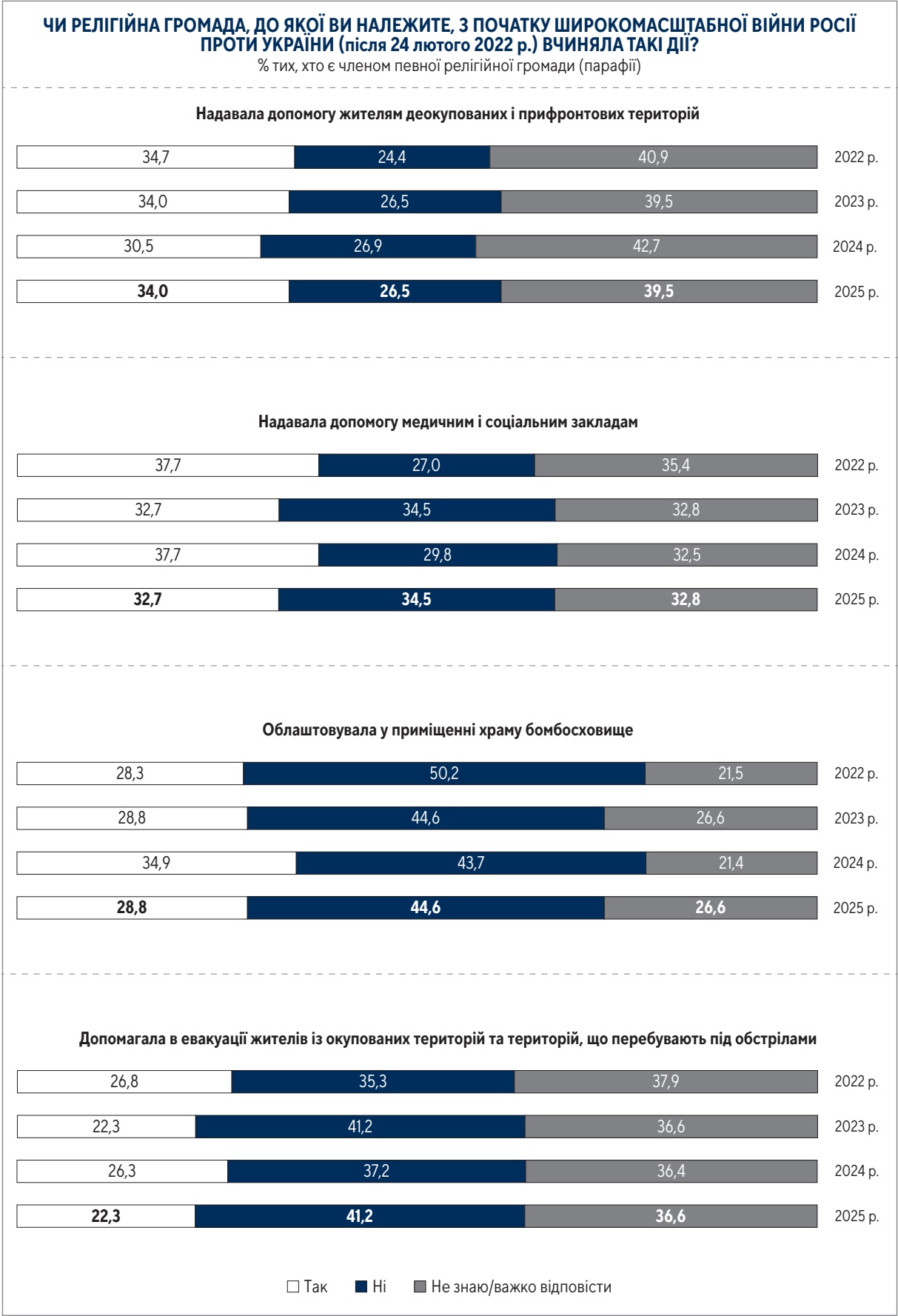
Надавала матеріальну допомогу біженцям

Залучала чи розподіляла гуманітарну допомогу з-за кордону

☐ Так ☒ Ні ☐ Не знаю/важко відповісти

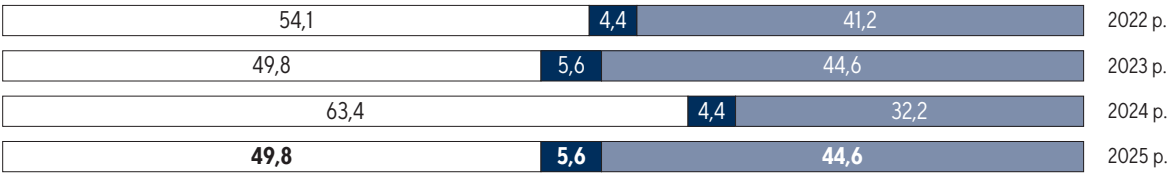

ЧИ РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА, ДО ЯКОЇ ВИ НАЛЕЖИТЕ, З ПОЧАТКУ ШИРОКОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (після 24 лютого 2022 р.) ВЧИНЯЛА ТАКІ ДІЇ? % тих, хто є членом певної релігійної громади (парафії) (продовження)								
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ							
	ПЦУ				Греко-католики			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Надавала допомогу Збройним силам України								
Так	67,9	77,0	76,9	73,1	89,2	94,5	94,9	90,8
Ні	8,1	9,9	5,6	13,9	3,3	3,9	0,7	2,1
Не знаю/важко відповісти	24,0	13,1	17,6	12,9	7,5	1,6	4,3	7,1
Надавала притуток біженцям								
Так	53,8	52,1	51,6	44,7	58,3	57,0	61,9	47,2
Ні	19,0	22,1	18,1	29,0	32,5	31,3	23,0	33,8
Не знаю/важко відповісти	27,1	25,8	30,2	26,3	9,2	11,7	15,1	19,0
Надавала матеріальну допомогу біженцям								
Так	72,5	55,4	52,3	54,1	71,7	57,0	58,0	61,0
Ні	10,4	17,4	20,8	23,1	13,3	30,5	22,5	24,1
Не знаю/важко відповісти	17,1	27,2	26,9	22,8	15,0	12,5	19,6	14,9
Залучала чи розподіляла гуманітарну допомогу з-за кордону								
Так	37,1	35,2	38,4	38,4	30,8	32,8	33,1	29,6
Ні	26,2	30,0	23,6	33,3	28,3	43,8	30,2	35,2
Не знаю/важко відповісти	36,7	34,7	38,0	28,2	40,8	23,4	36,7	35,2
Надавала допомогу жителям деокупованих і прифронтових територій								
Так	35,3	34,9	28,6	34,0	24,2	28,3	24,5	19,7
Ні	23,5	25,0	27,6	29,9	38,3	39,4	33,1	38,7
Не знаю/важко відповісти	41,2	40,1	43,8	36,1	37,5	32,3	42,4	41,5
Надавала допомогу медичним та соціальним закладам								
Так	38,5	31,6	38,0	39,2	33,9	31,3	34,5	25,5
Ні	24,9	31,1	25,9	30,4	33,1	44,5	37,4	44,0
Не знаю/важко відповісти	36,7	37,3	36,1	30,4	33,1	24,2	28,1	30,5
Облаштовувала у приміщенні храму бомбосховище								
Так	31,1	23,5	30,6	31,7	16,5	31,5	39,1	26,1
Ні	45,5	44,6	42,1	45,7	73,6	52,8	52,2	53,5
Не знаю/важко відповісти	23,4	31,9	27,3	22,5	9,9	15,7	8,7	20,4
Допомагала в евакуації жителів із окупованих територій та територій, що перебувають під обстрілами								
Так	26,6	22,1	20,0	25,6	22,3	18,8	28,8	13,4
Ні	32,4	37,1	37,7	38,6	49,6	57,8	42,4	53,5
Не знаю/важко відповісти	41,0	40,8	42,3	35,8	28,1	23,4	28,8	33,1

ЧИ ОТРИМУВАЛИ ВИ ПІД ЧАС ВІЙНИ ВІД ВАШОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ГРОМАДИ...?

% тих, хто є членом певної релігійної громади (парафії)

Моральну підтримку

Психологічну підтримку

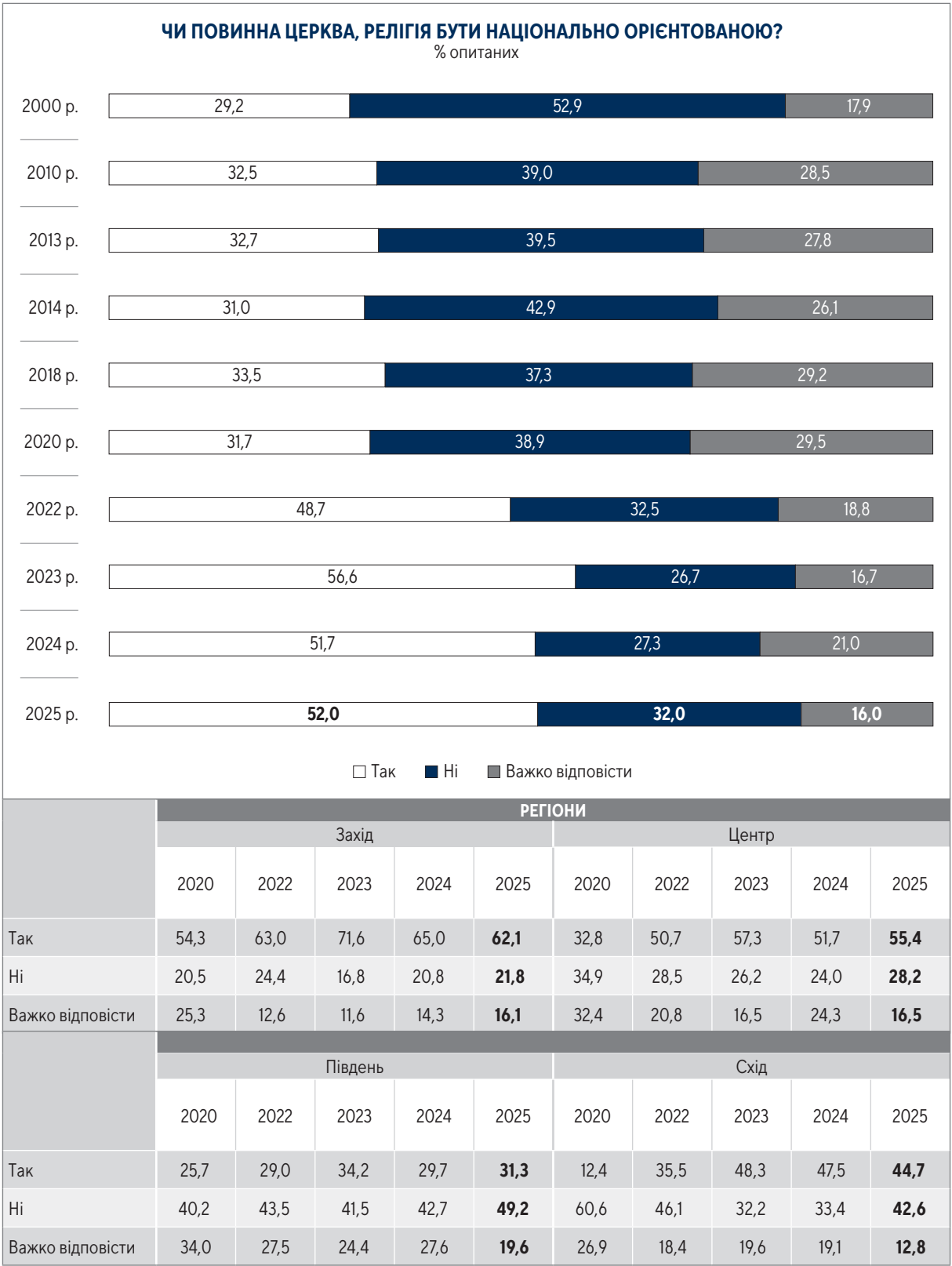

Матеріальну підтримку

☐ Так, отримували ☒ Ні, не отримували, хоча потребували її
☒ Не потребували такої підтримки

	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ							
	ПЦУ				Греко-католики			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Моральну підтримку								
Так, отримували	56,8	42,7	62,5	52,9	38,3	27,3	54,7	39,0
Ні, не отримували, хоча потребували її	4,1	8,9	4,6	9,2	2,5	6,3	4,3	1,4
Не потребували такої підтримки	39,2	48,4	32,9	37,5	58,3	66,4	41,0	58,9
Психологічну підтримку								
Так, отримували	52,9	48,6	52,3	54,3	26,7	33,9	39,8	35,9
Ні, не отримували, хоча потребували її	5,0	7,5	58,9	6,5	5,8	4,7	37,5	2,8
Не потребували такої підтримки	42,1	43,9	42,8	39,2	67,5	61,4	50,7	60,6
Матеріальну підтримку								
Так, отримували	24,3	20,1	21,4	23,5	7,5	6,3	15,8	5,0
Ні, не отримували, хоча потребували її	14,4	14,0	20,0	20,1	6,7	7,9	12,9	13,5
Не потребували такої підтримки	61,3	65,9	58,6	56,1	85,8	85,8	71,2	80,1

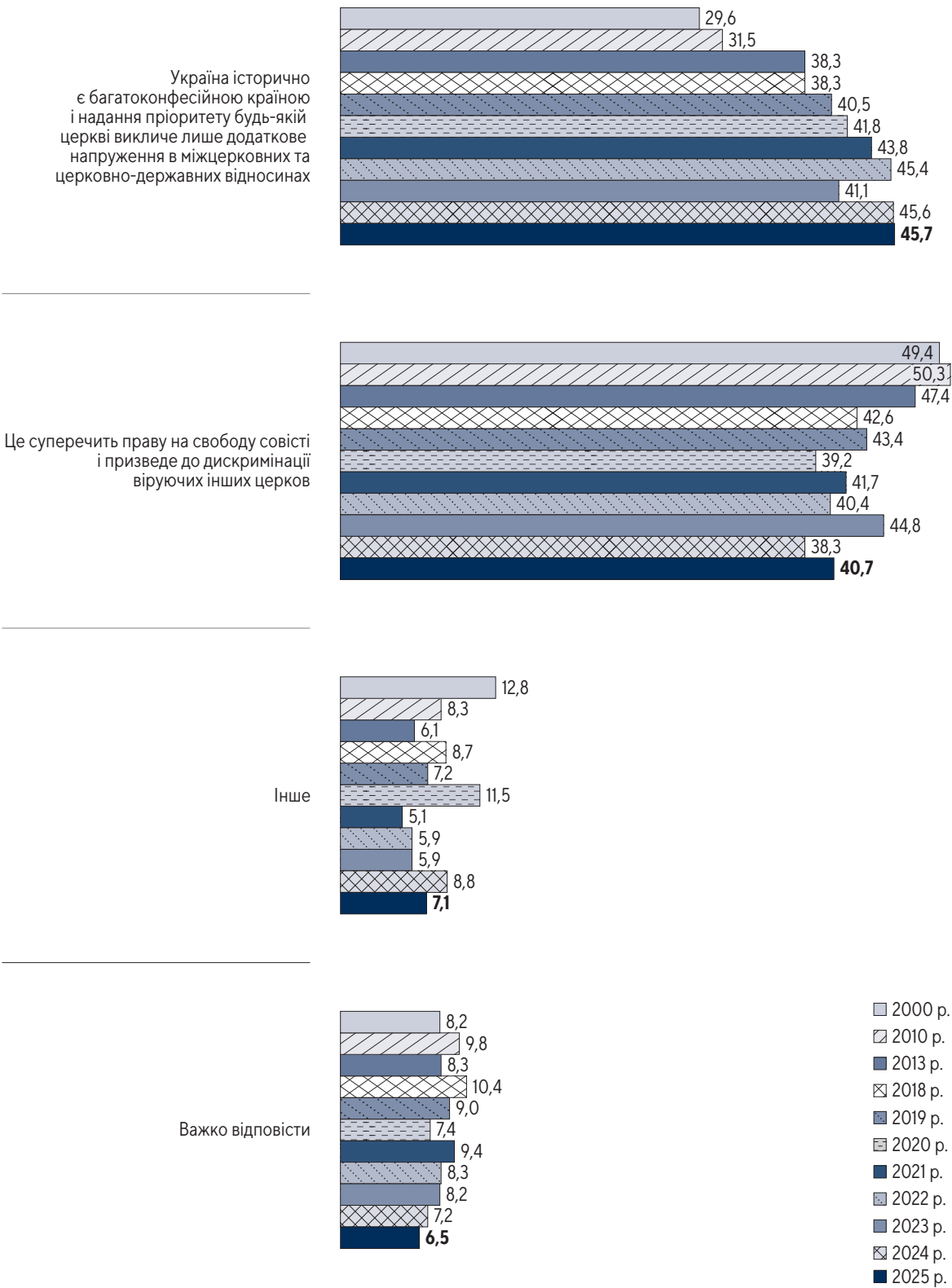

ЧИ ПОВИННА ЦЕРКВА, РЕЛІГІЯ БУТИ НАЦІОНАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОЮ?													
% опитаних (продовження)													
	ВІК												
	18-24 роки			25-29 років			30-39 років						
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025				
Так	53,1	48,5	45,7	57,1	50,0	45,9	56,7	47,8	50,8				
Ні	28,6	26,3	32,7	23,8	27,3	36,3	24,9	28,9	32,1				
Важко відповісти	18,3	25,1	21,6	19,0	22,7	17,8	18,4	23,2	17,0				
	ВІК												
	40-49 років			50-59 років			60 років і старші						
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025				
Так	57,1	51,6	55,4	55,6	51,2	52,1	57,7	56,2	54,0				
Ні	27,0	26,2	30,2	29,7	28,6	33,7	26,2	26,4	30,7				
Важко відповісти	15,9	22,2	14,4	14,7	20,2	14,2	16,1	17,5	15,3				
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ												
	ПЦУ				УПЦ(МП)				Просто православні				
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	
Так	60,1	69,6	68,4	66,3	35,1	35,3	31,5	38,2	38,5	44,5	43,0	40,0	
Ні	25,2	19,0	16,4	21,4	48,9	48,3	51,4	52,7	31,3	36,6	27,8	38,5	
Важко відповісти	14,7	11,4	15,1	12,2	16,0	16,4	17,1	9,1	30,2	18,9	29,2	21,5	
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ												
	Греко-католики				Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни				Не відносять себе до жодної релігії			
	2022	2023	2024	2025	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Так	70,2	79,3	72,1	66,9	36,5	37,1	46,9	36,7	48,3	28,4	27,6	28,5	19,5
Ні	16,6	10,4	16,3	18,0	44,2	45,1	28,9	37,2	33,0	50,8	41,9	39,2	58,5
Важко відповісти	13,2	10,4	11,7	15,1	19,2	17,7	24,1	26,1	18,7	20,8	30,5	32,3	22,0

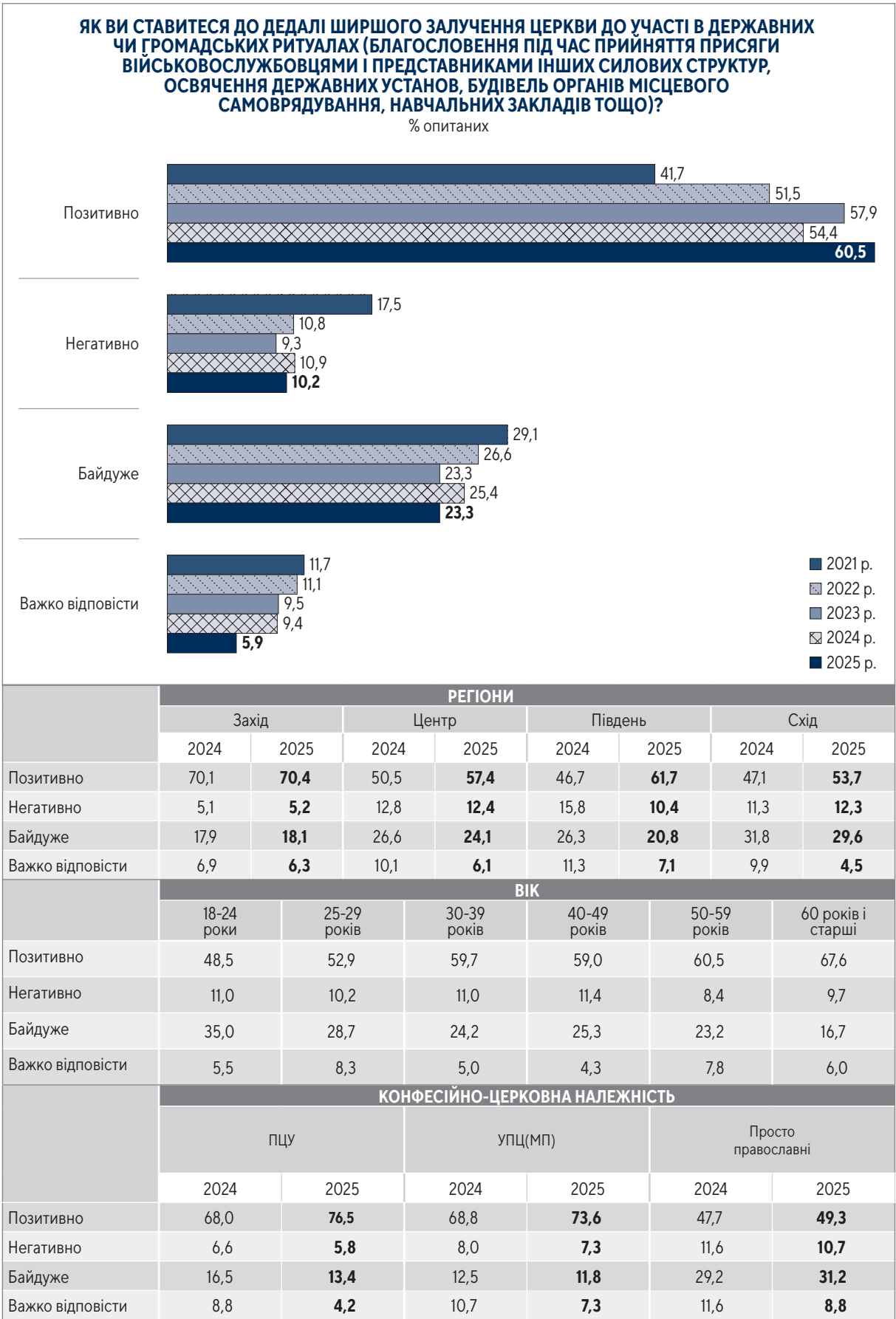

ЯКЩО ВИ НЕ ЗГОДНІ ІЗ ЗАПРОВАДЖЕННЯМ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ, ТО ЧОМУ?

% тих, хто вважає недоцільним запровадження інституту державної церкви в Україні

ЯКЩО ВИ НЕ ЗГОДНІ ІЗ ЗАПРОВАДЖЕННЯМ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ, ТО ЧОМУ? % тих, хто вважає недоцільним запровадження інституту державної церкви в Україні (продовження)						
	РЕГІОНИ					
	Захід			Центр		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Україна історично є багатоконфесійною країною і надання пріоритету будь-якій церкві викличе лише додаткове напруження в міжцерковних та церковно-державних відносинах	54,7	61,0	51,8	38,8	41,8	41,3
Це суперечить праву на свободу совісті і призведе до дискримінації віруючих інших церков	35,8	30,5	39,2	42,7	35,1	41,1
Інше	3,8	1,8	3,9	8,2	16,4	10,5
Важко відповісти	5,7	6,6	5,1	10,3	6,7	7,1
	РЕГІОНИ					
	Південь			Схід		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Україна історично є багатоконфесійною країною і надання пріоритету будь-якій церкві викличе лише додаткове напруження в міжцерковних та церковно-державних відносинах	43,9	35,6	61,6	22,2	34,1	37,4
Це суперечить праву на свободу совісті і призведе до дискримінації віруючих інших церков	47,4	49,0	30,4	61,4	50,0	47,7
Інше	8,8	6,7	4,0	4,7	7,9	6,5
Важко відповісти	0,0	8,7	4,0	11,7	7,9	8,4
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ (листопад 2025 р.)						
	ПЦУ		УПЦ(МП)		Просто православні	
Україна історично є багатоконфесійною країною і надання пріоритету будь-якій церкві викличе лише додаткове напруження в міжцерковних та церковно-державних відносинах	54,3		42,9		31,7	
Це суперечить праву на свободу совісті і призведе до дискримінації віруючих інших церков	35,5		49,2		51,9	
Інше	6,6		3,2		10,6	
Важко відповісти	3,6		4,8		5,8	
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ (листопад 2025 р.)						
	Греко-католики		Просто християни		Не відносять себе до жодної релігії	
Україна історично є багатоконфесійною країною і надання пріоритету будь-якій церкві викличе лише додаткове напруження в міжцерковних та церковно-державних відносинах	58,1		36,4		36,1	
Це суперечить праву на свободу совісті і призведе до дискримінації віруючих інших церков	32,4		50,5		41,4	
Інше	3,8		10,1		9,4	
Важко відповісти	5,7		3,0		13,1	

**ЯК ВИ СТАВИТЕСЯ ДО ДЕДАЛІ ШИРШОГО ЗАЛУЧЕННЯ ЦЕРКВИ ДО УЧАСТІ В ДЕРЖАВНИХ
ЧИ ГРОМАДСЬКИХ РИТУАЛАХ (БЛАГОСЛОВЕННЯ ПІД ЧАС ПРИЙНЯТТЯ ПРИСЯГИ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ І ПРЕДСТАВНИКАМИ ІНШИХ СИЛОВИХ СТРУКТУР,
ОСВЯЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ, БУДІВЕЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ, НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТОЩО)?**

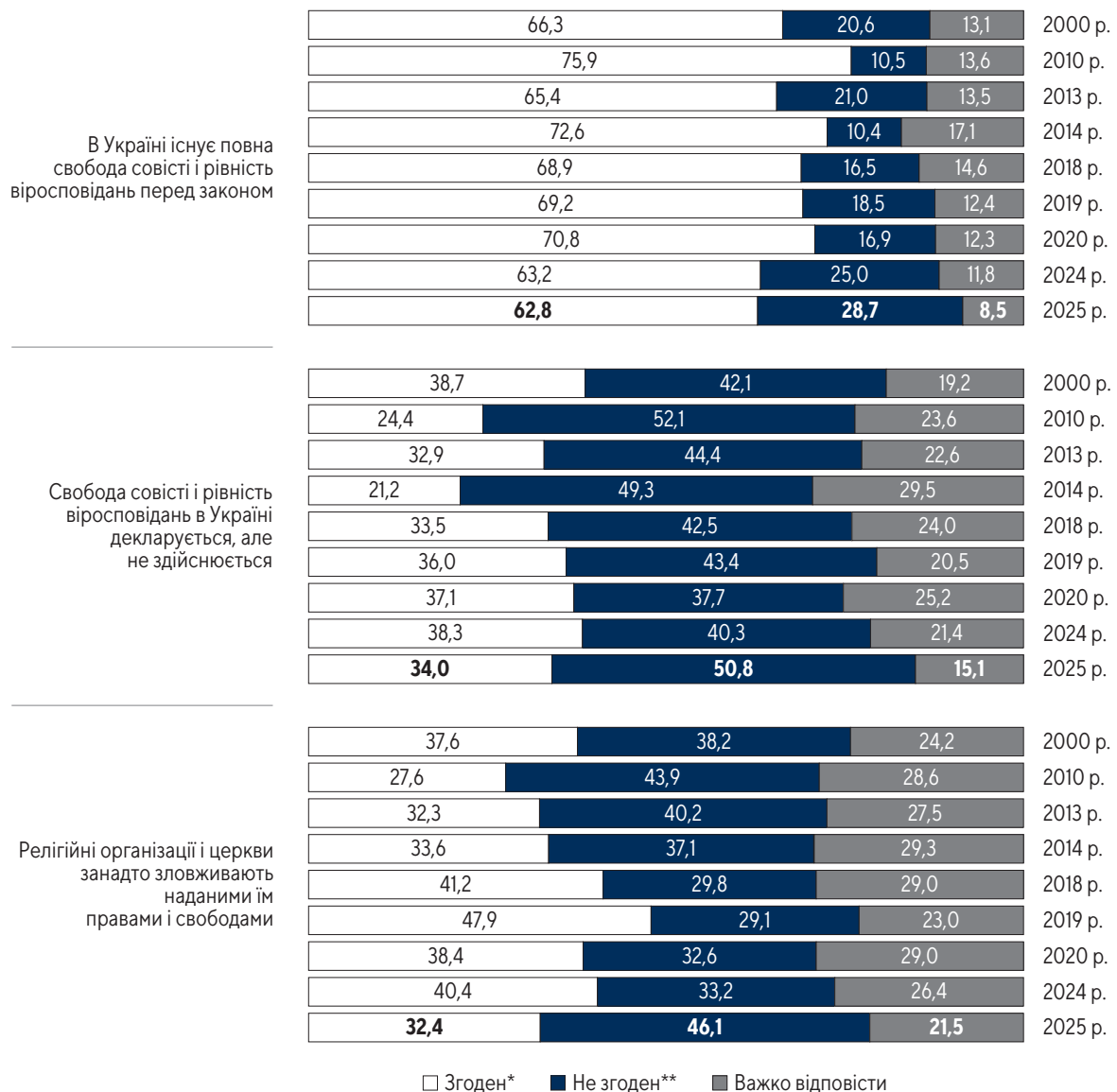
% опитаних

(продовження)

	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ						
	Греко-католики		Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни		Не відносять себе до жодної релігії	
	2024	2025	2025	2024	2025	2024	2025
Позитивно	80,8	81,1	63,5	38,7	46,1	19,9	13,4
Негативно	4,6	0,4	17,3	16,1	15,2	20,4	26,5
Байдуже	8,3	12,2	11,5	37,7	32,4	50,5	53,0
Важко відповісти	6,3	6,3	7,7	7,5	6,4	9,1	7,0

З ЯКИМИ ІЗ ПЕРЕРАХОВАНИХ НИЖЧЕ ТВЕРДЖЕНЬ ВИ ЗГОДНІ?

% опитаних

* Сума варіантів відповідей «згоден» і «скоріше згоден».

** Сума варіантів відповідей «не згоден» і «скоріше не згоден».

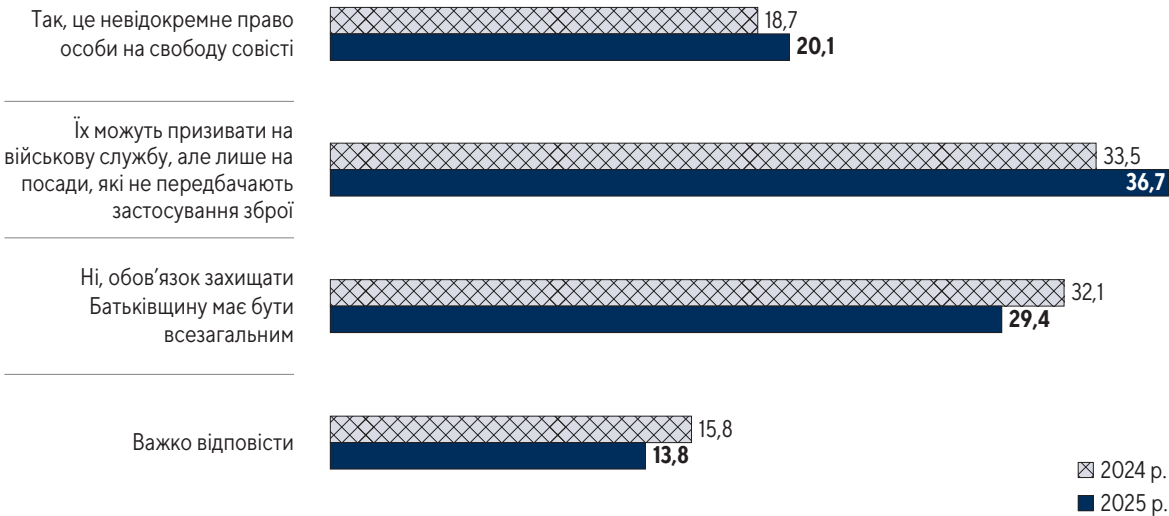
З ЯКИМИ ІЗ ПЕРЕРАХОВАНИХ НИЖЧЕ ТВЕРДЖЕНЬ ВИ ЗГОДНІ?													
% опитаних													
(продовження)													
РЕГІОНИ													
	Захід		Центр		Південь		Схід						
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025					
В Україні існує повна свобода совісті і рівність віросповідань перед законом													
Згоден*	78,1	76,7	54,2	55,0	72,2	53,4	56,2	66,6					
Не згоден**	12,8	16,0	31,6	35,3	20,8	35,4	29,8	27,2					
Важко відповісти	9,1	7,3	14,3	9,6	5,0	11,3	14,2	6,2					
Свобода совісті і рівність віросповідань в Україні декларується, але не здійснюється													
Згоден*	32,0	22,4	39,0	38,1	37,2	49,6	38,9	31,4					
Не згоден**	52,3	63,1	33,2	46,3	37,2	29,2	41,2	56,9					
Важко відповісти	15,8	14,5	27,8	15,5	14,2	21,3	19,8	11,6					
Релігійні організації і церкви занадто зловживають наданими їм правами і свободами													
Згоден*	36,7	22,0	39,0	39,9	44,8	32,5	45,4	31,1					
Не згоден**	43,9	61,2	27,9	39,0	25,1	27,1	16,7	52,3					
Важко відповісти	19,4	16,8	33,1	21,1	30,1	40,4	19,8	17,3					
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ													
	ПЦУ		УПЦ(МП)		Просто православні		Греко-католики		Протестантські та євангелічні церкви	Просто християни		Не відносять себе до жодної релігії	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2025	2024	2025	2024	2025
В Україні існує повна свобода совісті і рівність віросповідань перед законом													
Згоден*	74,7	68,7	44,1	44,0	49,8	59,5	83,0	78,2	67,3	51,4	59,8	45,7	43,3
Не згоден**	15,4	21,4	46,8	52,3	30,7	33,7	11,6	13,9	25,0	30,7	28,9	38,7	43,7
Важко відповісти	9,8	7,1	9,0	1,8	19,5	6,8	5,4	8,0	7,7	11,6	12,3	15,6	13,1
Свобода совісті і рівність віросповідань в Україні декларується, але не здійснюється													
Згоден*	37,5	25,1	54,0	60,6	37,9	38,1	28,4	15,5	21,6	25,7	36,1	42,2	44,2
Не згоден**	18,6	55,6	28,8	34,9	35	45,4	57,5	68,2	60,8	39,2	44,9	33,8	38,1
Важко відповісти	20,9	12,4	17,1	4,6	27,1	16,6	14,2	16,3	17,6	25,1	19,0	23,9	17,6
Релігійні організації і церкви занадто зловживають наданими їм правами і свободами													
Згоден*	38,2	25,1	42,8	25,7	31,8	38,7	34,2	19,3	19,3	39,4	43,9	55,1	31,8
Не згоден**	35,2	51,1	25,0	64,2	15,3	43,6	47,6	60,9	55,8	28,3	31,2	16,8	24,6
Важко відповісти	26,6	23,8	15,2	10,1	32,9	17,6	18,3	19,7	25,0	32,3	24,9	28,2	17,6

* Сума варіантів відповідей «згоден» і «скоріше згоден».

** Сума варіантів відповідей «не згоден» і «скоріше не згоден».

ЧИ ПОВИННІ ВІРУЮЧІ, ЯКІ ЗА СВОЇМИ РЕЛІГІЙНИМИ ПЕРЕКОНАННЯМИ НЕ МОЖУТЬ БРАТИ ДО РУК
ЗБРОЮ, МАТИ ПРАВО НА АЛЬТЕРНАТИВНУ (НЕВІЙСКОВУ) СЛУЖБУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ?

% опитаних

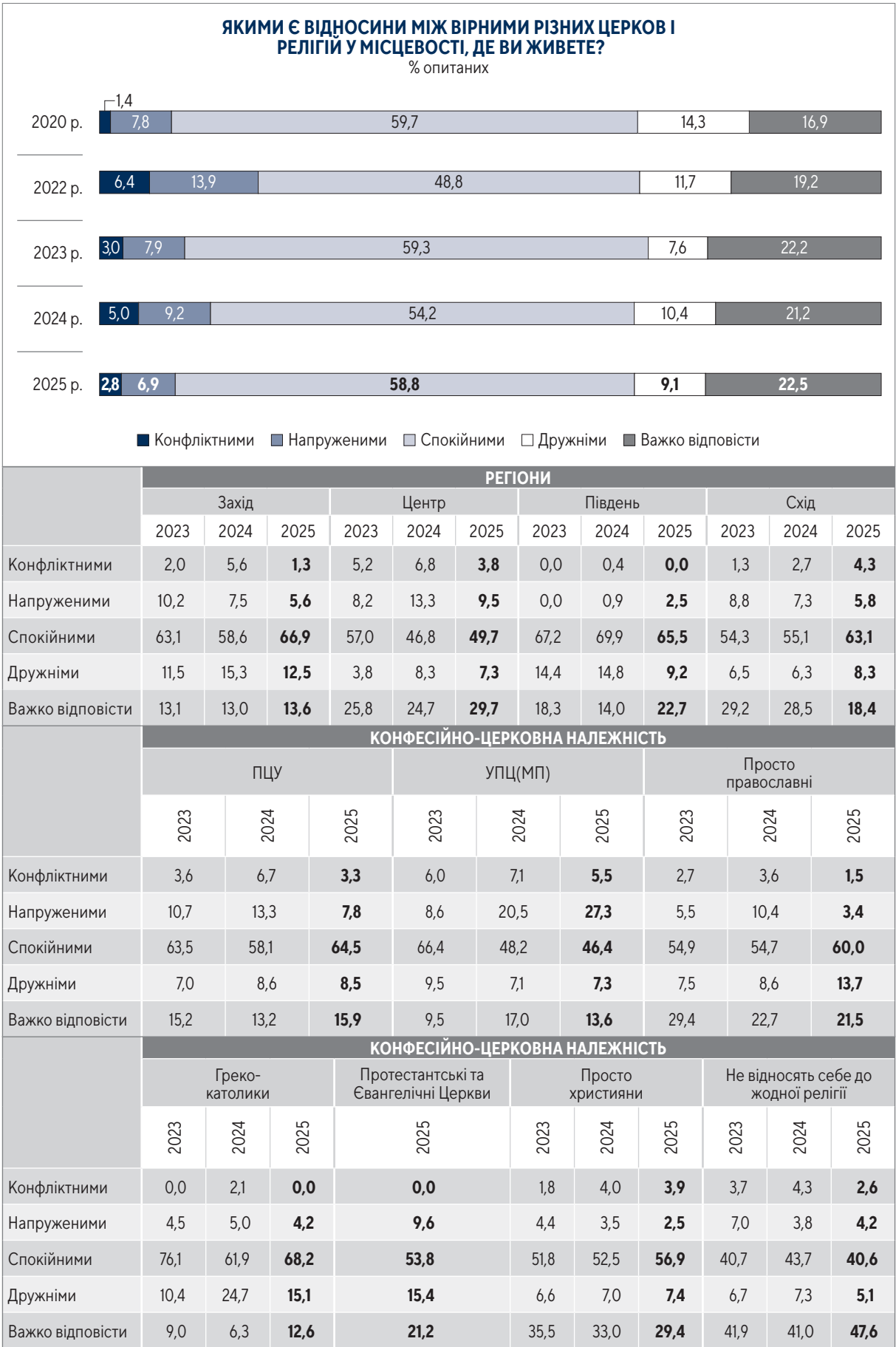
	РЕГІОНИ							
	Захід		Центр		Південь		Схід	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Так, це невідокремне право особи на свободу совісті	15,4	16,1	15,2	17,8	22,2	22,9	27,5	28,1
Їх можуть призивати на військову службу, але лише на посади, які не передбачають застосування зброї	37,1	41,4	33,5	34,4	31,8	32,9	29,9	37,5
Ні, обов'язок захищати Батьківщину має бути всезагальним	35,2	28,4	32,5	35,6	23,4	23,3	32,5	21,9
Важко відповісти	12,4	14,2	18,8	12,2	22,6	20,8	10,1	12,5
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ								
	ПЦУ		УПЦ(МП)		Просто православні			
	2024	2025	2024	2025	2024	2025		
Так, це невідокремне право особи на свободу совісті	16,1	20,6	34,8	30,3	24,9		21,1	
Їх можуть призивати на військову службу, але лише на посади, які не передбачають застосування зброї	37,4	39,7	40,2	32,1	27,8		44,1	
Ні, обов'язок захищати Батьківщину має бути всезагальним	31,1	26,6	14,3	25,7	26,0		24,0	
Важко відповісти	15,3	13,1	10,7	11,9	21,3		10,8	
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ								
	Греко-католики		Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни		Не відносять себе до жодної релігії		
	2024	2025	2025	2024	2025	2024	2025	
Так, це невідокремне право особи на свободу совісті	15,8	20,2	38,5	18,6	15,7	12,4	13,1	
Їх можуть призивати на військову службу, але лише на посади, які не передбачають застосування зброї	40,8	37,8	46,2	34,2	41,7	21,6	19,4	
Ні, обов'язок захищати Батьківщину має бути всезагальним	29,6	30,3	11,5	32,7	25,0	48,5	48,4	
Важко відповісти	13,8	11,8	3,8	14,6	17,6	17,5	19,1	

ЯК ВИ СТАВИТЕСЯ ДО НАВЕДЕНИХ НИЖЧЕ РЕЛІГІЙ ТА РЕЛІГІЙНИХ ТЕЧІЙ ТА ЦЕРКОВ?								
% опитаних								
	УКРАЇНА				РЕГІОНИ (листопад 2025 р.)			
	2021	2023	2024	2025	Захід	Центр	Південь	Схід
Православ'я								
Позитивно	73,6	75,8	75,3	77,6	76,2	82,1	83,0	67,4
Байдуже	12,2	16,9	17,7	15,2	13,8	13,6	9,5	23,6
Негативно	1,4	1,6	1,0	1,6	1,1	0,4	0,4	5,2
Не задумувався над цим	10,9	5,6	5,7	5,5	8,6	4,0	7,1	3,5
Нічого не чув про таку релігію (течію)	1,6	0,1	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	0,2
Православна Церква України (Митрополит Епіфаній)								
Позитивно	55,4	66,6	64,3	68,6	68,8	73,5	76,3	54,1
Байдуже	21,8	21,6	23,5	19,7	18,2	19,0	15,0	25,5
Негативно	4,0	3,6	2,9	3,8	3,4	1,3	0,0	11,6
Не задумувався над цим	15,5	7,7	8,8	7,4	9,2	6,0	8,3	7,3
Нічого не чув про таку релігію (течію)	2,7	0,4	0,5	0,5	0,4	0,1	0,4	1,4
Греко-католицизм								
Позитивно	37,3	36,3	37,0	42,0	64,8	36,0	50,4	20,6
Байдуже	31,7	40,5	41,8	37,7	23,1	43,3	30,4	48,7
Негативно	3,4	3,4	3,3	4,5	1,5	2,6	4,2	11,8
Не задумувався над цим	22,1	18,8	16,1	14,5	9,6	17,2	11,3	17,5
Нічого не чув про таку релігію (течію)	5,1	1,0	1,8	1,3	1,0	0,8	3,8	1,4
Римо-католицизм								
Позитивно	30,7	27,9	30,8	36,3	50,7	32,1	48,3	20,1
Байдуже	34,4	45,8	44,4	39,4	27,5	43,4	33,8	48,9
Негативно	4,3	4,7	4,8	6,4	6,3	4,3	4,2	11,8
Не задумувався над цим	24,0	20,1	17,7	16,5	14,0	19,3	10,0	18,0
Нічого не чув про таку релігію (течію)	6,3	1,6	2,4	1,4	1,5	0,8	3,8	1,2
Протестантизм								
Позитивно	14,5	13,6	19,3	20,4	20,1	18,8	42,7	11,6
Байдуже	34,2	45,2	44,3	42,6	34,8	43,9	38,5	51,9
Негативно	14,2	14,6	10,3	11,0	15,9	8,2	7,1	12,6
Не задумувався над цим	28,1	23,5	21,5	22,4	24,1	25,9	8,4	21,3
Нічого не чув про таку релігію (течію)	8,6	3,2	4,6	3,6	5,2	3,2	3,3	2,6
Іудаїзм								
Позитивно	11,9	10,5	15,8	14,9	13,6	15,6	31,0	6,1
Байдуже	34,7	47,1	45,9	42,6	39,2	40,2	46,0	49,6
Негативно	12,3	12,5	11,0	12,4	13,2	11,1	7,1	17,3
Не задумувався над цим	30,2	26,8	23,4	25,7	29,6	28,3	11,3	23,6
Нічого не чув про таку релігію (течію)	10,6	3,1	3,9	4,4	4,4	4,8	4,6	3,3

ЯК ВИ СТАВИТЕСЯ ДО НАВЕДЕНИХ НИЖЧЕ РЕЛІГІЙ ТА РЕЛІГІЙНИХ ТЕЧІЙ ТА ЦЕРКОВ?								
% опитаних								
	УКРАЇНА				РЕГІОНИ (листопад 2025 р.)			
	2021	2023	2024	2025	Захід	Центр	Південь	Схід
Іслам								
Позитивно	13,3	10,0	14,9	14,7	13,4	14,7	31,3	6,8
Байдуже	32,9	45,6	45,5	43,2	36,9	42,8	42,5	51,9
Негативно	14,4	16,0	14,1	12,5	14,7	10,5	9,2	15,6
Не задумувався над цим	30,4	26,6	22,6	26,5	31,4	29,0	13,8	22,9
Нічого не чув про таку релігію (течію)	8,8	1,8	2,8	3,2	3,6	3,0	3,3	2,8
Українська Православна Церква (Московського патріархату) (Митрополит Онуфрій)								
Позитивно	33,8	12,2	13,3	11,9	15,1	8,9	17,8	10,6
Байдуже	24,3	19,2	21,6	17,1	10,9	19,3	17,8	20,3
Негативно	20,4	58,5	54,1	59,9	66,3	62,3	42,7	56,7
Не задумувався над цим	18,0	10	10,3	9,7	7,3	9,0	17,0	9,7
Нічого не чув про таку релігію (течію)	3,1	0,1	0,7	1,4	0,4	0,5	4,6	2,6
	ВІК (листопад 2025 р.)							
	18-24 роки	25-29 років	30-39 років	40-49 років	50-59 років	60 років і старші		
Православ'я								
Позитивно	64,8	74,5	76,1	78,3	78,6	81,8		
Байдуже	24,1	17,8	16,3	14,4	13,9	12,9		
Негативно	1,9	1,9	0,7	1,6	2,4	1,7		
Не задумувався над цим	8,0	5,7	6,9	5,7	5,1	3,6		
Нічого не чув про таку релігію (течію)	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Православна Церква України (Митрополит Епіфаній)								
Позитивно	54,6	64,3	70,6	71,2	68,9	70,4		
Байдуже	28,8	21,7	17,5	16,6	21,5	19,3		
Негативно	3,7	3,8	3,1	2,7	3,9	5,0		
Не задумувався над цим	10,4	9,6	8,4	9,0	5,7	5,2		
Нічого не чув про таку релігію (течію)	2,5	0,6	0,5	0,5	0,0	0,2		
Греко-католицизм								
Позитивно	37,0	38,9	46,3	42,4	44,1	39,6		
Байдуже	42,0	39,5	33,8	37,0	35,0	40,6		
Негативно	6,2	4,5	3,6	3,8	4,8	5,2		
Не задумувався над цим	13,6	16,6	14,6	15,2	14,5	13,8		
Нічого не чув про таку релігію (течію)	1,2	0,6	1,7	1,6	1,5	0,9		
Римо-католицизм								
Позитивно	32,5	33,8	39,7	37,7	37,2	34,3		
Байдуже	44,8	42,7	36,4	38,8	36,6	41,1		
Негативно	6,7	5,1	5,5	5,4	7,3	7,2		
Не задумувався над цим	14,7	17,8	16,7	16,3	17,8	16,0		
Нічого не чув про таку релігію (течію)	1,2	0,6	1,7	1,9	1,2	1,4		

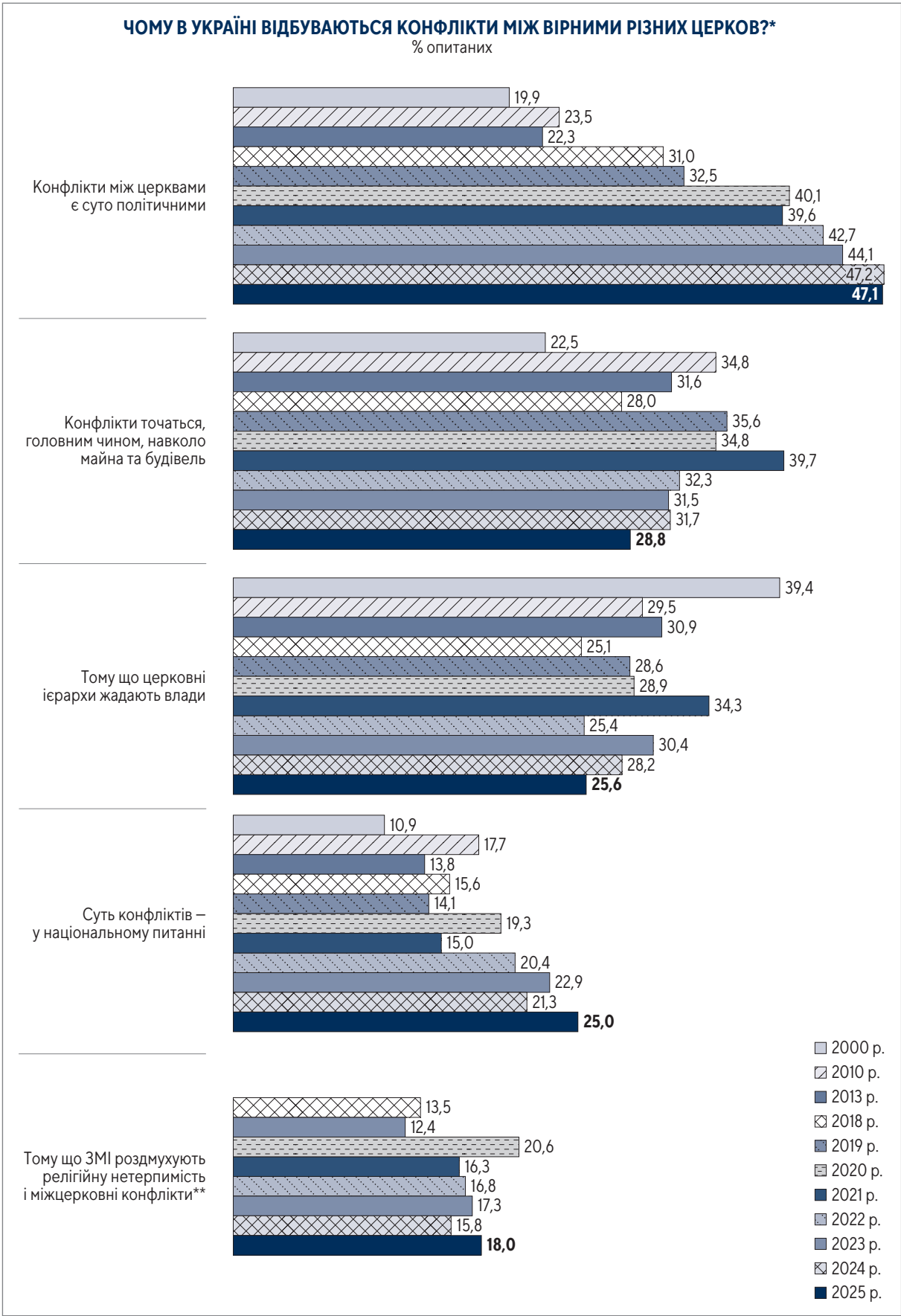
ЯК ВИ СТАВИТЕСЯ ДО НАВЕДЕНИХ НИЖЧЕ РЕЛІГІЙ ТА РЕЛІГІЙНИХ ТЕЧІЙ ТА ЦЕРКОВ?							
% опитаних (продовження)							
Протестантизм							
Позитивно	18,0	18,5	23,7	19,8	22,3	18,6	
Байдуже	45,3	47,1	40,7	40,5	39,8	44,9	
Негативно	8,7	10,8	9,6	13,0	8,1	13,1	
Не задумувався над цим	20,5	21,0	22,7	23,9	26,5	19,6	
Нічого не чув про таку релігію (течію)	7,5	2,5	3,3	2,7	3,3	3,8	
Іудаїзм							
Позитивно	13,0	15,8	16,7	14,1	17,2	13,1	
Байдуже	42,6	44,3	41,1	41,0	41,7	44,5	
Негативно	12,3	12,0	12,0	12,2	12,1	13,3	
Не задумувався над цим	22,8	22,8	27,0	27,7	25,4	25,2	
Нічого не чув про таку релігію (течію)	9,3	5,1	3,1	4,9	3,6	4,0	
Іслам							
Позитивно	12,9	16,0	16,5	12,5	16,6	13,9	
Байдуже	41,1	42,3	39,7	43,6	42,0	46,7	
Негативно	13,5	13,5	12,2	12,8	13,0	11,7	
Не задумувався над цим	27,0	24,4	28,7	27,5	26,0	24,9	
Нічого не чув про таку релігію (течію)	5,5	3,8	2,9	3,5	2,4	2,7	
Українська Православна Церква (Московського патріархату) (Митрополит Онуфрій)							
Позитивно	8,6	10,8	8,9	12,2	12,4	15,0	
Байдуже	20,9	20,9	17,5	15,8	16,0	16,5	
Негативно	54,6	57,6	61,5	60,3	62,5	58,7	
Не задумувався над цим	12,3	10,1	11,2	10,1	7,9	8,6	
Нічого не чув про таку релігію (течію)	3,7	0,6	1,0	1,6	1,2	1,2	
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ (листопад 2025 р.)						
	ПЦУ	УПЦ(МП)	Просто православні	Греко-католики	Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни	Не відносять себе до жодної релігії
Православ'я							
Позитивно	97,6	97,3	93,6	67,6	61,5	76,5	17,8
Байдуже	1,4	1,8	3,4	20,2	32,7	17,6	57,3
Негативно	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	0,5	8,0
Не задумувався над цим	0,9	0,9	2,9	10,1	5,8	5,4	16,2
Нічого не чув про таку релігію (течію)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Православна церква України (Митрополит Епіфаній)							
Позитивно	95,5	34,9	69,3	66,9	56,6	65,2	13,1
Байдуже	2,5	41,3	16,6	19,7	34,0	25,0	55,6
Негативно	0,4	17,4	2,0	4,2	0,0	1,0	11,5
Не задумувався над цим	1,6	6,4	10,7	8,8	7,5	8,8	18,5
Нічого не чув про таку релігію (течію)	0,0	0,0	1,5	0,4	1,9	0,0	1,3

ЯК ВИ СТАВИТЕСЯ ДО НАВЕДЕНИХ НИЖЧЕ РЕЛІГІЙ ТА РЕЛІГІЙНИХ ТЕЧІЙ ТА ЦЕРКОВ?							
% опитаних (продовження)							
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ (листопад 2025 р.)						
	ПЦУ	УПЦ(МП)	Просто православні	Греко-католики	Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни	Не відносять себе до жодної релігії
Греко-католицизм							
Позитивно	44,5	24,8	34,3	97,1	38,5	30,7	9,3
Байдуже	38,8	55,0	33,8	2,1	40,4	45,4	55,6
Негативно	2,6	11,0	5,9	0,0	1,9	2,9	10,9
Не задумувався над цим	13,4	9,2	25,0	0,8	17,3	16,6	21,7
Нічого не чув про таку релігію (течію)	0,7	0,0	1,0	0,0	1,9	4,4	2,6
Римо-католицизм							
Позитивно	39,7	24,8	29,4	74,5	38,5	24,6	9,6
Байдуже	39,7	37,6	37,7	15,5	40,4	49,8	54,8
Негативно	3,7	26,6	7,4	2,9	1,9	2,0	11,8
Не задумувався над цим	15,8	11,0	24,5	7,1	17,3	19,2	21,7
Нічого не чув про таку релігію (течію)	1,1	0,0	1,0	0,0	1,9	4,4	2,2
Протестантизм							
Позитивно	22,2	17,3	17,1	27,6	76,9	16,2	4,5
Байдуже	41,6	45,5	42,4	28,5	13,5	52,5	55,0
Негативно	9,8	20,0	7,3	18,8	1,9	3,9	14,1
Не задумувався над цим	23,6	16,4	29,8	22,6	7,7	19,1	21,7
Нічого не чув про таку релігію (течію)	2,8	0,9	3,4	2,5	0,0	8,3	4,8
Іудаїзм							
Позитивно	18,4	14,7	14,1	16,4	23,1	12,3	3,5
Байдуже	38,4	45,0	39,0	37,8	50,0	53,4	51,9
Негативно	12,0	21,1	12,2	12,6	7,7	6,4	15,4
Не задумувався над цим	27,1	16,5	30,7	29,4	17,3	22,1	23,1
Нічого не чув про таку релігію (течію)	4,0	2,8	3,9	3,8	1,9	5,9	6,1
Іслам							
Позитивно	17,0	16,4	15,6	17,6	25,0	12,3	3,5
Байдуже	39,8	47,3	41,5	36,4	50,0	48,5	53,7
Негативно	12,1	15,5	11,2	12,6	5,8	9,8	15,7
Не задумувався над цим	28,2	19,1	29,3	29,7	19,2	24,0	23,6
Нічого не чув про таку релігію (течію)	2,9	1,8	2,4	3,8	0,0	5,4	3,5
Українська Православна Церква (Московського патріархату) (Митрополит Онуфрій)							
Позитивно	5,0	89,9	21,0	3,8	9,4	15,3	2,9
Байдуже	9,6	4,6	22,9	5,9	30,2	23,6	40,9
Негативно	77,5	1,8	36,6	85,8	43,4	49,8	36,1
Не задумувався над цим	6,7	3,7	16,1	4,2	13,2	10,8	18,5
Нічого не чув про таку релігію (течію)	1,3	0,0	3,4	0,4	3,8	0,5	1,6

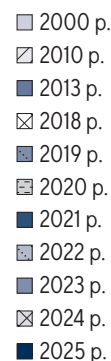
МІЖ ЯКИМИ САМЕ ЦЕРКВАМИ (ЧИ ПРЕДСТАВНИКАМИ ЯКИХ РЕЛІГІЙ) У МІСЦЕВОСТІ, ДЕ ВИ ЖИВЕТЕ, ВІДНОСИНИ Є КОНФЛІКТНИМИ ЧИ НАПРУЖЕНИМИ?*								
% серед усіх опитаних					% серед тих, хто вважає, що відносини між вірними різних церков і релігій у місцевості, де вони живуть, є напруженими або конфліктними			
2021	2023	2024	2025		2021	2023	2024	2025
2,9	9,0	11,1	8,8	Між ПЦУ та УПЦ(МП)	39,3	82,5	76,7	90,7
0,0	0,1	0,0	0,3	Між УПЦ(МП) та греко-католиками	0,7	1,4	0,0	2,9
0,0	0,0	0,0	0,2	Між всіма церквами і релігіями в нашій місцевості	0,0	0,0	0,0	2,6
0,0	0,0	0,0	0,2	Між баптистами і Свідками Ієгови	0,0	0,0	0,0	2,3
0,0	0,0	0,0	0,1	Між православними та баптистами	0,0	0,0	0,2	1,0
0,1	0,0	0,0	0,1	Між православними і Свідками Ієгови	0,0	0,0	0,6	0,9
0,0	0,0	0,0	0,1	Між УПЦ(МП) і римо-католиками	0,0	0,0	0,0	0,8
0,0	0,0	0,0	0,1	Між ПЦУ і мусульманами	0,0	0,0	0,0	0,6
0,3	0,0	0,0	0,1	Між православними та протестантами	4,0	0,5	0,0	0,6
0,0	0,0	0,0	0,1	Між ПЦУ і протестантами	0,0	0,0	0,0	0,6
0,0	0,0	0,0	0,0	Між Свідками Ієгови і п'ятидесятниками	0,0	0,0	0,0	0,5
0,0	0,0	0,0	0,0	Між православними і п'ятидесятниками	0,0	0,0	0,3	0,4
0,3	0,2	0,5	0,0	Між православними та греко-католиками	4,7	1,8	3,4	0,0
0,1	0,1	0,0	0,0	Між православними та мусульманами	2,0	0,9	0,4	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	Між Свідками Ієгови і протестантами	0,0	0,0	0,3	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	Між православними і адвентистами	0,0	0,0	0,3	0,0
0,0	0,5	0,0	0,0	Між УПЦ(МП) та іншими церквами	0,0	4,7	0,2	0,0
0,0	0,1	0,0	0,0	Між ПЦУ та Свідками Ієгови	0,0	0,8	0,0	0,0
0,3	0,1	0,0	0,0	Між православними та католиками	4,0	0,5	0,0	0,0
2,0	0,0	0,0	0,0	Між УПЦ(МП) та УПЦ-КП	27,3	0,0	0,0	0,0
0,1	0,0	0,0	0,0	Між православними та Свідками Ієгови	1,3	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	Між адвентистами і УПЦ(МП)	0,7	0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	0,0	0,0	Між ПЦУ і УПЦ-КП	0,7	0,0	0,0	0,0
1,8	0,9	3,1	0,3	Важко відповісти/не відповіли	23,7	8,7	21,5	4,2

* Відкрите запитання, відповіді збережені у тому вигляді, як вони формулювалися респондентами.

* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

** В анкетах 2000 р., 2010 р., 2013 р. цей варіант відповіді не пропонувався.

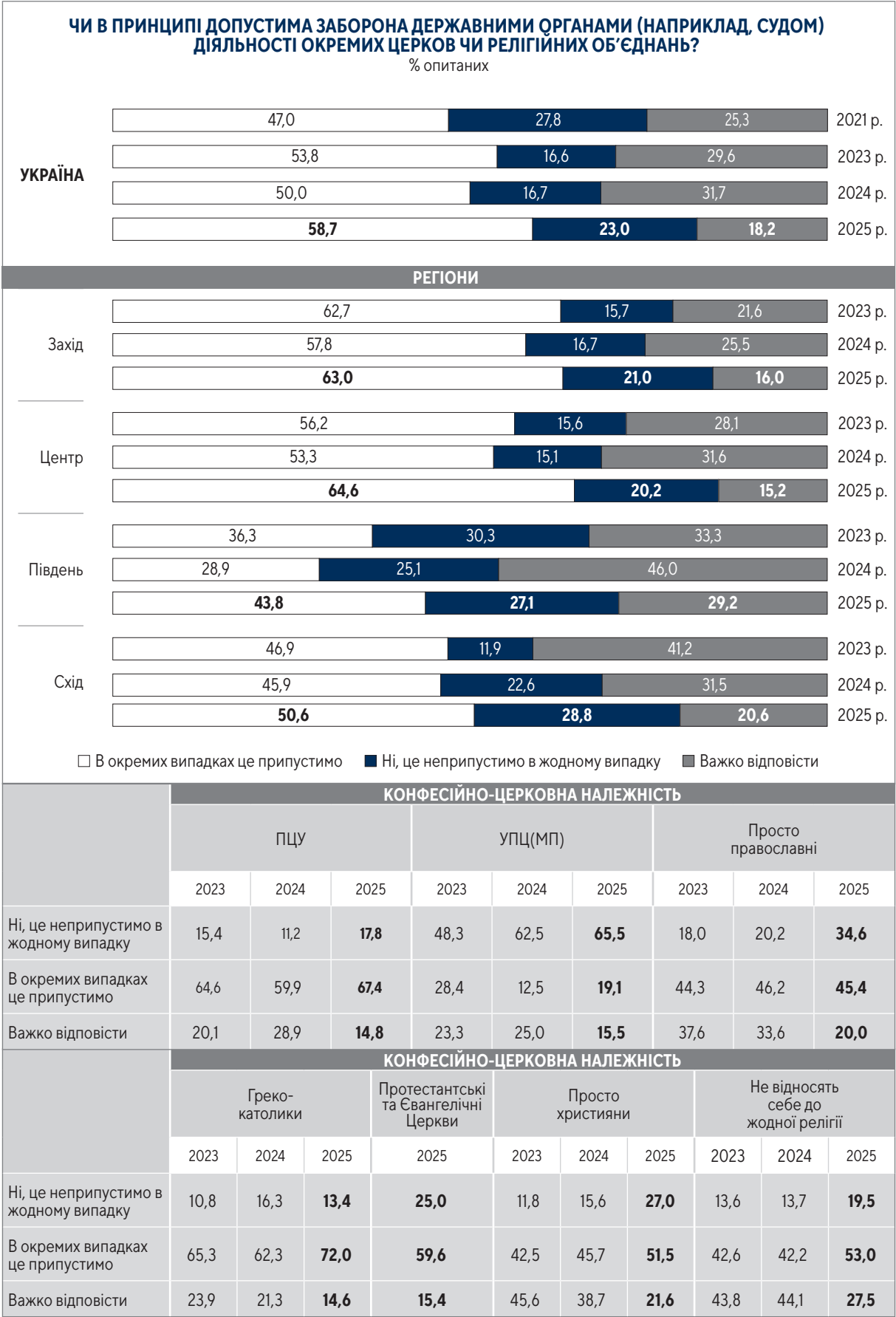
	РЕГІОНИ							
	Захід		Центр		Південь		Схід	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Конфлікти між церквами є суто політичними	45,6	44,7	51,6	48,0	44,4	55,4	41,9	44,2
Конфлікти точаться, головним чином, навколо майна та будівель	28,8	26,9	34,7	31,9	20,1	22,1	36,0	29,3
Тому, що церковні ієрархи жадають влади	20,6	22,0	31,5	30,1	28,5	19,2	30,7	25,1
Суть конфліктів – у національному питанні	20,4	25,4	18,9	21,2	29,3	27,9	22,6	30,3
Тому, що ЗМІ роздмухують релігійну нетерпимість і міжцерковні конфлікти	13,9	15,1	14,0	18,1	16,7	20,8	21,0	19,9
Тому, що істинна Церква повинна довести свою перевагу над іншими	6,1	12,0	9,5	11,9	22,2	7,5	10,6	12,5
Інше	0,4	1,5	0,8	0,7	0,4	0,4	0,5	0,0
Важко відповісти	14,9	14,5	10,1	12,3	12,6	10,8	11,6	19,7

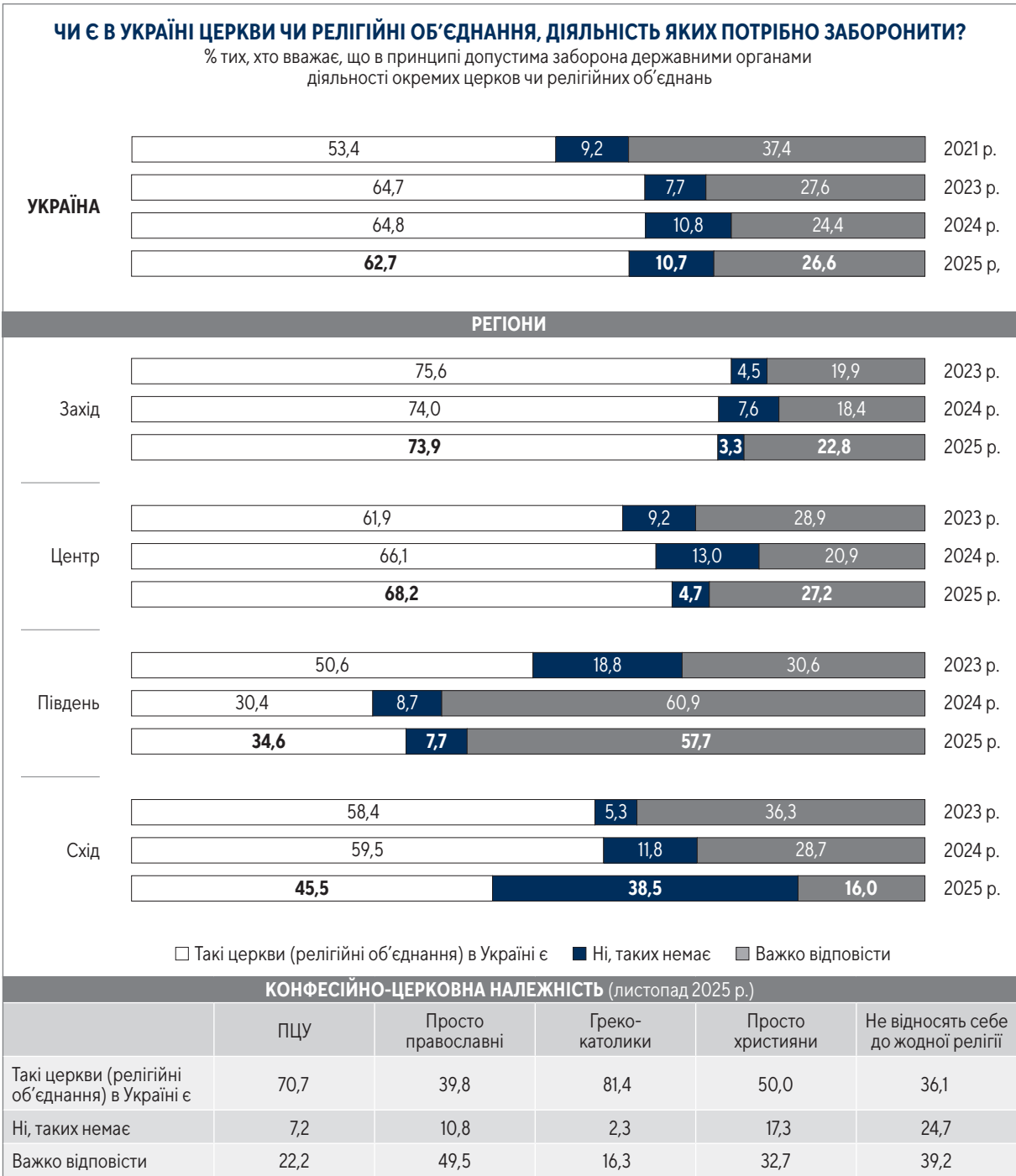
* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

ЧОМУ В УКРАЇНІ ВІДБУВАЮТЬСЯ КОНФЛІКТИ МІЖ ВІРНИМИ РІЗНИХ ЦЕРКОВ?*										
% опитаних (продовження)										
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ									
	ПЦУ			УПЦ(МП)			Просто православні			
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	
Конфлікти між церквами є суто політичними	29,9	49,9	50,0	34,8	65,8	65,1	32,3	52,0	46,8	
Конфлікти точаться, головним чином, навколо майна та будівель	43,7	29,9	26,1	59,1	31,3	13,8	49,6	28,2	28,8	
Тому, що церковні ієрархи жадають влади	27,0	23,6	22,9	31,3	17,1	20,2	34,9	32,1	27,8	
Суть конфліктів – у національному питанні	14,9	23,0	26,0	32,8	23,4	18,2	15,7	18,0	26,3	
Тому, що ЗМІ роздмухують релігійну нетерпимість і міжцерковні конфлікти	26,4	14,0	14,6	17,4	30,4	26,4	22,8	15,5	22,0	
Тому, що істинна Церква повинна довести свою перевагу над іншими	14,5	11,8	12,1	7,8	14,3	24,5	13,0	7,9	8,3	
Інше	0,1	1,0	0,4	0,9	0,9	3,6	0,0	0,0	0,0	
Важко відповісти	9,3	11,1	13,7	3,4	7,1	8,3	12,2	13,7	11,2	
	КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ									
	Греко-католики			Протестантські та Євангелічні Церкви	Просто християни			Не відносять себе до жодної релігії		
	2023	2024	2025	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Конфлікти між церквами є суто політичними	22,6	39,2	41,6	30,8	40,2	37,7	48,0	35,4	41,0	42,8
Конфлікти точаться, головним чином, навколо майна та будівель	41,0	21,7	31,8	26,9	44,3	34,7	35,3	37,3	43,4	36,1
Тому, що церковні ієрархи жадають влади	27,5	19,5	21,4	25,0	28,5	24,1	25,0	41,2	47,6	37,9
Суть конфліктів – у національному питанні	8,1	15,4	27,2	15,1	23,7	22,1	27,0	16,6	21,0	22,0
Тому, що ЗМІ роздмухують релігійну нетерпимість і міжцерковні конфлікти	19,4	13,3	14,6	28,3	22,4	14,6	25,5	18,0	16,1	20,1
Тому, що істинна Церква повинна довести свою перевагу над іншими	7,2	7,1	8,0	9,4	11,8	11,6	9,8	8,9	9,9	13,1
Інше	0,0	0,4	1,7	3,8	0,4	0,5	0,0	0,4	0,3	0,6
Важко відповісти	10,8	17,5	9,2	19,2	8,3	12,6	17,6	12,5	10,5	18,5

* Респондентам пропонувалося відзначити всі прийнятні варіанти відповіді.

У серпні 2024 р. Верховна Рада України ухвалила Закон «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій».							
ВИ ПІДТРИМУЄТЕ ЧИ НЕ ПІДТРИМУЄТЕ ТАКІ ПОЛОЖЕННЯ ЦЬОГО ЗАКОНУ?							
% опитаних							
	УКРАЇНА		РЕГІОНИ (листопад 2025 р.)				
	2024	2025	Захід	Центр	Південь	Схід	
Пропаганда ідеології «руського міра» як безпосередньо релігійною організацією, так і її органами управління є підставою для заборони такої релігійної організації							
Підтримую	79,7	82,3	87,8	85,4	74,1	74,1	
Не підтримую	6,3	5,2	2,9	4,6	5,9	9,0	
Важко відповісти	14,0	12,5	9,4	10,0	20,1	17,0	
Релігійна організація, яка діє в Україні, не може мати керівний центр у державі, яка здійснює збройну агресію проти України							
Підтримую	79,1	83,7	88,7	88,2	78,0	71,9	
Не підтримую	7,1	5,3	4,0	2,5	6,2	11,8	
Важко відповісти	13,8	11,0	7,3	9,3	15,8	16,3	
Релігійна організація, яка діє в Україні, не може входити до структури (бути частиною) іноземної релігійної організації, діяльність якої в Україні заборонена							
Підтримую	75,2	80,6	86,6	84,0	72,5	71,4	
Не підтримую	6,6	5,5	4,0	2,9	7,1	11,8	
Важко відповісти	18,1	13,8	9,4	13,1	20,4	16,8	
Забороняється діяльність в Україні Російської православної церкви							
Підтримую	74,3	80,5	84,2	87,4	67,1	70,0	
Не підтримую	10,2	8,6	8,2	5,7	9,2	14,7	
Важко відповісти	15,5	10,9	7,6	7,0	23,8	15,4	
КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ (листопад 2025 р.)							
	ПЦУ	УПЦ(МП)	Просто православні	Греко-католики	Протестантські та євангелічні церкви	Просто християни	Не відносять себе до жодної релігії
Пропаганда ідеології «руського міра» як безпосередньо релігійною організацією, так і її органами управління є підставою для заборони такої релігійної організації							
Підтримую	91,6	40,4	68,3	94,1	82,7	79,4	73,5
Не підтримую	2,2	33,0	7,8	0,4	0,0	3,9	7,3
Важко відповісти	6,1	26,6	23,9	5,4	17,3	16,7	19,2
Релігійна організація, яка діє в Україні, не може мати керівний центр у державі, яка здійснює збройну агресію проти України							
Підтримую	94,0	39,4	69,3	96,2	82,7	80,9	73,8
Не підтримую	0,9	33,0	10,2	0,8	1,9	3,4	9,9
Важко відповісти	5,1	27,5	20,5	2,9	15,4	15,7	16,3
Релігійна організація, яка діє в Україні, не може входити до структури (бути частиною) іноземної релігійної організації, діяльність якої в Україні заборонена							
Підтримую	90,7	44,5	67,3	91,2	80,8	78,9	68,1
Не підтримую	1,4	25,5	10,2	1,3	3,8	3,9	10,9
Важко відповісти	7,9	30,0	22,4	7,5	15,4	17,2	21,1
Забороняється діяльність в Україні Російської православної церкви							
Підтримую	92,1	20,9	63,4	96,6	80,8	77,5	70,6
Не підтримую	2,4	66,4	16,1	0,8	1,9	6,4	9,3
Важко відповісти	5,5	12,7	20,5	2,5	17,3	16,2	20,1

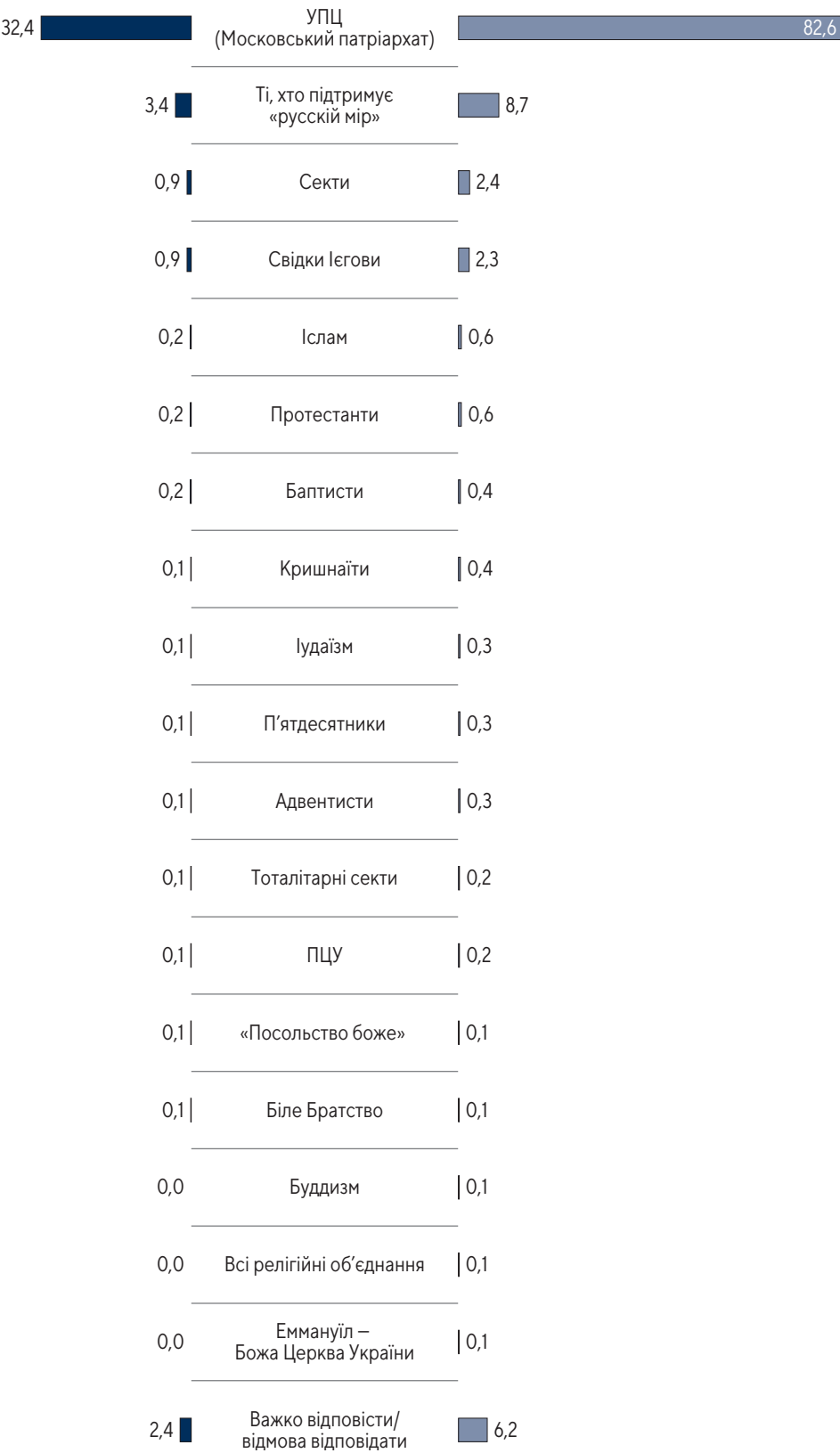

**ЯКЩО ВИ ВВАЖАЄТЕ, ЩО ТАКІ ЦЕРКВИ ЧИ РЕЛІГІЙНІ ОБ'ЄДНАННЯ Є,
ТО ЯКІ ЦЕРКВИ ЧИ РЕЛІГІЙНІ ОБ'ЄДНАННЯ ПОТРІБНО ЗАБОРОНИТИ?**

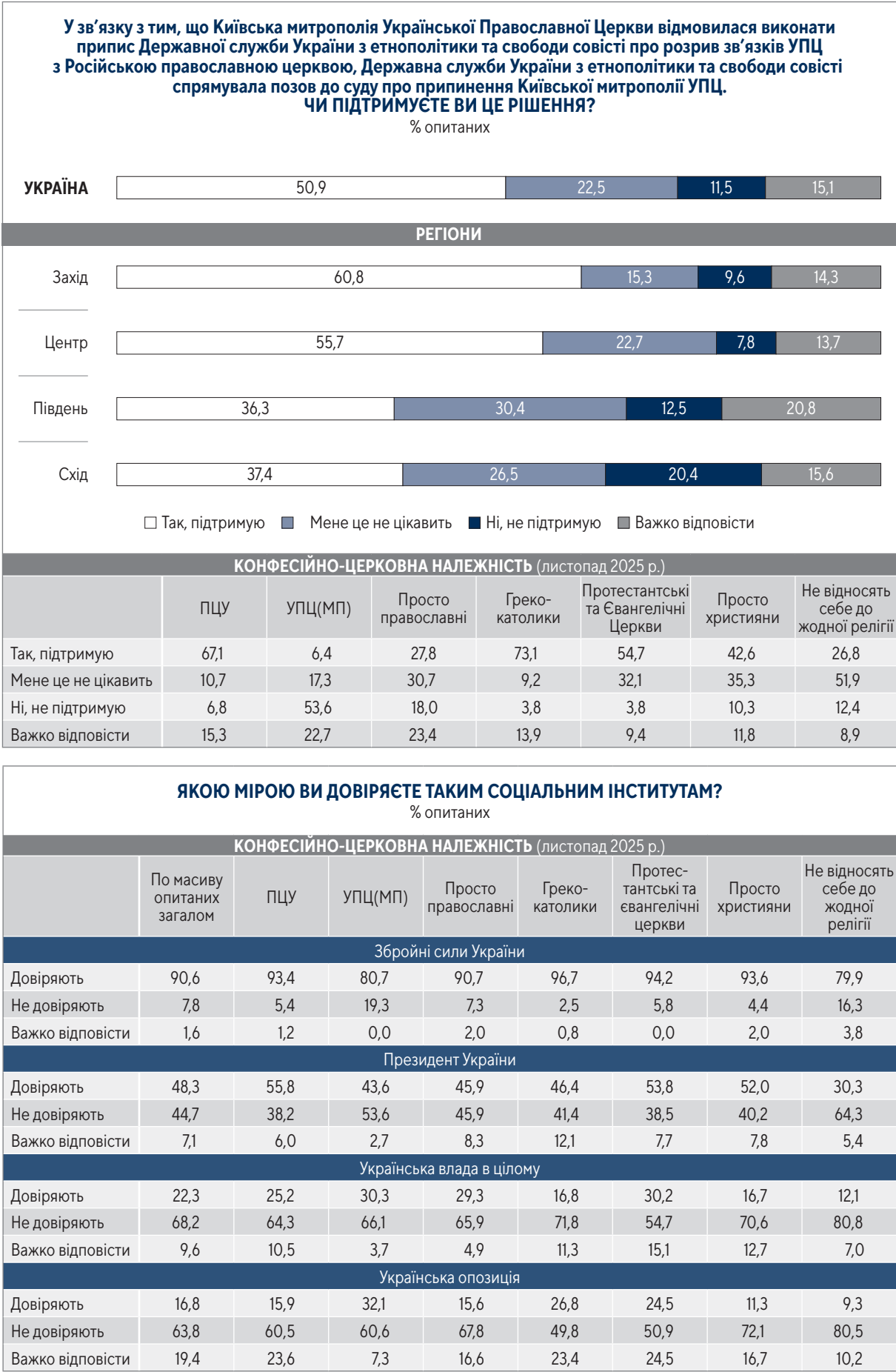
% опитаних

% серед усіх опитаних

% серед тих, хто вважає,
що в Україні існують церкви чи
релігійні об'єднання, діяльність яких
потрібно заборонити

Листопад 2025 р.

**НАСКІЛЬКИ ПОЗИТИВНИМ ЧИ НЕГАТИВНИМ Є ВАШЕ СТАВЛЕННЯ
ДО ТАКИХ ОБ'ЄДНАНЬ АБО ОРГАНІЗАЦІЙ?**
% опитаних

КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ (листопад 2025 р.)								
	По масиву опитаних загалом	ПЦУ	УПЦ(МП)	Просто православні	Греко- католики	Протес- тантські та євангелічні церкви	Просто християни	Не відносять себе до жодної релігії
Європейський Союз								
Позитивне	76,9	84,2	69,7	67,3	82,4	82,7	76,5	62,9
Негативне	16,1	9,4	22,0	24,9	12,1	7,7	15,2	32,6
Не знаю/ ніколи не чув	0,1	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Важко відповісти	6,9	6,4	7,3	7,8	5,4	9,6	8,3	4,5
НАТО								
Позитивне	64,3	69,8	54,1	51,7	75,7	59,6	66,7	51,8
Негативне	23,9	17,1	35,8	34,1	15,1	23,1	23,5	41,2
Не знаю/ ніколи не чув	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	0,0	0,0
Важко відповісти	11,7	13,1	10,1	14,1	9,2	15,4	9,8	7,0
БРІКС (міжнародна організація найбільших за площею та населенням країн, що розвиваються: Бразилія, росія, Індія, Китай, Південно-африканська Республіка)								
Позитивне	4,8	3,7	16,4	5,4	0,8	5,7	6,9	5,4
Негативне	56,7	60,7	49,1	50,2	54,6	49,1	54,4	59,4
Не знаю/ ніколи не чув	24,5	22,1	23,6	23,9	33,6	28,3	26,0	22,7
Важко відповісти	14,0	13,5	10,9	20,5	10,9	17,0	12,7	12,5

ВИ ПОГОДЖУЄТЕСЯ ЧИ НЕ ПОГОДЖУЄТЕСЯ ІЗ НАСТУПНИМИ СУДЖЕННЯМИ?
% опитаних

КОНФЕСІЙНО-ЦЕРКОВНА НАЛЕЖНІСТЬ (листопад 2025 р.)								
	По масиву опитаних загалом	ПЦУ	УПЦ(МП)	Просто православні	Греко- католики	Протес- тантські та євангелічні церкви	Просто християни	Не відносять себе до жодної релігії
Російський народ відповідальний за війну проти України								
Згодні	84,4	90,2	55,5	74,6	96,7	82,7	84,8	77,6
Не згодні	10,6	7,4	35,5	16,6	1,7	11,5	11,3	12,5
Важко відповісти	5,0	2,4	9,1	8,8	1,7	5,8	3,9	9,9
Розпад Радянського Союзу мав більше позитивних наслідків, ніж негативних								
Згодні	67,5	71,6	52,7	53,2	88,7	65,4	57,6	61,3
Не згодні	18,7	16,4	38,2	27,3	6,3	15,4	22,9	20,4
Важко відповісти	13,8	12,0	9,1	19,5	5,0	19,2	19,5	18,2

[illegible]